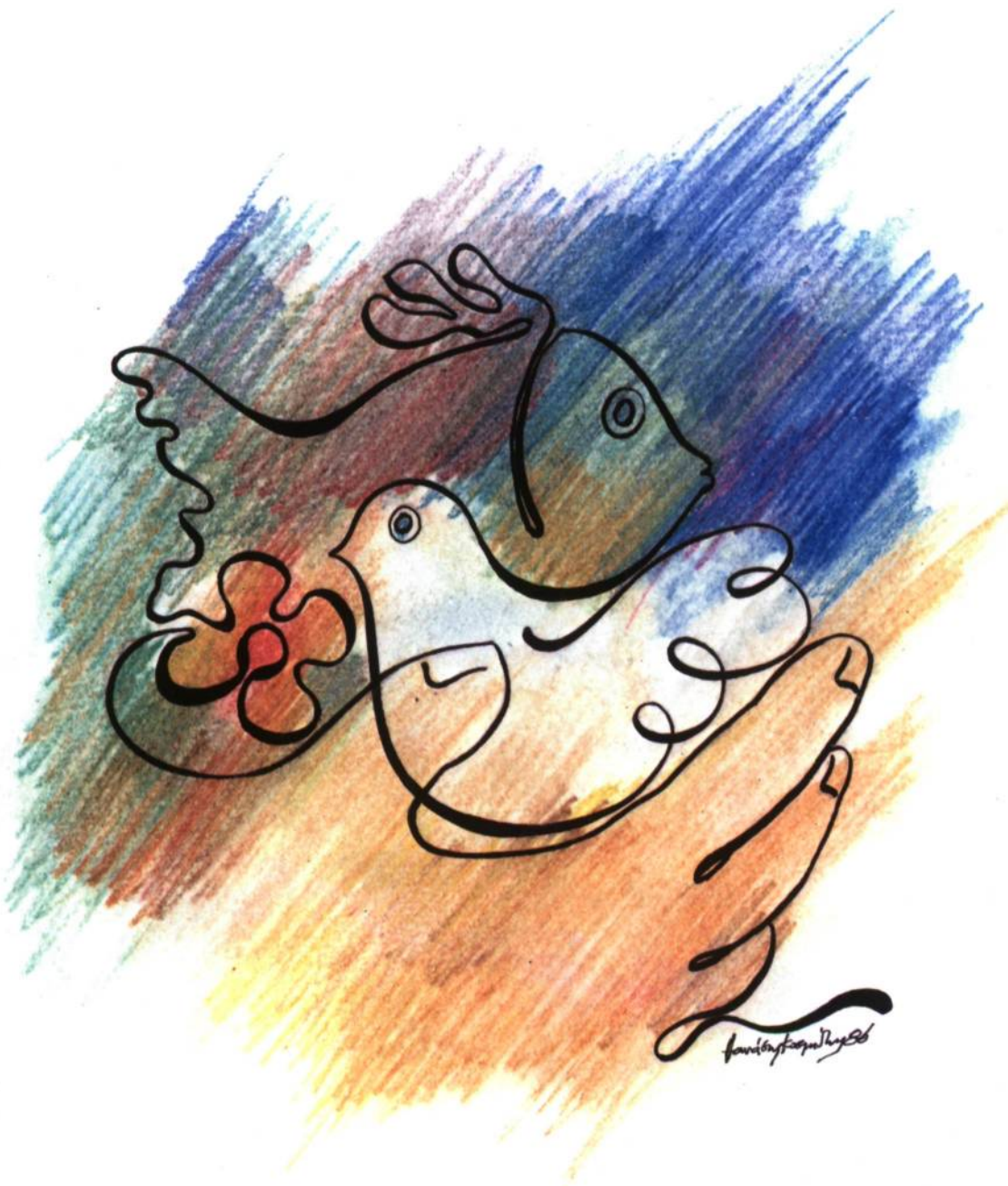

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΥΠ. ΔΗΜ. ΤΑΞΗΣ - ΧΡΟΝΟΣ Γ - ΤΕΥΧΟΣ 30 - ΙΟΥΝΙΟΣ 1986

Το νέφος δεν έρχεται... μόνο του

Κι εμείς τι κάνουμε;

Εμείς, οι οδηγοί, οι άνθρωποι που ζούμε και δουλεύουμε θα μείνουμε αμέτοχοι; Θα εισπνέουμε – απλά – το νέφος και θα θγάσουμε «βόλτα» τις οικογένειές μας για να κάνουν το ίδιο; Πρέπει να βοηθήσουμε τη γενικότερη προσπάθεια.

Γι' αυτό...

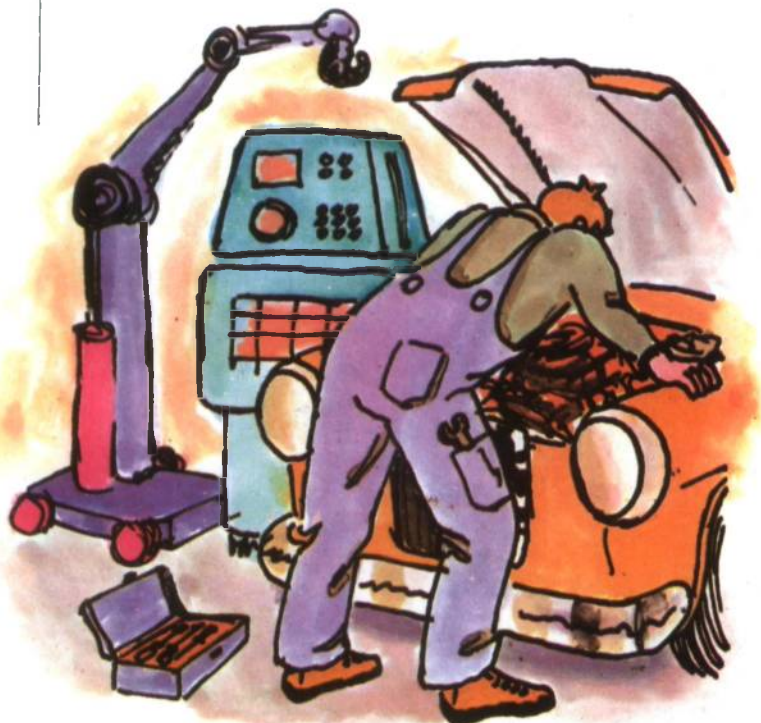
Ας προσέξουμε το αυτοκίνητό μας

Ένα αυτοκίνητο, που ρυπαίνει πάνω από ορισμένα όρια, δεν λειτουργεί σωστά. Χρειάζεται θελτσίωση η μηχανολογική του κατάσταση, είναι κάτι που πρέπει να προσεχτεί – έτσι κι αλλιώς για λόγους οικονομίας, ασφάλειας κλπ. Ρυθμίστε το αυτοκίνητό σας – τουλάχιστο 2 φορές το χρόνο – σε ειδικευμένο συνεργείο που να διαθέτει τον κατάλληλο μηχανολογικό εξοπλισμό.

ΠΡΟΣΕΞΤΕ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΣΑΣ

Η σωστή ρύθμιση, δεν αφορά μόνο την οικονομία. Αλλά και την υγεία τη δική σας, των δικών σας, όλων μας. Πρέπει να ενεργοποιηθούμε. Είναι ανάγκη. Κι όποτε μπορούμε ας χρησιμοποιούμε και τα μέσα μαζικής μεταφοράς. Ή, τα πόδια μας. Ακόμα καλύτερα.

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ
ΑΠΟ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

★★★

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ

Μαρία Ροδοπούλου

★★★

ΣΥΝΤΑΞΗ

Αντώνης Γαλανόπουλος
Δημήτρης Κάσιος
Φώτης Μακροζαχόπουλος
Αγγελική Ρήγα
Λευτέρης Σαριδάκης
Κώστας Σπηλιωτόπουλος

★★★

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ

Κάτια Σαββίδου

★★★

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Θανάσης Κοσμίδης

★★★

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Ιωάννης Γουργούλης

★★★

ΓΡΑΦΕΙΑ

Αριστοτέλους 175
Τηλ. 86.22.411-15
(εσ. 229) 86.54.654

★★★

ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΕΚΔΟΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Β. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
Δημαράκη 20
Ρουφ
Τηλ. 64.30.903 - 34.59.878

★★★

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	σελ.
ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΕΣ	424
ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ	426
ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	428
ΣΤΗΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	432
ΒΟΥΛΗ	434
Ο ΑΝΗΛΙΚΟΣ ΠΑΡΑΒΑΤΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ	436
ΠΕΤΡΩΜΑΤΑ	440
ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΩΝ ΑΥΓΩΝ	443
ΑΜΕΣΗ ΔΡΑΣΗ	446
Α. Τ. Τ. Ν. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	450
ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΝΤΕΟΤΑΙΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ	452
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΥΡΙΤΙΔΑΣ	455
ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΔΕΞΑΜΕΝΕΣ	
ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ	457
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ	462
ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΑ ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ	464
ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ	466
ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΣ ΤΥΠΟΣ	468
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	470
ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ	475
ΕΚΔΡΟΜΕΣ	479
ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ	482
ΙΣΩΣ ΣΑΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΕΙ	484
ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ	485
ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΙΜΙΑ	486
ΖΩΝΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	488
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ	490
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ	492
ΒΙΒΛΙΟ	493
ΣΠΟΡ ΠΟΔΗΛΑΣΙΑ	495
ΨΥΧΑΓΓΩΓΙΑ	498
ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ	500

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

Πτυχία στους Αστυνόμους Β΄

Σε σεμνή τελετή που πραγματοποιήθηκε στη Σχολή Αξιωματικών της Ελληνικής Αστυνομίας (Μεσογείων 96), με τη λήξη των μαθημάτων μετεκπαίδευσης, απονεμήθηκαν τα πτυχία σε 87 αστυνόμους β΄, απόφοιτους της β΄ εκπαιδευτικής σειράς.

Τα πτυχία επέδωσε ο υπουργός Δημόσιας Τάξης Αντώνης Δροσογιάννης, παρουσία του αρχηγού της ΕΛ.ΑΣ. αντιστρατήγου Γιάννη Σταύρακα και του Α΄ υπαρχηγού αντιστρατήγου Κώστα Φουκαράκη.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους πολλοί αξιωματικοί, οι καθηγητές της Σχολής, καθώς και συγγενείς των αποφοίτων.

Ορκωμοσία αρχιπυροσβεστών

Τα πτυχία σε 82 αρχιπυροσβέστες της ΙΕ΄ Εκπαιδευτικής σειράς απένειμε ο γενικός γραμματέας Δημόσιας Τάξης Παναγιώτης Μορφωπός. Η τελετή ορκωμοσίας και απονομής πτυχίων έγινε στις 16-5-86 στη Σχολή Πυροσβεστικού Σώματος στην Κάτω Κηφισιά.

«... Μην λησμονήσετε ότι ανήκετε στην πατρίδα και το κοινωνικό σύνολο γι' αυτό πρέπει να παραμείνετε αυστηρά προσηλωμένοι στο δημοκρατικό μας πολίτευμα και την υψηλή αποστολή σας. Να είστε πάντοτε διατεθειμένοι για θυσίες σε χρόνο και κόπο για το γενικό καλό. Να έχετε έγκτονο και διαρκές το αίσθημα της ευθύνης γνωρίζοντας ότι η ευθυνοφοβία είναι μέγα ελάττωμα, η δε κοινωνία χρειάζεται άνδρες αληθινούς, υπεύθυνους τολμηρούς αποφασιστικούς και γενναίους...».

Αυτά τονίστηκαν στην ημερήσια διαταγή του διοικητή της Πυροσβεστικής Σχολής. Στην τελετή παραβρέθηκαν η ηγεσία των Σωμάτων Ασφάλειας ανώτεροι και κατώτεροι αξιωματικοί καθηγητές της Σχολής καθώς και συγγενείς των αποφοίτων.

Η τελετή έκλεισε με παρέλαση των αρχιπυροσβεστών και με μικρή δεξίωση που δόθηκε προς τιμή των προσκεκλημένων.

Ο υπαρχηγός Π.Σ.

Μετά από σύσκεψη που έκανε το Ανώτερο Συμβούλιο του Πυρ/κού Σώματος επέλεξε για Υπαρχηγό του Σώματος τον Πύραρχο κ. Πολυχρόνη Λούμο, που υπηρετούσε μέχρι τώρα στο Αρχηγείο Πυρ/κού Σώματος ως Δ/ντής Οικονομικών Υπηρεσιών.

Ο νέος υπαρχηγός προήχθη σ' όλους τους βαθμούς κατ' εκλογή, και διετέλεσε καθηγητής των Τμημάτων της Πυρ/κής Σχολής.

Εκτός από τις Σχολές Επαγγελματικού επιπέδου αποφοίτησε και από τη Σχολή ξένων γλωσσών.

Κατάγεται από το χωριό Καλονή Λακωνίας και γεννήθηκε το 1937. Είναι έγγαμος και πατέρας τριών (3) παιδιών.

Οι κρίσεις, οι προαγωγές και οι αποστρατείες στην ΕΛ.ΑΣ.

Μετά την επιλογή από το ΚΥΣΕΑ των νέων αρχηγών της ΕΛ.ΑΣ και του Πυροσβεστικού Σώματος συνήλθε το Ανώτατο Συμβούλιο της Ελληνικής Αστυνομίας και έκρινε τους οκτώ υποστράτηγους του Σώματος. Από αυτούς προήχθησαν στο βαθμό του αντιστρατήγου οι:

Κώστας Φουκαράκης μέχρι τώρα δ/ντής της Κρατικής Ασφάλειας και Λουκάς Σωτήρης μέχρι τώρα δ/ντής της Αστυνομικής Ακαδημίας. Παράλληλα αποστρατεύθηκαν οι υπόλοιποι έξι υποστράτηγοι: Στέλιος Τζανάκης, Σωτήρης Μπούζας, Δημήτρης Παπακώστας, Παναγιώτης Κουρνέτας, Γεώργιος Μουτσάκης, Αλέξανδρος Κωστόπουλος.

Οι δύο νεοπροαχθέντες αντιστράτηγοι κατέλαβαν θέσεις α' και β' υπαρχηγού αντίστοιχα.

Στη συνέχεια έγιναν οι κρίσεις και προαγωγές σε ταξίαρχους των ακόλουθων δέκα έξι αστυνομικών διευθυντών:

α. Γενικών Καθηκόντων
Αρκουδέα Νικόλαου, Μπακά - Φάκα Χαράλαμпу, Ζαφείρη Αθανάσιου, Μπάκα Αναστάσιου, Μαραγιάννη Κων/νου
Δοκανάρη Ναπολέοντα, Πλακιά Γεωργίου, Ρεντζή Κων/νου, Μακρή Νικόλαου, Αντωνόπουλου Ιωάννη, Κύρκου Αναστάσιου, Πετράκη Χαρίδημου, Κοκκινάκη Νικόλαου, Λαμπρόπουλου Μαρίνη, Παπαδημητρίου Λάμπρου.

β. Ειδικών Καθηκόντων (υγειονομικοί)
Σουρέτη Βασίλειου.

Ακόμα προήχθησαν στο βαθμό του ταξίαρχου, εκτός οργανικών θέσεων και αποστρατεύονται τριάντα μέρες μετά την προαγωγή οι ακόλουθοι αστυνομικοί δ/ντές:

Χρυσανδόπουλος Γεώργιος, Μπούρας Κων/νος, Τζιμοτούδης Παναγιώτης, Δερμάνης Λουκάς, Ανδρουλάκης Σύλλας, Μπαρούνης Ιωάννης, Μιχαηλίδης Αριστοτέλης, Σαβδόπουλος Σαββάς, Μπόνος Σωτήρης, Μπίρος Αντώνιος, Πουλακίδας Νικόλαος, Σταματίου Ιωάννης, Τασσόπουλος Διονύσιος, Δολαψάκης Νικόλαος, Αγγλαμίσσης Μιχαήλ, Γιαννακούρας Παναγιώτης, Γιαννούλιας Αθανάσιος, Κιαχτύπης Νικόλαος, Αντωνίου Αντώνιος, Ψαρουδάκης Γεώργιος, Νικολακόπουλος Δημήτριος.

Οι νέοι ταξίαρχοι τοποθετήθηκαν ήδη με απόφαση του Υπουργού Δημ. Τάξης στις θέσεις τους:

- Αρκουδέας Ν. - γεν. δ/ντής της Γενικής Αστυνομικής Δ/νσης Αττικής.
- Μπακάς - Φάκας Χ. - επόπτης των Α.Δ. Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.
- Ζαφείρης Αθ. - δ/ντής Ασφάλειας Αττικής.
- Μπάκας Αν. - δ/ντής Τάξης της Γενικής Α.Δ. Αττικής.
- Μαραγιάννης Κ. - υποδ/ντής της Ασφάλειας Αττικής.
- Δοκανάρης Ν. - επόπτης των Α.Δ. Ηπείρου, Κέρκυρας και Λευκάδας.
- Πλακιάς Γ. - στη δ/νση Οικονομικών του Υ.Δ.Τ.
- Ρεντζής Κ. - επόπτης των Α.Δ. Στερεάς Ελλάδας και Εύβοιας.
- Μακρής Ν. - επόπτης των Α.Δ. Πελοποννήσου και Δυτ. Στερεάς.
- Αντωνόπουλος Ιωαν. - στην Ασφάλεια

Στηγμότητα από την εκπαίδευση υπα-
στυνόμενων σε θέματα προστασίας Εθνι-
κού Νομίσματος, ναρκωτικών, λαθρε-
μπορίου, αρχαιοκαπηλείας και διαβα-
τηριακού ελέγχου.

του Προέδρου της Δημοκρατίας.

- Κύρκος Αν. - δ/ντής δ/νσης Μεθόδων και Οργάνωσης του Υ.Δ.Τ.
- Πετράκης Χ. - στο Υ.Δ.Τ.
- Κοκκινάκης Ν. - δ/ντής στη δ/νση Κρατικής Ασφάλειας.
- Λαμπρόπουλος Μ. - προϊστάμενος των αστυνομικών υπηρεσιών του αερο-
δρομίου.
- Παπαδημητρίου Λ. - γεν. αστυν. δ/ντής της Α.Δ. Θεσσαλονίκης.

Για τις κρίσεις όμως θα συνεχίσουμε και στο επόμενο τεύχος.

«Παρουσίαση συστημάτων πληροφορικής για την επιχειρησιακή εξυπηρέτηση του Κ.Α.Ε. 199»

Παρουσίαση σχετικά με την εφαρμογή της πληροφορικής τεχνολογίας στις επιχειρησιακές ανάγκες του Κ.Α.Ε. 199 έκαναν εκπρόσωποι ειδικευμένου Αγγλικού Οίκου.

Η παρουσίαση έγινε στις 11 Απριλίου στην αίθουσα συσκέψεων του Αρχηγείου Πυροσβεστικού Σώματος και την παρακολούθησαν ανώτεροι αξιωματικοί του Σώματος.

Εκστρατεία για την αντιμετώπιση της μάστιγας των ναρκωτικών

«Επιλογή ασφαλιστικού φορέα»

Συντονισμένο και πολύπλευρο αγώνα κατά της μάστιγας των ναρκωτικών που εξαπλώνεται με ιδιαίτερα γοργούς ρυθμούς στις τάξεις της νεολαίας ανέλαβε και πραγματοποιεί ήδη το υπουργείο Δημ. Τάξης.

Όπως ανακοίνωσε πρόσφατα ο υπουργός, η εκτίμηση του είναι - και προκύπτει αβίαστα από τις στατιστικές - πως το πρόβλημα των ναρκωτικών έχει πάρει τελευταία ανησυχητικές διαστάσεις. Θύματα του «Λευκού θανάτου» κυρίως νέοι, εκείνο το κομμάτι του λαού που θα 'πρεπε να είναι το πιο ζωντανό και δημιουργικό. Το γεγονός αυτό απαιτεί μια προσπάθεια όχι μόνο έντονη αλλά και αποτελεσματική, που θα περιορίσει την εξάπλωση και θα βοηθήσει στην πρόληψη του φαινομένου.

Το καλοκαίρι σημειώνεται πάντα αύξηση των αδικημάτων διακίνησης, εμπορίας και χρήσης ναρκωτικών σε ορισμένες περιοχές της χώρας και ιδιαίτερα νησιωτικές, που συγκεντρώνονται πολλοί παραθεριστές, Έλληνες και ξένοι. Ταυτόχρονα οι τοπικές αστυνομικές αρχές δυσκολεύονται να ασχοληθούν αποτελεσματικά και με αυτό το θέμα, αφού, το ίδιο χρονικό διάστημα, είναι υπεραπασχολημένες με την αντιμετώπιση των συνηθισμένης μορφής περιστατικών αστυνόμευσης.

Ένα ακόμη πρόσθετο στοιχείο είναι πως στερούνται επαρκών γνώσεων γύρω από τα ναρκωτικά και τους τρόπους αντιμετώπισής τους και δεν μπορούν να κινηθούν διακριτικά, όπως απαιτούν οι περιστάσεις.

Με γνώμονα αυτές τις βασικές διαπιστώσεις εκδόθηκε κατεπείγουσα εγκύκλιος διαταγή προς τις αστυνομικές διευθύνσεις όλης της χώρας που καθορίζει τους κανόνες δραστηρικής καταπολέμησης τέτοιων αδικημάτων. Με την εγκύκλιο εξειδικεύεται ανάλογα η αστυνομική τακτική και πρακτική τη θερινή περίοδο.

Συγκεκριμένα, σε κάθε Τμήμα Ασφα-

λείας των Αστυνομικών Δ/νσεων νομών θα συγκροτηθεί από μία τριμελής ή τετραμελής «ομάδα δίωξης ναρκωτικών». Σ' αυτήν θα ανατεθεί η εφαρμογή της περί ναρκωτικών νομοθεσίας για τις εκτός έδρας Αστυνομικών Διευθύνσεων περιοχές, παράλληλα προς τις ενέργειες των κατά τόπους αρμόδιων υπηρεσιών, οι οποίες δεν απαλλάσσονται από τις ειδικές υποχρεώσεις τους.

Οι ομάδες αυτές θα στέλνονται και θα δρουν κάθε φορά σε περιοχές που εμφανίζεται πρόβλημα ή υπάρχουν σοβαρές πληροφορίες ότι τελούνται αδικήματα της αρμοδιότητάς τους. Στην' αποστολή τους περιλαμβάνεται επίσης η παρακολούθηση συγκεκριμένων χώρων ή ατόμων κλπ. όπως και η συγκέντρωση αποδεικτικού υλικού για την τεκμηρίωση των σχετικών παραβάσεων.

Το προσωπικό τους απαλλάσσεται από κάθε άλλη υπηρεσιακή ενασχόληση και από χρονοβόρες διαδικασίες που 'θα καθυστερούσαν το έργο του. Ενισχύονται ακόμα αν χρειαστεί με σκύλους ανιχνευτές ναρκωτικών κλπ. υλικοτεχνικά μέσα.

Επειδή οι ιδιομορφίες του προβλήματος αλλά και των συνθηκών δουλειάς είναι μεγάλες οι αστυνομικοί που θα στελεχώσουν τις ομάδες δίωξης θα είναι έμπειροι και κατάλληλοι για την αντιμετώπισή του με επιτυχία. Πριν αναλάβουν τα καθήκοντά τους θα ενημερωθούν επί πλέον, πάνω σε πρακτικά ζητήματα του αντικειμένου με το οποίο θα ασχοληθούν.

Το καίριο χτύπημα κατά της μάστιγας των ναρκωτικών που εξαθλιώνει νέους ανθρώπους, το πολυτιμότερο μέρος του σώματος της κοινωνίας, αποτελεί για την Αστυνομία επαγγελματικό χρέος και καθήκον τιμής.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του Νόμου 375/1976 «Περί αντικαταστάσεως του άρθρου 2 του Ν.Δ/τος 84/69» περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των περί ιατροφαρμακευτικής και νοσοκομειακής περιθάλψεως των δημοσίων υπαλλήλων κλπ. κεμένων διατάξεων» ορίζεται ότι «Τακτικοί δημόσιοι υπάλληλοι και εξ ιδίας υπηρεσίας πολιτικοί και στρατιωτικοί συνταξιούχοι, δικαιούμενοι ιατροφαρμακευτικής και νοσοκομειακής περιθάλψεως και εκ του Ι.Κ.Α. ή έτερου Ασφαλιστικού Οργανισμού ή Ταμείου Υγείας δύνανται να επιλέξουν πλήρη ασφάλιση δια της ως άνω παροχής είτε σε βάρος του Δημοσίου, είτε σε βάρος του ετέρου Ασφαλιστικού Οργανισμού ή Ταμείου Υγείας, υποκείμενοι εις τας οικείας κρατήσεις».

Η επιλογή του φορέως της ως άνω ασφαλίσεως ενεργείται, τη αιτήσε του δικαιούχου δύνανται δε αυτή να μεταβάλλεται αλλά πάντοτε μετά πάροδο τουλάχιστον διετίας αφ' εκάστης επιλογής».

Η έννοια της παραπάνω διάταξης είναι ότι οι αναφερόμενοι σ' αυτή τακτικοί δημόσιοι υπάλληλοι και συνταξιούχοι, οι δικαιούμενοι ιατροφαρμακευτικής και νοσοκομειακής περιθάλψεως και εκ του Ι.Κ.Α. ή άλλου Ασφαλιστικού Οργανισμού ή Ταμείου Υγείας, μπορούν να επιλέξουν τον ασφαλιστικό φορέα στην ασφάλιση του οποίου επιθυμούν να υπάγονται ως προς τις παροχές αυτές.

Η επιλογή αυτή του ενός ασφαλιστικού φορέα, η οποία γίνεται με αίτηση του δικαιούχου και μπορεί να μεταβάλλεται με τον ίδιο τρόπο μετά από διετία από της επιλογής, είναι κατά τη γνώμη μας υποχρεωτική, αφού η διάταξη του άρθρου 10 του Ν.Δ/τος 4277/62 ορίζει ότι «ουδείς δύνανται να είναι ασφαλισμένος εις πλείονας του ενός Οργανισμού Ασφαλίσεως Ασθενείας» δεν επιτρέπει τη σύγχρονη ασφάλιση σε περισσότερους του ενός οργανισμούς ασφάλισης ασθενείας. Η τέτοιου είδους υποχρεωτική επιλογή ενός μόνον ασφαλιστικού φορέα θα πρέπει να γίνεται κατά την ανάληψη υπηρεσίας από τα

συγκεκριμένα πρόσωπα στο Δημόσιο, δεδομένου ότι από τη στιγμή που ο δικαιούμενος ιατροφαρμακευτικής και νοσοκομειακής περίθαλψης και από

άλλον ασφαλιστικό οργανισμό δικαιούται και εκ μέρους του Δημοσίου από τότε ανακύπτει το δικαίωμα τούτο.

«Ασφαλιστικά θέματα Υπαλλήλων, μετόχων του Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων».

Κάθε δημόσιος υπάλληλος υποχρεωμένος να μετέχει στο Ταμείο, αμέσως μετά το διορισμό του οφείλει να καταβάλει για δικαίωμα εγγραφής ποσό ίσο με τις ακαθάριστες αποδοχές του πρώτου μήνα της μισθοδοσίας του.

Η εξόφληση αυτού, για διευκόλυνση των μετόχων μπορεί να γίνει σε 12 ίσες μηνιαίες δόσεις, χωρίς αυτό ν' αλλάζει την επιταγή του νόμου, που ορίζει ότι η εξόφληση πρέπει να γίνεται μέσα σε έξι ίσες δεκαπενθήμερες δόσεις.

Οι πάγιες κρατήσεις των ασφαλισμένων ανέρχονται σήμερα σε 4% στο βασικό μισθό + χρονοεπίδομα + ΑΤΑ, 1% στα λοιπά επιδόματα και στις πρόσθετες απολαύς ποσοστό 2%.

Η υποχρέωση της καταβολής των αρχίζει από την ημερομηνία έναρξης της μισθοδοσίας του διοριζόμενου υπαλλήλου.

Τακτικές εισφορές υπέρ ΜΤΠΥ που δεν καταβλήθηκαν κανονικά, γι' οιοδήποτε λόγο υπολογίζονται στο μηνιαίο μισθό που ισχύει κατά το χρόνο καταβολής τους.

Δικαίωμα απονομής μερίσματος απαιτείται αν ο μέτοχος α) Απομακρυνθεί από την Υπηρεσία και έχει εικοσαετή συμμετοχή (19) χρόνια 6 μήνες και 1 ημέρα) β) Απολυθεί από την υπηρεσία λόγω ορίου ηλικίας ή καταργησης θέσης και έχει δεκαπενταετή συμμετοχή (14-6-1). Σε περίπτωση θανάτου ή απόλυσης λόγω σωματικής ή διανοητικής ανικανότητας μη οφειλομένης στην Υπηρεσία, απαιτείται 10ετής συμμετοχή (9-6-1). δ) Οι έγγαμες μέτοχοι μπορούν να μερισματοδοτηθούν στην 15ετία με την προϋπόθεση ότι θα καταβάλουν εισφορές που

αναλογούν σε χρόνο 20 ετών.

Η πολιτική ή στρατιωτική προϋπηρεσία των μετόχων που αναγνωρίζεται ως συντάξιμη για τη συνταξιοδότηση από το Δημόσιο, αναγνωρίζεται και στο ΜΤΠΥ μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου και με την καταβολή εισφοράς για κάθε αναγνωριζόμενο μήνα, υπολογιζομένη σε ποσοστό στο βασικό μισθό και ΑΤΑ που λαμβάνει την ημέρα υποβολής της σχετικής αίτησης ως εξής:

1% για χρόνο προγενέστερο της 31/3/50.

2% για χρόνο από 1/4/50 μέχρι 31/12/68.

3% για χρόνο από 1/1/69 μέχρι 31/12/75.

4% για χρόνο από 1/1/76 και μετά.

Τα παραπάνω ποσοστά μειώνονται στο μισό για τον αναγνωριζόμενο χρόνο για τον οποίο έχουν καταβληθεί εισφορές ΜΤΠΥ γι' οιοδήποτε λόγο. Το ποσό της οφειλής που θα προκύψει μπορεί να εξοφληθεί άτοκα εφ' άπαξ ή τμηματικά μέσα σ' ένα χρόνο κατά την επιλογή του μετόχου ή να μετατραπεί σ' έντοκο δάνειο με επιτόκιο που θα καθορίζεται εκάστοτε με απόφαση της Αρμόδιας Υπηρεσίας της Τράπεζας Ελλάδας που εξοφλείται σε 50 μηνιαίες δόσεις οι οποίες παρακρατούνται από το μισθό (Σήμερα το επιτόκιο ανέρχεται σε 14%). Στην περίπτωση μη καταβολής της οφειλής ή μέρους αυτής μέσα σ' ένα χρόνο από την κοινοποίηση του σχετικού λογαριασμού, αυτή ή το υπόλοιπο αυτής αναπροσαρμόζεται με βάση το βασικό μισθό και ΑΤΑ που ισχύει κατά το χρόνο εξόφλησης.

Αν κατά τη διάρκεια του χρόνου

προϋπηρεσίας του ο μέτοχος είχε επικουρική κάλυψη από άλλο ασφαλιστικό Ταμείο μπορεί να μεταφερθεί ο ασφαλιστικός χρόνος σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 του Ν. 1405/83 στο Ταμείο μας χωρίς αυτός να επιβαρυνθεί οικονομικά για το διάστημα αυτό.

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την αναγνώριση προϋπηρεσίας είναι τα εξής:

1. Αίτηση

α. Πιστοποιητικό που να φαίνονται όλες οι Υπηρεσιακές μεταβολές δηλαδή οι διατάξεις με τις οποίες έγινε η πρόσληψη, η ιδιότητα (έκτακτος με μηνιαίο μισθό, ημερομίσθιος, δόκιμος, μόνιμος κλπ.) καθώς και η σχέση εργασίας (Δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου) με την οποία παρασχέθηκε όλη η Υπηρεσία.

2. Βεβαίωση αρμόδιας Αρχής που να δείχνει αν κατά το χρόνο της προϋπηρεσίας της οποίας ζητείται η αναγνώριση, έγιναν κρατήσεις υπέρ ΜΤΠΥ και με ποιο ποσοστό (1%, 2%, 3%).

Βεβαίωση των ακαθαρσιών μηνιαίων αποδοχών αναλυτικά (Βασικός μισθός, επιδόματα) του μήνα που υποβάλλεται η αίτηση και

4. Πιστοποιητικό Στρατολογικού Γραφείου τύπου Α' στην περίπτωση που ζητείται η αναγνώριση στρατιωτικής Υπηρεσίας, η οποία παρασχέθηκε πριν από το διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία ή εφόσον η στρατιωτική Υπηρεσία συμπίπτει με την Πολιτική και

5. Στην περίπτωση που ο μέτοχος κατά τον χρόνο της προϋπηρεσίας είχε επικουρική ασφάλιση, βεβαίωση του αρμόδιου Επικουρικού Ταμείου στην οποία να φαίνεται ο ασφαλιστικός χρόνος, αν του έχουν επιστραφεί οι εισφορές που είχε καταβάλει και αν δικαιώθηκε μερίσματος ή άλλης οικονομικής παροχής.

Η ελληνικότητα των νησιών

Το Αιγαίο είναι το λίκνο του Ελληνισμού. Οι δυο έννοιες, άλλωστε, θεωρούνται ταυτόσημες. Ιστορικά ευρήματα πιστοποιούν ότι οι πολιτιστικές διεργασίες που οδήγησαν στη διαμόρφωση του ελληνικού πολιτισμού άρχισαν στο Αιγαίο από τη νεολιθική εποχή.

Εντάθηκαν κατά την πρώτη εποχή του χαλκού (3.200 - 2.000 π.Χ.) και κορυφώθηκαν με την ανάπτυξη του μινωικού πολιτισμού, που διαδόθηκε ευρύτατα στο Αιγαίο, έφθασε στην ηπειρωτική Ελλάδα και συνέβαλε στην άνθηση του μυκηναϊκού πολιτισμού (1.600 π.Χ. και έπειτα).

Ολόκληρο το Αιγαίο, αλλά και κάθε περιοχή γύρω από το Αιγαίο, που κατοικήθηκε από Έλληνες δεν έπαψε να έχει ελληνικό πληθυσμό ως τις μέρες μας, με εξαίρεση τα μικρασιατικά παράλια, απ' όπου εκδιώχθηκαν οι Έλληνες από τους Τούρκους το 1922. Και μολονότι το Αιγαίο δέχθηκε πολλές επιδρομές και εξουσιάστηκε από ξένους και για μεγαλύτερο διάστημα από τους Τούρκους, παρέμεινε εθνικά και πολιτιστικά στο σύνολό του ελληνικό.

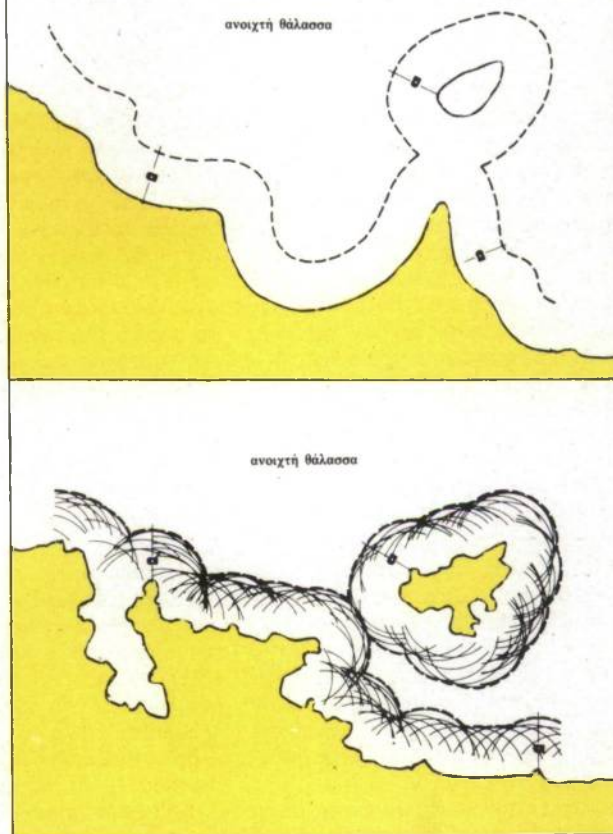
Αν το Αιγαίο εδιχοτομείτο, όπως αξιώνει η Άγκυρα, θα περιέρχονταν στην Τουρκία - εκτός από την Ίμβρο και την Τένεδο που της παραχωρήθηκαν με τη συνθήκη της Λωζάνης - νησιά μας όπως η Σαμοθράκη, η Λήμνος, η Λέσβος, η Χίος, η Σάμος, η Ίκαρία και τα Δωδεκάνησα.

Η τουρκική κυριαρχία

Οι Τούρκοι εμφανίστηκαν στην περιοχή πολύ αργά. Μόλις κατά τον 11ο αιώνα μ.Χ. σημειώνονται οι πρώτες εξορμήσεις τους κατά των νησιών του Αιγαίου. Αλλ' αυτές οι εξορμήσεις είχαν ακόμα το χαρακτήρα των πειρατικών επιδρομών. Δεν ήταν επιχειρήσεις κατακτητικές που είχαν σαν στόχο την επέκταση. Η κατάσταση αυτή κράτησε πάνω από τρεις αιώνες. Τελικά, κατάφεραν να γίνουν κύριοι των νησιών μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης και την κατάληψη της ηπειρωτικής Ελλάδας, ανάμεσα στο 1456 και το 1669, με εξαίρεση την Τήνο, που καταλήφθηκε το 1715. Δεν μπόρεσαν όμως ποτέ να τα υποτάξουν ολοκληρωτικά. Η κυριαρχία τους ήταν περιορισμένη. Και η επίδρασή τους στην εξέλιξη των νησιών υπήρξε γενικά αρνητική. Τα απομύζησαν χωρίς να τους προσφέρουν τίποτα. Και ενέργησαν σαν τροχοπέδη στην πρόοδό τους.

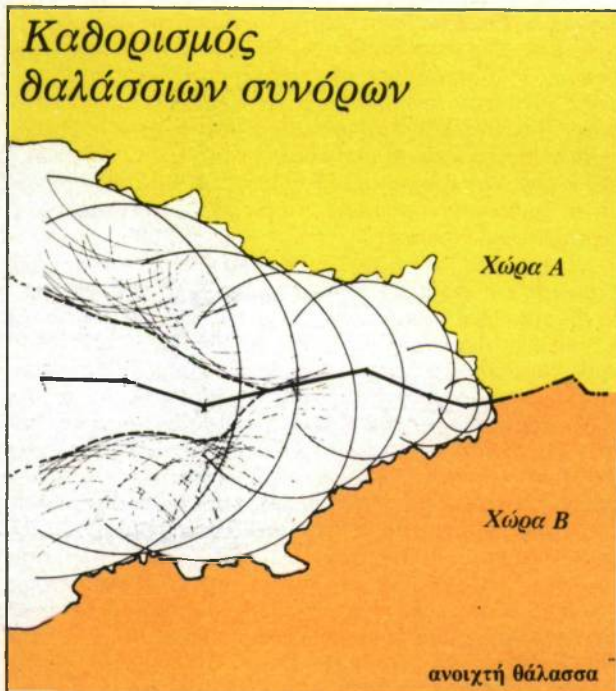
Παρόλα αυτά ήταν τέτοιος ο δυναμισμός του ελληνικού νησιωτικού πληθυσμού, ώστε και κάτω από τον οθωμανικό ζυγό, βρήκε πολλούς τρόπους όχι μόνο να επιβιώσει αλλά και ν' αναπτυχθεί σταθερά. Και το 1821

Προσδιορισμός της αιγιαλίτιδας ζώνης

Σχ. 1
Προσδιορισμός του ορίου της αιγιαλίτιδας ζώνης με τη μέθοδο "trace parallel". Η οριακή γραμμή διαγράφεται παράλληλα προς την ακτή και σε σταθερή απόσταση ($\alpha = 3$ έως 12 ν. μίλια).

Σχ. 2
Προσδιορισμός του ορίου της αιγιαλίτιδας ζώνης με τη μέθοδο "courbe tangente". Χαράσσεται αρχικά πυκνό σύστημα περιφερειών με κέντρα τα χαρακτηριστικά σημεία των ακτών και με σταθερή ακτίνα όση το πλάτος της αιγιαλίτιδας ζώνης ($\alpha = 3$ έως 12 ν. μίλια). Η οριακή γραμμή της αιγιαλίτιδας ζώνης είναι η περιβάλλουσα των περιφερειών αυτών.

Σχ. 3

Καθορισμός θαλάσσιας συνοριακής μέσης γραμμής παρακείμενων κρατών. Κάθε σημείο της απέχει εξίσου από τις απέναντι ακτές των δύο κρατών. Είναι φανερός ο τρόπος κατανομής της αιγιαλίτιδας ζώνης.

Σχ. 4

Καθορισμός θαλάσσιας συνοριακής μέσης γραμμής κρατών (ηπειρωτικών ή νησιωτικών), όταν οι ακτές του ενός βρίσκονται απέναντι στις ακτές του άλλου. Είναι φανερός ο τρόπος κατανομής της αιγιαλίτιδας ζώνης, όταν η απόσταση ανάμεσα στις ακτές των δύο κρατών είναι μικρότερη απ' το πλάτος της αιγιαλίτιδας ζώνης ($a = 3$ έως 12 ν. μίλια).

Η μέση συνοριακή γραμμή παραμένει πάντοτε η ίδια και δεν εξαρτάται απ' το πλάτος της αιγιαλίτιδας ζώνης.

είχε φτάσει σε τέτοια ακμή ώστε μπόρεσε να συμβάλει ουσιαστικά στον Αγώνα της Ανεξαρτησίας του Έθνους.

Δεν κατάφεραν, λοιπόν, ποτέ οι Τούρκοι να αποκτήσουν τίτλους κυριότητας στα νησιά, ιστορικά, εθνολογικά ή πολιτιστικά. Ήρθαν και έφυγαν σαν κατακτητές. Γι' αυτό ούτε τους κατοίκους τους μπόρεσαν να αφομοιώσουν ούτε να αλλοιώσουν τα εθνολογικά χαρακτηριστικά των νησιών.

Εν τούτοις, τα νησιά του ανατολικού Αιγαίου, παρά την αναμφισβήτητη ελληνικότητά τους και τους αγώνες τους δεν απελευθερώθηκαν αμέσως μόλις ανάκτησε την ανεξαρτησία της η ηπειρωτική Ελλάδα. Χρειάστηκε να συνεχίσουν τους αγώνες τους. Χρειάστηκε να γίνουν οι Βαλκανικοί Πόλεμοι του 1912 - 1913. Χρειάστηκε να πάρει μέρος η Ελλάδα στον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο στο πλευρό της Αντάντ, για να ενταχθεί οριστικά το Αιγαϊακό Αρχιπέλαγος σαν νησιωτικό συγκρότημα στην ελληνική επικράτεια. Ποτέ άλλοτε συμπαγείς και αμιγείς εθνικά και πολιτιστικά πληθυσμοί δεν πλήρωσαν με τόσους αγώνες και με τόσο αίμα το δικαίωμά τους να ζήσουν ελεύθεροι.

Η αιγιαλίτιδα ζώνη

Η Τουρκία ενώ προβάλλει ανύπαρκτα δικαιώματά της στο Αιγαίο αποκλείει σ' εμάς να ασκήσουμε νόμιμα δικαιώματά μας. Μας απειλεί ακόμα και με πόλεμο αν τολμήσουμε να επεκτείνουμε την αιγιαλίτιδα ζώνη μας στα 12 μίλια. Παραθέτουμε αποσπάσματα δηλώσεων που έχουν κάνει κατά καιρούς οι Τούρκοι πολιτικοί ηγέτες:

«Έχει συχνά λεχθεί στην Ελλάδα ότι αν επιχειρήσει να επεκτείνει τα χωρικά της ύδατα στα 12 μίλια, η Τουρκία θα θεωρήσει την πράξη της αυτή σαν αιτία πολέμου. Η Ελλάδα δεν θα διακινδυνεύσει ένα τέτοιο πράγμα».

(Μήνυμα του Τούρκου υπουργού Εξωτερικών Τσαγγαλιανγκίλ προς τον Έλληνα πρωθυπουργό κ. Καραμανλή 24.10.79).

«Δεν μας αρέσει να χρησιμοποιούμε τη λέξη πόλεμος. Αυτό το θέμα (επέκταση των χωρικών υδάτων της Ελλάδας) έχει ζωτική σημασία για την Τουρκία. Καταλαβαίνει τι θέλουμε να πούμε όποιος θέλει να καταλάβει. Δεν δεχόμαστε σε καμιά περίπτωση τα 12 ναυτικά μίλια στο Αιγαίο. Σε τέτοιες θάλασσες υπάρχει έδαφος και υπάρχουν και τρόποι για αμοιβαία συμφωνία. Πρόκειται για ένα θέμα μεγάλου ενδιαφέροντος για την Τουρκία. Είμαστε κατηγορηματικά αποφασισμένοι να μην επιτρέψουμε τετελεσμένα γεγονότα».

(Δήλωση του Τούρκου πρωθυπουργού Β. Ουλουσού, Ιανουάριος 1982).

Η Ελλάδα όπως και η Τουρκία, άλλωστε, έχει το δικαίωμα να επεκτείνει την αιγιαλίτιδα ζώνη της στα 12 μίλια. Το δικαίωμά της αυτό απορρέει από διεθνείς κανόνες για το Δίκαιο της Θάλασσας και καθιερώνεται ρητά πλέον και με τη σύμβαση του Μοντέγκο Μπαί της Τζαμάικας του Δεκεμβρίου 1982.

Η Τουρκία χωρίς να έχει υπογράψει καμιά από τις συμβάσεις αυτές για να έχει «ελεύθερα τα χέρια» της επωφελήθηκε, εντούτοις από τις δυνατότητες που της παρέχουν και επέκτεινε τα χωρικά της ύδατα στη Μαύρη Θάλασσα και στις νότιες ακτές στα 12 μίλια. Ξεπερνώντας έτσι πρώτη τα 6 μίλια που είχαν οι χώρες της Μεσο-

γείου πράγμα που ανάγκασε και άλλες χώρες - όπως η Συρία και η Κύπρος - να κάνουν το ίδιο. Απέφυγε όμως να επεκτείνει την αιγιαλίτιδα ζώνη της και στο Αιγαίο για να μην προκαλέσει, προφανώς ανάλογη ελληνική ενέργεια.

Και δεν περιορίστηκε, βέβαια, σ' αυτό αλλά άρχισε και να μας απειλεί με πόλεμο αν ασκούσαμε τα δικαιώματά που η ίδια ήδη άσκησε. Έτσι μας έδωσε μιαν ακόμη ευκαιρία να διαπιστώσουμε πως αντιλαμβάνεται την εφαρμογή του διεθνούς νόμου.

Η οχύρωση των νησιών

Η Τουρκία κατηγορεί τη χώρα μας ότι οχύρωσε τα νησιά που βρίσκονται κοντά στα παράλια μας, κατά παράβαση των διεθνών συνθηκών, που διαμόρφωσαν το καθεστώς του Αιγαίου. Το περίεργο όμως θα ήταν να μην τα είχε οχυρώσει.

Είναι γεγονός, βέβαια, ότι οι συνθήκες της Λωζάνης και των Παρισίων πρόβλεπαν τη μερική ή ολική αποστρατιωτικοποίηση μερικών ακριτικών μας νησιών. Επέτρεπαν όμως δυνάμεις για την τοπική άμυνα των νησιών. Και τις σεβαστήκαμε 50 ολόκληρα χρόνια, γιατί απλούστατα και δεν είχαν εκδηλωθεί από την πλευρά της Τουρκίας τάσεις επεκτατικές, ούτε ενέργειες που να συνιστούν απειλή κατά του ελληνικού χώρου. Αντίθετα ούτε το Διεθνές Δίκαιο ούτε καμιά συνθήκη προβλέπει οποιοδήποτε περιορισμό του δικαιώματος άμυνας, που κατοχυρώνεται και από τον καταστατικό χάρτη του ΟΗΕ.

Από το 1974 όμως το σκηνικό άλλαξε ριζικά. Η Τουρκία πρόβαλε διεκδικήσεις σε βάρος των νησιών. Και δεν περιορίστηκε μόνο σε λόγια. Προχώρησε και σε έργα. Συγκρότησε στα παράλια της προς το Αιγαίο, απέναντι από τα νησιά τη Δ. Στρατιά και την Στρατιά του Αιγαίου) δύναμης 120.000 ανδρών και την ενίσχυσε με ισχυρό αποβατικό στόλο 120 σκαφών. Επετέθη εναντίον της Κύπρου και κατέλαβε το 40% του εδάφους της. Και προχώρησε σε αναρίθμητες παραβιάσεις του ελληνικού θαλάσσιου και εναέριου χώρου και σε άλλες προκλήσεις, όπως η επέκταση του FIR Κωνσταντινούπολης σε βάρος του FIR Αθηνών και οι έξοδοι σειсмоγραφικών σκαφών της που δεν περιορίστηκαν σε τουρκικά ή διεθνή ύδατα αλλά εισχώρησαν και σε ελληνικές θαλάσσιες περιοχές.

Η Τουρκία τα αποσιωπά όλ' αυτά και περιορίζεται στο γράμμα των συνθηκών της Λωζάνης και των Παρισίων, για να δημιουργήσει διεθνώς την εντύπωση ότι δεν είναι εκείνη αλλά η Ελλάδα που αδετεί τις διεθνείς υποχρεώσεις της. Για να σχηματίσει όμως κανείς αντικειμενική αντίληψη της κατάστασης πρέπει να λάβει υπόψη του τα ακόλουθα:

1. Η Ελλάδα σε καμιά διεθνή συνθήκη και με καμιά συμφωνία δεν παραιτήθηκε από το δικαίωμα της προστασίας του εθνικού της χώρου. Και τα αμυντικά μέτρα που παίρνει είναι ανάλογα της απειλής που αντιμετωπίζει. Στην περίπτωση των νησιών έκανε χρήση του άρθρου 51 του καταστατικού χάρτη των Ηνωμένων Εθνών που προβλέπει το δικαίωμα της αυτοάμυνας.

2. Δεν υπάρχει καμιά εγγύηση για την ασφάλεια των νησιών εκτός από τα μέτρα που αναγκαστήκαμε να πάρουμε. Η Τουρκία, επέτεθη εναντίον της Κύπρου, όταν τη βοήθη ουσιαστικά αφοπλισμένη. Αντί να σεβαστεί την αδυναμία του νησιού να προβάλει αποτελεσματική

άμυνα, τη δέωρησε σαν ευκαιρία για να της επιτεθεί.

3. Όλες οι αποφάσεις του ΟΗΕ που καλούσαν την Τουρκία να αποσύρει τα στρατεύματά της από την Κύπρο έμειναν ανεκτέλεστες. Η Άγκυρα τις περιφρόνησε. Έπειτα από αυτό μια αποστρατιωτικοποίηση των νησιών, θα τα καθιστούσε ενάλωτα και θα τα παρέδιδε στο έλεος μιας τουρκικής επιδρομής. Ας μη λησμονούμε ότι στις απέναντι τουρκικές ακτές ενεδρεύουν ισχυρές στρατιωτικές δυνάμεις.

4. Αντίθετα από το χαρακτήρα της Τουρκικής Στρατιάς του Αιγαίου, που είναι μια δύναμη επιθετική, τα ακριτικά μας νησιά έχουν οχύρωση καθαρά αμυντική. Δεν υπάρχουν σ' αυτά αποβατικές δυνάμεις. Ο εξοπλισμός τους αποβλέπει αποκλειστικά στην εξουδετέρωση μιας ενδεχόμενης επίθεσης από τα τουρκικά παράλια.

5. Ήταν εντελώς άλλη η κατάσταση που επικρατούσε στο Αιγαίο όταν υπογράφηκαν οι συνθήκες της Λωζάνης και των Παρισίων, απ' αυτήν που επικρατεί σήμερα. Οι συνθήκες εκείνες υπηρετούσαν πραγματικά τότε την ειρήνη προβλέποντας τη μερική ή ολική αποστρατιωτικοποίηση των ελληνικών νησιών. Φρόντισε όμως η Τουρκία να ανατρέψει τους όρους στους οποίους βασίστηκαν οι δυο συνθήκες. Κι έτσι η αποστρατιωτικοποίηση των νησιών δεν εξυπηρετεί πια την υπόθεση της ειρήνης. Δεν είναι σύμφωνη με το πνεύμα των συνθηκών της Λωζάνης και των Παρισίων. Αν τα νησιά αφοπλιστούν δε θα έχουμε ειρήνη αλλά πόλεμο. Κανένας δεν μπορεί να προβλέψει αυτή τη στιγμή ποιες μπορεί να είναι οι διεθνείς συνέπειες ενός τέτοιου ενδεχόμενου. Μόνο η ισορροπία των δυνάμεων στο Αιγαίο και η δυνατότητα των νησιών να αντιτάξουν αποτελεσματική άμυνα, μπορούν να προστατεύσουν την ασφάλεια και την ειρήνη της περιοχής.

6. Η ίδια η Τουρκία με τη συνθήκη του Μοντραί (1936) που τερμάτισε το καθεστώς της αποστρατιωτικοποίησης των Στενών, δέχτηκε επίσης τον τερματισμό του καθεστώτος της αποστρατιωτικοποίησης της Λήμνου και της Σαμοδράκης.

Την 31.7.1936 κατά τη διάρκεια της συζήτησης στη Μεγάλη Τουρκική Εθνοσυνέλευση, για την κύρωση της Συνθήκης του Μοντραί, ο Ρουσδής Αράς, Υπουργός των Εξωτερικών στην Κυβέρνηση του Ισμέτ Ινονού, έκανε την ιστορική δήλωση: «Οι διατάξεις που αφορούν τα νησιά Λήμνο και Σαμοδράκη που ανήκουν στη γείτονα και φίλη Ελλάδα και που είχαν αφοπλισθεί με τη Συνθήκη της Λωζάνης του 1923, καταργούνται, επίσης με τη Συνθήκη του Μοντραί και χαιρόμαστε ιδιαίτερα γι' αυτό...».

7. Ειδικά για τα Δωδεκάνησα θα μπορούσαν να λεχθούν και τα εξής:

α) Στη Συνθήκη Ειρήνης των Παρισίων του 1947, η Τουρκία δεν ήταν συμβαλλόμενο μέρος, ούτε υπήρχε καμιά διάταξη που να της έδινε οποιοδήποτε δικαίωμα. Άρα γι' αυτήν η Συνθήκη ήταν *res alios acta* και συνεπώς δε νομιμοποιείται να εγείρει οποιαδήποτε αξίωση σχετικά με το καθεστώς της Δωδεκανήσου, και

β) Περιοχές που με την ίδια Συνθήκη τέθηκαν υπό καθεστώς αποστρατιωτικοποίησης αποδεδειγμένα ύστερα από μονομερείς ενέργειες των ενδιαφερόμενων Κρατών τα οποία ήταν συμβαλλόμενα στη Συνθήκη (π.χ. Ρανιellaria). Το προηγούμενο αυτό νομιμοποιεί την Ελλάδα να ενεργήσει ανάλογα (άρθρο 60, Σύμβαση Βιέννης, 1969).

Περί οφειλής ή μη πρόσθετων τελών του άρθρου 33 του Τελ. Κώδικα

Παίρνοντας αφορμή από αιτήματα διαφόρων παραληπτών, σχετικά με το αν αποτελεί αοριστία η μη συμπλήρωση, επί των διασαφήσεων της ένδειξης Ε.Ο.Κ. δίπλα στη χώρα προέλευσης του εμπορεύματος, όταν αυτή θέβαια είναι κοινοτική, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 12 του άρθρου 33 του Τελωνειακού Κώδικα, εισπράττεται πρόσθετο τέλος 5% επί του τέλους του εμπορεύματος, που θρέθηκε μέσα όταν στη διασαφήση εισαγωγής που κατατέθηκε υπάρχει αοριστία ως προς την περιγραφή του.

Στην έννοια της αοριστίας αυτής επίσης είχε γίνει αποδεκτό ότι εμπίπτει και η περίπτωση της μη αναγραφής στη διασαφήση από τον

παραλήπτη της ένδειξης Ε.Ο.Κ. δίπλα στη χώρα προέλευσης, όταν το τελωνιζόμενο εμπόρευμα ήταν κοινοτικό π.χ. όταν αναγραφόταν στη διασαφήση χώρα προέλευσης Γαλλία και όχι Γαλλία - Ε.Ο.Κ., παρά την προσκόμιση και προσάρτηση στη διασαφήση έγκυρου πιστοποιητικού κυκλοφορίας της αναγραφόμενης χώρας.

Σαν δικαιολογία για την επιβολή της ποινής αυτής προβαλλόταν ο ισχυρισμός ότι ο ελεγκτής θα μπορούσε να οδηγηθεί σε εσφαλμένη δασμολόγηση του εμπορεύματος.

Από τη μακροχρόνια όμως πρακτική καταδείχτηκε ότι η προαναφερόμενη έλλειψη της ένδειξης Ε.Ο.Κ., δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να παραπλανήσει την ελεγκτική υπηρεσία του Τελωνείου,

καθόσον η δασμολογική μεταχείριση του εμπορεύματος καθορίζεται αποκλειστικά και μόνο από το προσκομιζόμενο πιστοποιητικό κυκλοφορίας.

Κατά συνέπεια και για λόγους χρηστής διοίκησης, δεν πρέπει οι παραλείψεις αυτές να θεωρούνται ουσιώδεις και δεν δικαιολογείται η επιβολή στο εξής των προβλεπομένων από την παράγραφο 12 του άρθρου 33 του Τελωνειακού Κώδικα για την αιτία αυτή πρόσθετων τελών.

Τέλος σας γνωρίζουμε, ότι περιπτώσεις που εκκρεμούν για το λόγο αυτό θα τακτοποιηθούν με βάση την παρούσα.

Ημερομηνία λύσης της υπαλληλικής σχέσης, σε περίπτωση παραίτησης υπαλλήλου

Σύμφωνα με το υπ' αριθ. ΔΙΚΠΡ/Φ. 360/106/Α.162 από 29 - 1 - 1986 έγγραφο του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης ορίζεται ότι η λύση της υπαλληλικής σχέσης του υπαλλήλου, σε περίπτωση παραίτησης, συντελείται από την δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης της απόφασης αποδοχής της παραίτησης ή μετά την παρέλευση τριμήνου από την ημερομηνία της υποβολής αίτησης παραίτησης, εάν μέχρι τότε δεν δημοσιεύτηκε απόφαση αποδοχής

και όχι από την κοινοποίηση στον υπάλληλο της σχετικής απόφασης.

Σχετικά τονίζουμε, ότι ο υπάλληλος που υποβάλλει αίτηση παραίτησης από την Υπηρεσία πρέπει να παρακολουθεί τη δημοσίευση της απόφασης αποδοχής της παραίτησής του ή την παρέλευση της τριμήνης προθεσμίας (άρθρο 255 Υπαλληλικού Κώδικα Π.Δ. 611/1977), ώστε μετά τη δημοσίευση της σχετικής απόφασης ή την παρέλευση της τριμήνης προθεσμίας, να απέχει από την εκτέλεση

των υπηρεσιακών του καθηκόντων, επειδή κάθε πράξη που υπογράφεται από αυτόν, θεωρείται πλέον άκυρη.

Για τον παραπάνω λόγο, κάθε υπάλληλος που υποβάλλει αίτηση παραίτησης από την Υπηρεσία, θα πρέπει να συνεννοείται με το Β' Τμήμα της Διεύθυνσης Προσωπικού Εφοριών του Υπουργείου Οικονομικών στο τηλέφωνο 3233 025 ή και απευθείας με την αρμόδια υπηρεσία του Τυπογραφείου.

Δικαιολογητικά που απαιτούνται για την απαλλαγή της πρώτης κατοικίας από το φόρο για την αιτία θανάτου

Συνταξιοδοτικά δικαιολογητικά

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 9 του άρθρου 17 του ν. 1591/1986 «Ρυθμίσεις στην άμεση και έμμεση φορολογία, θέσπιση μέτρων για την πάταξη της φοροδιαφυγής και άλλες διατάξεις που ρυθμίζουν θέματα αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών».

Ορίζεται πως, για τη χορήγηση της απαλλαγής από το φόρο για την αιτία θανάτου απόκτηση πρώτης κατοικίας, σύμφωνα με το άρθρο 17 του ν. 1591/1986 (ΦΕΚ Α' 50), εκτός από τα δικαιολογητικά που προβλέπονται από το άρθρο αυτό, απαιτούνται:

Να επισυναφθούν στη δήλωση φόρου κληρονομίας που θα υποβληθεί και τα παρακάτω:

Υπεύθυνη δήλωση του κληρονόμου, σε έντυπο ν.δ. 105/1969, με την οποία θα θεβαιώνει ότι:

α) Αυτός, καθώς και η (ο) σύζυγός του και τα ανήλικα ή ενήλικα, που σπουδάζουν όμως σε αναγνωρισμένες σχολές της ημεδαπής ή αλλοδαπής, παιδιά του, μέχρι του 25ου έτους της ηλικίας τους, δεν έχουν δικαίωμα πλήρους κυριότητας ή επικαρπίας ή οίκησης σε άλλη οικία ή διαμέρισμα ή δικαίωμα πλήρους κυριότητας σε οικόπεδο οικοδομήσιμο, το οποίο βρίσκεται σε πόλη πληθυσμού άνω των 3.000 κατοίκων ή σε τουριστική περιοχή,

β) δεν έχει απαλλαγεί από φόρο μεταβίβασης ή κληρονομιών για απόκτηση πρώτης κατοικίας,

γ) διαμένει μόνιμα στην Ελλάδα και όχι προσωρινά, θάσει σχετικές άδειες,

δ) αναλαμβάνει την υποχρέωση να προσκομίσει κάθε στοιχείο που θα του ζητήσει ο αρμόδιος οικον. έφορος.

Αν τα πρόσωπα της περίπτωσης (α) έχουν οικία ή διαμέρισμα, απαιτείται, στη δήλωση που θα υποβληθεί, να επισυναφθούν:

α) προκειμένου περί κατοικίας, θεβαίωση του αρμόδιου οικον. εφόρου ότι αυτή δεν πληρεί τις στεγαστικές ανάγκες, της οικογένειας του υπόχρεου,

β) προκειμένου περί διαμερίσματος, αντίγραφο του τίτλου κτήσης αυτού (συμβόλαιο αγοράς, δωρεάς, γονικής παροχής) ή, εφόσον αυτό αποκτήθηκε με κληρονομία (κληροδοσία), θεβαίωση του αρμόδιου για τη φορολογία κληρονομιών οικον. εφόρου, για το ακριβές εμβαδόν του και ότι αυτό δηλώθηκε ως κληρονομαίο και δεν απαλλάχθηκε ως πρώτη κατοικία.

Σε περίπτωση απαλλαγής από το φόρο, ο κληρονόμος (κληροδόχος) έχει υποχρέωση να προσκομίσει στον αρμόδιο οικον. έφορο κυρωμένο αντίγραφο της αποδοχής κληρονομίας (ή κληροδοσίας), στην οποία να περιλαμβάνει ρητή μνεία ότι η οικία ή το διαμέρισμα δεν θα μεταβιβασθεί ή θαρυνθεί με εμπράγματο δικαίωμα, πλην υποθήκης, για μία πενταετία από την απόκτησή του.

Με το ν. 1591/1986, που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ

Α' 50/24-4-1986, επέρχονται ακόλουθες τροποποιήσεις.

Φορολογία μεταβίβασης ακινήτων

1. Αυξάνονται τα απαλλασσόμενα ποσά για αγορά πρώτης κατοικίας.

Για τους εγγάμους

α) Για την αγορά πρώτης κατοικίας (διαμερίσματος, οικίας) από 2.400.000 σε 3.000.000 δρχ. για το ανδρόγυνο.

β) Για αγορά οικοπέδου που βρίσκεται στους νομούς Αττικής και Θεσσαλονίκης από 600.000 σε 700.000 δρχ.

γ) Για αγορά οικοπέδου, που βρίσκεται εκτός των νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης από 800.000 σε 900.000 δρχ.

Για τους αγάμους

α) Για αγορά διαμερίσματος ή οικίας από 1.500.000 σε 2.000.000 δρχ.

β) Για αγορά οικοπέδου από 600.000 σε 700.000 δρχ.

2. Θεωρείται ότι καλύπτονται οι στεγαστικές ανάγκες του αγοραστή, αν αυτός έχει διαμέρισμα ή διαμερίσματα με συνολικό εμβαδόν:

α) για ένα άτομο 35 τετραγωνικά μέτρα
β) για δύο άτομα 60 τετραγωνικά μέτρα, προσαυξανόμενα κατά 12 τετραγωνικά μέτρα για καθένα επί πλέον άτομο.

3. Αυξάνεται το απαλλασσόμενο κατά στρέμμα ποσό της αξίας των γεωργικών ή κτηνοτροφικών εκτάσεων που μεταβιβάζονται με αγοραπωλησία στους γεωργούς από 100.000 σε 125.000 δρχ. για 40 στρέμματα, εφόσον η αξία του στρέμματος δεν υπερβαίνει τις 250.000 δρχ.

Φορολογία κληρονομιών

Αυξάνεται το απαλλασσόμενο κατά στρέμμα ποσό αξίας γεωργοκτηνοτροφικής έκτασης, μεταβιβαζόμενης αιτία θανάτου, δωρεάς ή προίκας, από 75.000 σε 100.000 δρχ., εάν η στρεμματική αξία δεν υπερβαίνει τις 250.000 δρχ. και για 40 στρέμματα.

Χρόνος συνεχούς χρήσης της έκτασης αυξάνεται από 12 σε 15 χρόνια.

Οι παραπάνω διατάξεις εφαρμόζονται στις υποθέσεις για τις οποίες η φορολογική εννοχή γεννάται από της 24ης Απριλίου 1986, ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως, και μεταγενέστερα.

Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για τον κανονισμό σύνταξης στους υπαλλήλους, που αποχωρούν από την υπηρεσία, σύμφωνα με την απόφαση του αναπληρωτή υπουργού Οικονομικών αριθ. Γ. 1288/20-2-1986 καθώς και σχέδιο υπεύθυνης δήλωσης που πρέπει να επισυνάπτεται στα συνταξιοδοτικά δικαιολογητικά κάθε υπάλληλος που υποβάλει αίτηση για τον κανονισμό σύνταξης από το Δημόσιο είναι:

1. Αίτηση περί κανονισμού σύνταξης.

2. Πιστοποιητικό Δήμου ή Κοινότητας για το έτος γέννησης, επίσημο αντίγραφο από τον υπηρεσιακό φάκελο του υπαλλήλου.

3. Πιστοποιητικό του αρμόδιου Υπουργείου από το οποίο να προκύπτουν όλες οι υπηρεσιακές μεταβολές του υπαλλήλου, δηλαδή διορισμός, ένταξη, κατάταξη, μετάταξη, προαγωγή, απόλυση, παραίτηση, πειθαρχικές ποινές, χορήγηση επιδομάτων με αναγραφή και της απόφασης του αρμόδιου όργανου, με την οποία έγινε κάθε μεταβολή (δημοσίευση ΦΕΚ) κοινοποίηση, αριθμός και ημερομηνία του εγγράφου ανακοίνωσης, καθώς και η ημερομηνία ορκωμοσίας και ανάληψης καθηκόντων. Να θεβαιώνεται δε το συνεχές ή όχι της υπηρεσίας που παρασχέθηκε.

Για τους επί συμβάσει υπαλλήλους πρέπει να αναγράφονται ο βαθμός μέχρι του οποίου εξελίσσεται ο αντίστοιχος Κλάδος των τακτικών υπαλλήλων και οι σχετικές διατάξεις ή εφόσον δεν υπάρχει αντίστοιχος Κλάδος, ο βαθμός μέχρι του οποίου εξελίσσεται ο πλησιέστερος κλάδος της ειδικότητά τους.

4. Πιστοποιητικό άλλων υπηρεσιών ή επικυρωμένα αντίγραφα αυτών για την τυχόν προϋπηρεσία του υπαλλήλου που παρασχέθηκε σ' αυτές.

5. Πιστοποιητικό του αρμόδιου Στρατολογικού Γραφείου (Τύπου Α') από το οποίο να προκύπτει η στρατιωτική υπηρεσία (ή υποβολή του πιστοποιητικού αυτού δεν είναι υποχρεωτική) και σε περίπτωση υπηρεσίας στη ζώνη των επιχειρήσεων κατά το χρονικό διάστημα από 1/4/1946 έως 31/10/1949 πιστοποιητικό της αρμόδιας Δ/σης του Γενικού Επιτελείου Στρατού, Αεροπορίας ή Ναυτικού ή του Αρχηγείου της Χωροφυλακής, της Αστυνομίας Πόλεων και του Πυροσβεστικού Σώματος.

6. Βεβαίωση του εκκαθαριστού των αποδοχών από την οποία να προκύπτουν αναλυτικά οι αποδοχές που έπαιρνε κατά την Εξοδό του από την Υπηρεσία, η χρονολογία μέχρι την οποία μισθοδοτήθηκε με αποδοχές ενεργείας καθώς και οι χρονολογίες έναρξης και λήξης των τριμήνων αποδοχών. Στην περίπτωση που ο υπάλληλος αποχωρεί από θέση επί συμβάσει υπαλλήλου, πρέπει να αναγράφονται αναλυτικά οι αποδοχές που έπαιρνε κατά την τελευταία τριετία.

7. Υπεύθυνη Δήλωση, από την οποία να προκύπτει αν ο χρόνος της υπηρεσίας του χρησιμοποιήθηκε για να λάβει σύνταξη από οποιαδήποτε πηγή, αν για τον ίδιο χρόνο πήρε αποζημίωση, αν κατέχει δημόσια

θέση ή σε Ν.Π.Δ.Δ. ή αν παίρνει άλλη σύνταξη από το Δημόσιο ή από Ν.Π.Δ.Δ.

8. Δήλωση από την οποία να προκύπτει το Δημόσιο Ταμείο μέσω του οποίου επιθυμεί ο ενδιαφερόμενος να του κοινοποιηθεί το αντίγραφο της πράξης Κανονισμού Σύνταξης.

9. Προκειμένου περί γυναικών εγγάμων υπαλλήλων που αποχωρούν από την υπηρεσία μετά 15ετή-25ετή πλήρη πραγματική δημόσια υπηρεσία, απαιτείται πιστοποιητικό τέλεσης γάμου της Ιεράς Μητρόπολης ή Ληξιαρχική πράξη γάμου και πιστοποιητικό του Δήμου ή Κοινότητας περί της μη λύσης του.

10. Σε περίπτωση απόλυσης του υπαλλήλου λόγω νόσου εκτός από τα παραπάνω δικαιολογητικά χρειάζεται ακόμη:

α) Αντίγραφο γνωμάτευσης της Αρμόδιας Υγειονομικής Επιτροπής με την οποία κρίθηκε ανίκανος και

β) Υπεύθυνη δήλωση από την οποία να προκύπτει ότι δεν επιθυμεί να σταλεί ο συνταξιοδοτικός του φάκελος στην Α.Σ.Υ. Επιτροπή για τον καθορισμό ποσοστού ανικανότητας για την παροχή επιδόματος νόσου (άρθρ. 54 Α.Ν. 1854/1951) με την επιφύλαξη να επανέλθει μετά τον κανονισμό της σύνταξης του για τη χορήγηση επιδόματος.

Όλα τα δικαιολογητικά υποβάλλονται στο αρμόδιο Υπουργείο στο οποίο υπάγεται ο υπάλληλος εκτός από το Υπουργείο Παιδείας που πρέπει να υποβάλλονται στην εκπαιδευτική περιφέρεια του καθενός. Αποκλείεται η υποβολή τους απευθείας από τον ενδιαφερόμενο.

Τέλος, τα υπουργεία μετά τον προέλεγχό τους βάσει του άρθρου 5 Α.Ν. 599/1958 τα διαβιβάζουν

στην Υπηρεσία Συντάξεων του Γ.Λ.Κ. για την έκδοση πράξης.

Για τη χορήγηση επιδόματος συζύγου

Υπεύθυνη δήλωση από την οποία να προκύπτουν:

α) αν είναι έγγαμος (ή έγγαμη), β) αν παίρνει επίδομα συζύγου από άλλη πηγή και γ) αν ο ή η σύζυγος παίρνει επίδομα συζύγου σαν υπάλληλος ή συνταξιούχος του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ., Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή Ν.Π.Ι.Δ. εποπτευόμενου ή επιχορηγούμενου από το Δημόσιο.

Για τη χορήγηση του επιδόματος τέκνων

Πιστοποιητικό της αρμόδιας Δημοτικής ή Κοινοτικής Αρχής, που να έχει εκδοθεί βάσει επίσημων στοιχείων ή βάσει ένορκης θεβαίωσης ενώπιον Ειρηνοδίκου (Β.Δ. 805/1969) και να αναγράφονται τα τέκνα του αιτούντος που ζουν, η χρονολογία γέννησής τους καθώς και η προσωπική κατάστασή τους (έγγαμοι ή άγαμοι) ή αν αυτοί οι ληξιαρχικές πράξεις γέννησής τους.

Υπεύθυνη δήλωση του αιτούντος (Ν.Δ. 105/1969) που να φαίνεται αν ο ή η σύζυγος παίρνει επίδομα τέκνων από άλλη πηγή ως και αν ο ίδιος παίρνει επίδομα τέκνων από άλλη πηγή και (σε περίπτωση που θα υποβληθούν ληξιαρχικές πράξεις γέννησής) αν τα τέκνα είναι άγαμα.

Όταν τα τέκνα είναι μεγαλύτερα των δεκαοκτώ χρονών και σωματικά ή πνευματικά ανίκανα για την άσκηση οποιοδήποτε βιοποριστικού επαγγέλματος, απαιτείται γνωμάτευση του αρμόδιου υγειονομικού οργάνου που προβλέπεται από τη συνταξιοδοτική νομοθεσία.

Σε περίπτωση που η ανικανότητα είχε διαπιστω-

θεί κατά τη διάρκεια της ενεργούς υπηρεσίας του υπαλλήλου και είχε χορηγηθεί σ' αυτόν επίδομα τέκνων, δεν απαιτείται νέα γνωμάτευση, αλλά θεβαίωση της υπηρεσίας Διοικητικού του υπαλλήλου ότι χορηγούνταν το παραπάνω επίδομα.

Προκειμένου περί τέκνων που φοιτούν σε ανώτατες ή ανώτερες σχολές, θεβαίωση της Σχολής για την εγγραφή τους σ' αυτήν ως και για τον προβλεπόμενο από τον Οργανισμό της Σχολής χρόνο φοίτησης προς αποπεράτωση των σπουδών.

Για τους φοιτητές του εξωτερικού η θεβαίωση να είναι μεταφρασμένη και επικυρωμένη από την αρμόδια Προξενική Αρχή ή το Υπουργείο Εξωτερικών.

Για τους παίρνοντας δύο συντάξεις, υπεύθυνη δήλωση (Ν.Δ. 105/1969) ότι δεν παίρνουν άλλο επίδομα οικογενειακών βαρών.

Προκειμένου περί υπαλλήλων που διαμένουν στην επαρχία να δηλώνουν αν επιθυμούν να παραλάβουν τα αντίγραφα της συνταξιοδοτικής τους πράξης από την αρμόδια Διεύθυνση του Γ.Λ.Κ. (Κάνιγγος 29 - Αθήνα) ή από το Δημόσιο Ταμείο της περιοχής κατοικίας τους.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Όπου απαιτείται από το νόμο Υπεύθυνη Δήλωση Ν.Δ. 105/1969, αναγράφεται στις παραπάνω οδηγίες μας μέσα σε παρενθέση.

2. Σε περίπτωση που εκτός από τη σύζυγο και τα τέκνα υπάρχουν και άλλα προστατευόμενα μέλη, τα οποία συνοικούν και τους βαρύνουν σύμφωνα με τις διατάξεις περί φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, να δηλωθεί σε υπεύθυνη δήλωση.

3. Δύο ή περισσότερες υπεύθυνες δηλώσεις, επιτρέπεται να αντικατασταθούν με μία

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

..... υπογεγραμμένη

..... του

Ο χρόνος της πολιτικής μου υπηρεσίας για τον οποίο ζητώ τον κανονισμό της σύνταξής μου, δεν χρησιμοποίησα για την απόκτηση δικαιώματος σύνταξης από άλλη πηγή και ότι για τον χρόνο αυτό δεν μου καταβλήθηκε καμιά αποζημίωση.

Μετά την αποχώρησή μου από την Υπηρεσία δεν προσλήφθηκα ξανά σε δημόσια θέση ή σε θέση Ν.Π.Δ.Δ. και συνεπώς δεν λαμβάνω σύνταξη από το Δημόσιο ή άλλο Ν.Π.Δ.Δ. Είμαι έγγαμοι. - άγαμοι. - σε χρεία - διαζευγμένοι. και ότι:

..... σύζυγός μου λαμβάνει επίδομα τέκνων από άλλη πηγή.

..... σύζυγός μου λαμβάνει επίδομα συζύγου σαν υπάλληλος ή

συνταξιούχος του Δημοσίου - Ν.Π.Δ.Δ. - Ο.Τ.Α. ή Ν.Π.Ι.Δ. εποπτευόμενου ή επιχορηγούμενου από το Δημόσιο και ότι:

Εγώ δεν λαμβάνω επίδομα συζύγου και τέκνων από άλλη πηγή.

Επάγγελμα συζύγου:

Επιθυμώ να λάβω το πρώτο μετά τη συνταξιοδότησή μου δώρο (χριστουγέννων, πάσχα, επίδομα αδειάς) από την Υπηρεσία μου ή από τη σύνταξη. Τα μέλη της δικιάς μου οικογένειας και πατρικά που συνοικούν και συντηρούνται από μένα είναι τα παρακάτω:

Όνοματεπώνυμο

Έτος γέννησ.

Συγγένεια

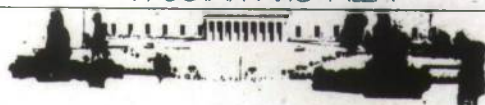
Επάγγελμα

Επιθυμώ όπως το αντίγραφο της πράξης κανονισμού σύνταξής μου, μου κοινοποιηθεί μέσω του Δημοσίου Ταμείου ή της αρμόδιας Διεύθυνσης του Γ.Λ.Κ. (Κάνιγγος 29 - Αθήνα)

Αθήνα
Ο ΔΗΛΩΝΩΝ

Η ΒΟΥΛΗ ΑΠΟ ΜΕΣΑ

Τι αναθεωρήθηκε στο Σύνταγμα του 1975

Με την αναθεώρηση του Συντάγματος, τη γενική φιλοσοφία της και τη διαδικασία που ακολουθήθηκε για την ψήφισή της από το Κοινοβούλιο είχαμε ασχοληθεί στο τεύχος 23-24 του 1985.

Τηρώντας την υπόσχεσή μας επανέρχμαστε στο τόσο σημαντικό θέμα και δημοσιεύουμε τις μεταβολές που επήλθαν σημειώνοντας με αστερίσκους (*) τις παραγράφους των άρθρων που αναθεωρήθηκαν και τις ερμηνευτικές δηλώσεις που πρόσθεσε με το Α΄ ψήφισμα της 6ης Μαρτίου 1986 η ΣΤ΄ Αναθεωρητική Βουλή των Ελλήνων.

ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΡΘΡΑ ΠΟΥ ΑΝΑΘΕΩΡΗΘΗΚΑΝ

Άρθρο 32

*1. Η εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας από τη Βουλή γίνεται με ονομαστική ψηφοφορία και σε ειδική συνεδρίαση, που συγκαλείται από τον Πρόεδρο της Βουλής έναν τουλάχιστον μήνα πριν λήξει η θητεία του εν ενεργεία Προέδρου της Δημοκρατίας, κατά τα οριζόμενα στον Κανονισμό της Βουλής.

Σε περίπτωση οριστικής αδυναμίας του Προέδρου της Δημοκρατίας να εκπληρώσει τα καθήκοντά του, κατά τους ορισμούς του άρθρου 34 παράγραφος 2, καθώς επίσης και σε περίπτωση που ο Πρόεδρος παραιτηθεί, πεθάνει ή κηρυχθεί έκπτωτος κατά τις διατάξεις του Συντάγματος, η συνεδρίαση της Βουλής για την εκλογή νέου Προέδρου της Δημοκρατίας συγκαλείται μέσα σε δέκα ημέρες το αργότερο αφότου έληξε πρόωρα η θητεία του προηγούμενου Προέδρου.

2. Η εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας γίνεται σε κάθε περίπτωση για πλήρη θητεία.

3. Πρόεδρος της Δημοκρατίας εκλέγεται εκείνος που συγκέντρωσε την πλειοψηφία των δύο τρίτων του συνολικού αριθμού των βουλευτών.

Αν δεν συγκεντρωθεί η πλειοψηφία αυτή, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται ύστερα από πέντε ημέρες.

Αν δεν επιτευχθεί ούτε στη δεύτερη ψηφοφορία η οριζόμενη πλειοψηφία, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται ακόμη μία φορά ύστερα από πέντε ημέρες, οπότε εκλέγεται Πρόεδρος της Δημοκρατίας εκείνος που συγκέντρωσε την πλειοψηφία των τριών πέμπτων του όλου αριθμού των βουλευτών.

*4. Αν δεν επιτευχθεί ούτε και στην τρίτη ψηφοφορία η αυξημένη αυτή πλειοψηφία, η Βουλή διαλύεται μέσα σε δέκα ημέρες από την ψηφοφορία, και προκηρύσσεται εκλογή για ανάδειξη νέας Βουλής.

Η Βουλή που αναδεικνύεται από τις νέες εκλογές, αμέσως μόλις συγκροτηθεί σε σώμα, εκλέγει με ονομαστική ψηφοφορία Πρόεδρο της Δημοκρατίας με την πλειοψηφία των τριών πέμπτων του όλου αριθμού των βουλευτών.

Αν δεν επιτευχθεί η πλειοψηφία αυτή, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται μέσα σε πέντε ημέρες και εκλέγεται Πρόεδρος της Δημοκρατίας εκείνος που συγκέντρωσε την απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των βουλευτών. Αν δεν

επιτευχθεί ούτε αυτή η πλειοψηφία, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται ακόμη μία φορά, ύστερα από πέντε ημέρες, μεταξύ των δύο προσώπων που πλειοψήφησαν και θεωρείται ότι έχει εκλεγεί Πρόεδρος της Δημοκρατίας εκείνος που συγκέντρωσε τη σχετική πλειοψηφία.

5. Αν η Βουλή είναι απούσα, συγκαλείται εκτάκτως για να εκλέξει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, κατά τους ορισμούς της παραγράφου 4.

Αν η Βουλή έχει διαλυθεί με οποιονδήποτε τρόπο, η εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας αναβάλλεται ώσπου να συγκροτηθεί σε σώμα η νέα Βουλή και μέσα σε είκοσι ημέρες, το αργότερο, από τη συγκρότησή της, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις παραγράφους 3 και 4, αφού τηρηθούν και οι ορισμοί της παραγράφου 1 του άρθρου 34.

6. Αν η διαδικασία για την εκλογή νέου Προέδρου, που ορίζεται στις προηγούμενες παραγράφους, δεν περατωθεί εγκαίρως, ο ήδη Πρόεδρος της Δημοκρατίας εξακολουθεί να ασκεί τα καθήκοντά του και μετά τη λήξη της θητείας του ώσπου να αναδειχθεί νέος Πρόεδρος.

Ερμηνευτική δήλωση:

Πρόεδρος της Δημοκρατίας που παραιτείται πριν από τη λήξη της θητείας του δεν μπορεί να λάβει μέρος στην εκλογή που επακολουθεί εξαιτίας της παραίτησής του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Εξουσίες και ευθύνη από τις πράξεις του Προέδρου

Άρθρο 35

*1. Καμία πράξη του Προέδρου της Δημοκρατίας δεν ισχύει ούτε εκτελείται χωρίς την προσυπογραφή του αρμόδιου Υπουργού, ο οποίος με μόνη την υπογραφή του γίνεται υπεύθυνος, και χωρίς τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στην περίπτωση που η Κυβέρνηση απαλλάγεί από τα καθήκοντά της σύμφωνα με το άρθρο 38 παράγραφος 1, αν ο Πρωθυπουργός δεν προσυπογράφει το οικείο διάταγμα, αυτό υπογράφεται μόνο από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

*2. Κατ' εξαίρεση δεν απαιτείται προσυπογραφή για τις ακόλουθες πράξεις:

- α) το διορισμό Πρωθυπουργού,
- β) την ανάθεση διερευνητικής εντολής σύμφωνα με το άρθρο 37 παράγραφοι 2, 3 και 4,
- γ) τη διάλυση της Βουλής κατά το άρθρο 32 παράγραφος 4 και κατά το άρθρο 41 παράγραφος 1, αν δεν την προσυπογράφει ο Πρωθυπουργός, και κατά το άρθρο 53 παράγραφος 1, αν δεν την προσυπογράφει το Υπουργικό Συμβούλιο,
- δ) την αναπομπή κατά το άρθρο 42 παράγραφος 1 νομοσχεδίου ή πρότασης νόμου που έχει ψηφιστεί από τη Βουλή,
- ε) το διορισμό του προσωπικού των υπηρεσιών της Προεδρίας της Δημοκρατίας.

*3. Το διάταγμα με το οποίο προκηρύσσεται δημοψήφισμα για νομοσχέδιο, σύμφωνα με το άρθρο 44 παράγραφος 2, προσυπογράφεται από τον Πρόεδρο της Βουλής.

Άρθρο 37

1. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας διορίζει τον Πρωθυ-

πουργό και, με πρότασή του, διορίζει και παύει τα λοιπά μέλη της Κυβέρνησης και τους Υφυπουργούς.

*2. Πρωθυπουργός διορίζεται ο αρχηγός του κόμματος το οποίο διαθέτει στη Βουλή την απόλυτη πλειοψηφία των εδρών. Αν κανένα κόμμα δεν διαθέτει την απόλυτη πλειοψηφία, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας παρέχει στον αρχηγό του κόμματος που διαθέτει τη σχετική πλειοψηφία διερευνητική εντολή για να διακριβωθεί η δυνατότητα σχηματισμού Κυβέρνησης που να απολαμβάνει την εμπιστοσύνη της Βουλής.

*3. Αν δεν διαπιστωθεί αυτή η δυνατότητα, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας παρέχει διερευνητική εντολή στον αρχηγό του δεύτερου σε κοινοβουλευτική δύναμη κόμματος και εάν δεν τελεσφορήσει και αυτή, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δίνει διερευνητική εντολή στον αρχηγό του τρίτου σε κοινοβουλευτική δύναμη κόμματος. Κάθε διερευνητική εντολή ισχύει για τρεις ημέρες. Αν οι διερευνητικές εντολές δεν τελεσφορήσουν, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας καλεί τους αρχηγούς των κομμάτων και, αν επιβεβαιωθεί η αδυναμία σχηματισμού Κυβέρνησης που να έχει την εμπιστοσύνη της Βουλής, επιδιώκει το σχηματισμό Κυβέρνησης από όλα τα κόμματα της Βουλής για τη διενέργεια εκλογών και σε περίπτωση αποτυχίας αναθέτει στον Πρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του Αρείου Πάγου ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου το σχηματισμό Κυβέρνησης, όσο το δυνατόν ευρύτερης αποδοχής, για να διενεργήσει εκλογές, και διαλύει τη Βουλή.

*4. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ανατίθεται σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, εντολή σχηματισμού Κυβέρνησης ή διερευνητική εντολή σε αρχηγό κόμματος, αν το κόμμα δεν έχει αρχηγό ή εκπρόσωπο, ή αν ο αρχηγός ή ο εκπρόσωπός του δεν έχει εκλεγεί βουλευτής, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δίνει την εντολή σ' αυτόν που προτείνει η κοινοβουλευτική ομάδα του κόμματος. Η πρόταση για την ανάθεση εντολής γίνεται μέσα σε τρεις ημέρες από την ημέρα που ο Πρόεδρος της Βουλής ή ο αναπληρωτής του ανακοινώνει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας τη δύναμη των κομμάτων στη Βουλή· η ανακοίνωση αυτή γίνεται πριν από κάθε ανάθεση εντολής.

Ερμηνευτική δήλωση:

Στις διερευνητικές εντολές, αν κόμματα είναι ισοδύναμα σε βουλευτικές έδρες, προηγείται εκείνο που έλαβε περισσότερες ψήφους στις εκλογές· νεοσχηματισμένο κόμμα με κοινοβουλευτική ομάδα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό της Βουλής, έπεται του παλαιότερου με ίσο αριθμό εδρών. Στις δύο αυτές περιπτώσεις δεν παρέχονται διερευνητικές εντολές σε περισσότερα από τέσσερα κόμματα.

Άρθρο 38

*1. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας απαλλάσσει από τα καθήκοντά της την Κυβέρνηση, αν αυτή παραιτηθεί, καθώς και αν η Βουλή αποσύρει την εμπιστοσύνη της κατά το άρθρο 84. Στις περιπτώσεις αυτές εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 2, 3 και 4 του άρθρου 37.

Αν ο Πρωθυπουργός της παραιτούμενης Κυβέρνησης είναι αρχηγός ή εκπρόσωπος κόμματος που διαθέτει την

Ο ανήλικος παραβάτης του νόμου*

Ο όρος «ανήλικος παραβάτης του νόμου» αντί του όρου «ανήλικος εγκληματίας» θέτει από την αρχή την προβληματική σχετικά με το θέμα αυτό και δημιουργεί μια σειρά από ερωτήματα: «Ποιός είναι ο ανήλικος αυτός»; «Γιατί τον ονομάζουμε παραβάτη»; «Τι χαρακτηρίζει τη συμπεριφορά του»; «Γιατί συμπεριφέρεται έτσι»; Κι ακόμα, πώς εξηγείται το κοινωνικό αυτό φαινόμενο; Και τέλος: «Τι κάνει η πολιτεία και το κοινό – και τι μπορεί να κάνει – για την περιστολή αυτού του φαινομένου.

Για τον Έλληνα ποινικό νομοθέτη η ανηλικότητα περιλαμβάνει τις ηλικίες 7 - 17. Τα άτομα 7 - 12 ετών θεωρούνται «παιδιά». Εκείνα που είναι 13 - 17 έφηβοι, και 18 - 21 «μετέφηβοι». Με τα παιδιά δεν θα ασχοληθούμε. Το πρόβλημα των παραβάσεων των ανηλικών αρχίζει συνήθως με το πέρασμα στην εφηβεία. Άλλωστε εκτός από αυτό τον ουσιαστικό λόγο υπάρχει κι ένας τυπικός: στις περισσότερες χώρες τα δικαστήρια επιλαμβάνονται των υποθέσεων των ανηλικών στην ηλικία των 14 ετών περίπου.

Χρησιμοποιούμε τον όρο «παραβίαση» ή «παραβατικότητα» για να δηλώσουμε συγκρούσεις στο ατομικό ή κοινωνικό επίπεδο με ποινικές ή αστυνομικές διατάξεις (όταν αναφερόμαστε στο ατομικό επίπεδο χρησιμοποιούμε τον όρο «παραβίαση» ή «παραβατική συμπεριφορά» κι όταν αναφερόμαστε στο κοινωνικό επίπεδο δηλαδή στο σύνολο των παραβάσεων των ανηλικών μιας περιοχής σε μια χρονική περίοδο χρησιμοποιούμε τον όρο «παραβατικότητα»).

Τονίζουμε ότι η σύγκρουση αφορά ποινικές ή αστυνομικές διατάξεις. Φυσικά ένας ανήλικος ενδέχεται να παραβιάζει τους κανόνες που του θέτουν οι γονείς του (π.χ. να καπνίζει ή να επιστρέφει σπίτι του μετά την κανονισμένη νυκτερινή ώρα κλπ.). Επίσης είναι δυνατό να παραβαίνει κανόνες που θεσπίζει το σχολείο (π.χ. να χρησιμοποιεί βία στα παιχνίδια με τους συμμαθητές του ή να φθείρει άσκοπα τα θρανία ή τους τοίχους του σχολείου). Στις περιπτώσεις αυτές ο ανήλικος δεν είναι παραβάτης του νόμου αλλά «προ-παραβατικός». Τους όρους «παραβίαση» και «παραβάτης» χρησιμοποιούμε αντί για τους όρους «έγκλημα» και «εγκληματίας» αντίστοιχα.

Την δικαιολογητική βάση για την αντικατάσταση αυτή βρίσκουμε στο κίνημα για τη δημιουργία Δικαστηρίων Ανηλικών που άρχισε στα τέλη του προηγούμενου αιώνα στις Η.Π.Α. Τα Δικαστήρια αυτά που δημιουργήθηκαν για να προλάβουν την εγκληματική συμπεριφορά θεωρήθηκε ότι θα πετύχαιναν το σκοπό της πρόληψης αποτελεσματικότερα, αν οι ανήλικοι με εγκληματική ή και μόνο με προ-εγκληματική δραστηριότητα είχαν μια ξεχωριστή μεταχείριση. Ξεχωριστή μεταχείριση και με τις δυο έννοιες. Δηλ. χωριστά από τους ενήλικες εγκληματίες σε χωριστά κρατητήρια, σε ειδικά δικαστήρια, σε διαφορετικές φυλακές, αλλά και με ξεχωριστές, ιδιαίτερες διαδικασίες. Διαδικασίες που να αποβλέπουν στη θεραπεία και στην προστασία και όχι στην τιμωρία και στο στιγματισμό. Η απάλειψη των όρων «έγκλημα», «ενοχή», «καταδίκη» και η αντικατάστασή τους με άλλους όρους λιγότερο αρνητικά φορτισμένους που δεν θα

στιγμάτιζαν και δεν θα αποκαρδιωναν ήταν λογικό επακόλουθο της ιδεολογίας που επικράτησε και που επικρατεί ακόμα. Ο χαρακτηρισμός ενός ατόμου ως εγκληματία είναι άσκοπος, ανέφερε ένας φωτισμένος ποινικολόγος πριν από 30 περίπου χρόνια. Και τούτο γιατί υπάρχουν δύο ενδεχόμενα: Είτε αυτός ο άνθρωπος είναι στ' αλήθεια εγκληματίας, οπότε με το ν' αναγνωριστεί και επίσημα από το δικαστήριο αυτή η ιδιότητά του, ανακόπτεται έτσι κάθε έφεση και προσπάθειά του για βελτίωση και ένταξη στο κοινωνικό σύνολο. Είτε αυτό το άτομο δεν είναι εγκληματίας, οπότε η επικόλληση της «ετικέτας» όχι μόνο δεν τον ωφελεί αλλά αντίθετα τον βλάπτει. Γιατί το άτομο αυτό αρχίζει να συμπεριφέρεται σαν εγκληματίας. Αρχίζει να παίζει το ρόλο του εγκληματία: το ρόλο που ήδη διέγραψε γι' αυτόν το δικαστήριο και η κοινωνία.

Βέβαια η άποψη αυτή αντιμετωπίζει το δράστη μόνο από την πλευρά της ειδικής, όπως λέμε, πρόληψης μόνο από την πλευρά του εγκληματία. Από την πλευρά της προστασίας της κοινωνίας, τι γίνεται;

Η γνώμη μου είναι ότι η χρησιμοποίηση ενός ουδέτερου όρου, όπως η λέξη «παραβάτης» – εφόσον αυτός ο όρος δεν έχει ακόμα φορτισθεί αρνητικά – είναι προτιμότερος. Έτσι προστατεύεται ο δράστης χωρίς να βλάπτεται η κοινωνία.

Κι έρχομαι τώρα στο τρίτο ερώτημα: Τι χαρακτηρίζει τη συμπεριφορά του ανήλικου παραβάτη;

Από τη σκοπιά του νόμου και των στατιστικών η παραβατική συμπεριφορά συνίσταται κυρίως σε τροχαίες παραβάσεις (πάνω από 60% των περιπτώσεων που φθάνουν στο δ/ριο ανηλικών). Δεύτερα σε συχνότητα έρχονται τα εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας (γύρω στα 12%) και ακολουθούν οι σωματικές βλάβες (γύρω στο 2,5%). Τα σοβαρότερα εγκλήματα, όπως ανθρωποκτονίες, ληστείες καθώς και κατάχρηση και διακίνηση ναρκωτικών είναι λιγότερα (βλ. Πίνακα 1 και Σχήμα 1):

Από τη σκοπιά του δράστη οι ειδικοί υπογραμμίζουν ότι η συμπεριφορά του είναι προανατολισμένη προς την περιπέτεια και την καταστροφικότητα, τη βία και την άμεση εμπειρία έντονης ευχαρίστησης. Η θέση μακροχρόνιων στόχων, η αναβολή της άμεσης απόλαυσης για χάρη μιας μελλοντικής και κάπως διαρκούς ικανοποίησης δεν είναι στοιχεία που χαρακτηρίζουν τους νεαρούς παραβάτες. Αντίθετα, αυτοί δρουν με γνώμονα τις «αντεστραμμένες» θα έλεγα αξίες και πρότυπα συμπεριφοράς των γονέων ή δασκάλων της ευρύτερης κοινωνίας. Αν οι γονείς πιστεύουν στη σκληρή δουλειά, στη μελέτη, στο πρωινό ξύπνημα, στην οικονομία και την αποταμίευση στην ήρεμη και μετρημένη ψυχαγωγία, οι νέοι έχουν δικές τους απόψεις γι' αυτά τα θέματα. Αποφεύγουν συνήθως την πολλή εργασία και το διάβασμα. Τους αρέσει να ξενυχτούν και να κοιμούνται το πρωί ως αργά, να ξοδεύουν σπάταλα και επιδεικτικά και να ψυχαγωγούνται με ριψοκίνδυνους τρόπους. Στις πιο ακραίες περιπτώσεις, όταν η ευρύτερη κοινωνία υπαγορεύει «ου φονεύσεις», αυτοί τριγυρνούν οπλισμένοι με σουγιάδες, ξυράφια, αλυσίδες ή και περιστροφή και είναι έτοιμοι να τα χρησιμοποιήσουν.

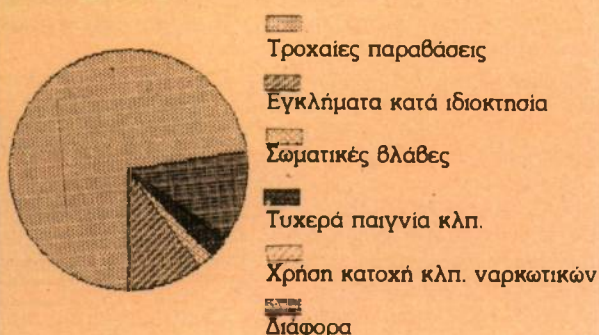
Πίνακας 1
Κυριότερες παραβάσεις ατόμων 7-20 ετών (1974-1983)

	Τροχαίες παρ. Σε απόλυτους αριθμούς	Κατά ιδιοκτ. Σωμ. βλάβες	Τυχερά παίγνια...	Χρήση κλπ. ναρκωτικών	Διάφορα	Σύνολο
1974	8.724	1.649	410	327	36	13.333
1975	9.044	2.033	433	490	39	14.614
1976	8.592	1.956	389	708	24	14.213
1977	8.775	1.756	431	582	52	14.354
1978	9.814	1.828	352	211	22	15.057
1979	9.849	1.547	381	219	29	14.708
1980	9.233	1.505	331	188	26	14.204
1981	9.550	1.856	228	214	18	14.181
1982	9.910	2.219	318	499	40	15.449
1983	12.008	1.696	361	475	32	16.625
Σε εκατοστιαίες αναλογίες						
1974	65.4	12.4	3.1	2.5	.3	100.0
1975	61.9	13.9	3.0	3.4	.3	100.0
1976	60.5	13.8	2.7	5.0	.2	100.0
1977	61.1	12.2	3.0	4.1	.4	100.0
1978	65.2	12.1	2.3	1.4	.1	100.0
1979	67.0	10.5	2.6	1.5	.2	100.0
1980	65.0	10.6	2.3	1.3	.2	100.0
1981	67.3	13.1	1.6	1.5	.1	100.0
1982	64.1	14.4	2.1	3.2	.3	100.0
1983	72.2	10.2	2.2	2.9	.2	100.0

Πηγή: ΕΣΥΕ, Στατιστική Δικαιοσύνης, Πίνακας Β5, 1974-1983.

Σχήμα 1

Κυριότερες παραβάσεις ατόμων 7-20 ετών

Πηγή: ΕΣΥΕ, Στατιστική της Δικαιοσύνης 1983

ποιήσουν. Όταν η κοινωνία τους προτρέπει «ου κλέψεις» η διάρρηξη, η εύκολη και γρήγορη απόκτηση χρημάτων και υλικών αγαθών γίνεται στόχος ζωής. Άλλοτε τα αγαθά αυτά έχουν για τους νέους σημασία και αξία κι άλλοτε οι πράξεις τους είναι «μη ωφελιμιστικές». Δηλαδή η συμπεριφορά έχει συμβολικό ή εκτονωτικό, ψυχαγωγικό χαρακτήρα.

Αναπόφευκτα γεννιέται και το ερώτημα: Γιατί αρκετοί νέοι συμπεριφέρονται έτσι; Πώς εξηγείται το κοινωνικό αυτό φαινόμενο;

Καταρχήν παρατηρούμε ότι δείγματα τέτοιας συμπεριφοράς έχουμε σε κοινωνίες αφθονίας και σε κοινωνίες ανέχειας, σε νέους με «κοινωνική αποστέρωση» και σε νέους που προέρχονται από οικογένειες με μεσαίο ή και ανώτερο οικονομικό και μορφωτικό επίπεδο.

Σήμερα οι περισσότεροι εγκληματολόγοι δέχονται ότι η αναζήτηση των αιτιών του εγκλήματος και της παραβατικής συμπεριφοράς είναι σχεδόν μάταιη. Κάθε άτομο είναι και μια ξεχωριστή περίπτωση. (Το ίδιο και κάθε κοινωνία). Σε κάθε άνθρωπο αλληλεπιδρούν και αλληλενεργούν πολλοί παράγοντες που τον οδηγούν σε κοινωνικά αποδεκτή ή σε κοινωνικά μη αποδεκτή συμπεριφορά. Οι παράγοντες αυτοί προσ-

διορίζονται ως κοινωνικοί, οικονομικοί, πολιτικοί, ψυχολογικοί και σε κάποιο βαθμό και βιολογικοί.

Παρά την πολλαπλότητα και πολυπλοκότητα των παραγόντων αυτών ειδικές μελέτες στα πλαίσια του Ο.Η.Ε. απομονώνουν και τονίζουν την εκβιομηχάνιση και την αστικοποίηση - τον εξαστισμό, ορθότερα - καθώς και την ύπαρξη ευκαιριών για διάπραξη εγκλημάτων.

Φυσικά, η εκβιομηχάνιση δεν είναι από μόνη της αρνητική. Οι δυσμενείς της επιδράσεις περιορίζονται ή και εξαφανίζονται με σωστό κοινωνικό και οικολογικό σχεδιασμό προσανατολισμένο προς τις ανθρώπινες αξίες. Επειδή όμως κάτι τέτοιο δεν συμβαίνει στις περισσότερες χώρες, οι διαδικασίες της εκβιομηχάνισης και της συγκέντρωσης του πληθυσμού στα βιομηχανικά κέντρα δημιουργούν γεωγραφική κινητικότητα, ανωνυμία, διάσπαση της συνεκτικότητας της οικογένειας, της γειτονιάς και της κοινότητας κι επομένως και των λεγομένων μηχανισμών ανεπίσημου κοινωνικού ελέγχου.

Από την άλλη πλευρά η ύπαρξη ευκαιριών είναι αυτονόητο ότι διερεθίζει τα νεαρά άτομα στην τέλεση παραβάσεων. Η αύξηση των κλοπών π.χ. μεταφορικών μέσων και κυρίως μοτοποδηλάτων είναι επακόλουθο της επέκτασης της χρήσης των μέσων αυτών τα οποία προσφέρονται ιδίως για εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας και για τροχαίες παραβάσεις. (Παραβάσεις κάνουν οι νέοι για το μηχανάκι αλλά και με το μηχανάκι). Σε ένα άλλο επίπεδο η αύξηση ευκαιριών και μέσων για ψυχαγωγία και διασκέδαση καθώς και η αύξηση ελεύθερου χρόνου ωθούν τους νέους σε παθητική και καταστροφική και όχι σε θετική και δημιουργική συμπεριφορά.

Θα αποτελούσε υπεραπλούστευση του θέματος και της πραγματικότητας αν έκλεινα προτείνοντας ξενόφερτες λύσεις για την αντιμετώπιση του φαινομένου της παραβατικότητας των νέων στη χώρα μας. Κάθε κοινωνικό πρόβλημα έχει τις ιδιαιτερότητες της κοινωνίας που το παράγει. Θεσμοί μεταφυτευόμενοι δεν αποδίδουν, εκτός κι αν δοκιμαστούν και προσαρμοστούν στις συνθήκες της χώρας που τους αποδέχεται. Κάθε βήμα προς την κατεύθυνση της περιστολής της παραβατικότητας πρέπει να γίνεται με περίσκεψη και ύστερα από μελέτη και συστηματική έρευνα κι η έρευνα στον τομέα αυτό στην Ελλάδα είναι λιγιστή, αν όχι ανύπαρκτη. Στοιχεία για την έκταση του προβλήματος αυτού στη χώρα μας υπάρχουν ελάχιστα κι άλλωστε αυτά βασίζονται σε επίσημες εγκληματολογικές στατιστικές η ακρίβεια των οποίων γενικά αμφισβητείται, εδώ και αλλού. Πάντως οι στατιστικές των δικαστηρίων παρουσιάζουν μικρές διακυμάνσεις στις δικαστικές αποφάσεις που αφορούν νέους 7 - 20 ετών (Βλ. Σχήμα 2). Αντίθετα, δεδομένα της Αστυνομίας - τα οποία συνήθως είναι πλησιέστερα στην αληθινή εικόνα της εγκληματικότητας - παρουσιάζουν λίγες και χωρίς αύξηση τις παραβάσεις των ανηλίκων έως 13 ετών, ενώ με έντονες αυξητικές τάσεις τις παραβάσεις των μεγαλύτερων ηλικιών (13-20). (Βλ. Πίνακα 2). Εξάλλου εμπειρικά δεδομένα σχετικά με την αποδοτικότητα των μέτρων και ποινών που προ-

βλέπει ο Π.Κ. και επιβάλλουν οι δικαστές στους εφήβους και μετεφήβους δεν υπάρχουν. Είναι άγνωστα τα ποσοστά των νέων που υποτροπιάζουν, ενώ αυτοί οι νέοι έχουν ήδη υποστεί την «βελτιωτική» εμπειρία του Δικαστηρίου Ανηλίκων.

Επομένως, πρώτα - πρώτα είναι απαραίτητη η συγκέντρωση ερευνητικών στοιχείων σχετικά με την υποτροπή:

- εφήβων που δεν έχουν διαπράξει αδίκημα αλλά που βρίσκονται σε «ηθικό κίνδυνο» όπως αναφέρει ο ζωηρά επικρινόμενος (α.ν. 2724/40)

- εφήβων που έχουν τελέσει παράβαση και τους επέβαλε το Δικαστήριο Ανηλίκων κάποιο μέτρο (άρθρ. 122 Π.Κ.)

- εφήβων που έχουν τελέσει παράβαση και τους επέβαλε το Δικαστήριο Ανηλίκων ποινικό σωφρονισμό (άρθρ. 127 Π.Κ.) και

- μετεφήβων στους οποίους έχει καταγνωσθεί κάποια ποινή από αυτές που προβλέπει ο Π.Κ. για τους ενήλικες, αλλά ελαττωμένη (άρθρ. 133 και 83 Π.Κ.).

Πέρα όμως από τη συγκέντρωση στοιχείων είναι αναγκαίος ο σχεδιασμός και η διεξαγωγή ερευνών ιδιαίτερα κάθε φορά που εφαρμόζεται ένα νέο μέτρο.

Τέτοια νέα μέτρα που θα πρέπει να δοκιμαστούν και στη χώρα μας είναι:

- Η λεγόμενη «εκτροπή» από το σύστημα της ποινικής δικαιοσύνης για να 'αποφεύγεται ο στιγματισμός και ο εγκλεισμός σε ιδρύματα. Συγκεκριμένα είναι δυνατό ορισμένες, ρητά προβλεπόμενες από το νόμο, περιπτώσεις παραβατικών ή προ-παραβατικών νέων να παραπέμπονται σε «εργατικά ή μαθητικά συμβούλια ή σε κοινωνιοθεραπευτικά και ψυχοθεραπευτικά κέντρα».

- Η προσφορά εργασίας για κοινωφελείς σκοπούς (π.χ. δεντροφύτευση, συμπαράσταση ηλικιωμένων, αναπήρων, ανακαίνιση εγκαταλειμμένων κτιρίων κλπ.). Αυτός είναι ο θεσμός του "community service", που άρχισε στην Αγγλία και εφαρμόζεται μ' επιτυχία στην Ολλανδία, στη Γαλλία, στις ΗΠΑ, στην Πολωνία και αλλού. Ανηλικοί ή και ενήλικες αναλαμβάνουν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους ορισμένες ώρες εβδομαδιαίως παράλληλα με την επιμέλεια ή την αναστολή της ποινής ή και αντί να εγκλειστούν σε ίδρυμα.

- Η επέκταση του θεσμού της επιμέλειας με επιμελητές και στην κατηγορία των μετεφήβων.

- Η δημιουργία κέντρων ημιελεύθερης διαβίωσης όπου οι νέοι θα διανυκτερεύουν τις καθημερινές και τα Σαββατοκύριακα, ενώ τις εργάσιμες μέρες και ώρες θα εργάζονται ή θα παρακολουθούν μαθήματα έξω από τα κέντρα αυτά.

- Εδώ παρενθετικά θα πρέπει να σημειώσουμε ότι τόσο ο Ο.Η.Ε. όσο και το Συμβούλιο της Ευρώπης συνιστούν την όσο το δυνατό μεγαλύτερη χρήση ποινών ή μέτρων που να μη στερούν την ελευθερία - είναι οι λεγόμενες «εναλλακτικές ποινές» ή «εναλλακτικά μέτρα».

Πρωταρχικός στόχος ωστόσο της Πολιτείας για την αντιμετώπιση του προβλήματος της νεανικής παραβατικότητας δεν είναι η καταστολή αλλά η «ρόληψη». Γι' αυτό και ο Έλληνας νομοθέτης εμπνεόμενος από το Γαλλικό Δίκαιο, το 1940 ήδη, δημιούργησε την κατηγορία των ανηλίκων που

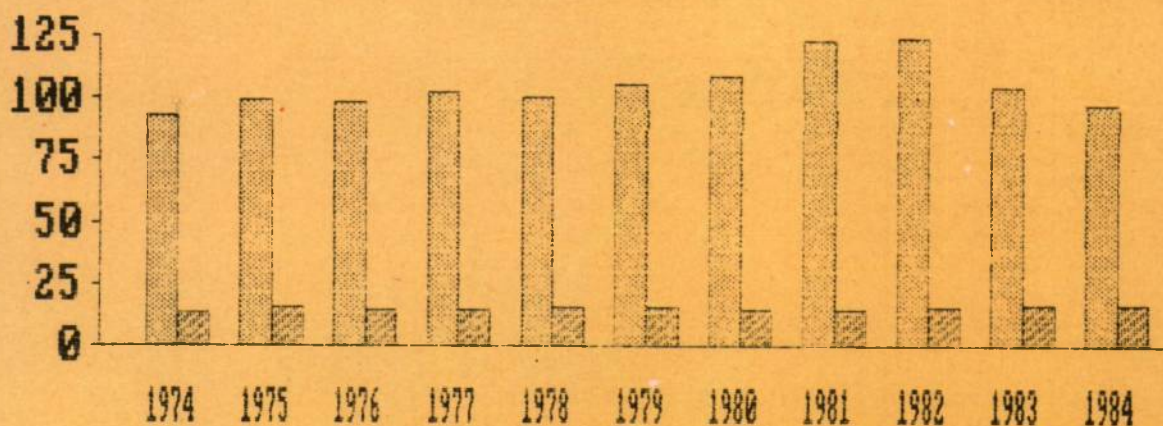
Πίνακας 2
Φερόμενοι ως δράστες 7-20 ετών κατά τη
δεκαετία 1974-1983

Ομάδες ηλικιών	7-13	13-17	18-20	Σύνολο
1974	374	5.507	13.847	19.728
1975	281	5.619	13.350	19.250
1976	296	6.745	18.136	25.177
1977	228	7.104	18.753	26.085
1978	322	7.675	19.598	27.595
1979	259	9.221	21.193	30.673
1980	191	8.386	20.189	28.766
1981	220	8.574	21.695	30.489
1982	257	12.015	24.700	36.972
1983	182	13.588	29.528	43.258

Σχήμα 2

Άτομα 7-20 ετών και 21 και άνω που καταδικάστηκαν στα έτη 1974 - 1984

Σε χιλιάδες

βρίσκονται σε «ηθικό κίνδυνο». (Τώρα γίνεται συνήθως λόγος για νέους σε «κοινωνικό κίνδυνο»).

Ούτε όμως γι' αυτούς τους συγκεκριμένους νέους αλλά ούτε και για τους υπόλοιπους, που κι αυτοί βρίσκονται σε κίνδυνο - εξ ορισμού όλοι οι νέοι αποτελούν ομάδα υψηλού κινδύνου - λειτουργούν ουσιαστικοί μηχανισμοί πρόληψης. Υπάρχουν επομένως περιθώρια για καινούριες μεθόδους πρόληψης.

Από τα προτεινόμενα από πολλούς εγκληματολόγους μέτρα ξεχωρίζουμε:

- Τη δημιουργία «Συμβουλευτικών Κέντρων» και «κέντρων παρατήρησης» για νέους με κοινωνικοψυχολογικά προβλήματα. Τα κέντρα αυτά είναι δυνατό να λειτουργήσουν στα «Εξωτερικά Ιατρεία» των κρατικών νοσοκομείων και στα «Κέντρα Υγείας». Επίσης «Συμβουλευτικά Κέντρα» μπορούν να λειτουργήσουν στα πλαίσια της δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και του Ο.Α.Ε.Δ.

- Την ίδρυση «Στεγών νεότητας» σε αστικές περιοχές. Οι «Στέγες» αυτές θα φιλοξενούν και θα προσφέρουν κοινωνικο-προνοιακή περίθαλψη για μικρό χρονικό διάστημα σε νέους και νέες που εκούσια ή ακούσια εγκατέλειψαν τα σπίτια τους. Πρόκειται δηλαδή για ένα Σταθμό Πρώτων Κοινωνικών Βοηθειών.

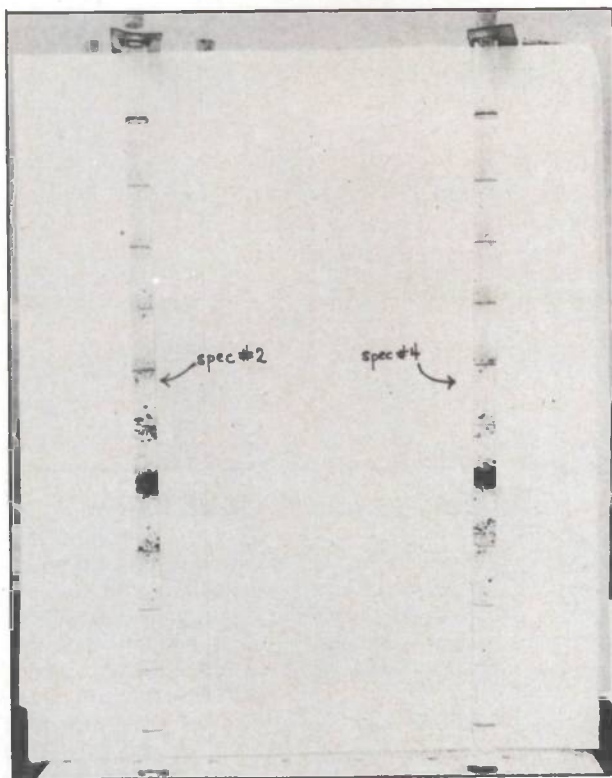
Αναντίλεκτα αυτά τα συγκεκριμένα μέτρα που προανέφερα δεν λύνουν το πρόβλημα των παραβατικών νέων. Συντελούν όμως στην αντιμετώπισή του, ιδιαίτερα, όταν συνο-

δεύονται τα μέτρα αυτά με μια προσπάθεια ενθάρρυνσης και αύξησης των δυνατοτήτων συμμετοχής των νέων σε παραδεκτά κοινωνικά συστήματα τα οποία να τους προσφέρουν ικανοποιήσεις και να νοηματοποιούν τη ζωή τους. Τέτοια συστήματα είναι η οικογένεια, η εργασία, η γειτονιά, η κοινότητα. Στις παραδοσιακές κοινωνίες η ένταξη των νέων στα συστήματα αυτά ήταν αυτονόητη, όπως ήταν κι η ζωντανία και η λειτουργικότητα των συστημάτων αυτών. Στις σύγχρονες τεχνολογικά ανεπτυγμένες ή αναπτυσσόμενες κοινωνίες η ένταξη των εφήβων και μετεφήβων στο κοινωνικό σύστημα όχι μόνο δεν είναι κάτι το αυτονόητο αλλά αυτονόητο είναι ακριβώς το αντίθετο.

Τα παραπάνω κοινωνικά συστήματα υπολειτουργούν ή δυσλειτουργούν απομακρύνουν τους νέους, τους αποθαρρύνουν, τους διώχνουν. Κι αυτό είναι το παράλογο. Γιατί αυτά έπρεπε να θωρακίζουν τους νέους, να τους προσφυλάσσουν και να τους δίνουν τη δυνατότητα ν' αντιστέκονται στις τόσες εγκληματογόνες ενδογενείς και εξωγενείς πιέσεις. Κι ωστόσο τα συστήματα αυτά από εγκληματοπροληπτικοί παράγοντες γίνονται εγκληματοπροκλητικοί. Ας το σκεφτούμε το ζήτημα. Γιατί σ' αυτά τα κοινωνικά συστήματα με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, ανήκουμε όλοι μας και επομένως μπορούμε να τα επηρεάσουμε.

Η σημασία των πετρωμάτων στην εξιχνίαση του εγκλήματος

Μετάφραση
Μαρκέλλας Μενδώνη

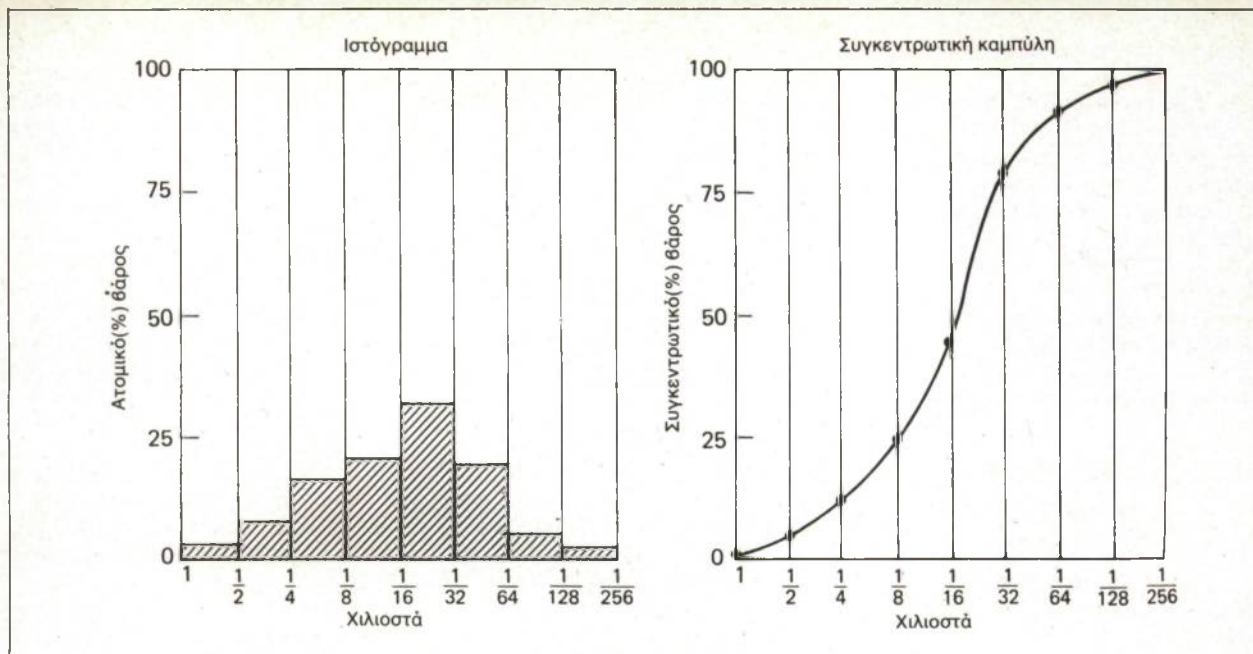
Ο Edmont Locard, ο οποίος συνεισέφερε πάρα πολλά στην επιστήμη της τοξικολογικής και εγκληματολογικής εξέτασης του χώματος και των άλλων σχετικών στοιχείων, αναγνώρισε ότι πρώτος ο **Sherlock Holmes** ήταν εκείνος που είχε την ιδέα ότι στοιχεία σαν αυτά θα μπορούσαν να έχουν μεγάλη αξία σαν πειστήρια στην ανίχνευση κάποιου εγκλήματος.

Αναφορές σχετικές έχουν γίνει στα βιβλία του **Conan Doyle**, που εκδόθηκαν το 1887 και το 1893 και διευκρινίζουν ότι χώμα το οποίο συγκεντρώνεται σ' ένα άτομο, σε ένα χώρο εγκλήματος, μπορεί να συνεισφέρει στα στοιχεία που βοηθούν στην ταύτιση του ύποπτου με το σχετικό χώρο. Αυτό συμβαίνει γιατί υπάρχει ένας απεριόριστος αριθμός γνωστών πετρωμάτων και γιατί αυτά αλλάζουν σημαντικά σε μικρές αποστάσεις. Αν και δεν μπορεί να ειπωθεί ότι κάθε μικρό τμήμα εδάφους έχει ένα μοναδικό σε ιδιομορφία και σύνθεση τύπο πετρώματος, ο μεγάλος αριθμός ειδών που είναι

διαθέσιμος καθιστούν τα πετρώματα σπουδαία, για την εγκληματολογική εξέταση όσον αφορά τα γενικά χαρακτηριστικά τους.

Το είδος αυτό του πειστηρίου πρωτοχρησιμοποιήθηκε στη Γερμανία το 1904. Υπάρχουν παραδείγματα όπου τα πετρώματα έχουν πράγματι αποδειχθεί ότι είναι μοναδικά. Π.χ. τα κομμάτια ενός σπασμένου τούβλου που βρέθηκαν στον τόπο του εγκλήματος μπορούν να συγκριθούν και να ταυτοποιηθούν με αυτά του σπιτιού του ύποπτου. Παρά ταύτα στις περισσότερες υποθέσεις τα πετρώματα αποτελούν γενικά αποδεικτικά στοιχεία και όχι ειδικά.

Κατ' αυτό τον τρόπο αντιμετωπίζουμε το πρόβλημα διαπίστωσης της πιθανότητας ότι δύο δείγματα πετρώματος προέρχονται από την ίδια πηγή. Μαθηματικά αυτό είναι αδύνατο σήμερα και δεν υπάρχει μεγάλη πιθανότητα ότι θα είναι ποτέ δυνατόν γιατί δεν γνωρίζουμε τον αριθμό των διάφορων ειδών πετρώματος που υπάρχει στη γη και τον ακριβή βαθμό που διαφέρουν από χώρο σε

Διαγράμματα των στοιχείων της διανομής ανάλογα με το μέγεθος των κόκκων

χώρο. Το πρόβλημα γίνεται ακόμα πιο πολύπλοκο μιας και πολλά πετρώματα περιέχουν ξένα στοιχεία τα οποία μπορεί να είναι μοναδικά για ένα συγκεκριμένο χώρο στη γη. Παρόμοια υλικά, όταν βρίσκονται, αυξάνουν αφ' ενός την αξία του πειστηρίου αφ' ετέρου όμως περιπλέκουν το πρόβλημα του προσδιορισμού τιμών πιθανοτήτων για τον διαχωρισμό τους.

Πέτρωμα σημαίνει διάφορα πράγματα σε διάφορους ανθρώπους και ο ορισμός του εξαρτάται από το εάν το άτομο αυτό είναι κηπουρός, ανασκάπτης, δασονόμος ή πωλητής. Για την περίπτωση των εγκληματολογικών εξετάσεων ορίζεται σαν «Υλικό από τη γη το οποίο έχει συλλεχθεί είτε τυχαία, είτε εσκεμμένα και έχει κάποια σχέση με την υπόθεση που βρίσκεται υπό εξέταση». Το υλικό αυτό κανονικά αποτελείται κυρίως από ορυκτό αλλά περιέχει επίσης μερικά ξένα στοιχεία όπως οργανικά, χημικά και ένα απεριόριστο αριθμό συνθετικών υλικών. Πράγματι πολλές από τις πέτρες που έχουν εξετασθεί σε εργαστήρια έχουν δημιουργηθεί από πρωτότυπα, φυσικά, ακατέργαστα υλικά από τον άνθρωπο: τσιμέντο, ασβέστη, αποξέσματα, χαλίκια και γυαλί. Στον ορισμό που δώσαμε πάρα πάνω σημαντικό είναι το δεύτερο σκέλος του, δηλαδή η δειγματοληψία, που γίνεται, των γνωστών αυτών υλικών σε σχέση με το έγκλημα.

Ο Locard σχεδόν πριν 75 χρόνια, παρατήρησε ότι είναι σχεδόν αδύνατο για ένα άτομο να ασχοληθεί με οτιδήποτε χωρίς να παρασύρει μαζί του μερικούς κόκκους πετρώματος (χώμα, λάσπη κ.ά.) ή σκόνης από το χώρο αυτό και να τα μεταφέρει είτε στα ρούχα του ή στο εργαλείο που χρησιμοποίησε ή στο αυτοκίνητό του. Η προφανής αξία φαίνεται όταν το χώμα που σχετίζεται με το χώρο του εγκλήματος μπορεί να ταυτοποιηθεί με εκείνα που σχετίζονται με τον ύποπτο και με αυτό τον τρόπο να πιστοποιήσει κανείς μια μεγάλη πιθανότητα ότι τα δύο δείγματα προέρχονται από την ίδια πηγή.

Στη συνέχεια, τα πετρώματα έχουν εγκληματολογική αξία, όταν χρησιμοποιούνται σαν ένα βοήθημα στην όλη ανίχνευση. Σε τέτοιες περιπτώσεις ο γεωλόγος - εγκληματολόγος μπορεί να είναι σε θέση να προσδιορίσει, είτε εκ πείρας είτε με τη βοήθεια γεωλογικών χαρτών, τις τοποθεσίες από όπου δείγματα πετρωμάτων παρόμοια με τα υπό εξέταση, μπορούν να βρεθούν και κατ' αυτό τον τρόπο να προσδιορίσει πιθανές πηγές - περιοχές όπου υπάρχουν τα δείγματα αυτά. Για παράδειγμα με χώμα στα ρούχα κάποιου θύματος από δολοφονία μπορεί να προσδιορίσουν το χώρο όπου έγινε το έγκλημα. Ακόμη, η παρουσία κάποιου πετρώματος στο θύμα μπορεί να αποκλείσει μεγάλες περιοχές με άλλα γνωστά είδη πετρωμάτων από πιθανές περιοχές έρευνας. Σε πολύ μικρό αριθμό υποθέσεων, τα ίδια τα πετρώματα και μόνο, χρησιμοποιούνται σαν πειστήρια. Για παράδειγμα, αναγνώριση εκρηκτικών που βρίσκονται στην κατοχή κάποιου ύποπτου, χωρίς νόμιμη άδεια κατοχής παρόμοιων εκρηκτι-

κών αποτελεί απόδειξη για έγκλημα. Παρόμοιες υποθέσεις, περιλαμβάνουν κλοπή βιομηχανικών προϊόντων που έχουν χαρακτηριστεί ότι περιέχουν γνωστά ποσά συγκεκριμένων ορυκτών και μετάλλων.

Η εγκληματολογική αξία των πετρωμάτων είναι περιορισμένη λόγω του ότι πρέπει να υπάρχει ικανός αριθμός υλικού για εξέταση. Ακόμη ικανές ποσότητες πρέπει να συλλεχθούν από το χώρο του εγκλήματος για σύγκριση και τα δείγματα αυτά πρέπει να περιέχουν τουλάχιστον ένα δείγμα που να είναι της ίδιας σύστασης. Ένας ακόμη περιορισμός είναι το γεγονός ότι δείγμα χώματος πρέπει να συλλεχθεί από διάφορα μέρη όπου έχει πάει ο ύποπτος και όχι μόνο από το χώρο του εγκλήματος. Παραδείγματος χάρη το δάπεδο του αυτοκινήτου του ή άλλοι χώροι.

Ακριβώς επειδή ο αριθμός και το είδος των υποθέσεων που περιλαμβάνουν τα πετρώματα σαν πειστήρια είναι περιορισμένος και εξαρτώμενος από την επιδεξιότητα του συλλέκτη και του εξεταστή, δεν είναι δυνατόν κανείς να αναπτύξει λεπτομερώς όλες τις πιθανές περιπτώσεις. Ακολουθούν παραδείγματα περιπτώσεων όπου τα πετρώματα έχουν αποδειχθεί ότι μπορούν να χρησιμοποιηθούν και να αποτελέσουν πειστήρια στην ανίχνευση κάποιου εγκλήματος.

Βοήθημα στην Έρευνα

- Χώμα πάνω στο θύμα μιας ανθρωποκτονίας που είναι διαφορετικό από αυτό του χώρου όπου βρέθηκε το σώμα. Ποια είναι η αρχική τοποθεσία του εγκλήματος;
- Χώμα στη λεωφόρο όπου έγινε ένα αυτοκινητιστικό δυστύχημα. Ποιες είναι οι περιοχές όπου βρισκόταν το αυτοκίνητο πριν από το δυστύχημα;
- Μόνωση χρηματοκιβωτίου με αντίσταση στη φωτιά πάνω στο σώμα ή στο σπίτι του υπόπτου. Πού ληστεύθηκε (εξεργάγη) το χρηματοκιβώτιο;
- Πέτρες που έχουν αντικατασταθεί στη μεταφορά ενός πολύτιμου φορτίου. Ποια ήταν η πηγή των πετρωμάτων αυτών και επομένως πού έγινε η αντικατάσταση;
- Πέτρες που χρησιμοποιήθηκαν σε επίθεση ή βανδαλισμό. Ποια είναι η πηγή, για να προσδιοριστεί η τοποθεσία ή το υπαίτιο άτομο;

Σύγκριση Δειγμάτων που θα χρησιμοποιηθούν σαν Πειστήρια

- Χώμα στα παπούτσια του ύποπτου ταιριάζει μ' αυτό του τύπου του εγκλήματος.
- Χώμα στη λεωφόρο όπου έγινε το αυτοκινητιστικό δυστύχημα ταιριάζει

ζει με αυτό που βρέθηκε κάτω από τον προφυλακτήρα του ύποπτου αυτοκινήτου.

- Χώμα από το δάπεδο ή τον προφυλακτήρα του αυτοκινήτου ταιριάζει μ' αυτό του χώρου του εγκλήματος.

- Μόνωση χρηματοκιβωτίου ταιριάζει μ' αυτή που βρέθηκε πάνω στα ρούχα ή τα εργαλεία του ύποπτου.

- Οικοδομικά υλικά όπως ασβέστης, τσιμέντο, χαλίκι, κεραμυδία από το χώρο της ληστείας ταιριάζουν στον ίδιο χώρο ή προέρχονται από αυτού.

- Χώμα στο φτυάρι του ύποπτου ταιριάζει μ' αυτό όπου βρέθηκε θαμμένο το θύμα.

- Χώμα στα γόνατα και τα παντελόνια του ύποπτου ταιριάζει με αυτό που βρέθηκε στο χώρο του βιασμού.

- Χώμα που βρίσκεται στη βάση των ριζών των δέντρων στο κτήμα του ύποπτου ταιριάζει μ' αυτό απ' όπου έχουν κλαπεί τα δέντρα.

Απόκλειση άλλοθι ενός ύποπτου

- Ύποπτος δεν φέρει ίχνος χώματος (ή πετρώματος) από την περιοχή όπου υποστηρίζει ότι βρισκόταν, ούτε στα παπούτσια του ούτε στα ρούχα του.

- Ύποπτος δεν φέρει χώμα από το χώρο του εγκλήματος και οι περιστάσεις επιβεβαιώνουν ότι χώμα θα έπρεπε να υπήρχε είτε στον ίδιο είτε στο αυτοκίνητό του.

Πολλές μέθοδοι έχουν αναπτυχθεί στην εγκληματολογική εξέταση πετρωμάτων ή άλλων σχετικών υλικών. Οι περισσότερες έχουν προσαρμοστεί στον κλάδο αυτό από τη γεωλογία, τη χημεία και άλλες σχετικές επιστήμες.

Το χρώμα είναι ένα από τα πλέον σπουδαία χαρακτηριστικά των ορυκτών και συνήθως είναι η πρώτη εξέταση που γίνεται σ' ένα εργαστήριο. Εάν δύο πετρώματα διαφέρουν στο χρώμα μακροσκοπικά και μόνο, υπάρχουν ελάχιστες πιθανότητες να μοιάζουν σ' άλλες ιδιότητές τους. Τα ορυκτά σχηματίζουν ένα μωσαϊκό από γκρι, κίτρινο, καφέ, κόκκινο, μαύρο ακόμη και πράσινο και ανοικτό μωβ.

Πρακτικά λοιπόν όλα τα χρώματα του φάσματος του ορατού φωτός μπορούν να αντιπροσωπευθούν. Ο γεωλόγος - εγκληματολόγος συνήθως μπορεί να προσδιορίσει αν η κόκκινη κηλίδα στις ρόδες ενός αυτοκινήτου προέρχεται από κόκκινη σχιστόλιθη περιοχή ή αν η κίτρινοπράσινη κηλίδα προέρχεται από χώμα πλούσιο ακατέργαστο γλαυκονίτη (χώμα πλούσιο σε κάλιο και σίδηρο), σε άλλες όμως περιπτώσεις το χρώμα από μόνο του μπορεί να μην αποτελεί το κλειδί εύρεσης της προέλευσης του δείγματος.

Χώμα είναι το μίγμα υλικών διαφόρων διαστάσεων και συνθέσεων και περιέχει μέταλλα διαφόρων χρωμάτων. Εάν το χώμα υποδιαιρεθεί σε διάφορα μεγέθη — τραχεία άμμο, μεσαία άμμο, λεπτή άμμο, λάσπη και πηλό — υπάρχει μία τάση για τα λεπτότερα μόρια να παρουσιάζουν περισσότερο κόκκινο ή καστανοκόκκινο χρώμα αντίθετα με τα μεγαλύτερα που έχουν γκρι και κίτρινο.

Στα μεγαλύτερα τμήματα πρέπει να λάβουμε υπόψη ότι το καλούπι θα έχει συνήθως μια κηλιδωτή όψη με τα μόρια του χαλαζία και του πυριτικού αργιλίου, να είναι γκρι ή κίτρινα και αυτά των θαρέων μετάλλων όπως του ιλμενίτη (οξειδίο καλίου και σιδήρου) και του μαγνητίτη (οξειδίο του σιδήρου) να είναι γενικά μαύρα. Μόρια άμμου, από χώματα πρόσφατης δημιουργίας όπως πρόσφατα παγετώδη ή παραποτάμια αποθέματα, συνήθως συγκρατούν την αρχική τους μεταλλική μορφή και ένας μπορεί συνήθως να προσδιορίσει το μωσαϊκό που δημιουργούν τα χρώματα. Αλλά τα μόρια άμμου από παλιά κτήματα έχουν συνήθως επίχρισμα πηλού και οι κόκκοι της άμμου μπορεί να περιέχουν σίδηρο που έχει σαν αποτέλεσμα τη δημιουργία ενός ομοιόμορφου χρώματος σ' ολόκληρο το πεδίο. Οι κόκκοι της άμμου όταν στιλβωθούν με οργανικό υλικό δίνουν ένα χρώμα βαθύ γκρι. Είναι σημαντικό πρώτα να σημειώσει κανείς το χρώμα του ακατέργαστου δείγματος και μετά να προσθέσει υπεροξειδίο του υδρογόνου (για να οξειδώσει το οργανικό τμήμα) ούτως ώστε το πραγματικό χρώμα να εμφανισθεί και τα μόρια να μελετηθούν.

- Τα λεπτότερα μόρια, ειδικά αυτό του μεγέθους του πηλού (0.0039 mm, 8 φ), αποτελούν κατ' αρχήν ένα αλλοιωμένο παράγωγο ενός αρχικώς μεγαλύτερου. Ο πηλός συνήθως περιέχει ένα

ικανό ποσό σιδήρου που δίνει ένα κόκκινο χρώμα στο δείγμα. Εάν κάποιος έκανε συγκρίσεις μεταξύ κόκκων ίδιων διαστάσεων από διαφορετικές πηγές θα παρατηρούσε ότι τα μεγαλύτερα τεμάχια θα παρουσίαζαν σημαντικές διαφορές σε σχέση με αυτά του πηλού που θα ήταν σχεδόν ίδια — όχι μόνο σε χρώμα αλλά και στη μεταλλική τους σύνθεση.

- Ένα άλλο χαρακτηριστικό που εξετάζεται είναι η πυκνότητα ενός ορυκτού, πέτρας ή άλλου στερεού υλικού — δηλαδή το βάρος του υλικού αυτού προς τον όγκο του — συνήθως εκφράζεται αυτό σαν γραμμάριο προς κυβικό εκατοστό (gr/cm^3). Η πυκνότητα είναι διαφορετική για κάθε υλικό και εξαρτάται από τα ορυκτά ή τα μέταλλα που περιέχει καθώς και τη χημική τους σύνθεση. Επίσης εξαρτάται από το μέγεθος των κενών αέρος, τους πόρους που έχουν μεταξύ τους τα μέταλλα και από την υγρασία που περιέχουν. Η πυκνότητα ενός μετάλλου ανέρχεται από 20 gr/cm^3 για το χρυσό σε 1.7 gr/cm^3 που έχει ο καρναλίτης. Μερικά υλικά που βρίσκονται στα πετρώματα, ειδικά όσα είναι οργανικά, έχουν πυκνότητα μικρότερη από αυτή του νερού. Τα περισσότερα οργανικά έχουν πυκνότητα σχεδόν 0.9 gr/cm^3 αυτής του νερού. Η πυκνότητα του κάθε υλικού σε ένα δείγμα πετρώματος χρησιμοποιείται στη σύγκριση και ταυτοποίηση δύο δειγμάτων.

Στήλη βαθμιαίας μεταβολής της πυκνότητας χρησιμοποιείται σε πολλά εργαστήρια για τη σύγκριση πετρωμάτων για λόγους εγκληματολογικούς. Όταν έχεις δύο δείγματα πετρώματος αφού τα κοινοποιήσεις, τα τυλίγεις και τα ρίχνεις σε δύο γυάλινους σωλήνες που περιέχουν υγρά γνωστών πυκνοτήτων (10 ή 11 χρησιμοποιούνται). Συνήθως χρησιμοποιούνται το βρωμοφόρμιο (πυκνότητα 2.89) και η βρωμοβενζίνη (πυκνότητα 1.499) από τα οποία 10 υγρά διαφορετικών συνθέσεων βρωμοφορμίου : βρωμοβενζίνης δημιουργούνται. Σε κάθε σωλήνα ρίχνουμε το ίδιο βάρος από κάθε δείγμα και παρατηρούμε ότι οι κόκκοι ισορροπούν στις διαφορετικές πυκνότητες. Η μέθοδος αυτή είναι πολύ εύκολη (εικόνα 1) και μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τον οποιονδήποτε.

- Ένα ακόμα χαρακτηριστικό αποτελεί το μέγεθος των κόκκων ενός δείγματος. Συνήθως αυτό εκφράζεται μ' ένα ιστόγραμμα όπου γίνεται η γραφική παράσταση του μεγέθους των κόκκων προς το ποσοστό βάρους αυτών. Επίσης μια συνεχής καμπύλη μπορεί να διαγραφεί, που να παριστάνει το σύνολο του ποσοστίου βάρους σαν συνάρτηση της διαμέτρου του κόκκου (εικόνα 2).

- Η βάση όμως της κάθε εξέτασης ενός πετρώματος ορίζεται από τα μέταλλα και τα ορυκτά που περιέχει και αυτών το χρώμα και το μέγεθος μετράμε. Σήμερα λοιπόν μπορούν αυτά να γίνουν μέσα σ' ένα σύγχρονο εργαστήριο με τα νέα μηχανήματα και τις νέες μεθόδους, όπως είναι: πετρογραφικό μικροσκόπιο, ηλεκτρονικό μικροσκόπιο σαρώσεως, ακτίνες - X, διαφορική θερμική ανάλυση.

Το συμπέρασμα είναι ότι υπάρχει απεριόριστος αριθμός ειδών πετρωμάτων στη γη. Σ' αυτό και μόνο βασίζεται η αξία αυτών σαν πειστήρια. Η πρόκληση για τον εξεταστή είναι η συλλογή όλων των μεθόδων που πρέπει να χρησιμοποιηθούν για ένα δεδομένο τύπο πετρώματος για να αποφέρει ένα συγκριτικό αποτέλεσμα και κατ' αυτό τον τρόπο να διαπιστώσει ότι υπάρχει μεγάλη πιθανότητα δύο δείγματα να προέρχονται από την ίδια πηγή. Είναι σχεδόν απίθανο ότι μια και μόνο μέθοδος θα τον οδηγήσει στην απόφασή του. Παρά ταύτα, μέθοδοι που παρέχουν πληροφορίες για τις φυσικές ιδιότητες των μοριών από τα οποία αποτελείται, μικροσκοπικές και χημικές παρατηρήσεις υπόσχονται πολλά στην περαιτέρω αξιοποίηση των πειστηρίων αυτών.

Βιβλιογραφία.

Saferstein: "Forensic Science Handbook".

D. Graham: "Η χρησιμότητα των ακτίνων - X στην εξήγηση του εγκλήματος".

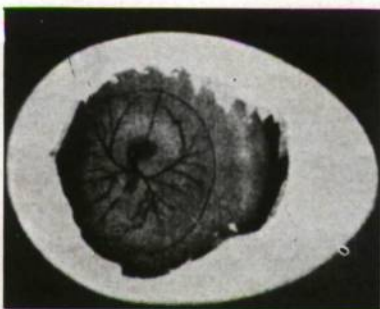
W. J. Graves: J. For. Sci., 24 (1979) 323-39.

D. Smale: J. For. Sci. Soc., 13 (1973), 5-15.

ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΑΥΓΩΝ

του αστυκτηνιάτρου - αστυνομικού διευθυντή
Ανδρέα Αναστασοβίτη

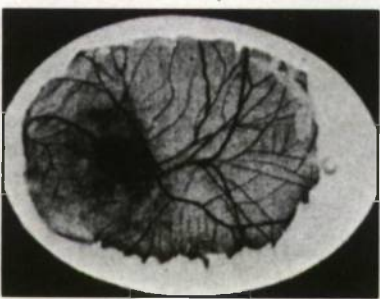
1. Έμβρυο 4ης ημέρας

2. Έμβρυο 7ης ημέρας

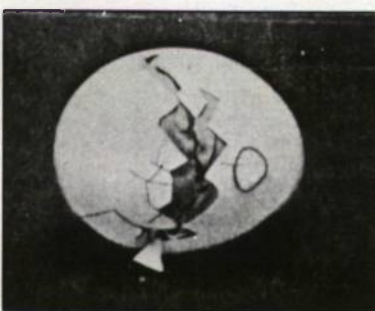
3. Έμβρυο 10ης ημέρας

4. Έμβρυο 17ης ημέρας

5. Έμβρυο 21ης ημέρας

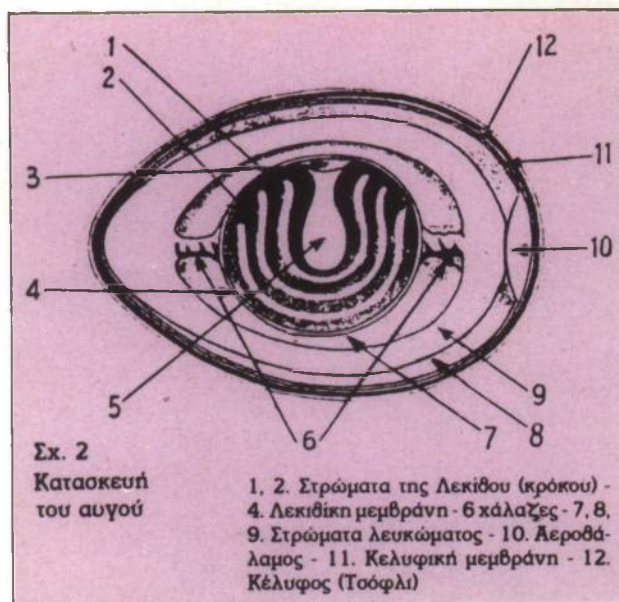
6. Έμβρυο 21ης ημέρας

Ας σκεφθεί κανείς ποιο θαυμαστό πλούτο περικλείει μέσα του ένα αυγό!!! Μέσα σ' αυτό βρίσκονται, σε αναλογίες μεγάλης ακρίβειας, όλες οι ουσίες που είναι απαραίτητες για να κάνουν το θαύμα τους, να παράγουν σε 21 μέρες μια τέλεια ζωντανή ύπαρξη, το κλωσσόπουλο (σχ. 1). Είναι ένα από τα τόσα θαύματα της φύσης που δεν θα μπορέσουμε, ίσως ποτέ να κατανοήσουμε στο σωστό μέτρο.

Πέρα όμως από τον προορισμό του για αναπαραγωγή του είδους, το αυγό, λόγω της μεγάλης θρεπτικής αξίας του χρησιμοποιείται και σαν ένα από τα πρωταρχικά είδη διατροφής για τον άνθρωπο.

Τα αυγά που καταναλώνονται για τη διατροφή του ανθρώπου προέρχονται από τα κατοικίδια πτηνά. Σύμφωνα

όμως με το Β.Δ. 437/1961 άρθρ. 8 σαν «Αυγά» χωρίς άλλη ένδειξη, χαρακτηρίζονται τα νωπά αυγά που προέρχονται από τις κότες, ενώ τα αυγά που προέρχονται από άλλο είδος κατοικίδιου πτηνού, θα προσφέρονται με τη δήλωση του είδους του πτηνού π.χ. «αυγά νήσσας», «αυγά χήνας» κ.λ.π.

Σε κάθε είδους διαιτητική αγωγή μας, είναι αδύνατο να μην συμμετέχει και αυτό το θαυμάσιο προϊόν, που είναι ένα από τα πιο πολυσύνθετα που γνωρίζουμε.

Η μεγάλη βιολογική αξία των συστατικών του αυγού, η ευχάριστη γεύση του σε όλους ανεξαιρέτα, η χρησιμοποίησή του με πάρα πολλούς τρόπους παρασκευής, ο εύκολος τρόπος συντήρησής του και η σχετικά προσιτή τιμή προσφοράς του στην αγορά, έκαναν το αυγό να κατέχει τη σπουδαιότερη θέση στη διατροφή του ανθρώπου γενικά και των παιδιών ιδιαίτερα.

Η θρεπτική αξία του αυγού είναι από τις μεγαλύτερες, είναι μια πρωτεΐνη που έχει όλα τα απαραίτητα αμινοξέα για τον ανθρώπινο οργανισμό και κατά την πέψη δεν αφήνει υπολείμματα άχρηστα. Ένα αυγό αντιστοιχεί από πλευράς θρεπτικής σε 120 γραμ. γάλακτος, ή σε 50 γραμ. κρέατος, ή σε 70 γραμ. μυαλού μόσχου.

Αλλά και από πλευράς θερμίδων, όπως φαίνεται, το αυγό είναι υπολογίσιμο και μάλιστα το μικρό μεγέθους αυγό έχει μεγαλύτερη προσφορά σε θερμίδες (Dr. Tassinari).

Τα αυγά που παράγονται από τα κατοικίδια πτηνά ποικίλλουν σε αριθμό, ανάλογα με τη φυλή, την υγιεινή κατάσταση, την ηλικία, τη διατροφή. Ο μέσος όρος όμως θα μπορούσε να θεωρηθεί ο παρακάτω κατά έτος:

Η κότα παράγει περίπου 200-300, η νήσσα 150-300, η χήνα 80-100, η γαλλοπούλα 180-200, ο φασιανός (θηλυκός) 100 και η περιστέρα 50-60.

Το βάρος των αυγών εξαρτάται, επίσης από τη φυλή, την ηλικία, τη διατροφή. Το μέσο βάρος μερικών ειδών αυγών είναι: της κότας 58-68 γραμ., της γαλλοπούλας 75-85 γραμ., της στρουθοκαμήλου 7.400 γραμ., της χήνας 135-215, της νήσας 60-80 γραμμάρια.

Το χρώμα των αυγών εξαρτάται από το είδος και τη φυλή του πτηνού.

Τα ανατομικά και χημικά στοιχεία του αυγού (σχ. 2) είναι:

■ Το Κέλυφος (τσόφλι). Αποστολή του είναι να προστατεύει το περιεχόμενο εσωτερικά, να συμβάλλει στην αναπνοή του εμβρύου με τους πόρους του, να επιτρέπει την έξοδο σπέρματος νερού και την είσοδο μικροοργανισμών. Επί πλέον είναι και μια αποθήκη ανόργανων ουσιών που προορίζονται για τη ζωή του εμβρύου. Το κέλυφος αποτελεί το 8-12% του συνολικού

βάρους του αυγού και η χημική του σύσταση είναι: οργανικές ουσίες, ανόργανες ουσίες και νερό, επιπλέον περιέχει και μια χρωστική ουσία στην οποία οφείλουν το χρώμα τους τα αυγά με χρωματιστό κέλυφος. Εσωτερικά το κέλυφος αποτελείται από δύο στρώματα της κελυφικής μεμβράνης, η οποία στην περιοχή του χονδρού πόλου σχηματίζει τον αεροθάλαμο.

Ο αεροθάλαμος είναι ανύπαρκτος κατά την ωοτοκία και αρχίζει να σχηματίζεται και να μεγαλώνει ανάλογα με την ηλικία του αυγού.

■ Το Λεύκωμα (ασπράδι): Είναι μια παχύρρεστη ωχροκίτρινη ουσία, με κύριο συστατικό το νερό, που αποτελεί το 55-60% του βάρους του αυγού, είναι γλοιώδης και μ' αυτή της την ιδιότητα προστατεύει το έμβρυο από τις εξωτερικές επιδράσεις. Το λεύκωμα διαφοροποιείται από πλευρά σύστασης σε τέσσερα στρώματα συγκεντρικά, από μέσα προς τα έξω:

- α) το παχύρρεστο, χαλαζοφόρο που καλύπτει την λεκιθική μεμβράνη,
- β) το εσωτερικό λεπτόρρεστο, που περικλείει τη λέκιθο,
- γ) το μεσαίο παχύρρεστο που λέγεται και λευκωματώχος σάκκος και
- δ) το εξωτερικό λεπτόρρεστο στρώμα.

Η χημική σύσταση του λευκώματος είναι 85-90% νερό, 12% πρωτεΐνες, 0,25% λίπος, 0,77% μη αζωτούχες ουσίες και 0,61% ανόργανα άλατα.

■ Η Λέκιθος (κρόκος): είναι η κεντρική σφαιρική μάζα του αυγού, πυκνότερη, κίτρινη έως πορτοκαλόχρους ανάλογα με τη διατροφή του πτηνού, που αν είναι πλούσια σε χλωροφύλλη προσδίδει χρωματισμό βαθύτερο. Η λέκιθος αποτελεί το 30-32% του βάρους του αυγού και κυμαίνεται συνήθως στα 19 γραμμάρια, έχει δε τη μεγαλύτερη θρεπτική αξία απ' όλα τα συστατικά του αυγού. Η χημική σύσταση της λέκιθου είναι: 45-51% νερό (ανάλογα με το είδος του πτηνού), 16-17% αζωτούχες ουσίες, 31,7-36,2% λίπος, 1,02-1,3% τέφρα και 0,2-0,1% υδατάνθρακες, είναι ακόμη πλούσια και σε βιταμίνες Α, D, Β₁, Β₂ Ε και Κ.

Ο αδυσώπητος εχθρός των ζωντανών οργανισμών, η φθορά του χρόνου, δεν αφήνει ανεπηρέαστα και τα αυγά. Έτσι, βλέπουμε, με το πέρασμα του χρόνου από την ωοτοκία του αυγού, να μειώνεται αισθητά η θρεπτική του αξία για την διατροφή του ανθρώπου.

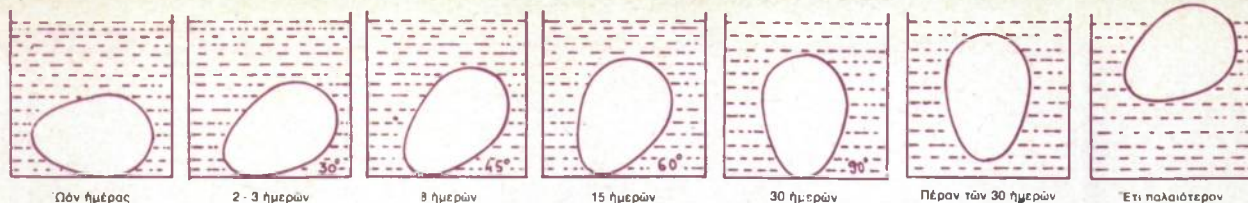
Με άλλα λόγια, ένα αυγό, για να έχει την πραγματική θρεπτική του αξία, **πρέπει να είναι νωπό και επί πλέον υγιές και φυσιολογικό**. Είναι δε νωπό, όταν καταναλώνεται αμέσως μετά την ωοτοκία, προτού συντηρηθεί με οποιοδήποτε τρόπο, οπότε κατά τον έλεγχο (ωοσκόπηση) δεν παρουσιάζει αύξηση του αεροθαλάμου. **Φυσιολογικό** λέγεται το αυγό, όταν έχει το κανονικό του μέγεθος, σχήμα και όλα του τα συστατικά. Και τέλος, **υγιές** λέγεται όταν δεν έχει υποστεί αλλοιώσεις τέτοιες που όταν καταναλωθεί να μπορεί να βλάψει την υγεία του καταναλωτή.

Έλεγχος νωπότητας των αυγών

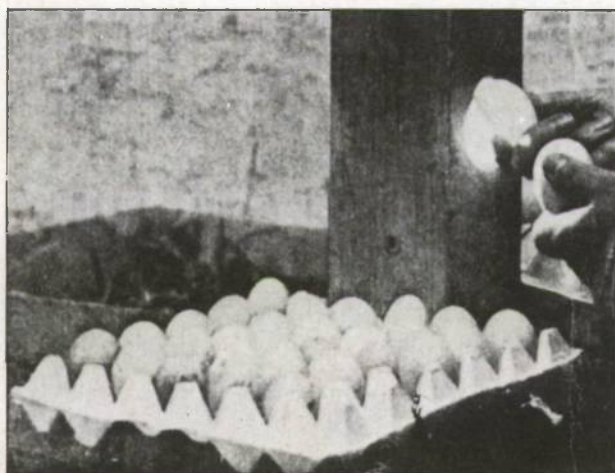
Οι γνωστές μέθοδοι για την αναγνώριση της νωπότητας των αυγών είναι: η ωοσκόπηση, η μέτρηση του ειδικού βάρους, η εξέταση μετά το σπάσιμο και η εξέταση μετά το ψήσιμο.

■ Η Ωοσκόπηση πραγματοποιείται με το ωοσκόπιο και κατά προτίμηση σε σκοτεινό θάλαμο, είναι δε η κυριότερη μέθοδος αναγνώρισης της νωπότητας του αυγού. Το αυγό κατά τη μέθοδο αυτή, τοποθετείται μπροστά από μια ισχυρή φωτεινή πηγή (ακόμη και ηλεκτρική λάμπα) κατά τρόπο που οι φωτεινές ακτίνες να διαπερνούν το περιεχόμενό του.

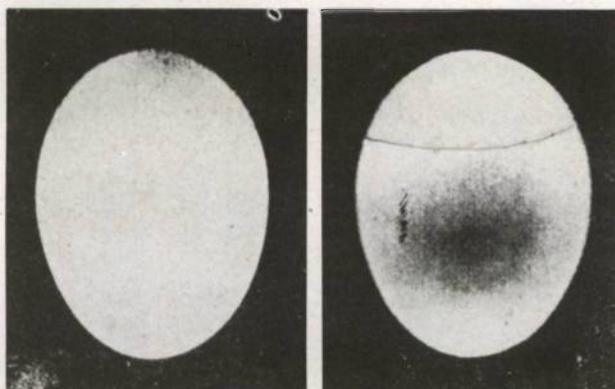
Και έτσι βλέπουμε στα νωπά αυγά χαρακτηριστικά περιγραφόμενα: — Ο αεροθάλαμος να διαχωρίζεται με ευθεία γραμμή από το λεύκωμα, να καταλαμβάνει το στρογγυλό

Διάκριση νωπότητας αυγών με μέτρηση της πυκνότητας με βύθιση μέσα σε κοινό νερό.

3. Ωοσκόπηση αυγών

Αυγό φρεσκότατο

Αυγό μπαγιάτικο

πόλο και να έχει ύψος 2-3 χιλιοστά και διάμετρο 15-20 χιλιοστά, στα τελείως νωπά (φρέσκα) αυγά, με το πέρασμα των ημερών ο αεροθάλαμος μεγαλώνει μέχρι και 10 χιλιοστά (σχ. 3).

— Η πυκνότητα ή το ειδικό βάρος του νωπού αυγού είναι 1.095 και όσο περνά ο χρόνος από την ωοτοκία, τόσο το ειδικό βάρος ελατώνεται και αυτό έχει σχέση με τον αεροθάλαμο που μεγαλώνει και κατ' επέκταση με την νωπότητα.

— Η μέτρηση της νωπότητας με βάση το ειδικό βάρος, γίνεται με βύθιση του αυγού σε δοχείο διαφανές με κοινό νερό, οπότε παρατηρούμε τα εξής:

- α) Το νωπό αυγό ημέρας βυθίζεται και μένει ακίνητο σε οριζόντια θέση στον πυθμένα του δοχείου.
- β) Το αυγό των 2-3 ημερών σχηματίζει με τον πυθμένα του δοχείου και με τον αεροθάλαμο προς τα επάνω, γωνία 30°.
- γ) Το αυγό των 8 ημερών σχηματίζει γωνία 45°.
- δ) Το αυγό των 15 ημερών σχηματίζει γωνία 60°.
- ε) Το αυγό των 30 ημερών σχηματίζει γωνία 90°.
- στ) Το αυγό πάνω του ενός μηνός αιωρείται και αργότερα επιπλέει στο νερό (σχ. 4).

— Το αυγό μετά το σπάσιμό του μέσα σε ένα πιάτο παραμένει επικυρτό και δεν εξαπλώνεται όταν αυτό είναι νωπό (φρέσκο), ενώ όταν είναι μερικών ημερών εξαπλώνεται, το λεύκωμα είναι λεπτόρευστο και η λέκιθος είναι περισσότερο πεπλατισμένη και τέλος σε περισσότερο προχωρημένο στάδιο, το λεύκωμα είναι υδαρές και η λέκιθος αναμιγνύεται με το λεύκωμα.

— Μετά το βρασμό, το νωπό αυγό δεν αποχωρίζεται από το τσόφλι (κέλυφος), το λεύκωμα είναι συμπαγές και η λέκιθος βρίσκεται στο κέντρο, ενώ στο αυγό μερικών ημερών, το λεύκωμα δεν έχει ομοιογένεια και η λέκιθος δεν είναι πλέον στο κέντρο.

Πέρα από τη νωπότητα των αυγών έχουμε και τις πιθανές ανωμαλίες και αλλοιώσεις όπως και σε όλα τα άλλα τρόφιμα.

■ **Ανωμαλίες των αυγών είναι:** κέλυφος μαλακό, απουσία κελύφους, ρωγμές στο κέλυφος (με αποτέλεσμα τη ρύπανση του περιεχομένου), ξένα σώματα μέσα στο αυγό, αυγά με κηλίδες αίματος, αυγά με ανεπτυγμένο έμβρυο, αυγά μπαγιάτικα, αυγά που το περιεχόμενό τους είναι κάκοσμο (από διάφορες αιτίες, ακόμη και από την προσφερόμενη τροφή). Για όλες αυτές τις ανωμαλίες τα αυγά απορρίπτονται και δεν καταναλώνονται.

■ **Αλλοιώσεις των αυγών είναι** αυτές που δεν διαπιστώνονται με την ωοσκόπηση αλλά μόνο με την εργαστηριακή έρευνα (π.χ. φυματίωση, σαλμονέλλωση, σταφυλόκοκκοι, κολοβακτηρίδια κλπ.) και αυτές που διαπιστώνονται κατά την ωοσκόπηση όπως π.χ. (σήψη αυγών, ευρωτίωση, κηλίδες μαύρες, ή κίτρινες από ανάπτυξη διάφορων βακτηριδίων πρασινωπές γραμμές από ανάπτυξη βακίλων) κλπ.

Συντήρηση των Αυγών

Όπως με τα λοιπά τρόφιμα, έτσι και με τα αυγά, για να μην καταστρέφονται σε περιόδους που υπάρχει μεγάλη παραγωγή και δεν απορροφώνται από την κατανάλωση, δημιουργείται η ανάγκη μεμονωμένων τρόπων συντήρησής τους για να χρησιμοποιηθούν σε περιόδους ανάγκης.

Στόχος των μεθόδων συντήρησης είναι η παρεμπόδιση εισόδου μικροβίων μέσα στο αυγό ή η επιβράδυνση των φυσικοχημικών μεταβολών που κάνουν το αυγό μπαγιάτικο, ή η μετατροπή των συστατικών του αυγού σε μορφή άλλη, που να είναι ευκολότερος ο τρόπος συντήρησής του.

Τρόποι συντήρησης:

■ Τοποθέτηση μέσα σε πριονίδια, πίτυρα, σκόνη άνθρακα κλπ.

■ Περιτύλιξη με αδιάβροχο χαρτί ή επάλειψη με παραφίνη, βαζελίνη κλπ.

■ Τοποθέτηση μέσα σε αντισηπτικό υγρό (διάλυση σάβερ, φορμόλη νατρίου κλπ.).

■ Συντήρηση με τη χρήση του ψύχους που είναι η καλύτερη και πιο σύγχρονη μέθοδος. Κατά την μέθοδο αυτή επιλέγονται τα αυγά και μέσα σε θήκες τοποθετούνται σε ψυγεία σε θερμοκρασία 0-1 °C και υγρασία 80-90%. Έτσι συντηρούνται 5-7 μήνες και μπορούν στη συνέχεια να καταναλωθούν σε μικρό χρονικό διάστημα από την έξοδο από το ψυγείο και με την ένδειξη που πρέπει να έχουν «αυγά ψυγείου».

■ Τέλος, το περιεχόμενο των αυγών ομοιογενοποιείται, ψύχεται στους -40 °C και συντηρείται συνέχεια υπό ψύξη, ή το περιεχόμενο των αυγών αποξηραίνεται και σε μορφή σκόνης συντηρείται σε χαμηλές θερμοκρασίες μέσα σε στεγανά κυτία.

ΑΜΕΣΗ

ΔΡΑΣΗ

ΑΤΤΙΚΗΣ

Ρεπορτάζ: Λευτέρης Σαριδάκης

Ενσαρκωτής της Πολιτείας για μια σύγχρονη αστυνόμευση - η Άμεση Δράση - αποτελεί τον καθρέφτη της Αστυνομικής Υπηρεσίας.

Εμπλέκεται μέσα στον στροβίλο της εγκληματικότητας και των καθημερινών προβλημάτων που παρουσιάζονται στις ανθρώπινες σχέσεις, κατορθώνοντας να τα αντιμετωπίζει, μέσα από ένα πολύπλευρο και επίπονο έργο που συνεπάγεται η αποστολή της.

Δυο κυρίως, είναι οι βασικοί άξονες γύρω από τους οποίους περιστρέφεται η δραστηριότητά της Άμεσης Δράσης. Ο ένας είναι η αστυνομική της ιδιότητα και η επιβολή του νόμου προς κάθε κατεύθυνση και ο άλλος - ίσως και ο πιο δύσκολος - η αλτρουιστική και ανθρωπιστική της προσφορά στο κοινωνικό σύνολο. Η ικανότητα των «αμεσοδρασικών» να ανταποκρίνονται απόλυτα στις δυο παραπάνω αρχές, που από τη φύση τους, είναι εκ διαμέτρου αντίθετες, παρουσιάζει ανάγλυφα την ευαισθησία αλλά και την υπηρεσιακή συνείδηση, την αγάπη και το μεράκι τους, την προσήλωση και την υπερηφάνεια τους, για το έργο που προσφέρουν.

Η «συμπεριφορά» της Έμεσης Δράσης, έδωσε το δικαίωμα στον κάθε Έλληνα πολίτη, να αισθάνεται φίλος και οικείος με τον αστυνομικό, καθώς και το «100» ν' αποτελεί το «φυλαχτό» του, αφού είναι σίγουρος ότι το περιπολικό με το πλήρωμά του, βρίσκεται δίπλα του βοηθός και συμπαραστάτης, στην επίλυση κάθε προβλήματος που τον απασχολεί.

Λίγοι από τους Έλληνες πολίτες κάθε ηλικίας, μπορούν να ισχυρισθούν πως δεν γνώρισαν από κοντά το «100». Δεκάδες άνθρωποι έχουν σωθεί από βέβαιο θάνατο, χάρη στην αυταπάρνηση και τον ηρωισμό των «αμεσοδρασιτών» και εκατοντάδες άλλοι έχουν νοιώσει την ανθρωπινή ζεστασιά και την αγάπη τους.

Αναμφισβήτητο το ανθρωπιστικό και κοινωνικό έργο της Έμεσης Δράσης, την καταξίωσε στη συνείδηση των πολιτών και την ανέδειξε ως την δημοφιλέστερη υπηρεσία του κρατικού μηχανισμού, έτσι ώστε να είναι κοινώς αποδεχτό ότι αποτελεί την κορυφή του συνόλου των Δημόσιων Υπηρεσιών.

Καθημερινά σχεδόν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης προβάλλουν περιπτώσεις επέμβασης των «αμεσοδρασιτών» αντλώντας από τις πράξεις τους που αρκετές φορές ξεπερνούν τα ανδρώπινα.

Η Έμεση Δράση αποτελεί το πρότυπο των υπηρεσιών του κρατικού φορέα, τόσο από οργάνωση όσο και από διοίκηση. Οι αρχές και γενικά η δομή της, στηρίζεται στη «λεπτομέρεια», αποτέλεσμα της οποίας είναι ο συντονισμός δράσης και η αποτελεσματικότητα.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Η Έμεση Δράση Αττικής, αποτελεί το 2ο Τμήμα της Διεύθυνσης Τάξης και υπάγεται στη Γενική Αστυνομική Διεύθυνση. Προκειμένου ν' ανταποκριθεί στα καθήκοντα και τις πολλαπλές υποχρεώσεις της - έχει στελεχωθεί από εκλεκτό και έμπειρο έμπυχο υλικό και διαθέτει πολλά σύγχρονα υλικοτεχνικά μέσα.

Η δύναμη της ανέρχεται στα 1.230 άτομα, από τα οποία είναι υποδ/ντές 2, αστυνόμοι Α' 2, αστυνόμοι Β' 6, υπαστυνόμοι 25, ανδ/μοι 11, αρχιφύλακες 35 από τους οποίους 10 είναι γυναίκες, αστυφύλακες 828 και πολιτικοί υπάλληλοι 6. (Πολλοί από τους αστυνομικούς είναι ειδικευμένοι τεχνίτες, και αποκαθιστούν τις βλάβες των διαφόρων ηλεκτρονικών και τεχνικών μέσων που έχει εξοπλισθεί η υπηρεσία).

Για να καλύψει τις ανάγκες των πολιτών και για μια πλήρη και αποτελεσματική αστυνόμευση, έχει στη διάθεσή της 270 περιπολικά αυτοκίνητα και 163 δίκυκλες μοτοσυκλές, όλα εξοπλισμένα με σύγχρονα σύστημα συστήματα. Στο πρώτο δμηνο του 1986, από προμήθεια που ήδη έχει γίνει, παραλήφθηκαν ακόμα 180 περιπολικά αυτοκίνητα.

Από τα παραπάνω τροχοφορα 85 - 90 περιπολικά και 25 μοτοσυκλές κυκλοφορούν ανά 8ωρο στο λεκανοπέδιο Αττικής, έτοιμα να επέμβουν σε κάθε συμβάν που

προκύπτει σε οποιοδήποτε σημείο και οποιαδήποτε ώρα. Το κάθε περιπολικό κινείται σε καθορισμένο τομέα λίγων τετραγωνικών χιλιομέτρων και καλύπτει κατά μέσο όρο 70 - 160 χιλιόμετρα ανά 8ωρο, ανάλογα με τον τομέα και την κίνηση που παρατηρείται. Το τηλεφωνικό κέντρο της Έμεσης Δράσης διαθέτει 20 γραμμές αυτόματης σύνδεσης, καθώς και μερικές δεκάδες γραμμές εσωτερικού δικτύου με τις οποίες επικοινωνούν όλες οι αστυνομικές υπηρεσίες του λεκανοπεδίου. Στο κέντρο βρίσκονται ανά 8ωρο 12 - 15 τηλεφωνητές, οι οποίοι παίρνουν κάθε 24ωρο 4.500 - 5.000 τηλεφωνικές κλήσεις. Από τις παραπάνω κλήσεις οι 1.500 χρεώνονται σε περιπολικά και μοτοσυκλετιστές, καταχωρούνται και αναγράφονται στο ημερήσιο δελτίο συμβάντων της Έμεσης Δράσης.

Τα κυριότερα ηλεκτρονικά συστήματα είναι:

Ένα πολυκαναλικό μαγνητόφωνο, που μπορεί να συγκριθεί με το «μαύρο» κουτί του αεροπλάνου, μαγνητοφωνεί οποιαδήποτε συνδιάλεξη γίνεται από τη στιγμή που χτυπήσει το τηλέφωνο του «100» μέχρι και τη στιγμή που θα αποχωρήσει το περιπολικό από τον τόπο του συμβάντος αναφέροντας στο κέντρο το αποτέλεσμα. Το κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης που καλύπτει το κέντρο της πρωτεύουσας και με προοπτική να καλύψει στο μέλλον ολόκληρη την Αττική, σήμερα διαθέτει 44 οθόνες και ισάριθμες κάμερες, τοποθετημένες σε ζωτικά σημεία και οδικούς κόμβους, φέρνοντας την κίνηση και την «ταυτότητα» της Αθήνας, μέσα στην αίθουσα επιχειρήσεων. Η εμβέλεια απόδοσης κάθε κάμερας είναι 2 χιλιόμετρα. Το σύστημα έχει την ευχέρεια και δίνει τη δυνατότητα στον χειριστή, να μετακινεί την κάμερα σε γωνία 180' μοιρών από κάθε πλευρά, να «ζουμάρει» το αντικείμενο (αυτοκίνητο, αριθμό κυκλοφορίας, οδηγό, άτομο, μόνο πρόσωπο) και να το γράφει σε θίντεο. Έχει δικό του κέντρο, από το οποίο λαμβάνουν εντολές και οδηγίες, όλοι οι τροχονόμοι ρυθμιστές κυκλοφορίας.

Οι δύο τερματικοί σταθμοί που έχει εφοδιασθεί η Έμεση Δράση, έχουν τη δυνατότητα να δώσουν σε χρόνο μηδέν τα στοιχεία των μέχρι πρόσφατα κυκλοφορούντων αυτοκινήτων και των ιδιοκτητών, σύμφωνα με τα στοιχεία του Υπουργείου Μεταφορών - Επικοινωνιών καθώς και τα στοιχεία των κλαπέντων αυτοκινήτων και μοτοσυκλετών. Τα περιπολικά αυτοκίνητα και οι μοτοσυκλές κατευθύνονται από ενιαίο κέντρο με τέσσερις συχνότητες, ενώ σε περίπτωση ανάγκης είναι τεχνικά δυνατόν αμέσως όλοι οι σταθμοί να κατευθυνθούν από μια συχνότητα.

Στην αίθουσα επιχειρήσεων βρίσκονται τοποθετημένα 2.016 συστήματα αυτόματου συναγερμού, με τα οποία είναι συνδεδεμένα πολλά κτίρια που αποτελούν στόχο των κλεφτών, όπως Τράπεζες, χρυσόχοεία, μουσεία και απίτια πολιτών. Θα πρέπει εδώ να διευκρινισθεί ότι η Έμεση Δράση είναι υπεύθυνη μόνο για την ασφάλεια των αυτοκινήτων που έχουν συνδεθεί με το κέντρο της.

Τόσο η κατασκευή, ο εξοπλισμός και η σύνδεση, όσο και η πιστότητα και συντήρηση των συστημάτων είναι αρμοδιότητα των ιδιοκτητών τους, των κατασκευαστριών εταιρειών και του Ο.Τ.Ε. Η Έμεση Δράση έτσι, έχει επιφορτισθεί με μια ακόμη σοβαρή αποστολή που συχνά γίνεται «άκρως» επικίνδυνη, στην προσπάθειά της να παράσχει μεγαλύτερη ασφάλεια στον Έλληνα πολίτη.

Θα μπορούσε να υποθέσει κανείς, ότι όλο αυτό το έμφυχο και υλικοτεχνικό δυναμικό, είναι δύσκολο να ταυτιστεί και να λειτουργήσει άφθογα. Και όμως η Άμεση Δράση αποτελεί «πρότυπο» λειτουργίας και οργάνωσης υπηρεσίας, γεγονός που καταχωρείται στα «συν» των διοικούντων, αλλά και στο πνεύμα αλληλεγγύης και συναδελφικότητας των ανδρών των περιπολικών, που πολλές φορές υπερβαίνει τα προσδοκώμενα, με αποτέλεσμα ολόκληρη η δύναμη ή μέρος αυτής να κινείται και να δρα σαν ένας άνθρωπος.

Υπάρχει όμως κανένα «μυστικό» που χρησιμοποιείται από τη διοίκηση γι' αυτή την τελειότητα λειτουργίας; Αντιμετωπίζει προβλήματα στην αποστολή της η Άμεση Δράση; Πώς επιλύονται και τι πρέπει να κάνουμε όλοι μας για να διευκολύνουμε το έργο αυτών των ανθρώπων;

Απάντηση στα ερωτήματά μας θα δώσει ο διοικητής της Άμεσης Δράσης Αττικής, αστυνομικός υποδιευθυντής Αλέξανδρος Καρακωσταντόπουλος.

«Το πολυδιάστατο και πολύπλευρο έργο που προσφέρει η Άμεση Δράση, είναι γεγονός αναμφισβήτητο. Για να έχουμε συνέπεια στο έργο μας και να είμαστε αντάξιοι των προσδοκιών της πολιτείας και των πολιτών, είναι ανάγκη να αναγνωρίσουμε δυο βασικές αρχές. Πρώτον ότι έχουμε υποχρέωση και καθήκον να υπηρετήσουμε το αστυνομικό επάγγελμα σε συνδυασμό με την αστυνομική κάλυψη των πολιτών και δεύτερον ότι είμαστε επαγγελματίες και πρέπει να έχουμε ανεπτυγμένα τα αισθήματα ευθύνης, αυτοπειθαρχίας και υπηρεσιακής συνείδησης. Έχουμε κατορθώσει να εμφυσήσουμε αυτές τις αλήθειες στους υπαλλήλους μας, γι' αυτό και τα αποτελέσματα είναι θετικά. Δεν υπάρχει κανένα μυστικό για την επιτυχή λειτουργία της υπηρεσίας μας. Έχει γίνει κοινή συνείδηση όλων μας, ότι υπηρετούμε την αυτή ιδέα και έχουμε ένα σκοπό: Την προστασία και εξυπηρέτηση του πολίτη. Οι χιλιάδες τηλεφωνικές κλήσεις και η αγάπη και συμπάρασταση, σε πολλές περιπτώσεις, των πολιτών, πείδουν ότι αφ' ενός οι ενέργειές μας είναι οι ενδεδειγμένες και αφ' ετέρου ότι έχουμε βρει τη δέση μας στη συνείδηση του λαού. Αυτό πολλαπλασιάζει τις ευθύνες και τις υποχρεώσεις μας, γι' αυτό και από την πλευρά μας γίνεται κάθε δυνατή προσπάθεια να ανταποκριθούμε στις ανάγκες και στις απαιτήσεις των καιρών. Για να ανταπεξέλδουμε στις υποχρεώσεις μας χρειαζόμαστε τη συνδρομή του κοινού, που συνίσταται στην έγκαιρη και πλήρη ενημέρωση της υπηρεσίας μας, σχετικά με το πρόβλημα που απασχολεί τον τηλεφωνούντα. Πολλές φορές από τη σύγχυση που έχει ο πολίτης δεν μας ενημερώνει πλήρως με αποτέλεσμα να χάνεται πολύτιμος χρόνος από τις ενδεδειγμένες ενέργειές μας. Χρειάζεται λοιπόν ψυχραιμία και συντομία στην ενημέρωση που μας δίνει με τα απαραίτητα στοιχεία, τα χαρακτηριστικά του δράστη και πάνω απ' όλα να κατανοηθεί από τους πολίτες, ότι ο τόπος του εγκλήματος πρέπει να παραμένει «ανέπαφος».

Να βοηθούν τα περιπολικά στις επείγουσες μεταβάσεις τους, ανοίγοντας το δρόμο. Όταν το περιπολικό έχει επείγουσα κλήση, μεταβαίνει στον τόπο του συμβάντος με αναμμένα τα φώτα, το φλας και τη σειρήνα. Οπωσδήποτε υπάρχουν δυσκολίες ως προς τη μετάβαση, λόγω κυρίως των κυκλοφοριακών συνθηκών, που επιτείνονται ακόμη περισσότερο από την αδιαφορία

ορισμένων οδηγών. Ανοίγοντας το δρόμο διευκολύνουν και βοηθούν το συνάνθρωπό μας, τη μεταφορά του τραυματία, τη σύντομη παρουσία μας σε μια ληστεία, κλοπή ή απόπειρα. Πολλές φορές αναγκάζονται και τα περιπολικά να κάνουν παραβάσεις όπως παραβίαση σηματοδοτών, αντίθετη κίνηση σε μονόδρομο, κ.ά. οι οποίες γίνονται μετά προσοχής και πάντα δικαιολογημένα. Ένα άλλο που πρέπει να προσέξουν οι φίλοι μας, είναι τις άσκοπες τηλεφωνικές κλήσεις και προπαντός τις «φάρσες». Περίπου 5 - 10 κλήσεις στο 24ωρο είναι φάρσες για τοποθέτηση βόμβας. Εμείς έχουμε υποχρέωση να πάμε στο επίμαχο σημείο, με αποτέλεσμα εκτός του χρόνου που χάνεται από τα περιπολικά και τους μοτοσυκλετιστές, γιατί θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για πραγματικές ανάγκες των πολιτών, υπάρχει ο κίνδυνος που διατρέχουν για την όσο το δυνατόν συντομότερη άφιξή τους. Είμαστε στη διάθεση του κάθε πολίτη, έτοιμοι να τρέξουμε όταν μας έχει ανάγκη. Είναι χαρά μας να εξυπηρετούμε τους συνανθρώπους μας, που γι' αυτόν εξάλλου το λόγο έχουμε συσταθεί σαν υπηρεσία.

Η Πολιτεία κατανοώντας τη βαρύτητα της αποστολής μας συμπαρίσταται ενεργά στις ανάγκες μας τόσο σε έμφυχο δυναμικό, όσο και σε υλικοτεχνικά μέσα που καθημερινά εκσυγχρονίζονται. Έτσι με δεδομένη την συμπάρασταση, της Πολιτείας και τη δική μας προσφορά θα ήταν τουλάχιστον άδικο να μην στεφθούν από επιτυχία οι κόποι μας».

Θα ήταν παράλειψη, αν πριν κλείσει η αναφορά μας στην παρουσίαση της νευραλγικής αυτής αστυνομικής υπηρεσίας δεν' επισημαίναμε την υπευθυνότητα, την αγωνία και τη συμβολή των αξιωματικών εκφωνητών του κέντρου, στο συντονισμό του όλου έργου της Άμεσης Δράσης.

Οι χειριστές των «πρες» υπαστυνόμοι, καταβάλουν υπεράνθρωπες προσπάθειες ώστε οι κινήσεις και οι ενέργειες των πληρωμάτων να είναι άφθογες και νομικά κατοχυρωμένες. Έχουν την ικανότητα να κατευθύνουν τα περιπολικά επιλύοντας χωρίς χρονοτριβή οποιοδήποτε πρόβλημα ή επιμέρους θέμα προκύψει κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας τους.

Κλείνοντας θα πρέπει να σημειώσουμε την αναγκαιότητα συμπάραστασης όλων μας σ' αυτούς τους ακάματους εργάτες του νόμου. Είναι βέβαιο ότι η οποιαδήποτε προσπάθειά μας θα αμοιφθεί. Το εγγυάται η υπευθυνότητα, η υπηρεσιακή συνείδηση, η βαριά κληρονομιά των ανδρών της Άμεσης Δράσης. Το φως που εκπέμπει ο «φάρος» των περιπολικών.

A.T.T. N. Ηρακλείου

Σε μια εποχή που η μάζα των κοινωνικών προβλημάτων ολοένα και διογκώνεται, που η τρομοκρατία και το έγκλημα κλιμακώνονται διεθνώς, η αστυνομία καλείται να παίξει πρωτεύοντα ρόλο στην πρόληψη και την καταστολή των φαινομένων αυτών στηρίζοντας τη λαϊκή κυριαρχία και την κοινωνική γαλήνη.

Η μεγάλη αυτή αύξηση του διεθνούς αλλά και κοινού εγκλήματος οδήγησε την αστυνομία σε μια έντονη δραστηριότητα των εργασιών της, στον τομέα της συλλογής στοιχείων της τήρησης αρχείων, του συντονισμού και του εκσυγχρονισμού της, πράγματα που είναι απαραίτητα και ουσιαστικά κατά την εξιχνίαση εγκλημάτων, και όλα αυτά με τρόπο, βέβαια, που να μην θίγονται τα ανθρώπινα και πολιτικά δικαιώματα του ατόμου.

Αν και η χώρα μας δεν είναι ακόμη στο επίπεδο της εγκληματικότητας των αμερικανικών μεγαλουπόλεων ή των αντίστοιχων δυτικοευρωπαϊκών εν τούτοις η κάθε μορφής βία έχει αρχίσει να κάνει αισθητή την παρουσία της και στη δική μας πρωτεύουσα.

Από την άλλη μεριά οι κακοποιοί εκσυγχρονιζόμενοι με μέσα και μεθόδους άγνωστους κάθε φορά και γρήγορους έγιναν πιο αποτελεσματικοί σε σημείο να δυσκολεύουν την αστυνομία στον εντοπισμό και τη σύλληψή τους.

Οι «χούλιγκανς» κάθε μορφής, πιο επιθετικοί και βάνδαλοι, και γενικά όλα αυτά προκαλούν βέβαια αντιδράσεις διαμαρτυρίας προς την αστυνομία. Αντιδράσεις που όμως κατά βάση δεν είναι σωστές μια και η προστασία μας απ' αυτά τα φαινόμενα είναι και υπόθεση που αφορά όλους μας.

Με τη συμμετοχή όλων μας και οι αποθρασυμένοι κακοποιοί θα περιορίσουν τη δράση τους, οι «χούλιγκανς» μπορεί να απομονωθούν και η διακίνηση των ναρκωτικών να μειωθεί.

Στη δυσπιστία των πολιτών προς το πρόσωπο της αστυνομίας αντιπαρατίθεται πλέον, από πλευράς αστυνομίας, η διαφάνεια των ενεργειών της, το τιτάνιο έργο της αναβάθμισης των σχέσεων πολίτη - αστυνομίας η καλύτερη αστυ-

Ο διοικητής του Α/Τ.Ν. Ηρακλείου αστυνόμος Α' Νικόλαος Μπασιούκας και ο υποδιοικητής αστυνόμος Β' Γιώργος Σταθόπουλος

νόμηση και η ολοένα αποδεικνυόμενη άποψη ότι η αστυνομία είναι υπηρεσία ενταγμένη στην ωφέλεια του κοινωνικού συνόλου, προστάτης των δημοκρατικών θεσμών και των συνταγματικών ελευθεριών του πολίτη.

Ακόμη με την ίδρυση της Δημοτικής αστυνομίας στους μεγάλους δήμους της χώρας η αστυνομία θα απεμπλακεί από ζητήματα μικρά και χρονοβόρα (παράνομες σταθμεύσεις, σκουπίδια, απόνερα κλπ.) και θα αφοσιωθεί στην πάταξη των άλλων εγκλημάτων σοβαρότερης μορφής που μαστίζουν σήμερα τους πολίτες ανεβάζοντας ταυτόχρονα το επίπεδο της αστυνόμευσης.

Για τις υπηρεσίες και το έργο που προσφέρει η σημερινή αστυνομία μιας περιοχής για το πότε επεμβαίνει και τον τρόπο, για τις κοινωνικές εκδηλώσεις που πραγματοποιεί στα πλαίσια της αναβάθμισης των σχέσεων αστυνομίας - πολίτη, συζητάμε με το διοικητή του Α.Τ. Ν. Ηρακλείου αστυνόμο Α' **Νικόλαο Μπασιούκα**.

«Η προσφορά του τμήματος προς τους κατοίκους του Δήμου μας είναι η μέριμνα για την εφαρμογή παντός νόμου και διατάγματος που έχει εκδοθεί από τις αρχές του Κράτους και που η εκτέλεσή του έχει ανατεθεί στην αστυνομία. Ήτοι: η τήρηση της τάξης, της

δημόσιας ειρήνης, της προστασίας της ζωής, της ελευθερίας, της τιμής, της σωματικής ακεραιότητας και της περιουσίας των κατοίκων».

Το Ν. Ηράκλειο ένας δήμος μάλλον ξεχασμένος, στα βόρεια προάστεια της Αθήνας ήρθε στην επικαιρότητα πριν δύο περίπου χρόνια με την έναρξη της λειτουργίας του Ολυμπιακού Σταδίου και τη διεξαγωγή σ' αυτό ποδοσφαιρικών αγώνων. Οι κάθε απόχρωσης «οργανωμένοι οπαδοί» ομάδων που διέρχονται απ' εκεί μία δυο ή και πιο πολλές φορές την εβδομάδα και μέσα στους οποίους υποθάλπτονται και οι «χούλιγκανς» τάρaxαν τον ήρεμο ρυθμό ζωής της περιοχής «τραυματίζοντάς» την συχνά με τους βανδαλισμούς και τα επείσοδια που δημιουργούν.

«Το θέμα της λειτουργίας του Ολυμπιακού Σταδίου σαν ποδοσφαιρικό γήπεδο — μας λέει ο κ. Μπασιούκας — δημιούργησε αρκετά προβλήματα στο Δήμο Ηρακλείου από τους οργανωμένους «φιλάθλους» των ομάδων μέχρι και καταστροφές, είτε αυτοκίνητο λέγεται αυτό, είτε κατάστημα κλπ. Ακόμη δημιούργησε πρόβλημα συγκοινωνιακό, μιας και οι κάτοικοι αποφεύγουν να μπουν στο τραίνο ή το λεωφορείο τις ώρες που διακινούνται αυτοί. Ευτυχώς ακόμα που δεν είχαμε εδώ καμιά σύγκρουση αντιμαχόμενων οπαδών αλλά και μόνο με την ιδέα... η αγωνία που περνάμε είναι μεγάλη. Βέβαια την ώρα που μπαίνουν στην περιοχή του σταδίου τους συνοδεύουμε για να αποφεύγονται στη διαδρομή οι ακρότητες αλλά και οι συγκρούσεις μεταξύ τους. Οι ΠΑΕ όμως θα έπρεπε να έχουν μεγαλύτερη υπευθυνότητα για τους οργανωμένους φιλάθλους και ακόμη κατά τη διανομή των εισιτηρίων να μην τους τοποθετούν όλους μαζί. Μ' αυτόν τον τρόπο πιστεύω ότι θα απομονωθούν τα κακοποιά στοιχεία τα οποία γυρεύοντας τέτοιες ευκαιρίες καλύπτονται πίσω από τους φιλάθλους και δημιουργούν όλα αυτά τα επεισόδια, άλλοτε μεγάλα και άλλοτε μικρά που βλέπουμε κάθε φορά στα γήπεδα».

«Α.Ε.» : Άλλα προβλήματα που αντιμετωπίζει η αστυνομία στο Δήμο Ν. Ηρακλείου;

«Ναι, είναι η συγκέντρωση ατόμων με ιδιαίτερη συμπεριφορά — στα γύρω της πλατείας κέντρα του Ηρακλείου. Το θέμα που κυρίως απασχολεί τους κατοίκους είναι ότι τα άτομα αυτά μπορεί να είναι και φορείς ναρκωτικών. Αυτό όπως αντιλαμβάνεστε δημιουργεί μεγάλη ανησυχία. Εμείς από την πλευρά μας έχουμε μελετήσει το πρόβλημα και έχουμε ξεκινήσει προσπάθειες για να αποθαρρύνουμε τα άτομα αυτά να έρχονται εδώ. Οι προσπάθειες αυτές συντονίζονται στην εντατική αστυνόμευση των κακόφημων στεκιών - μαγαζιών, στις συχνές προσαγωγές, στοιχεία ταυτότητας κλπ».

«Πιστεύω ότι ο ρόλος του αστυνομικού είναι κοινωνικός και ότι είναι ταγμένος στην υπηρεσία του λαού», μας λέει ο δήμαρχος του Ν. Ηρακλείου Γιώργος Ηλιακόπουλος και συνεχίζει «υπάρχει σοβαρή εξέλιξη στην συνεργασία μας, με το Α/Τ του δήμου, σε διάφορα θέματα που προκύπτουν. Υπάρχει όμως περιθώριο ανάπτυξης της συνεργασίας, σε υψηλότερη βάση, γιατί τα προβλήματα είναι πολλά και χρειάζεται συντονισμένη προσπάθεια τοπικής αυτοδιοίκησης, Α/Τ και φορέων για να μπορέσουμε να τα επιλύσουμε».

χεία ταυτότητας κλπ.

«Α.Ε.»: Πότε μπορεί η αστυνομία να κάνει προσαγωγή ενός πολίτη στο αστυνομικό τμήμα;

«Εμείς σαν τμήμα τάξης κάνουμε προσαγωγή όταν διαπιστωθεί ένα αδίκημα ή κατόπιν εντολής του εισαγγελέα, οπότε ο αστυνομικός ασχολείται για λογαριασμό και κατ' εντολή του εισαγγελέα. Ακόμη μας δίνει εντολή να ασχοληθούμε σε ορισμένες περιπτώσεις μικρής σημασίας συμβιβαστικά. Εάν δεν επέλθει συμβιβασμός συνιστούμε στους ενδιαφερόμενους να λύσουν τη διαφορά τους στο αρμόδιο δικαστήριο».

«Α.Ε.»: Σε ποιες περιπτώσεις επεμβαίνει η Αστυνομία;

«Η αστυνομία επεμβαίνει για να εξασφαλίσει την τάξη και την απρόσκοπτη κοινωνική διαβίωση των πολιτών. Επεμβαίνει και σε κάθε αίτημα του πολίτη, που όμως έχουμε αρμοδιότητα εμείς.

«Α.Ε.»: Υπάρχουν περιπτώσεις που σας καλούν χωρίς λόγο;

«Ο πολίτης έχει συνηθίσει να καλεί την αστυνομία σε όλα τα περιστατικά ανεξάρτητα αν έχει αρμοδιότητα ή όχι, με αποτέλεσμα να σπαταλιέται δύναμη και να χάνεται πολύτιμος χρόνος για άλλα σοβαρά θέματα που προκύπτουν. Θέλω να πιστεύω ότι ο πολίτης μπορεί να ενημερωθεί από τις ειδικές ομιλίες, τα φυλλάδια και τις εκπομπές από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης για το που

πρέπει να απευθύνεται κάθε φορά που αντιμετωπίζει κάποιο πρόβλημα, προσφέροντας ταυτόχρονα μεγάλη υπηρεσία στην ανακούφιση των προβλημάτων που έχουμε».

«Α.Ε.»: Υπάρχει συνεργασία με το Δήμο και σε ποιους τομείς;

«Η συνεργασία μας με το δήμαρχο και το Δήμο είναι απόλυτη. Βέβαια δεν νομίζω ότι μπορούμε να αναφερθούμε σε συγκεκριμένα θέματα. Πάντως σ' όλες τις αιτήσεις του Δήμου η υπηρεσία μας συνδράμει απόλυτα. Ακόμη προγραμματίζουμε από κοινού κοινωνικές εκδηλώσεις για φιλανθρωπικούς σκοπούς, για προσέγγιση στα προβλήματα των πολιτών κλπ.»

«Α.Ε.»: Η άποψή σας για τη Δημοτική αστυνομία που θα λειτουργήσει στο Δήμο Ν. Ηρακλείου;

«Η δημοτική αστυνομία είναι απαραίτητη και καλή καινοτομία γιατί πιστεύω ότι θα προσφέρει σημαντικές υπηρεσίες καθώς θα αναλάβει θέματα τα οποία δεν είναι καθαρά αστυνομικά. Αυτό θα αποσαφηνισθεί καλύτερα όταν θα έχει εκδοθεί το καταστατικό της. Μπορούμε όμως να πούμε εκ των προτέρων ότι η συνδρομή η δικιά μας θα είναι αμέριστη».

«Α.Ε.»: Με τους νέους και ειδικότερα με τα σχολεία τι δραστηριότητες έχετε αναπτύξει;

«Με τα σχολεία έχουμε συνεργασία

και τώρα τελευταία είναι αξιέπαινη η προσπάθεια των δασκάλων και καθηγητών να φέρουν τα παιδιά σε επαφή μαζί μας.

Είχαμε προ ημερών ομαδική επίσκεψη παιδιών γυμνασίων - λυκείων (αγόρια, κορίτσια) και τα οποία στην αρχή ήταν «κουμπωμένα». Καταφέραμε μετά τη συζήτηση που είχαμε μαζί τους να φύγουν έχοντας καταλάβει ότι εδώ δεν είναι κάτι το φοβερό, το μυστικό. Ήρθαμε σε συνεννόηση μαζί τους, είχαμε τις απόψεις τους, τις συζητήσαμε, ακόμα ακόμα και για φακέλους μας είπαν, τους δείξαμε τους «φακέλους» των δικών τους, καταφέροντας να απομυθοποιήσουμε μέσ' σε λίγη ώρα μια κατάσταση, που σέρνει τη φήμη της από γεγονότα περασμένων εποχών και για την οποία τα παιδιά είχαν φανερές επιφυλάξεις, μιας και διέπιστωσαν ότι ο σημερινός «φάκελλος» το μόνο που περιείχε ήταν ονοματεπώνυμο, διεύθυνση και τηλέφωνο.

Μετά είπαν: γιατί η αστυνομία χτυπάει τον πολίτη τον αναρχικό, τους εξηγώσαμε γιατί φτάνουν τα πράγματα εκεί. Ο αστυνομικός προσπαθεί για την τήρηση του νόμου, αν δεν υπήρχε παράβαση του νόμου δεν θα πήγαινε καθόλου ο αστυνομικός εκεί. Πριν έρθουμε σε επαφή μαζί του, είμαστε σε απόσταση. Τους φωνάζουμε, επισημαίνουμε ότι παραβιάζουν το νόμο και ότι οι νόμοι της πολιτείας πρέπει να εφαρμόζονται.

Τους εξηγούμε ότι εμείς εφαρμόζουμε το νόμο και ότι ο πολίτης που θα τον παραβιάσει θα έρθει αντιμέτωπος με την αστυνομία. Κανένας παραβάτης δεν λέει: «Έκανα παράβαση πάρε με να με πας στη δικαιοσύνη», οπότε τότε χρησιμοποιείται η βία. Η επαφή με τα σχολεία κατά την αποψή μου είναι απαραίτητη. Όχι μόνο στο βαθμό των μαθητών λυκείου αλλά και του δημοτικού και γενικότερα με όλους τους πολίτες. Θέλουμε να έρθει το παιδί ή ο μεγάλος στο Αστυνομικό Τμήμα να δει πως δουλεύουμε, να συζητήσουμε τα προβλήματα και τις απορίες του, να δει ότι δεν υπάρχει καμιά μυστικότητα, ότι εμείς δουλεύουμε νυχθημερόν για την προστασία της ζωής και της περιουσίας του, θέλουμε να αποβάλλει την αντίληψη που έχει για μας. Στόχος μας είναι να διαπαιδαγωγήσουμε και να καθοδηγήσουμε τον καθένα να μάθει ποια είναι τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του απέναντι στην κοινωνία, και όχι να γίνουμε οι «μπαμπούλες» του. Όταν εμείς του αποκαλύψουμε τη δουλειά μας είμαστε σίγουροι ότι θα πάψει να είναι καχύποπτος και θα συνεργασθεί οπωσδήποτε μαζί μας. Πρέπει να καταβάλλουμε εμείς οι ίδιοι προσπάθεια πάνω σ' αυτό, και είμαι σίγουρος ότι τα αποτελέσματα θα είναι θεαματικά».

Φ. Μ

Χρήση της βιντεοταινίας για τεκμηρίωση ομολογιών

του Ουίλιαμ Η. Μακντόναλντ

Απόδοση στα Ελληνικά:
Φρειδερίκη Τσίρου

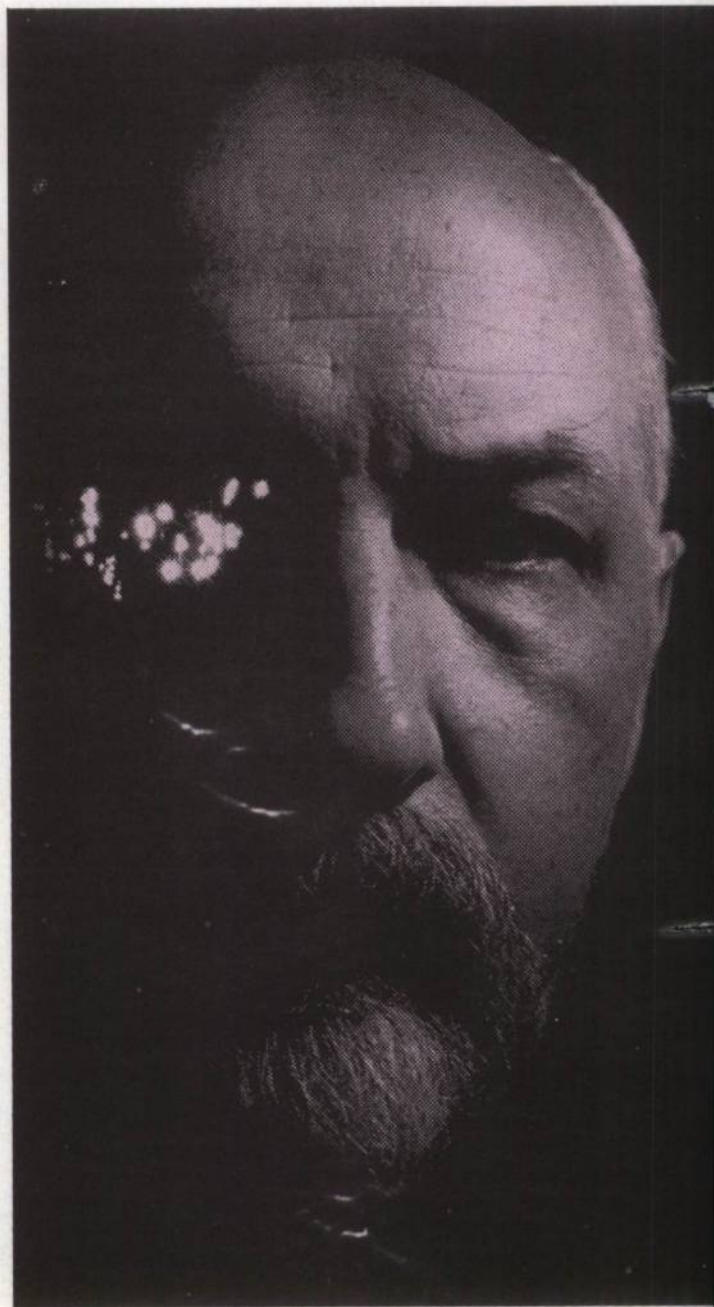
Στη διάρκεια των τελευταίων είκοσι χρόνων, η χρήση της βιντεοταινίας και της τεχνολογίας της τηλεόρασης έχει γίνει ένα αποτελεσματικό νομικό εργαλείο. Αφού αρχικά χρησιμοποιήθηκε για την αποθανάτιση σκηνών εγκλήματος, τοπικών καταστροφών, παρελάσεων και εκπαιδευτικών συνεδρίων, η βιντεοταινία επανειλημμένα απέδειξε την αξία της σαν το καλύτερο μέσον αναπαράστασης και τεκμηρίωσης γεγονότων. Η βιντεοαναπαράσταση δεν έχει ομοιό της στο να βάζει το δικαστή και τους ενόρκους σε μια σκηνή εγκλήματος ή στο να τεκμηριώνει τη συμπεριφορά του αστυνομικού και διοικητικού προσωπικού.

Η χρήση της τεχνικής βίντεο για την επιτυχία αστυνομικών επιχειρήσεων, έχει δημιουργήσει την ανάγκη να βρεθούν καινούριες εφαρμογές. Το όλο αυξανόμενο ενδιαφέρον, οδήγησε σε πειραματισμούς με νέες εφαρμογές και εντυπωσιακά αποτελέσματα. Μερικές υπηρεσίες μεταχειρίζονται τη βιντεοσκοπήση σαν αποδεικτικό στοιχείο της διακίνησης ναρκωτικών: οι κάμερες αντικαθιστούν τα φορητά μικρόφωνα στις μουσικές επιχειρήσεις, ενώ άλλες υπηρεσίες βιντεοσκοπούν μόλις τις καταθέσεις των μαρτύρων για να πιστοποιήσουν την ύπαρξή τους. Οι δυνατότητες περιορίζονται μόνο από τη φαντασία και την κοινή λογική.

Μία καινούρια εφαρμογή με μεγάλες δυνατότητες είναι η χρήση της βιντεοταινίας για καταγραφή ομολογιών και καταθέσεων σπουδαίων μαρτύρων. Η βιντεοσκοπήση ίσως ποτέ να μην αντικαταστήσει το δοκιμασμένο από το χρόνο σύστημα της έγγραφης τεκμηρίωσης. Εν τούτοις, η γραπτή κατάθεση ποτέ δε θα προκαλέσει την εντύπωση που προκαλεί μια βιντεοσκοπημένη ομολογία όταν παρουσιάζεται στο δικαστήριο.

Ο δικαστής και η οι ένορκοι για πρώτη φορά βρίσκονται «παρόντες» στην κατάθεση ή ομολογία ενός ύποπτου και είναι σε θέση να σχηματίσουν προσωπική γνώμη για το «αυθόρμητο» της ομολογίας τους. Μπορούν να εκτιμήσουν το διανοητικό επίπεδο του ύποπτου, τις προθέσεις και τον τρόπο συμπεριφοράς βάσει των δικών τους παρατηρήσεων. Το δικαστήριο δεν χρειάζεται πια να βασίζεται στην αναπαράσταση των γεγονότων από μάρτυρες. Η βιντεοσκοπήση, στην

πραγματικότητα, κάνει τα μέλη του δικαστηρίου μάρτυρες στα γεγονότα και τροφοδοτεί την ικανότητά τους για κρίσιμες αποφάσεις. Την ίδια στιγμή, οι ευκαιρίες για την υπερέσπιση να προσβάλλει αυτό το αποδεικτικό στοιχείο με βάση τον εξαναγκασμό, τη βία και την άσχημη συμπεριφορά των αστυνομικών ή οποιονδήποτε άλλο τρόπο καταπολέμησης, μειώνονται σε μεγάλο βαθμό. Ο δικαστής και οι ένορκοι μπορούν να ιδούν για λογαριασμό τους.

Επειδή το χτύπημα της τεκμηρίωσης με βίντεο μπορεί να είναι τόσο ισχυρό, είναι λογικό να αναμένεται ότι οι νομικοί σύμβουλοι υπεράσπισης θα διαφωνήσουν γερά ώστε να το κρατήσουν μακριά από το δικαστήριο. Δικαστικές υποθέσεις όπου χρησιμοποιήθηκαν βιντεοταινίες δεν είναι ακόμη συχνές, έτσι, υπάρχουν λίγα δεδικασμένα για να καθοδηγηθεί ο ανακριτής. Οπότε, θα μπορούσε να υποθεθεί ότι ο ανακριτής και η διαδικασία βιντεοσκόπησης, συμπεριλαμβανόμενων των μηχανη-

μάτων και του τεχνικού, θα υποβληθούν σε αυστηρό έλεγχο.

Κανόνες

Μια ανασκόπηση στους ήδη ισχύοντες κανόνες πάνω σ' αυτό το θέμα και το να λάβει υπ' όψη κάθε πιθανό τρόπο επίθεσης, θα καταστήσει τον ανακριτή ικανό να χρησιμοποιήσει με πεποίθηση την τεκμηρίωση με βίντεο.

Προσεκτικός σχεδιασμός, κοινή λογική και προσοχή στις λεπτομέρειες, είναι τα κλειδιά για την επιτυχία.

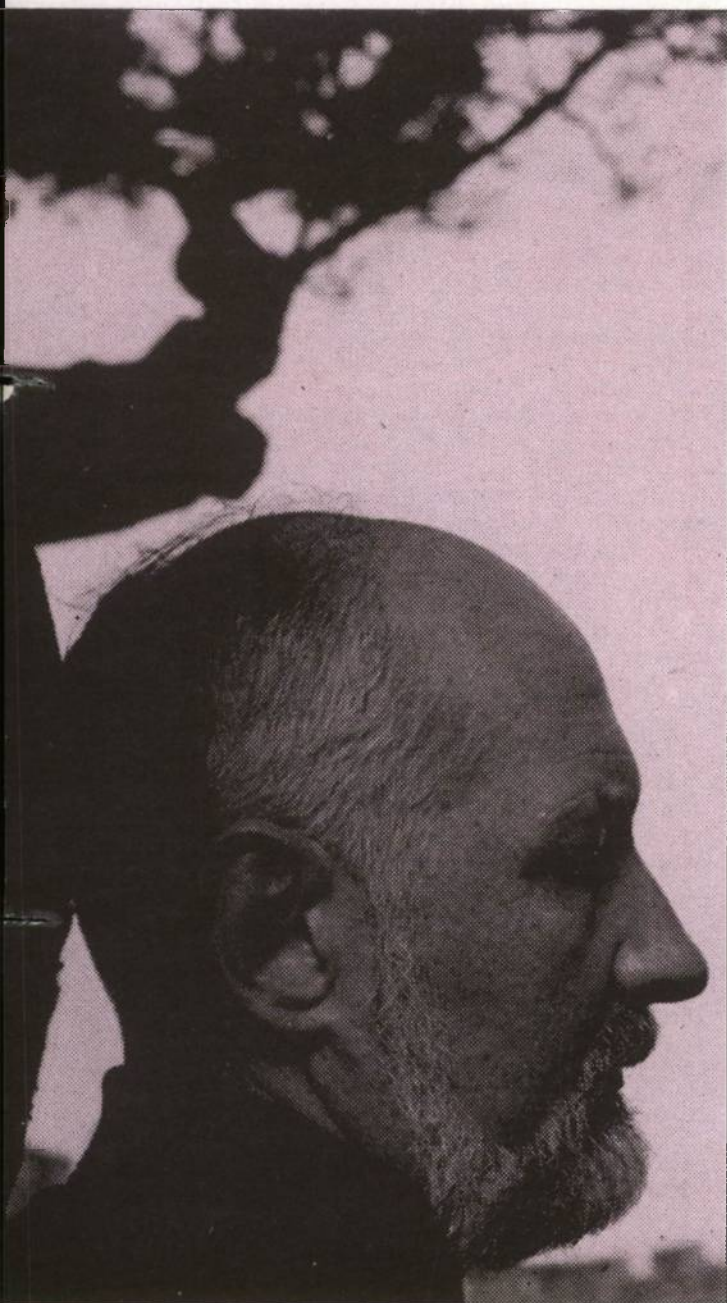
Δεν θάπρεπε να επιχειρούνται βιντεοσκοπήσεις ομολογιών χωρίς μια πλήρη εξέταση της ανάλογης υπηρεσιακής πολιτικής (τακτικής). Όπου δεν έχει καθιερωθεί τακτική, όπως στις περισσότερες περιπτώσεις, ο ανακριτής θάπρεπε να συνεργασθεί με το νομικό σύμβουλο της υπηρεσίας ή κάποιον αρμόδιο δικηγόρο προτού αρχίσει τη βιντεοσκοπημένη συνέντευξη.

Όλες οι βιντεοσκοπήσεις θάπρεπε να γίνονται από επαγγελματία τεχνικό, και όχι από τον ίδιο τον ανακριτή. Ο τεχνικός θα πρέπει να είναι ικανοποιητικά πεπειραμένος ώστε να είναι σε θέση να καταθέσει, με πλήρη επήγνωση, για τα μηχανήματα και τον τρόπο βιντεοσκόπησης της κατάθεσης. Όλα τα μηχανήματα πρέπει να εξετασθούν από πριν και να κριθούν κατάλληλα για λειτουργία για να αρχίσει η συνέντευξη.

Μεγάλη προσοχή θάπρεπε να δοθεί στην επιλογή της κατάλληλης ταινίας. Υπάρχουν βασικές διαφορές στην ποιότητα μεταξύ των διαθέσιμων στο εμπόριο φιλμών. Ο καιρός, ο φωτισμός και οι συνθήκες αποθήκευσης, επηρεάζουν την ποιότητα, γι' αυτό το λόγο πρέπει να χρησιμοποιηθεί ταινία κατάλληλη για τις συνθήκες κάθε περίπτωσης. Ο σκοπός της βιντεοταινίας είναι να τεκμηριώνει γεγονότα που θα ενισχύσουν την υπόθεση. Μια κακής ποιότητας βιντεοταινία θα είναι λιγότερο αποτελεσματική από κάποια καλής ποιότητας.

Πάντα θάπρεπε να χρησιμοποιείται καινούρια, αχρησιμοποίητη ταινία. Μία ξαναχρησιμοποιημένη ταινία, όταν υποβληθεί σε επιστημονική εξέταση, ίσως δείξει σημάδια σβησίματος που θα ξεσηκώσουν μη αναγκαία ερωτηματικά. Η τεχνική διαδικασία πρέπει να βρίσκεται πάνω από κάθε αμφιβολία. Ένα προϊόν που δεν είναι τεχνικά άψογο, μπορεί να αποδειχθεί καταστροφικό. Πρέπει λοιπόν η βιντεοσκόπηση να γίνεται άψογα ή να μη γίνεται καθόλου.

Θα πρέπει να διαλέγεται προσεκτικά ο τόπος για τη βιντεοσκόπηση. Ένα φόντο που ίσως συνηγορούσε στη διαμάχη για την «αστυνομική ωμότητα» θάπρεπε να αποφεύγεται. Ένα ήσυχο, καθαρό γραφείο με άνετα καθίσματα είναι το καλύτερο σκηνικό. Να αποφεύγεται κάθε τι

που θα χαρακτηριζόταν σαν εχθρικό, στρατιωτικό, επιζήμιο ή επιθετικό (χειροπέδες, σχεδιαγράμματα κελιών, αφίσες καταζητούμενων, αστυνομικά στατιστικά έντυπα, φωτογραφίες αστυνομικών κλπ.). Με την ίδια λογική, «αστυνομικοί θόρυβοι» (ασύρματος, σειρήνες περιπολικών κλπ.) δεν επιτρέπονται.

Ποτέ δε πρέπει να βιντεοσκοπείται μόνο μία ομολογία. Θάπρεπε να αποσπαστεί η κατάθεση πριν τη βιντεοσκόπηση, αν είναι δυνατόν και κατόπιν να επαναληφθεί στην ταινία. Ακόμη κι αν η βιντεοταινία απαγορευθεί, η ομολογία μπορεί να γίνει παραδεκτή. Η βιντεοτεκμηρίωση είναι ένας τρόπος ενίσχυσης, όχι υποκατάστατο για δοκιμασμένες και αποδεδειγμένες διαδικασίες.

Το κύριο αντικείμενο της βιντεοσκόπησης είναι ο ύποπτος και όχι ο ανακριτής. Έτσι, η κάμερα πρέπει να μένει σταθερά στραμμένη προς αυτόν και να επιδιώκεται να μιλά όσο το δυνατόν περισσότερο. Ο ανακριτής θάπρεπε να δώσει μεγάλη προσοχή στην όλη εμφάνισή του και ο τόνος της φωνής του να μην είναι επιθετικός ή εχθρικός. Το δικαστήριο πρέπει να δει έναν επαγγελματία αστυνομικό να κάνει μια σωστή δουλειά.

Βιντεοσκόπηση

Η παραήτηση από δικαιώματα θάπρεπε να παρουσιαστεί στην ταινία. Αν έχει επιτευχθεί μία καλά τεκμηριωμένη εγκατάλειψη δικαιωμάτων πριν από τη βιντεοσκόπηση, δεν είναι απαραίτητο να επαναληφθεί: αλλά θάπρεπε να συμπεριληφθούν κάποιες αναφορές στην παραήτηση και στο γεγονός ότι ήταν εθελοντική. Βασικές ερωτήσεις παραήτησης, απλά και καθαρά παρουσιασμένες, είναι καλύτερες.

Η ταινία θάπρεπε ν' αρχίζει με μία καθαρή δήλωση του ανακριτή, που να αναφέρει την ημερομηνία και τον τόπο που γίνεται η συνέντευξη, την ώρα που άρχισε και δίνοντας τα στοιχεία κάθε παρευρισκόμενου. Όλα αυτά θάπρεπε να μαγνητοσκοπηθούν με τον ανακριτή και τον ύποπτο ορατούς. Ο ύποπτος πρέπει να βρίσκεται μπροστά στην κάμερα όλες τις στιγμές για να δείξει καθαρά ότι γνωρίζει πως βιντεοσκοπείται.

Πρέπει όσο το δυνατόν να γυρίζει η ταινία. Αν υπάρχει ανάγκη να σταματήσει, πρέπει να δοθεί μια εξήγηση στην ταινία, συμπεριλαμβανόμενου και του χρόνου που σταμάτησε η ταινία.

Όταν η μηχανή λήψης ξαναρχίζει πρέπει ν' αναφερθεί η ακριβής ώρα. Το να περιορισθεί το σταμάτημα σε όσο το δυνατόν λιγότερο χρόνο, θα περιορίσει και τις ερωτήσεις για αυτόν.

Προσφορές τσιγάρων, καφέ κλπ., που συνήθως γίνονται κατά τη διάρκεια μιας συνέντευξης, δεν θάπρεπε να αποφεύγονται απλά και μόνο επειδή τούτη βιντεοσκοπείται. Τέτοια συμπεριφορά έχει γίνει δεκτή σαν στοιχείο που αποδεικνύει την τιμιότητα των αστυνομικών συνεντεύξεων, σε αναρίθμητες δικαστικές υποθέσεις. Αν μάλιστα είναι η πραγματική συμπεριφορά του αστυνομικού, αποτελεί ένα λόγο παραπάνω για να συμπεριληφθεί στη βιντεοσκόπηση. Προφανώς, το «στήσιμο» μιας τέτοιας τιμιότητας με το σκοπό να επηρεασθεί ο δικαστής ή οι

ένορκοι δεν είναι σωστό και κινδυνεύει να απορριφθεί η ταινία. Η τεκμηρίωση με βίντεο πρέπει να είναι ακριβής καταγραφή των γεγονότων. Προσπάθειες να στηθεί μια τεκμηρίωση να «παίξουν» για το ακροατήριο (τους θεατές) δεν έχουν θέση στη διαδικασία της δίκης και γρήγορα θα μετατρέψουν σε άχρηστα πολύτιμα αποδεικτικά στοιχεία.

Όταν δέχονται στον ύποπτο φωτογραφίες, *flashes*, ή άλλα αντικείμενα σαν μέρος της συνέντευξης, ο ανακριτής πρέπει να βεβαιωθεί ότι ικανοποιητικά περιγραφικά στοιχεία για τούτα παρουσιάζονται στην κάμερα. Αν είναι δυνατόν, θάπρεπε να ζητηθεί από τον ύποπτο να διαβάσει τυχόν κωδικούς ή αριθμούς ταυτότητας για την κάμερα. Αυτό θα δώσει την ευκαιρία στο δικαστήριο να συγκρίνει τα αποδεικτικά στοιχεία που παρουσιάζονται εμπρός του με αυτά της κάμερας.

Η βιντεοσκόπηση κάποιου με εμφανή τραύματα, μώλωπες κλπ., παρουσιάζει δυσκολίες. Αυτό το πρόβλημα μπορεί να ξεπεραστεί ρωτώντας τον ύποπτο να εξηγήσει τον τραυματισμό του από την αρχή της βιντεοσκόπησης. Ομοίως, η βιντεοσκόπηση κάποιου που είναι φανερά σε άσχημη σωματική κατάσταση ή υπό την επήρεια αλκοόλ ή ναρκωτικών, έχει σοβαρό αρνητικό αποτέλεσμα. Σ' αυτές τις περιπτώσεις, ο ανακριτής θα ήταν πιο σοφό να χρησιμοποιήσει πιο παραδοσιακές μεθόδους τεκμηρίωσης.

Οι βιντεοσκοπημένες ομολογίες αποτελούν ένα εξαιρετικά πολύτιμο αν και ευπαθές αποδεικτικό στοιχείο. Αποφασιστική για την καλή του κατάσταση είναι η ασφαλής αποθήκευση κάτω από ελεγχόμενες κλιματολογικές συνθήκες. Ολοκληρωμένες βιντεοσκοπήσεις θάπρεπε να υπογράφονται και να αναφέρεται η ημερομηνία από τον τεχνικό και τον ανακριτή, και έπειτα να υπόκεινται στη συνήθη υπηρεσιακή διαδικασία για τα αποδεικτικά στοιχεία. Μία αυστηρή αλυσίδα επίβλεψης πρέπει να διατηρείται.

Η ποιότητα των βιντεοσκοπήσεων ελαττώνεται με τη χρήση και την ηλικία. Γι' αυτό, αντίγραφο από την αυθεντική ταινία (ή πρόσθετα αντίγραφα, το ίδιο απαραίτητα, από το πρώτο αντίγραφο) για χρήση από ανώτερους ανακριτές ή από δικηγόρους πρέπει να γίνει από εμπειροτεχνικό. Μια επίσημη δακτυλογραφημένη μεταγραφή της όλης βιντεοσκόπησης θάπρεπε πάντα να γίνεται. Θα είναι πιο χρήσιμη στον ανακριτή και το μηνυτή στη διάρκεια των προετοιμασιών για το δικαστήριο, από το να παίξουν την ταινία συνέχεια για να εντοπίσουν και να εξετάσουν διάφορες λεπτομέρειες.

Συμπέρασμα

Δεν υπάρχει πιο πειστικό αποδεικτικό στοιχείο από την τεκμηρίωση ομολογιών με βιντεοσκόπηση. Με σωστό προγραμματισμό και κοινή λογική, η βιντεοσκόπηση μπορεί να αποτελέσει ένα από τα δυνατότερα και πιο χρήσιμα εργαλεία μας.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΥΡΙΤΙΔΑΣ

της ΒΑΓΙΑΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΥ - ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΥ
ΧΗΜΙΚΟΥ ΥΠ/ΝΣΗΣ ΕΓΚΛ/ΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

Ο πρωτόγονος άνθρωπος δαπάνησε το μεγαλύτερο μέρος της ύπαρξής του σ' ένα αβέβαιο αγώνα για επιβίωση. Η ατελείωτη αναζήτηση τροφής και η συνεχής ανάγκη για να προστατέψει τον εαυτό του τον οδήγησαν σε μια σκληρή αναμέτρηση με θηρία που αποτελούσαν το φυσικό του περιβάλλον.

Πολύ συχνά σ' αυτήν την αναπόφευκτη μάχη, ένα απλό ρόπαλο δεν ήταν αρκετό να καλύψει τα πλεονεκτήματα ενός δυνατότερου και ταχύτερου αντίπαλου.

Και μπροστά σε μια τόσο προβληματική επιβίωση κατά τόσων κινδύνων επινοεί το τόξο. Τώρα έχει ένα πραγματικό όπλο. Σε ασφαλή απόσταση από τον κίνδυνο, συσσωρεύει μυϊκή δύναμη στο τόξο και το πέταγε ξαφνικά, βρίσκοντας ακριβώς το στόχο. Έτσι με το τόξο έγινε ένα πρώτο μεγάλο βήμα με το οποίο μπορούσε να αντιμετωπίσει τον κίνδυνο και να προφυλάξει τον εαυτό του.

Για 50.000 χρόνια το τόξο παρέμεινε το πιο προστατευτικό ανθρώπινο όπλο. Με τον καιρό αναπόφευκτα αγνοήθηκε όταν μια άλλη επαναστατική ανακάλυψη έκανε την εμφάνισή της. Η **πυρίτιδα** είναι ένα μεγάλο βήμα στη γνώση των ανθρώπων και καλύπτει εκατοντάδες χρόνια. Ιστορικά ο χρόνος από την εμφάνισή της μέχρι τις μέρες μας — των ταχύτατων προωθητικών — χωρίζεται σε δύο μέρη: α) **η μαύρη πυρίτιδα** καλύπτει το χρόνο από το Μεσαίωνα μέχρι και τον προηγούμενο αιώνα, και β) **η άκαπνη πυρίτιδα** εμφανίζεται τον τελευταίο αιώνα.

Η μαύρη πυρίτιδα είναι ένα μίγμα τριών εύκολα ευρισκομένων συστατικών: άνθρακα (C), θείου (S), και νιτρικό κάλιο (KNO₃). Στην μακρόχρονη ιστορία της μαύρης πυρίτιδας πολλές αναλογίες δοκιμάστηκαν, η επικρατέστερη αυτών είναι 10% S, 15% C, 75% KNO₃. Η αναλογία αυτή ποικίλει από χώρα σε χώρα, αλλά και ανάλογα με το ποια είναι η χρήση δηλ. μπαρουτί που χρησιμοποιείται για αντανάξεις βράχων έχει 70% KNO₃, 14% S και 16% C.

Τα τρία αυτά συστατικά κονιοποιού-

νται χωριστά αναμειγνύονται μηχανικά αλέθονται και μετά συσσωματώνονται κάτω από υγρό και υπό πίεση περιβάλλον σε κομμάτια, τα οποία στεγνώνονται και σπάζουν σε κόκκους.

Στο μίγμα αυτό ο C είναι η καύσιμος ύλη, το στερεό άλας του νιτρικού καλίου (KNO₃) δίνει μεγάλες ποσότητες οξυγόνου για να διατηρηθεί η καύση και τέλος το θειάφι (S) διευκολύνει και μεταδίδει την ανάφλεξη καθώς επίσης αποτελεί τη συνδετική ύλη στο μίγμα. Σ' ένα όπλο όταν το μπαρούτι καίει

κατάλληλα δίνει 44% του αρχικού βάρους θερμά αέρια και 56% στερεά κατάλοιπα τα οποία εμφανίζονται βασικά σαν ένας πυκνός άσπρος καπνός.

Τα αέρια καταλαμβάνουν πολύ περισσότερο χώρο από τα στερεά από τα οποία προέρχονται — τα δε θερμά πολύ περισσότερο χώρο από τα ψυχρά αέρια — λόγω δε της βίαιης καύσης έχουμε υπερβολική διοχέτευση ενέργειας στο περιβάλλον η οποία μεταφέρει τα θερμά αέρια (ωστικό - θερμικό κύμα). Ένα πάουντ περίπου 160 με 0,450 kgf καλής

μαύρης πυρίτιδας περιέχει σαν αποθηκευμένη χημική ενέργεια το ισοδύναμο ποσό των 600.000 foot pound 160 με 0,910 kgr/m από το οποίο το 1/3 εμφανίζεται σαν κινητική ενέργεια.

Με όλα αυτά συμπεραίνουμε ότι η μαύρη πυρίτιδα, όπως και κάθε εκρηκτική ύλη, βασίζει τις εκρηκτικές ιδιότητές της στα εξής τρία στοιχεία:

α) Όταν ανάβει η ουσία να καίγεται χωρίς τη βοήθεια εξωτερικού αέρα. Αυτή η καύση είναι πολύ γρήγορη.

β) Κατά την καύση ελευθερώνονται μεγάλες ποσότητες αερίων

γ) Μεγάλο ποσό θερμότητας ελευθερώνεται επίσης.

Λόγω έλλειψης πληροφοριών για το ποιος πραγματικά ανακάλυψε τις ιδιότητες αυτές του μίγματος S-C-KNO₃ και με βάση ποικίλες ασαφείς, αρχαίες αναφορές, οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι το μπαρούτι χρησιμοποιήθηκε πρώτα από Κινέζους πολλούς αιώνες πριν ή από Άραβες κατά την πολιορκία της Μέκκας το 690 μ.Χ.

Επίσημες αναφορές εμφανίζονται στην Ευρώπη κατά τον Μεσαίωνα. Τρεις μοναχοί σε διαφορετικές εποχές αναφέρθηκαν στη μαύρη πυρίτιδα: α) Ένας Έλληνας ο **Marcus Graecus**, το 848 μ.Χ. β) ένας Άγγλος ο **Friar Roger Bacon** το 1248 και γ) ένας Γερμανός ο **Belthold Black** ο οποίος και εφεύρε επίσης και τα πρώτα όπλα στο τέλος του 13ου με αρχές 14ου αιώνα.

Στις αρχές του 13ου αιώνα η μαύρη πυρίτιδα χρησιμοποιήθηκε σαν θορυβώδες και με λάμψη πυροτέχνημα. Δηλ. περισσότερο φόβιζε τον εχθρό με θόρυβο λάμψη και καπνό παρά προκαλούσε φυσική φθορά.

Τα πρώτα όπλα επινοήθηκαν όταν έγινε γνωστό ότι η κατευθυνόμενη ενέργεια ήταν περισσότερο αποτελεσματική. Τα όπλα αυτά ήταν υποτυπώδη και αποτελούντο από ένα σιδερένιο σωλήνα κλειστό από το ένα άκρο. Οι βολίδες ήσαν από πέτρες ή κομμάτια μέταλλο τα οποία συγκρατούντο μέσα στον σωλήνα από κομμάτια ύφασμα ή στουπιά χόρτου. Η φωτιά τοποθετείτο στην προωθητική γόμωση από μια τρύπα του όπλου (βλέπε εικόνα).

Η στόχευση ήταν δύσκολη γιατί η προσοχή συγκεντρωνόταν στο αν ανάψει η γόμωση. Το όλο σύστημα ήταν δυσκίνητο και ανακριβές και εκτός από το θόρυβο, την λάμψη και τον καπνό

που παρήγαγε, ήταν περισσότερο θανατηφόρο για τον πυροβολητή παρά για τον εχθρό.

Η τελείως αναποτελεσματική και αντιεπιστημονική λειτουργία των όπλων και το πλήθος μυστικών τεχνικών παρασκευής της μαύρης πυρίτιδας, έκαναν τις αρχές της βλητικής περισσότερο δυσεπίδομα παρά τέχνη.

Λόγω των εκρηκτικών ιδιοτήτων της πυρίτιδας, επιστεύετο ευρέως ότι έχει και άλλες αξιόλογες ιδιότητες.

Οι κυνηγοί ράντιζαν συχνά με πυρίτιδα το μαγειρεμένο κρέας για καρύκευμα. Πίστευαν ότι μέτριες δόσεις θα έδιναν δύναμη και θάρρος στον άνθρωπο. Άλλοι πίστευαν ότι ο καπνός της καμμένης πυρίτιδας είχε αντισυπτικές ιδιότητες.

Το μπαρούτι που χρησιμοποιείτο για τη λειτουργία των όπλων αυτών παρουσίαζε σοβαρά μειονεκτήματα. Ένα απ' αυτά ήταν η απρόβλεπτη συνήθεια να εκρήγνυται σε λάθος στιγμή.

Ένα δεύτερο μειονέκτημα ήταν η υπεργόμωση του όπλου κατά τη μάχη — όταν αυτό είχε θερμανθεί — με αποτέλεσμα ανά ανατιναγμένο όπλο και ένα νεκρό πυροβολητή. Σοβαρό επίσης μειονέκτημα παρουσιάζετο κατά την παρασκευή. Δηλ. προκειμένου να επιτευχθεί το αέλεσμα του υλικού σε σκόνη χρησιμοποιούσαν μεγάλες πέτρες ή μύλους σιδερένιους. Κατά τη διάρκεια του αλέσματος το οποίο κρατούσε μερικές ώρες, υπήρχε πάντοτε ο κίνδυνος έκρηξης γιατί το υλικό ερχόταν σε επαφή με στατικό ηλεκτρισμό. Τέλος, μειονέκτημα επίσης ήταν και η ανομοιογένεια του μίγματος που προερχόταν από τη μεταφορά του μίγματος στους κακούς δρόμους της εποχής εκείνης. Δηλ. το θειάφι (S) καθίζανε και η πυρίτιδα γινόταν ανενεργή. Για να αποφύγουν αυτό, μετέφεραν τα τρία συστατικά ξεχωριστά και τα αναμείγνυν επί τόπου λίγο πριν τη χρήση, με μεγάλο κίνδυνο για τον πυροβολητή ή το βοηθό του.

Άρα το μεγάλο πρόβλημα της εποχής εκείνης ήταν να καταστήσει τα όπλα τόσο ασφαλή στους φίλους όσο θανατηφόρα στους εχθρούς.

Το πόσο επικίνδυνο δε ήταν το όπλο της εποχής εκείνης ήταν τόσο γνωστό που στην αρχή οι πυροβολητές εκλέγοντο μεταξύ των καταδίκων τους οποίους και αλυσόδεσαν στη θέση τους.

Κατά τον 16ο αιώνα παρουσιάζεται το πρόβλημα της συσκευασίας της μαύρης πυρίτιδας και έτσι αναπτύσσεται η τεχνική των κόκκων. Οι κόκκοι διατηρούν την σύνθεση, τη γεωμετρία τους και εκλείπουν πια οι κίνδυνοι καθίζησης του θείου (S) και οι της ανάμειξης προ της χρήσης. Από το μέγεθος των κόκκων εξαρτάται η ταχύτητα καύσης. Πυρίτιδα με μεγάλους κόκκους καίγεται αργότερα από την φιλόκοκκη πυρίτιδα.

Εμπειρικά δε, βρέθηκε το κατάλληλο μέγεθος κόκκων για κάθε τύπο όπλου.

Η μαύρη πυρίτιδα βασικά δεν μεταβλήθηκε με τα χρόνια. Επεκράτησε μέχρι το τέλος του περασμένου αιώνα, χρησιμοποιήθηκε δε σαν κύριο προωθητικό όπλων στον Αμερικανο-Ισπανικό πόλεμο.

Τον τελευταίο αιώνα εμφανίζεται η **άκαπνη πυρίτιδα** της οποίας η βάση είναι νιτροκυτταρίνη (**μονοβασική**) ή νιτρογλυκερίνη ζελατινοποιημένη με νιτροκυτταρίνη (**διβασική**). Οι άκαπνες πυρίτιδες επηρεάζονται πολύ από τη θερμοκρασία και λιγότερο από την υγρασία ενώ στη μαύρη πυρίτιδα συμβαίνει το αντίθετο.

Όμως με τον καιρό καινούργια προωθητικά εμφανίστηκαν. Στις μέρες μας ένα από τα προωθητικά οπλικών συστημάτων είναι η άκαπνη πυρίτιδα.

Η μαύρη πυρίτιδα χρησιμοποιείται κυρίως σε φυτίλια σε υπονόμους, για ανατινάξεις βράχων, σε παλαιού τύπου κυνηγετικά όπλα ενώ το μεγαλύτερο μέρος της ετήσιας παραγωγής της, καταναλώνεται για κατασκευή πυροτεχνημάτων.

Με άλλα λόγια η μαύρη πυρίτιδα επέστρεψε στην παλιά της λειτουργία, της λάμψης, του καπνού και του θορύβου, μια και η κύρια χρήση της είναι στα πυροτεχνήματα.

Βιβλιογραφία

- 1) Interior Ballistics by E.D. Lowry.
- 2) Modern Criminal Investigation by H. Soderman and John J. O'Connell.
- 3) Firearms investigation identification and evidence by Major General Julian S. Hatcher.

Καταπολέμηση πυρκαγιών μέσα και γύρω από δεξαμενές αποθήκευσης πετρελαίου

Μετάφραση από το εγχειρίδιο του Εθνικού Συνδέσμου Πυροπροστασίας των Η.Π.Α. (N.F.P.A.) GUIDES FOR FIGHTING FIRES IN PETROLEUM STORAGE TANKS (Οδηγίες για την καταπολέμηση πυρκαγιών δεξαμενών πετρελαίου).

Μετάφραση: Βιτουλαδίτης Στάθης Πυρονόμος

Η πυροπροστασία είναι ένας συνδυασμός πρόληψης, ελέγχου και καταστολής πυρκαγιών. Σκοπός της διδασκαλίας των μεθόδων πρόληψης, είναι η εξοικείωση του κοινού με τα αίτια πρόκλησης πυρκαγιών, έτσι ώστε να καθίσταται ευκολότερη η πρόληψη αυτών. Ο έλεγχος των πυρκαγιών διδάσκεται για το σκοπό του περιορισμού, στο ελάχιστο, της εξάπλωσης της φωτιάς και του περιορισμού των ζημιών που προκαλούνται από αυτές. Ο καλύτερος τρόπος καταπολέμησης ορισμένων πυρκαγιών είναι να αφήνονται να καίγονται οι διάφορες ύλες, κάτω από έλεγχο, μέχρι να επιτευχθεί αφαίρεση της καύσιμης ύλης. Η διδασκαλία του μαθήματος της κατάσβεσης πυρκαγιών γίνεται με σκοπό την γρήγορη, επίδεξη και αποτελεσματική καταπολέμηση αυτών.

Εκτίμηση της κατάστασης σε περίπτωση έκρηξης πυρκαγιάς

Σε οποιαδήποτε πυρκαγιά, η πρώτη εργασία η οποία πρέπει να εκτελείται είναι η εκτίμηση της κατάστασης. Η εργασία αυτή πρέπει να γίνεται γρήγορα από τον υπεύθυνο επικεφαλής της πυροσβεστικής εξόδου και πρέπει να έχει σαν σκοπό τον καθορισμό της καλύτερης τακτικής και στρατηγικής η οποία απαιτείται για την καταπολέμηση της πυρκαγιάς και να περιλαμβάνει τα ακόλουθα: 1) Ανεύρεση τραυματιών, αν υπάρχουν 2) Κατάσταση και θέση βαλβίδων δεξαμενών και τάφρων 3) Τύπος καίόμενης δεξαμενής ή δεξαμενών 4) Χαρακτηριστικά περιεχόμενου δεξαμενής 5) Καθορισμός σημείου πυρκαγιάς στη δεξαμενή ή στο έδαφος ή και στα δυο 6) Κατάσταση στην οποία βρίσκονται το κέλυφος και η οροφή της δεξαμενής, αν αυτά μπορούν να καθορισθούν έγκαιρα. 7) Ανάγκη άμεσης ψύξης της δεξαμενής με νερό. 8) Ανάγκη άμεσου συντονισμού του προσωπικού με σκοπό την καταπολέμηση της φωτιάς και την παροχή βοήθειας.

Μέθοδοι εφαρμοζόμενες σε όλες τις δεξαμενές

Μέρη δεξαμενής και είδη εξοπλισμού ιδιαίτερα ευπρόσβαλα από τις φλόγες είναι τα παρακάτω: 1) Όχι μονωμένα υποστηρίγματα 2) Το εκτεθειμένο τμήμα της δεξαμενής πάνω από την επιφάνεια του υγρού 3) Ανοίγματα εξαερισμού, δικλείδες, ρυθμιστές πίεσης, όργανα μέτρησης, αναμικτήρες και

άλλα εξαρτήματα 4) Δεξαμενές και σωληνώσεις αφρού όπως και άλλες σωληνώσεις από τις οποίες δεν διέρχεται υγρό. Με εξαίρεση τις δεξαμενές με πλωτή οροφή, οι βολές του εκτοξευόμενου, για σκοπούς ψύξης, νερού, πρέπει να κατευθύνονται προς το πάνω μέρος της δεξαμενής έτσι ώστε το νερό να τρέχει στις πλευρές αυτής και να υποβιβάζει τη θερμοκρασία του περιεχόμενου. Η εκτόξευση νερού πρέπει να συνεχίζεται προς όλα τα εξαρτήματα της δεξαμενής, τα όχι μονωμένα υποστηρίγματα και προς οποιοδήποτε τμήμα του κελύφους της δεξαμενής, πάνω από τη στάθμη του υγρού, το οποίο έρχεται σε επαφή με φλόγες. Οι εξαγωγές των εξαεριστικών των δεξαμενών πίεσης πρέπει να είναι κατασκευασμένες έτσι, ώστε να αποφεύγεται η πρόσκρουση φλογών στο κέλυφος της δεξαμενής. Αν οι φλόγες από ένα εξαεριστικό κατευθύνονται προς την κορυφή (πάνω μέρος) ή το κέλυφος της δεξαμενής, τα τμήματα αυτά πρέπει να ψύχονται με εκτόξευση νερού. Αν αυτό δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί οι πυροσβέστες και τα άλλα άτομα πρέπει να απομακρύνονται από την περιοχή. Κατά την καταπολέμηση οποιασδήποτε πυρκαγιάς δεξαμενής πίεσης πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι ο κίνδυνος, εσωτερικής έκρηξης ή διάρρηξης της δεξαμενής από την υπερβολική πίεση, είναι μεγάλος, ιδιαίτερα κατά την προσέγγιση των πυροσβεστών στη δεξαμενή με σκοπό την έναρξη της καταπολέμησης της φωτιάς, ή κατά το χρονικό διάστημα το οποίο μεσολαβεί μέχρι την εκτόξευση νερού, σε επαρκή ποσότητα, προς τη δεξαμενή, με σκοπό την ψύξη του χάλυβα. Οι αρχικές προσπάθειες καταπολέμησης της φωτιάς, πρέπει να γίνονται από απόσταση βολής πυροσβεστικού σωλήνα εκτόξευσης νερού και κάτω από την προστασία διασκορπισμένης βολής νερού μεγάλης (αμβλείας) γωνίας. Αυτά τα προφυλακτικά μέτρα είναι ιδιαίτερα σημαντικά, όταν οι φλόγες έρχονται σε επαφή με οποιαδήποτε οριζόντια δεξαμενή, ή δεξαμενή πίεσης.

Η καταπολέμηση της πυρκαγιάς και οι βολές του εκτοξευόμενου νερού για σκοπούς ψύξης πρέπει να έχουν, αν είναι δυνατόν, την κατεύθυνση του πνέοντος ανέμου. Οι οριζόντιες δεξαμενές πρέπει να προσεγγίζονται από τις πλευρές του κελύφους αυτών, γιατί παρουσιάζουν μια τάση ρήξης στο κάτω και πάνω μέρος τους. Οι προσπάθειες κατάσβεσης ή ελέγχου της φωτιάς πρέπει να γίνονται, αφού προηγουμένως έχει εξασφαλισθεί η ψύξη της δεξαμενής με εκτόξευση βολών νερού προς το εκτεθειμένο στις φλόγες κέλυφος αυτής. Όταν

υφίστανται συγχρόνως διάφορες πυρκαγιές ατμοσφαιρικών δεξαμενών, ο αφρός πρέπει να εκτοξεύεται μόνο προς τις δεξαμενές, οι οποίες είναι δυνατόν να προσβληθούν σύμφωνα με τις μεθόδους εκτόξευσης αφρού (ιδιάρκεια και ρυθμός εκτόξευσης αφρού), που καθορίζονται στα Πρότυπα 11 ή 11B των Κωδίκων Πυροπροστασίας του Εθνικού Συνδέσμου Πυροπροστασίας των Η.Π.Α. (N.F.P.A. Νο 11, 11B). Η παραπάνω ενέργεια μειώνει την πιθανότητα αποτυχίας της κατάσβεσης της πυρκαγιάς οποιασδήποτε δεξαμενής, η οποία θα οφείλεται στον ανεπαρκή ρυθμό εκτόξευσης αφρού, ή στην εξάντληση των αποθεμάτων του αφρού. Αυτοί οι παράγοντες πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την κατάρτιση σχεδίων αντιμετώπισης τέτοιων συμβάντων.

Προστασία παρακείμενων δεξαμενών

Εξαρτώμενη από τη διάταξη τοποθέτησης των δεξαμενών και του πνέοντος ανέμου, η ψύξη των γειτονικών δεξαμενών δεν είναι συνήθως αναγκαία, εκτός αν υπάρχει κίνδυνος καψίματος (καψάλισμα) των χρωμάτων της εξωτερικής επιφάνειας των δεξαμενών, από την επαφή με τις φλόγες ή από την ακτινοβολούμενη θερμότητα. Αν υπάρχει αμφιβολία, σχετικά με τη θερμοκρασία και τη θερμότητα η οποία απορροφάται από τα τοιχώματα των δεξαμενών που δεν είναι άμεσα εκτεθειμένες στις φλόγες ενεργείστε όπως περιγράφεται παρακάτω: Εκτοξεύστε διασκορπισμένες βολές νερού (βολή Spray) μεγάλου βεληνεκού και παρατηρείστε αν παράγεται ατμός. Αν παράγεται ατμός από την εκτόξευση νερού στις μεταλλικές επιφάνειες, η εκτόξευση νερού για σκοπούς ψύξης πρέπει να συνεχίζεται, μέχρι να σταματήσει η παραγωγή ατμού. Όταν απαιτείται η ψύξη των δεξαμενών, οι βολές του νερού πρέπει να έχουν σχήμα βεντάλιας και να κατευθύνονται προς τις πλευρές και τις οροφές των δεξαμενών για να επιτυγχάνονται καλύτερα αποτελέσματα. Αυτό δεν ισχύει για τις οροφές δεξαμενών με επιπλέουσες οροφές. Αν και η ακτινοβολούμενη θερμότητα δεν προκαλεί σοβαρές ζημιές στα τοιχώματα των δεξαμενών, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη πάντοτε δυο λόγοι, οι οποίοι είναι δυνατόν να υπαγορεύουν την ανάγκη ψύξης των γειτονικών δεξαμενών. Αυτοί οι λόγοι είναι: α) η θέρμανση των τοιχωμάτων των δεξαμενών, που περιέχουν αποθέματα πετρελαίου με θερμοκρασία πάνω από την ατμοσφαιρική, μπορεί να φέρει τον ατμό που υπάρχει μέσα στη δεξαμενή, μέσα στα όρια ανάφλεξης. β) Η θέρμανση των τοιχωμάτων των δεξαμενών που περιέχουν πετρέλαιο χαμηλού σημείου αναφλεξιμότητας, μπορεί να προκαλέσει την αύξηση της πίεσης της δεξαμενής και την εκδίωξη (διόγκωση) των εύφλεκτων ατμών, οι οποίοι είναι δυνατόν να αναφλεγούν ή να προκαλέσουν θραύση της δεξαμενής. Οι δεξαμενές του τύπου «API 650» διαθέτουν ασθενή σύνδεση ελασμάτων (ασθενής ραφή) κελύφους - οροφής, η οποία λειτουργεί σαν εξασθεσιτικό σε περίπτωση κατάστασης έκτακτης ανάγκης.

Παρόμοια, στις δεξαμενές με επιπλέουσα οροφή μπορεί να λαμβάνει χώρα διαφυγή ατμών στο χώρο στεγανοποίησης. Ένα συνηθισμένο λάθος το οποίο γίνεται κατά τη διάρκεια της καταπολέμησης πυρκαγιών δεξαμενών πετρελαίου, είναι η εκτόξευση μεγάλων ποσοτήτων νερού για την ψύξη των εκτεθειμένων σε κίνδυνο γειτονικών δεξαμενών. Αυτό όχι μόνο μειώνει την ποσότητα και την πίεση του διαθέσιμου νερού, αλλά μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα στους υπονόμους και στα φρεάτια (αποστράγγισης) και να καταστήσει δύσκολο

το έργο της κατάσβεσης της πυρκαγιάς. Επίσης οι κενές, ή σχεδόν κενές δεξαμενές είναι δυνατόν να μετακινηθούν από τις βάσεις αυτών. Αυτοί οι παράγοντες πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την κατάσβεση σχεδίων αντιμετώπισης τέτοιων συμβάντων έτσι ώστε να γίνεται σωστή χρήση του νερού.

Πυρκαγιές στα εξαεριστικά των δεξαμενών - Δεξαμενές χαμηλής πίεσης

Όταν οι φλόγες μιας πυρκαγιάς σε εξαεριστικό δεξαμενής έχουν χρώμα κίτρινο - πορτοκαλί και παράγεται μαύρος καπνός, αυτό είναι ένδειξη ότι το μίγμα ατμών - αέρα μέσα στη δεξαμενή βρίσκεται πάνω από τα όρια ανάφλεξης ή τα εκρηκτικά όρια αυτού.

Η πυρκαγιά αυτού του τύπου μπορεί να κατασβεστεί με ξερή σκόνη.

Όταν οι φλόγες μιας πυρκαγιάς σε εξαεριστικό δεξαμενής έχουν ένα ζωηρό γαλάζιο - κόκκινο χρώμα και δεν παράγεται σχεδόν καθόλου καπνός, αυτό είναι ένδειξη, ότι το μίγμα ατμών - αέρα μέσα στη δεξαμενή είναι αναφλέξιμο ή εκρηκτικό.

Όσο χρονικό διάστημα η δεξαμενή εκπνέει μέσω της βαλβίδας πίεσης κενού (βαλβίδα PV), η φλόγα δεν μπορεί να περάσει από την πλευρά χαμηλής πίεσης μέσω της βαλβίδας πίεσης κενού, και να εισέλθει στην πλευρά υψηλής πίεσης της δεξαμενής. Ωστόσο η κατάσβεση της πυρκαγιάς με ξερή σκόνη, πρέπει να επιτυγχάνεται γρήγορα, για να αποφεύγεται η αναδρομή της φλόγας (επανάφλεξη) μέσα στη δεξαμενή σε περίπτωση πρόκλησης ζημιάς στη βαλβίδα πίεσης κενού από τη θερμότητα. Αυτός ο τύπος πυρκαγιάς μπορεί να αντιμετωπισθεί με μία από τις δύο μεθόδους: α) Μείωση της πίεσης μέσα στη δεξαμενή η οποία θα σβήσει την πυρκαγιά, όταν κλείσει η βαλβίδα πίεσης κενού (βαλβίδα PV). Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την εκτόξευση νερού στην οροφή και στο κέλυφος της δεξαμενής. Αν είναι αναγκαίο, για σκοπούς ψύξης, πρέπει να εκτοξεύεται νερό με μορφή διασκορπισμένης βολής στο χώρο της βαλβίδας πίεσης κενού. β) Διατήρηση μιας θετικής πίεσης μέσα στη δεξαμενή, για την εισαγωγή μέσα σ' αυτή καύσιμου αερίου. Όταν η πυρκαγιά είναι πλούσια σε ατμούς και τούτο φαίνεται από την αλλαγή στα χαρακτηριστικά γνωρίσματα των φλογών, η κατάσβεση μπορεί να επιτευχθεί με τη χρησιμοποίηση ξερής σκόνης.

Καταπολέμηση πυρκαγιάς πετρελαίου που έχει χυθεί στο έδαφος γύρω από τις δεξαμενές

Εκτοξεύστε νερό, όσο το δυνατόν γρηγορότερα, στα μεταλλικά τμήματα τα οποία είναι εκτεθειμένα στις φλόγες. Στη συνέχεια επιχειρείστε κατάσβεση της πυρκαγιάς στο έδαφος με απομόνωση της πηγής της καύσιμης ύλης, με τους παρακάτω τρόπους: α) Κλείσιμο των σχετικών βαλβίδων και ταυτόχρονα εκτόξευση νερού με μορφή διασκορπισμένης βολής, όταν αυτό είναι αναγκαίο για την προστασία του προσωπικού. β) Εκτόπιση αρκετής ποσότητας υδρογονανθράκων με νερό για να δημιουργηθεί μια διαρροή νερού μάλλον, παρά μια διαρροή υδρογονανθράκων. Σε περίπτωση χρησιμοποίησης αυτής της μεθόδου, η πίεση του νερού πρέπει να είναι μεγαλύτερη από αυτή των υδρογονανθράκων στη γραμμή (αγωγός) ή στη δεξαμενή. Μέριμνα πρέπει να λαμβάνεται για να αποφεύγεται

η υπερπλήρωση της δεξαμενής. Όταν μία δεξαμενή που περιέχει πετρέλαιο υψηλού σημείου αναφλεξιμότητας είναι εκτεθειμένη σε πυρκαγιά εδάφους, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η πιθανότητα δημιουργίας εύφλεκτου μίγματος μέσα στη δεξαμενή, το οποίο μπορεί να αναφλεγεί από το θερμό κέλυφος της δεξαμενής. Αν και είναι συχνά δυνατόν να κατασβεστούν ορισμένες πυρκαγιές σε περίπτωση διαφυγής καυσίμων αερίων πετρελαίου (L.P.GAS), ωστόσο αυτό δεν θα πρέπει να επιχειρείται εκτός μόνο με τη μέθοδο του αποκλεισμού της οδού διαφυγής του αερίου. Μία πυρκαγιά αερίου κατά την οποία το αέριο που διαφεύγει δεν διασκορπίζεται γρήγορα στην ατμόσφαιρα, είναι δυνατόν να καταστεί επικίνδυνη, αν επιχειρηθεί κατάσβεση αυτής χωρίς προηγούμενα να αποκλεισθεί η οδός διαφυγής του αερίου.

Η κατάσβεση πυρκαγιών προϊόντων πετρελαίου, που έχουν χυθεί στο έδαφος είναι δυνατόν να επιτευχθεί με την εκτόξευση ξερής σκόνης, αφρού ή νερού με τη μορφή διασκορπισμένης βολής. Σε ορισμένες περιπτώσεις, είναι δυνατόν να απωθηθούν τα καύσιμα υγρά σε μία ασφαλή τοποθεσία, όπου η κατάσβεση, ή ο έλεγχος της πυρκαγιάς ίσως είναι ευκολότερο να επιτευχθεί και επιπλέον να μειωθεί ο κίνδυνος από την επαφή των φλογών με τη δεξαμενή. Στις βόρειες χώρες με το ψυχρό κλίμα έχουν χρησιμοποιηθεί με επιτυχία στροβιλοφυσητήρες για τη ρίψη χιονιού σε πυρκαγιές εύφλεκτων υγρών που έχουν χυθεί στο έδαφος, σε αγωγούς ή σε δεξαμενές πετρελαίου με σκοπό τον έλεγχο της πυρκαγιάς. Πυρκαγιές προϊόντων πετρελαίου με σημείο αναφλεξιμότητα υψηλότερο αυτού των 38° C ή προϊόντων των οποίων η θερμοκρασία είναι υψηλότερη από αυτή του χρησιμοποιούμενου νερού, μπορούν να κατασβεστούν με την εκτόξευση νερού σε μορφή διασκορπισμένης βολής. Η ακτινοβολούμενη, από τις φλόγες της πυρκαγιάς, θερμότητα προκαλεί εξάτμιση τέτοιων προϊόντων στην επιφάνεια αυτών. Η εξάτμιση των σταγονιδίων νερού της διασκορπισμένης βολής, αφαιρεί θερμότητα από τις φλόγες και μειώνει το μέγεθος αυτών. Η περαιτέρω εκτόξευση νερού με μορφή διασκορπισμένης βολής, ψύχει την επιφάνεια του θερμαινόμενου πετρελαίου και υποβιβάζει με αυτόν τον τρόπο τη θερμοκρασία αυτού κάτω από το σημείο αναφλεξιμότητας. Όταν σταματήσει η εξάτμιση του προϊόντος η πυρκαγιά σβήνει. Η εκτόξευση νερού με μορφή διασκορπισμένης βολής σε πυρκαγιά υγρών προϊόντων πετρελαίου, με σημείο αναφλεξιμότητας κατώτερο αυτού των 38 °C, περιορίζει το μέγεθος των φλογών με σκοπό τον έλεγχο της πυρκαγιάς. Ωστόσο, η εκτόξευση νερού με μορφή διασκορπισμένης βολής είναι δυνατόν να επιτύχει κατάσβεση πυρκαγιάς βενζίνης μέσα στις στενές και βαθιές δεξαμενές, όταν ο ατμός ο παραγόμενος από το εκτοξευόμενο νερό παραμένει πάνω από την επιφάνεια της βενζίνης που καίγεται και καταπνίγει την πυρκαγιά (κατάσβεση με απομόνωση). Επιπλέον η κατάσβεση μικρών πυρκαγιών βενζίνης χυμένης στο έδαφος μπορεί κάποτε να επιτευχθεί με σάρωση ή αποκοπή των φλογών από την επιφάνεια της καίόμενης βενζίνης, με την εκτόξευση νερού με μορφή διασκορπισμένης βολής. Ο αφρός πρέπει να χρησιμοποιείται για την κατάσβεση πυρκαγιών υγρών καυσίμων χυμένων στο έδαφος γύρω από μία δεξαμενή ή μέσα σε λεκάνες συλλογής. Απαραίτητος είναι ο υπολογισμός σε τετρ. πόδια της επιφάνειας του υγρού που καίγεται και η εκτόξευση αφρού με ρυθμό όπως ο συνιστώμενος στα Πρότυπα 11 και 11B των Κωδικών Πυροπροστασίας του Εθνικού Συνδέσμου Πυροπροστασίας των Η.Π.Α. (N.F.P.A. No 11, 11B). Ο παραπάνω αναφερόμε-

νος ρυθμός εκτόξευσης αφρού, εξαρτάται επίσης από τον τύπο του χρησιμοποιούμενου αφρού. Αυτοί οι υπολογισμοί πρέπει να γίνονται, κατά την κατάστροση σχεδίων αντιμετώπισης τέτοιων συμβάντων, γιατί μία επιχείρηση αυτού του είδους είναι δυνατόν να απαιτήσει τη χρησιμοποίηση ενός αριθμού σταθερών αυλών και εγκαταστάσεων πυρ/κών σωλήνων, όπως και μεγάλα αποθέματα αφρού για τη διατήρηση επαρκούς ρυθμού εκτόξευσης αφρού, προς τον σκοπό της κατάσβεσης της πυρκαγιάς. Κατά κανόνα οι πυρκαγιές υγρών καυσίμων χυμένων στο έδαφος πρέπει να ελέγχονται, πριν να επιχειρηθεί η κατάσβεση πυρκαγιάς μέσα σε δεξαμενή.

Λήψη αποφάσεων

Σε μερικές περιπτώσεις είναι προτιμότερο να αφήνεται μια πυρκαγιά υγρών καυσίμων ή αερίων να καίγεται κάτω από έλεγχο παρά να επιχειρείται η κατάσβεση αυτής. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για όλα τα είδη πυρκαγιών αερίων μέχρι να επιτευχθεί ο αποκλεισμός της οδού διαφυγής αυτών. Οι πυροσβεστικές αρχές, πρέπει να καταστρώνουν εκ των προτέρων σχέδια αντιμετώπισης πυρκαγιών αυτού του είδους, τα οποία θα αποβούν χρήσιμα στον διευθύνοντα το κατασβεστικό έργο κατά την έναρξη μιας πυρκαγιάς. Μερικοί από τους παράγοντες οι οποίοι πρέπει να λαμβάνονται υπόψη αναφέρονται παρακάτω.

Σε μερικές περιπτώσεις, θεωρείται σαν άσκοπη ενέργεια η καταπολέμηση μιας πυρκαγιάς δεξαμενής υγρών καυσίμων σε απομονωμένη περιοχή, χωρίς τη διάθεση επαρκούς ποσότητας νερού και δύναμης πυροσβεστών. Σε μερικές περιπτώσεις, η καλύτερη λύση είναι να μην προσβάλλεται η πυρκαγιά μέχρι να καούν ολοκληρωτικά οι καύσιμες ύλες, ενώ προστατεύονται οι γειτονικές εγκαταστάσεις.

Σε μερικές περιπτώσεις και ενώ μπορεί να επιτευχθεί κατάσβεση μίας πυρκαγιάς, η δαπάνη που απαιτείται για την κατάσβεση αυτής, είναι μεγαλύτερη από την αξία της δεξαμενής και το περιεχόμενο αυτής. Μερικές πυροσβεστικές μονάδες, ίσως να μην επιχειρήσουν κατάσβεση πυρκαγιάς σε δεξαμενή με κωνική οροφή όταν το περιεχόμενο της δεξαμενής είναι λιγότερο από το 1/3 της χωρητικότητας αυτής και η πιθανότητα κατάσβεσης είναι μικρή, εκτός αν υφίσταται πρόβλημα μόλυνσης της ατμόσφαιρας. Μερικές φορές, οι συνθήκες ευνοούν τη λήψη της απόφασης, να αφήνονται να καίγονται οι

ύλες που έχουν αναφλεγεί κάτω από έλεγχο, με τον όρο ότι η πιθανότητα εξάπλωσης της φωτιάς είναι μικρή και οι γειτονικές εγκαταστάσεις προστατεύονται. Αυτό μειώνει τον κίνδυνο τραυματισμού των πυροσβεστών και εξοικονομεί κατασβεστικά υλικά, είδη εξοπλισμού και δύναμη ανδρών για τη συνέχιση του ελέγχου της πυρκαγιάς. Τέτοιες πληροφορίες μπορεί να είναι χρήσιμες για τη διαβεβαίωση των κατοίκων της περιοχής, των μέσων ενημέρωσης του κοινού, της δημόσιας Πυρ/κής Υπηρεσίας και άλλων, σχετικά με την επίτευξη του ελέγχου της πυρκαγιάς.

Καταγραφή στοιχείων καταπολέμησης πυρκαγιών δεξαμενών πετρελαίου

Εξαιτίας της υπερδιέγερσης που δημιουργείται σε μία μεγάλη πυρκαγιά δεξαμενής πετρελαίου, η καταγραφή των γεγονότων στον τόπο της πυρκαγιάς, συχνά παραμελείται. Αυτό δεν είναι σωστό για δύο λόγους: α) Η συλλογή αξιόπιστων στοιχείων είναι αναγκαία για την πραγματοποίηση μιας εξέτασης των γεγονότων και κριτικής των ενεργειών μετά την πυρκαγιά. Αυτή η ανασκόπηση των γεγονότων είναι αναγκαία για την εκτίμηση της αποδοτικότητας των Υπηρεσιών, οι οποίες ασχολούνται με την κατάσβεση πυρκαγιών δεξαμενών πετρελαίου καθώς και την αποτελεσματικότητα της τακτικής και της στρατηγικής που χρησιμοποιούνται για την κατάσβεση της πυρκαγιάς. β) Όταν χρησιμοποιείται αφρός, τα στοιχεία αυτά είναι απαραίτητα κατά την έναρξη της πυρκαγιάς για τον υπολογισμό του απαιτούμενου ρυθμού εκτόξευσης αφρού και της ολικής ποσότητας συμπεπικνωμένου αφρογόνου υγρού που απαιτείται. Ιδιαίτερα στοιχεία είναι αναγκαία σε περίπτωση πυρκαγιάς δεξαμενής αργού πετρελαίου με κωνική οροφή. Το παράρτημα Α περιλαμβάνει ένα σχετικό δελτίο οδηγιών. Αντίγραφο αυτού του δελτίου ή ενός παρόμοιου, πρέπει να χρησιμοποιούνται κατά την κατάστροση σχεδίων αντιμετώπισης τέτοιων συμβάντων, ή κατά την εκτέλεση ασκήσεων κατάσβεσης εικονικών πυρκαγιών δεξαμενών πετρελαίου. Τα δελτία οδηγιών πρέπει να είναι εύκολα διαθέσιμα για χρησιμοποίηση σε περίπτωση κατάστασης έκτακτης ανάγκης.

Στοιχεία για την πυροπροστασία δομικών κατασκευών

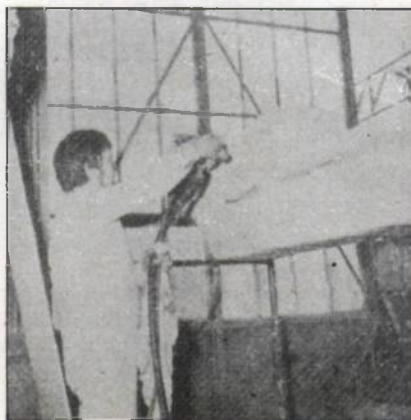
Του Αλεξ. Μπαϊμπά
διπλ. μηχανικού/γού
αναδημοσίευση από
το περιοδικό
Τεχνικά

Η συσσώρευση υλικών μέσα σε σύγχρονα κτίρια έχει αυξηθεί σημαντικά τις τελευταίες δεκαετίες και αποτελεί ένα σοβαρό κίνδυνο πυρκαγιάς. Σε προδιαγραφές υλικών συναντά κανείς συχνά τους όρους «άκαυστο», «πυράντοχο» κλπ. Δεν ανταποκρίνονται όμως πάντοτε οι όροι αυτοί στις πραγματικές απαιτήσεις που τίθενται στα υλικά, αναφορικά με τη συμπεριφορά τους στη φωτιά. Στο άρθρο αυτό δίδεται μια κατάταξη υλικών και δομικών στοιχείων, ανάλογα με τη συμπεριφορά τους στη φωτιά, όπως ορίζεται από σχετικές ευρωπαϊκές προδιαγραφές (DIN, AFNOR, BS) και περιγράφονται τρόποι για τη βελτίωση της συμπεριφοράς αυτής.

Τα υλικά κατασκευών καθαυτά χαρακτηρίζονται, ανάλογα με τη «δράση τους στη φωτιά», άκαυστα και καυστά. Ανάλογα με το βαθμό αναφλεξιμότητας, που προσδιορίζεται μετά από δοκιμές, τα καυστά υλικά κατατάσσονται σε κατηγορίες. Το DIN 4102 T1 π.χ. διακρίνει τις κατηγορίες B1 δυσκόλως αναφλέξιμο, B2 συνήθως αναφλέξιμο, B3 ευκόλως αναφλέξιμο. Η διάκριση αυτή έχει αρχικά σχέση μόνο με τη χημική σύσταση των υλικών, μπορεί όμως να μεταβληθεί μετά από συγκεκριμένη εφαρμογή ενός υλικού. Κλασικό παράδειγμα είναι το χαρτί το οποίο, ενώ είναι ευκόλως αναφλέξιμο, γίνεται δυσκόλως αναφλέξιμο όταν επικολλάται ως επένδυση σε τοίχο. Πέρα από το γεγονός αυτό, είναι δυνατό, ευκόλως αναφλέξιμα υλικά, μετά από επεξεργασία με ειδικές ουσίες επιβραδυντικές της φωτιάς, να γίνουν δυσκόλως αναφλέξιμα ή και άκαυστα.

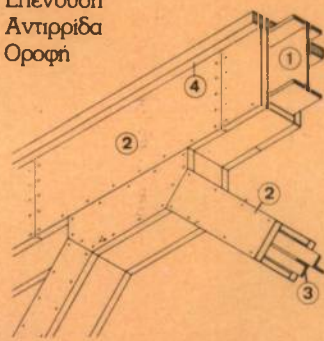
Η ιδιότητα αυτή των επί μέρους υλικών, παίζει βέβαια σημαντικό ρόλο στη συμπεριφορά στη φωτιά μιας δομικής κατασκευής, η οποία αποτελείται από τα υλικά αυτά. Οι απαιτήσεις όμως που τίθενται στις δομικές κατασκευές είναι περισσότερο σύνθετες και μπορούν να εκφραστούν με τον όρο «αντοχή στη φωτιά». Ανάλογα με τις απαιτήσεις, καθορίζονται κριτήρια συμπεριφοράς στη φωτιά. Διακρίνουμε τρεις κύριες κατηγορίες:

Η αντοχή στη φωτιά μετρείται σε λεπτά της ώρας, δηλ. στο χρόνο κατά τον οποίο

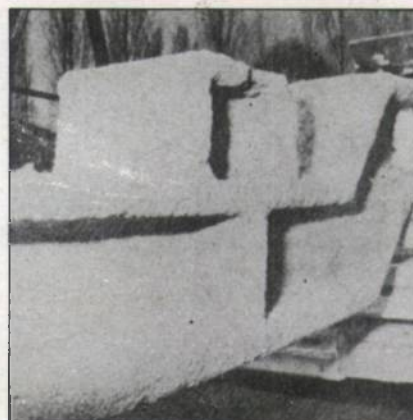

Σιδηροδοκός HEB 260 πριν και μετά τη δοκιμή σε φούρνο επί 2 ώρες και 48'. Φαίνεται η διόγκωση της προστατευτικής επικάλυψης.

1. Σιδηροδοκός
2. Επένδυση
3. Αντιρριίδα
4. Οροφή

Παράδειγμα προστασίας σιδηροκατασκευής, με θερμομονωτικές πλάκες.

πληρούνται συγχρόνως όλα τα κριτήρια. Οι δοκιμές γίνονται σε πρότυπες κατασκευές σε ειδικούς φούρνους με ελεγχόμενες συνθήκες καύσης. Η θερμοκρασία μέσα στο φούρνο αυξάνει σύμφωνα με την καμπύλη που ορίζεται στο ISO 834. Είναι φανερό ότι η αντοχή στη φωτιά μιας κατασκευής εξαρτάται κατά σημαντικό μέρος από τον τρόπο συναρμογής και στερέωσης των επιμέρους στοιχείων και άλλες κατασκευαστικές λεπτομέρειες.

Στη μάζα μοριοσανίδων, κόντρα - πλακέ, χαρτονιού και υφασμάτων, μπορούν να προστεθούν υλικά επιβραδυντικά της φωτιάς και να φθάσουν έτσι τα τελικά προϊόντα την κατηγορία των δυσκόλως αναφλεξίμων. Στο κοινό χαρτί και το ύφασμα, κυρίως από φυτικές ή ζωικές ίνες, η αναφλεξιμότητα μειώνεται και με εμβάπτιση ή ψεκασμό με ειδικό επιβραδυντικό διάλυμα. Η πρακτική αυτή εφαρμόζεται μεταξύ άλλων, σε κουρτίνες ξενοδοχείων, σε σκηνικά θεάτρων, στο διάκοσμο εκθεσιακών χώρων και μεγάλων καταστημάτων. Η μείωση όμως αυτή δεν είναι διαρκής, αλλά μειώνεται με το χρόνο ανάλογα με τη χρήση, τις τριβές, τη φθορά κλπ. και γι' αυτό η εφαρμογή πρέπει να επαναλαμβάνεται κάθε 2 - 4 χρόνια.

Το ξύλο, οι μοριοσανίδες και παρόμοια

κατασκευαστικά υλικά, επικαλύπτονται με ειδικά θερμοδιογκούμενα χρώματα ή επιχρίσματα και καθίστανται δυσκόλως αναφλέξιμα ή και άκαυστα. Τα θερμοδιογκούμενα υλικά είναι λιγότερο ή περισσότερο παχύρρευστα και όταν στεγνώσουν αποτελούν την προστατευτική επικάλυψη. Στους 250 - 350° C, η επικάλυψη αυτή διογκώνεται και σχηματίζεται έτσι μια θερμομονωτική στρώση. Η επιτυχής κατεργασία προϋποθέτει επιφάνειες χωρίς βερνίκι ή λίπος και εφαρμογή του επιβραδυντικού υλικού με ρολό ή ψεκασμό σε ποσότητα 500 - 700 gr/m² σε μια ή περισσότερες στρώσεις. Η τελική επιφάνεια μπορεί να είναι λεία ή σαγρέ και σε διάφορους χρωματισμούς. Ορισμένοι οίκοι προσφέρουν θερμοδιογκούμενα βερνίκια διαφανή, ώστε να διατηρείται η φυσική όψη του ξύλου.

Αντίστοιχη επεξεργασία γίνεται στη διογκωμένη πολυστερίνη και στα πλαστικά.

Τόσο το σίδηρο όσο και το οπλισμένο σκυρόδεμα, σε μικρότερο όμως βαθμό, χάνουν, σε υψηλές θερμοκρασίες, από τη μηχανική τους αντοχή. Πέρα από τον πειραματικό προσδιορισμό της αντοχής στη φωτιά φερόντων δομικών στοιχείων, έχουν γίνει και σχετικές έρευνες για τον

Η φέρουσα σιδηροκατασκευή του μουσείου κλασσικής αρχαιολογίας του Cambridge, προστατεύεται με θερμοδιαγωγόμενο επιχρίσμα.

υπολογισμό της αντοχής στη φωτιά διαφόρων φερουσών κατασκευών από σίδερο ή οπλισμένο σκυρόδεμα. Ειδικά για τις σιδηροκατασκευές έχει αποδειχθεί ότι η αύξηση της θερμοκρασίας ενός στοιχείου εξαρτάται από το λόγο της περιμέτρου της διατομής της σιδηροδοκού που χρησιμοποιείται προς την επιφάνεια της διατομής αυτής.

Ο συντελεστής αυτός στην ξένη βιβλιογραφία καλείται *massivite* ή *space faktor* και μετρίεται σε m^2 . Βάσει της διαπίστωσης αυτής συντάσσονται πίνακες από τους οποίους καθορίζεται, για τους διάφορους συντελεστές των δοκών, το πάχος της επικάλυψης ή επένδυσης από ένα συγκεκριμένο υλικό, ώστε να επιτευχθεί η απαιτούμενη αντοχή. Ως κρίσιμη θερμοκρασία του χάλυβα παίρνονται συνήθως οι 550 °C.

Έχουν αναπτυχθεί διάφοροι μέθοδοι και υλικά προστασίας των σιδηροκατασκευών. Οι περισσότεροι συνήθεις είναι η επικάλυψη με θερμοδιαγωγόμενα ή απλώς θερμομονωτικά επιχρίσματα και η επένδυση με ειδικές θερμομονωτικές πλάκες. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να ακολουθούνται πιστά οι οδηγίες για την προεργασία των επιφανειών, τον τρόπο εφαρμογής ή τον τρόπο στερέωσης, ώστε να επιτυγχάνεται η αντοχή που υπολογίστηκε. Τα θερμοδιαγωγόμενα επιχρίσματα περιέχουν κυρίως ανόργανες ίνες, θερμοδιαγωγόμενα υλικά και ρητίνες, ενώ τα θερμομονωτικά έχουν συνήθως ως βάση το τσιμέντο και ορυκτές ίνες. Για τη σωστή εφαρμογή των επιχρισμάτων απαιτείται τελείως καθαρή επιφάνεια από σκουριές, λίπη κλπ. Περνιέται πρώτα μια στρώση αντισκωριακή που να είναι συμβατό με το επιχρίσμα. Στη συνέχεια περνιέται σε επάλληλες στρώσεις το επιχρίσμα μέχρι το απαιτούμενο πάχος. Το πάχος αυτό κυμαίνεται από 10 - 70 mm περίπου. Στο τέλος μπορεί να περαστεί ένα χρώμα ή προστατευτική στρώση έναντι της υγρασίας

		Πλάκα Vermitecta				Επιχρίσμα θ/μον. Cafco θ/διογκ. Isolure fibre			
		Αντοχή στη φωτιά (min)				Αντοχή στη φωτιά (min)			
		30	60	90	120	30	60	90	120
Διατομή	Προστασία	Πάχος πλάκας				Πάχος επιχρίσματος θερμομονωτικό/θερμοδιαγωγόμενο			
HE 300 A	4 πλευρή	5	12	20	27	5	13/10	21/19	31/28
HE 300 B	»	5	8	15	22	5	10	17/15	24/21
IPE 300	»	6	18	26	32	8	19/17	30/30	39
HE 300 A	3 πλευρή	5	12	20	27	5	11	18/15	25/22
HE 300 B	»	—	6	12	18	5	8	16	20/16
IPE 300	»	5	15	24	30	7	17/15	26/24	36

Πάχη επενδύσεων και επιχρισμάτων για ανώτατη θερμοκρασία δοκού 500 °C

Κατηγορία δομικής κατασκευής Σταθερή στη φωτιά

Κριτήρια

Διατήρηση της μηχανικής αντοχής. Αφορά κυρίως σε φέροντα στοιχεία, δοκούς, στύλους.

Διαχωριστική της φωτιάς

Διατήρηση της μηχανικής αντοχής, στεγανότητα έναντι των φλογών, με έκλυση εύφλεκτων αερίων. Αφορά κυρίως σε χωρίσματα με γυαλί, πόρτες κλπ.

Πυράντοχη

Διατήρηση της μηχανικής αντοχής, στεγανότητα έναντι των φλογών και καπνού, μη έκλυση εύφλεκτων αερίων, θερμική μόνωση (η πλευρά που δεν προσβάλλεται από τη φωτιά να έχει θερμοκρασία που να μην υπερβαίνει κατά μέσον όρο τους 140 °C και τοπικά τους 180 °C).

αν απαιτείται. Ανάλογη διαδικασία ακολουθείται και στην περίπτωση του οπλισμένου σκυροδέματος.

Οι πλάκες των επενδύσεων κατασκευάζονται κυρίως από πυρικό ασβέστιο και ορυκτές ίνες. Κατά την παραγωγή τους υποβάλλονται σε θερμική επεξεργασία ώστε να αποκτήσουν σταθερότητα όσον αφορά τις χημικές ιδιότητες και τις διαστάσεις. Κάθε οίκος προσφέρει ένα πλήρες σύστημα που το αποτελούν οι πλάκες και τα υλικά στερέωσης. Με τις πλάκες αυτές μπορούν να επενδυθούν σιδηροδοκοί ή στύλοι, αεραγωγοί, μεταλλικά χωρίσματα κλπ. και να κατασκευασθούν ψευδοροφές με απαιτήσεις πυράντοχης.

Κάθε μέθοδος παρουσιάζει μειονεκτήματα και πλεονεκτήματα που τα κυριότερα είναι τα εξής: Τα επιχρίσματα μπορούν να εφαρμοσθούν με ψεκασμό, ένα σχετικά γρήγορο τρόπο. Επειδή όμως περιλαμβάνει επάλληλες στρώσεις πρέπει να στεγνώνει κάθε φορά η προηγούμενη στρώση. Οι γειτονικές επιφάνειες πρέπει να είναι καλυμμένες για να μη λερωθούν. Τα θερμοδιαγωγόμενα επιχρίσματα περιλαμβάνουν σε λεπτότερα πάχη και δεν αλλοιώνουν τις γραμμές των δομικών

στοιχείων, απαιτούν όμως πρόσθετη προστασία όταν βρίσκονται σε υγρό περιβάλλον ή στον εξωτερικό χώρο. Οι θερμομονωτικές πλάκες προσφέρουν μερικές φορές ενδιαφέρουσες αρχιτεκτονικές λύσεις, όταν χρησιμοποιούνται ως ψευδοροφές ή χωρίσματα και αφαιρούνται σχετικά εύκολα για την επίσκεψη καναλιών ή κλειστών χώρων. Για την τοποθέτησή τους χρειάζεται σχετικά εξειδικευμένο συνεργείο.

Τέλος πρέπει να σημειώσουμε ότι παράγονται και στην Ελλάδα υλικά όπως ο διογκωμένος περλίτης, ο υαλοβάμβακας κ.ά., τα οποία μπορούν να έχουν εφαρμογή σε πυράντοχες κατασκευές, αλλά για τα οποία υπάρχουν ελλείψεις στα στοιχεία αποδόσεων. Εν όψει και των νέων κανονισμών πυροπροστασίας του ΥΠΕΧΩΔΕ, θα πρέπει οι παραγωγοί των προϊόντων αυτών να φροντίσουν να δοκιμασθούν από επίσημα εργαστήρια οι κατασκευές αυτές, ώστε να μπορούν να εφαρμοσθούν με ασφάλεια στην πράξη.

Ερευνες γύρω από το θέμα της κατασκευής ασφαλών υποδημάτων για πυροσβέστες

Απόδοση στα Ελληνικά
Πυρονόμος Ευστάθιος Βιτουλαδίτης

Μια πρόσφατη έρευνα γύρω από το θέμα μπότες των Πυρ/στών έφερε στην επιφάνεια έναν αριθμό σημαντικών απαιτήσεων για την κατασκευή αυτών των υποδημάτων. Εκτός από το ότι πρέπει να συμφωνούν με την προδιαγραφή A 17 του Υπουργείου Εσωτερικών της Αγγλίας, όπως επίσης και με το Βρετανικό πρότυπο υπ' αριθμ. 1870 (B.S. 1870), οι πυροσβεστικές μπότες πρέπει να διαθέτουν τα χαρακτηριστικά εκείνα τα οποία θα βοηθήσουν τον πυροσβέστη να αντιμετωπίσει τους διάφορους κινδύνους του επαγγέλματός του. Οι δοκιμές έχουν δείξει ότι η τοποθέτηση μιας θηλειάς στο επάνω μέρος της μπότας βοηθά σημαντικά τον Πυρ/στη όταν αυτός βιάζεται να φορέσει την μπότα κατά τη σήμανση ενός συναγερμού. Βέβαια η μπότα πρέπει επίσης να είναι ανθεκτική στις φλόγες.

Οι έρευνες έχουν επίσης δείξει ότι κάποιο είδος πρόσθετης προστασίας γύρω από την κνήμη και τον αστράγαλο είναι ενδεδειγμένη έτσι ώστε να προστατεύεται ολόκληρο το πόδι από τυχόν πτώση συντριμμάτων.

Όπως συμβαίνει και με τα υποδήματα ασφαλείας που χρησιμοποιούνται στη βιομηχανία, η μπότα του πυροσβέστη έχει ανάγκη από ένα ψίδι παπουτσαϊού από ενισχυμένο χάλυβα γιατί ένας πυροσβέστης πρέπει να προστατεύεται από κινδύνους όπως είναι αυτός της πτώσης ξύλινων δοκών.

Η προδιαγραφή A17 του υπουργείου Εσωτερικών περιλαμβάνει το τεστ για πυροσβεστικές μπότες που καθορί-

ζεται από το Βρετανικό πρότυπο «BS 953: 1973 GRADE 1 ενώ ένα δοκιμασμένο χαλύβδινο ψίδι αποτελεί επίσης μια απαίτηση του Βρετανικού πρότυπου 1870. Κάθε πυροσβέστης πρέπει να γνωρίζει ότι ένας από τους μεγαλύτερους κινδύνους για τα πόδια του δημιουργείται όταν τρυπήσει η μπότα του από σπασμένο γιαλί ή καρφί. Είναι λοιπόν ζωτικής σημασίας η πυροσβεστική μπότα να έχει επαρκή προστασία.

Η χαλύβδινη μεσοσόλα (το μεσαίο τμήμα της σόλας του υποδήματος), η δοκιμασμένη σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο πρότυπο BS 953: 1973, έχει αποδειχθεί η καλύτερη μέχρι τώρα λύση γι' αυτό το θέμα. Αν και δεν υπάρχει σχετικό Βρετανικό πρότυπο συνιστάται όμως οι μεσοσόλες να υποβάλλονται σε τεστ καθοριζόμενα από το Σύνδεσμο Ερευνών Υποδηματοποιίας και Συναφών Επαγγελματών (SATRA).

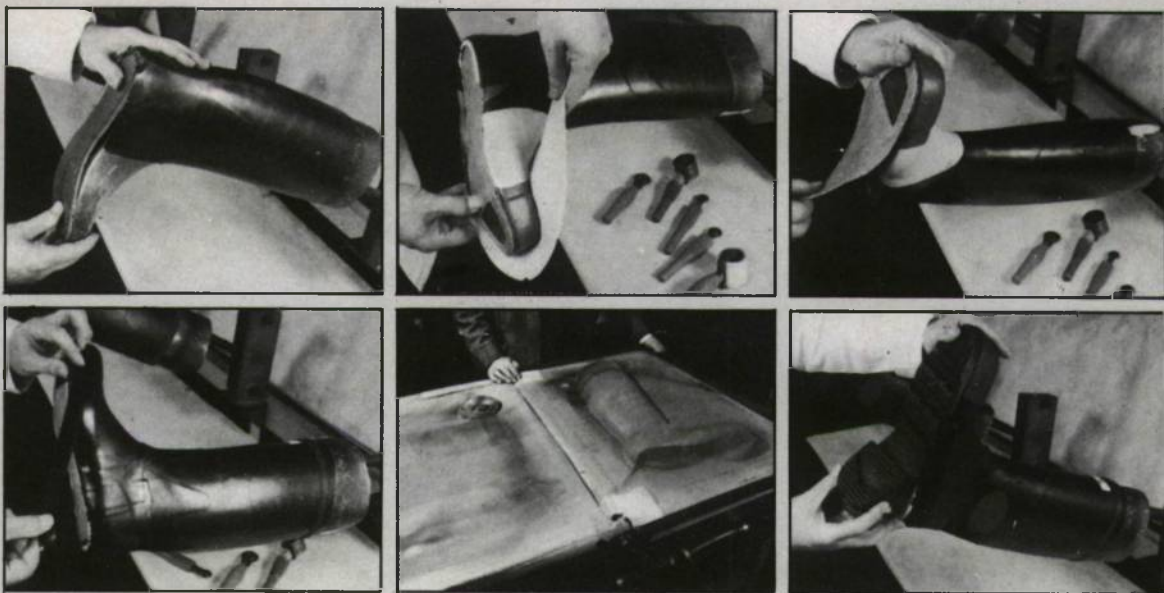
Το τεστ αυτό γίνεται ως εξής: Τοποθετούμε μια χαλύβδινη βέργα σχήματος καρφιού σε ένα μηχάνημα και εισάγουμε αυτή εντός της προστατευτικής σόλας με ταχύτητα 3 ιντσών ανά ώρα. Η ελάχιστη αντίσταση της σόλας πρέπει να είναι 270 λίβρες ανά πόδι.

Μέχρι πρόσφατα το προσωπικό των βιομηχανιών, για λόγους οικονομίας χρησιμοποιούσε μπότες από χυτό χλωριούχο πολυβινύλιο (PVC).

Σήμερα όμως υπάρχουν ενδείξεις ότι πολλές εταιρείες αρχίζουν να χρησιμοποιούν πάλι τις ακριβότερες αλλά

περισσότερο ανθεκτικές και άνετες χειροποίητες λαστιχένιες μπότες. Τι ιδιαίτερο λοιπόν παρουσιάζουν οι λαστιχένιες μπότες; Πρώτα απ' όλα, αποτελούνται από έναν αριθμό διαφορετικών συστατικών μερών ξεχωριστά σχεδιασμένων τα οποία συναρμολογούνται με βιομηχανική μέθοδο και ακολούθως εφαρμόζονται με τα χέρια. Συναρμολόγηση με τα χέρια σημαίνει ότι διάφορες αλλαγές είναι δυνατόν να γίνουν στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό μέρος κάθε μπότας που θα κατασκευάζεται.

Αυτό επιπλέον σημαίνει ότι κάθε μπότα μπορεί να ενισχυθεί στα σημεία εκείνα που χρειάζονται ενίσχυση και να γίνει εύκαμπη ή μαλακή στα σημεία που χρειάζεται να είναι άνετη. Αυτά τα πράγματα δεν μπορούν να γίνουν με τις χυτές μπότες από χλωριούχο πολυβινύλιο οι οποίες δεν έχουν την απαραίτητη ελαστικότητα. Ένα άλλο σημαντικό χαρακτηριστικό της μπότας που είναι κατασκευασμένη ολόκληρη από ελαστικό είναι η άνεση. Ένας πυροσβέστης είναι δυνατόν να φοράει συνεχώς τις μπότες του για 24 ή και περισσότερες ώρες. Γι' αυτό λοιπόν πρέπει να είναι μαλακές και άνετες. Τα πόδια διατηρούνται στεγνά από ιδρώτα με τη φόδρα της μπότας η οποία απορροφάει την υγρασία. Αντίθετα αυτό δεν συμβαίνει με αυτές που είναι κατασκευασμένες από χλωριούχο πολυβινύλιο. Ένα άλλο πλεονέκτημα των λαστιχένιων είναι η σταθερότητά τους σε υψηλές θερμοκρασίες η οποία παρέχει συνεχή προστασία.

Ελεγχος σε επιστημονικά εργαστήρια

Είναι ευνόητο ότι για να αποκτηθούν όλα αυτά τα πλεονεκτήματα απαιτείται ειδική μέθοδος κατασκευής τους. Κατά πρώτο λόγο, στις πρώτες ύλες περιλαμβάνεται ένας αριθμός ουσιών, υφασμάτων, ελαστικών, και χημικών υλών οι οποίες έχουν ελεχθεί σε επιστημονικά εργαστήρια για να διαπιστωθεί η καταλληλότητά τους πριν να μεταφερθούν στους χώρους κατασκευής πυροσβεστικών μπότν. Κατά δεύτερο, για την κοπή του ελαστικού σε τεμάχια, που θα αποτελέσουν τα συστατικά μέρη μιας μπότας, χρησιμοποιούνται προθερμαινόμενα μαχαίρια ενώ όλα τα μέρη ενισχύονται με ελαστικό για να έχουν μεγαλύτερη αντοχή.

Ίσως όμως το σπουδαιότερο από όλα στην κατασκευή τους είναι ο βουλκανισμός ο οποίος δίνει τελικά στις μπότες ελαστικότητα και αντοχή. Οι ελαστικές μπότες τοποθετούνται σε ατμοβρασθήρα για δύο περίπου ώρες όπου υπόκεινται σε κατεργασία κάτω από συνθήκες υψηλής πίεσης και θερμοκρασίας.

Η χαλύβδινη μεσοσόλα έχει ήδη αναφερθεί.

Ένα ακόμη συστατικό μέρος τους είναι το πλήρως δοκιμασμένο χαλύβδινο ψίδι. Και τα δύο αυτά μέρη (μεσοσόλα, ψίδι) αποτελούν απαιτήσεις του

δεύτερου μέρους του Βρετανικού προτύπου 1870 (BS 1870 : PART 2).

Τα δύο τελευταία χρόνια αυξάνει η ανησυχία για τις εισαγόμενες στην Αγγλία μπότες τις κατασκευασμένες από πολυβυνίλιο οι οποίες δεν ανταποκρίνονται πλήρως στα βρετανικά πρότυπα. Σε πολλές περιπτώσεις, αυτές έχουν χαλύβδινα ψίδια τα οποία ανταποκρίνονται στα Γερμανικά πρότυπα DIN αλλά όμως δεν ανταποκρίνονται στις γενικές απαιτήσεις των Βρετανικών προτύπων όσον αφορά το υπόλοιπο μέρος της. Ένα ψίδι είναι δυνατόν να καταστεί επικίνδυνο χωρίς την πλήρη υποστήριξη του υπόλοιπου τμήματος της μπότας, ένα γεγονός το οποίο αναφέρεται στα Βρετανικά πρότυπα. Μέχρι το 1979 το τεστ το οποίο είχε προταθεί από τον SATRA μετά από αίτηση του Βρετανικού Οργανισμού Τυποποίησης (BSI) ήταν το εξής: Πτώση βάρους επί του ψιδιού για να δημιουργείται πρόσκρουση ίση με 150 λίβρες ανά πόδι χρησιμοποιώντας ένα επίπεδο επικρουστήρα και μετρώνας το διάκενο μεταξύ της μεσοσόλας και του κάτω μέρους του ψιδιού.

Η ελάχιστη απόσταση είχε καθοριστεί να είναι 13,7 χιλ. Από το 1979 χρησιμοποιείται ένα αυστηρότερο τεστ το οποίο είναι παρόμοιο αυτού που προβλέπεται από το Γερμανικό πρότυπο DIN 4843 και προϋποθέτει τη χρησιμοποίηση ενός επικρουστήρα σφηνοειδούς σχήματος. Το ελάχιστο διάκενο έχει καθοριστεί τώρα να είναι 14 χιλ. Πρόσφατα διάφορες επιτροπές του Βρετανικού Οργανισμού Τυπο-

ποίησης έχουν προβεί σε έρευνες για την προετοιμασία προτύπων τα οποία θα καλύπτουν άλλες πλευρές του θέματος της ασφάλειας των υποδημάτων.

Π.χ. εξετάζεται το θέμα της κατασκευής αντιολισθητικών υποδημάτων με τη χρησιμοποίηση ενός μίγματος ελαστικού το οποίο περιέχει αντιολισθητικά συστατικά όπως είναι ο κονιοποιημένος φελλός ή τα ψίγματα μετάλλου. Η προστασία του μετατόρισου του ποδιού από την Πυροσβεστική μπότα είναι ένα άλλο θέμα που έχει ιδιαίτερη σημασία. Αυτό αναφέρεται στη χρησιμοποίηση ενός ενισχυτικού επιστρώματος το οποίο εκτείνεται από το χαλύβδινο ψίδι και πάνω από το εμπρόσθιο μέρος του ποδιού.

Η εργασία αυτή προϋποθέτει υλικά μεγαλύτερου πάχους, ελαστικό βουλκανίτη και χαλύβδινα σύρματα όπως αυτά που χρησιμοποιούνται στην κατασκευή ελαστικών τροχών αυτοκινήτων.

Επί πλέον έρευνες γίνονται γύρω από το θέμα της κατασκευής προστατευτικών επιρραμάτων για τον αστράγαλο και προφυλακτήρων για την κνήμη χρησιμοποιώντας γι' αυτό σπογγοειδές ή συνθετικό αφρώδες ελαστικό.

□

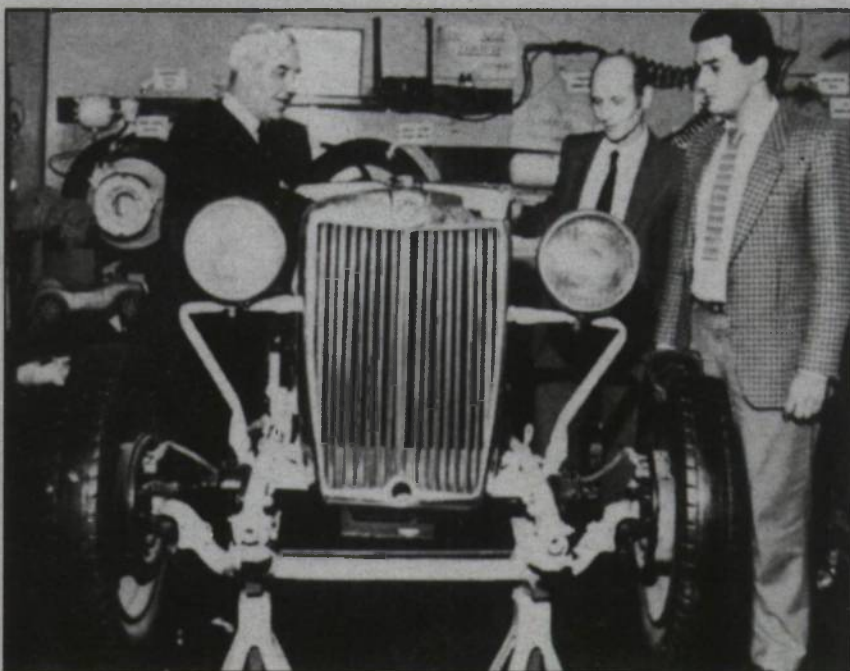
Το παιχνίδι με σπέρτα βλάπτει

Στέκονταν μπροστά στο κρεβατάκι που καιγόταν κλαίγοντας, χωρίς να μπορούν ν' αντιδράσουν. Από τις φωνές τους αναστατώθηκε η μητέρα τους που βρισκόταν στην κουζίνα του σπιτιού. Έτρεξε γρήγορα στο παιδικό δωμάτιο, άρπαξε αμέσως αγκαλιά τα δύο αγοράκια και κατέβηκε από το κλιμακοστάσιο φωνάζοντας βοήθεια. Οι γείτονες ειδοποίησαν την Πυροσβεστική και τα τρία οχήματα με τους δώδεκα πυροσβέστες ρίχτηκαν αγγύιστα στη μάχη. Μετά από μία ώρα κατάφεραν να σβήσουν τη φωτιά αφού πρώτα είχαν γίνει κάρβουνο τα έπιπλα και η οικοσκευή του διαμερίσματος.

Όλα συνέβησαν στις 6 το απόγευμα της 17ης Μαΐου στο Νέο Ηράκλειο. Οι «δράστες» ήταν 6 και 4 χρόνων, ο Γιώργος και ο Μάριος Ζώρης και μάλλον, άθελά τους, προκάλεσαν την πυρκαγιά παίζοντας με σπέρτα ή αναπτήρα. Το μεγαλύτερο σοκ πέρασε η μητέρα τους που κατάφερε με τη γρήγορη αντίδρασή της να απομακρύνει έγκαιρα τους μπόμπιρες από το φλεγόμενο δωμάτιο.

Τα τσόκαρα... έκαναν φτερά

Οι ληστές σκέφτηκαν πως καλοκαίρισε! Έβαλαν στο μάτι τη βιοτεχνία παραγωγής τσόκων στο 26ο χιλιόμετρο της νέας εθνικής οδού Λαμίας - Λάρισας και αφού κατάφεραν να παραβιάσουν την κύρια είσοδό της, έκλεψαν 270 ζευγάρια. Να δούμε θα καταφέρουν να ξεφύγουν ή η Αστυνομία θα τους βάλει τα δυο πόδια σ' ένα έστω και καλοκαιρινό παπούτσι;

Ανάπτυξη φιλικών σχέσεων με ξένους συναδέλφους

Η ανταλλαγή επισκέψεων ομάδων ή και μεμονωμένων μελών της Διεθνούς Ένωσης Αστυνομικών (I.P.A.), η φιλοξενία, η ανάπτυξη φιλικών σχέσεων και η αλληλογνωριμία μεταξύ των ίδιων και των οικογενειών τους, είναι μερικοί από τους σκοπούς και τις δραστηριότητες των μελών της διεθνούς αυτής οργάνωσης.

Στα πλαίσια αυτά, ο αρχιφύλακας Γιώργος Λεκάκης, συντάκτης του περιοδικού μας, επισκέφθηκε πρόσφατα την πόλη Bradford της Κεντρικής Αγγλίας όπου φιλοξενήθηκε απ' την οικογένεια του συναδέλφου Robert Firth.

Η εφημερίδα της Τοπικής Αστυνομίας "West Yorkshireman" σε ειδικό δίστηλο αφιέρωμά της, αναφέρθηκε με κολακευτικά σχόλια στην έκδοση του περιοδικού μας καθώς επίσης στην επίσκεψη του έλληνα συναδέλφου σε διάφορες αστυνομικές υπηρεσίες και ειδικότερα, στην αστυνομική ακαδη-

μία του Γουέικ-φιλντ και στη σχολή τροχαίας της Αστυνομικής Διεύθυνσης του Μπράντφορντ απ' όπου και το φωτογραφικό στιγμιότυπο που αναδημοσιεύουμε.

Οι βιοτεχνίες έγιναν στάχτη

Επτά βιοτεχνίες έγιναν ολοκαύτωμα, πολλά μαγαζιά και σπίτια απειλήθηκαν από τις πύρινες γλώσσες της φωτιάς και ολόκληρη πόλη αναστατώθηκε για περισσότερες από πέντε ώρες.

Αιτία η πυρκαγιά που ξέσπασε τα χαράματα στη βιοτεχνία επίπλων «Κοσμίδη - Τσακαλίδη», στο κέντρο της Καβά-

Υδραυλικός με το... ζόρι

Μέσα στα τόσα πολλά και ποικίλλα συμβάντα που αντιμετωπίζει καθημερινά η Άμεση Δράση, το γνωστό μας «100», ανήκουν μερικά ευτράπελα που φθάνουν καμιά φορά τα όρια του παράλογου. Να, λοιπόν, τι αντιμετωπίσε αστυφύλακας που έσπευσε σε κάποιο σπίτι όπου είχαν απεγνωσμένα καλέσει το «100», με την επίκληση «τρέξτε, γρήγορα».

Την πόρτα ανοίγει... αγουροξυπνημένος μεσήλικας με τις πυτζάμες. «Α, ήρθατε» παρατηρεί απαθέστατα. «Ξέρετε έχει βουλώσει ο νιπτήρας μου και θέλω να μου τον ξεβουλώσετε».

Το αστυνομικό όργανο αιφνιδιάζεται στην αρχή, αλλά γρήγορα και με ετοιμότητα απαντά στον πολίτη πως δεν είναι δική του δουλειά το ξεβούλωμα του νεροχύτη.

«Δεν είναι δική σας αρμοδιότητα;» απορεί ο μεσήλικας. «Τότε να καλέσω την... Πυροσβεστική!!!».

Είδε κι έπαθε ο αστυφύλακας να τον πείσει πως για την περίπτωση, αυτό που χρειάζεται είναι ένας καλός υδραυλικός.

Η ζωοκλοπή και πάλι στο προσκήνιο

Πήγαν για έλεγχο σε μαντρί οι αστυνομικοί μετά από την καταγγελία ότι υπήρχαν εκεί 70 κλεμμένα πρόβατα. Ο επικεφαλής της αστυνομικής δύναμης ζήτησε από τον κτηνοτρόφο Γιώργο Μανουρά 51 χρόνων από τα Καστελιανά Μονοφασίου Ηρακλείου να δεχτεί να του γίνει σωματική έρευνα. Ο

κτηνοτρόφος του παρέδωσε ένα μαχαίρι αλλά στη συνέχεια έβγαλε περιστροφικό και πυροβόλησε εναντίον των αστυνομικών χωρίς να τους πετύχει, αφού η σφαίρα πέρασε ανάμεσά τους. Την ώρα μάλιστα που οι αστυνομικοί τον μετέφεραν στο περιπολικό τους ξέφυγε και προσπάθησε να αποσπάσει το αυτόματο όπλο που κρατούσε ο ένας απ' αυτούς. Το όπλο πάνω στην πάλη εκπυρσοκρότησε και η σφαίρα βρήκε τον κτηνοτρόφο στην κοιλιά. Μετά τη μεταφορά του στο νοσοκομείο χειρουργήθηκε και ξέφυγε κάθε κίνδυνο. Να λοιπόν μια ακόμα περίπτωση ζωοκλοπής όπου οι αστυνομικοί κάνουν τη δουλειά τους κάτω από εξαιρετικά επικίνδυνες συνθήκες.

Προαγωγές αξιωματικών που αποκαταστάθηκαν με το Ν.Δ. 119/74 και τους Ν.14/75,81/85 και 1339/83

Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 του Ν. 1590/1986 «ανθυπαστυνόμοι, αρχιφύλακες και αστυφύλακες που αποκαταστάθηκαν με την εφαρμογή του Ν.Δ. 119/74, των Ν. 14/75, 81/75 και των άρθρων 1, 2, 3, 4 του Ν. 1339/83, εφόσον δεν εξελίχθηκαν σε αξιωματικούς σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τη βαθμολογική εξέλιξη του αστυνομικού προσωπικού, προάγονται αυτοδίκαια στον επόμενο βαθμό από 1-6-86.

Επίσης με την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου «οι ανθυπαστυνόμοι, αρχιφύλακες και αστυφύλακες της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου, που έφυγαν από την υπηρεσία πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου προάγονται αυτοδίκαια κατά ένα επί πλέον βαθμό από τους ανωτέρω από 1-6-86...».

λας. Η βιοτεχνία αυτή, μαζί με άλλες έξη στεγαζόταν στα κτίρια τριών παλιών καπναποθηκών. Ήταν τέσσερις το πρωί όταν οι πρώτες λάμψεις έγιναν αντιληπτές από τους γείτονες, και πολύ γρήγορα έσπευσαν στον τόπο της πυρκαγιάς οκτώ πυροσβεστικά οχήματα και πενήντα πυροσβέστες.

Λόγω της ευφλεκτικότητας των υλικών η φωτιά εξαπλώθηκε αστραπιαία, παρά τις αγωνιώδεις προσπάθειες των πυροσβεστών, και στις δύο πλαϊνές καπναποθήκες. Η εικόνα θύμιζε βιβλική καταστροφή. Τα τζάμια των γειτονικών σπιτιών και μαγαζιών έσπασαν με κρότο, ενώ έφθαναν ενισχύσεις από πυροσβεστικές δυνάμεις της Ελευθερούπολης, της Δράμας και της Ξάνθης. Επειτα από εντολή των αξιωματικών της πυροσβεστικής οι κάτοικοι των γύρω σπιτιών τα εγκατέλειψαν.

Εργάτες του δήμου με επικεφαλής το δήμαρχο και άλλους πολίτες άδειαζαν βιοτεχνίες που κινδύνευαν ενώ οι πυροσβέστες είχαν ριχτεί ολομέτωπα στη μάχη με τη φωτιά. Δεκάδες σπίτια και αρκετά μαγαζιά εκκενώθηκαν. Τελικά, γύρω στις 6.30 το πρωί τέθηκε υπό έλεγχο αφού είχε καταστρέψει ολοκληρωτικά τις βιοτεχνίες επίπλων: «Κοσμίδη - Τσακαλίδη», Ιωάννη Βουλαλά, Ευάγγελου Σπύρογλου και Ανέστη Χαϊμαλίδη, έτοιμων ενδυμάτων: Αβραάμ Τσακαλίδη, ηλεκτρικών ειδών: Σάββα Τουφεξή και παπουτσιών: Αφών Καλένη.

Ζημιές έπαθε και το κτίριο του Εμποριομηχανικού Επιμελητηρίου.

ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΑ ΝΕΑ

ΛΗΜΝΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΛΗΜΝΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ

Να δημιουργηθεί Πυροσβεστική Υπηρεσία

Η πρόσφατη πυρκαγιά που αποτέφρωσε σπίτι στη Μύρινα, αλλά και ο ερχομός του καλοκαιριού, που οι πυρκαγιές είναι πολύ πιο εύκολα να ξεσπάσουν, δίνουν επιτακτικά το ζήτημα της αντιμετώπισης τους.

Οι πυρκαγιές έχουν προκαλέσει μέχρι σήμερα καταστροφές στη Λήμνο. Το μεγαλύτερο κακό έγινε πριν 60 χρόνια όταν κάηκε το σινιό της Μύρινας, με δεκάδες θύματα. Εκτός από αυτή τη μέγιστη καταστροφή οι πυρκαγιές προκαλούν κάθε χρόνο μεγάλες ζημιές σε περιουσίες, και έγιναν αιτία να χαθούν και άλλες ζωές.

Για την αντιμετώπιση των πυρκαγιών πρέπει να παρθούν αποτελεσματικά μέτρα πρόληψης και κατάσβεσης. Επίσης να επιστημανθούν τα επικίνδυνα σημεία πυρκαγιών.

Σαν τέτοια σημεία αναφέρουμε την αγορά της Μύρινας όπου τα κολλημένα μαγαζιά είναι γεμάτα εύφλεκτες ύλες (υφάσματα, χαρτιά, μπογιές, χημικά κ.π.). Επίσης άλλα ε-

πικίνδυνα σημεία είναι οι χώροι αποθήκευσης καυσίμων. Κάποια άσφιλτα από πεύκα Κούσταλης, του Πάρκου Ανδρών κλπ.

Για την αντιμετώπιση των πυρκαγιών χρειάζεται, το Ε.π. να μην αρκαστεί σε κάποια σύσκεψη με την Τοπική Αυτοδιοίκηση και το Στρατό, αλλά να πάρει συγκεκριμένα και αποτελεσματικά μέτρα.

Να ενημερωθεί ο κόσμος και ιδιαίτερα οι αγρότες, που το καλοκαίρι καίνε καλάμιας και ξερόχορτα. Να γίνουν όπου χρειάζεται αντιπυρικές ζώνες και αποφύλιση από τα ξερόχορτα. Σε χώρους που συχνά ζει πολύς κόσμος, όπως ξενοδοχεία κλπ., να μην υπάρχουν αποθηκευμένα καύσιμα και μπου-

Να υπάρχει συγκεκριμένο σχέδιο κινητοποίησης και να ενοποιηθεί και ανακοινωθεί τηλεφωνικός αριθμός κλήσης για πυρκαγιές.

Για την κατάσβεση των πυρκαγιών είναι καιρός να αφήσουμε τις παλιομοδίτικες και λίγο αποτελεσματικές μεθόδους και να κάνουμε το δέμα που οι καιροί απαιτούν. Τη δημιουργία Πυροσβεστικής Υπηρεσίας. Για το σήσιμο της φωτιάς έχει μεγάλη σημασία η ταχύτητα επέμβασης. Όσο πιο γρήγορα φθάσει βοήθεια, τόσο πιο εύκολα και με λιγότερες ζημιές θα σβήσει η φωτιά. Και τέτοια ταχύτητα μόνο μια Πυροσβεστική Υπηρεσία μπορεί να πετύχει.

ΕΠ' ΑΥΤΟΦΟΡΩΣ ΣΥΛΛΗΨΗ ΕΜΠΟΡΩΝ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΣΤΟ ΚΑΛΑΜΑΚΙ

Μεγάλη επιτυχία σημείωσε η Ασφάλεια Κορίνθου συλλαμβάνοντας 2 Αιγύπτιους και ένα Σύριο εμπόριο χασίς, οι οποίοι εκαναν Συγκεκριμένα αστυνομικός της

Ασφαλείας, με το τέχνασμα του ενδιαφερομένου προς αγορά του Αιγύπτιο Ελ Νταλεϊ Κουμχρίτζ, 24 χρόνων, ναυτιλιό, και την συνέλαβε. Ο Αιγύπτιος, είχε στην κατοχή του 2 κιλά χασίς σε πλάκες αρίστης ποιότητας. Ο Μουμχρίτζ, είπε ότι το χασίς προμηθεύτηκε από τον Σύριο συναδελφό του ναυτικό. Αλλά θύση ήταν υπελεγμένος και ο υπόψης Αιγύπτιος Ισμαήλ Τζαμά 29 χρόνων. Οι τρεις συλληφθέντες, κατηγορούνται για κατοχή και εμπόριο ναρκωτικών, οδηγηθήκαν στον Εισαγγελέα, και δρικο-

ΔΗΜΟΚΡΑΤΗΣ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΡΩΙΝΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΞΙΜΕΡΙΔΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΣΤΩΝ ΑΙΩΝΑ

Απόφαση

ΝΑ ΣΩΣΟΥΜΕ ΤΑ ΔΑΣΗ

ΣΥΣΚΕΥΗ πραγματοποιήθηκε την περασμένη Παρασκευή στο γραφείο του Αστυνομικού Διευτού Λέσβου, κ. Λουκά Δερμόνη, στην οποία πήραν μέρος εκτός του κ. Αστυνομικού Διευτού και οι αστυνομικοί της Νομαρχίας για θέματα κοινοτικών φυλάκων, καθώς και οι καλύτεροι υπάλληλοι.

Θέμα της σύσκεψης ήταν η πρόληψη των δασοπυρκαγιών, ιδιαίτερα τονίστηκε η ανάγκη ενημέρωσης των πολιτών, από την αμέλεια των οποίων προκαλούνται οι πυρκαγιές το καλοκαίρι. Παράλληλα τονίστηκε η ανάγκη αυστηρού ελέγχου και στενής παρακολούθησης για την πρόληψη αυτών των καταστροφικών πυρκαγιών.

Μέτρα

ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΑΣΟΠΥΡΚΑΓΙΕΣ

Πραγματοποιήθηκε την περασμένη Πέμπτη σε επιτελικό Νομαρχιακό επίπεδο η άσκηση «ΠΗΓΑΣΟΣ 86» που σκοπό είχε την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από εκτεταμένη έκταση πυρκαγιών.

Στην άσκηση πήραν μέρος:

Η Στρατιωτική Διοίκηση Λέσβου η Αστυνομική Δίνοση Λέσβου, η Δίνοση Δοσών, η Δίνοση Γεωργίας, η Πυροσβεστική Υπηρεσία, το Τμήμα Υγιεινής, το Τμήμα Πρόνοιας και άλλες Νομαρχιακές Υπηρεσίες.

Επίσης σαν παρατηρητές στην άσκηση (ομάδα ελέγχου) υπήρξαν: Εκπρόσωποι από το Γ.Ε.Ε.ΘΑ και το Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Εσωτερικών, Δημόσιας Τάξης, υπεύθυνοι για το Συντονιστικό Διαποικιακό όργανο ΣΔΟ).

Το σενάριο της άσκησης περιλάμβανε εκδήλωση εκτεταμένης έκτασης πυρκαγιών στην περιοχή Αγιάσου - Ασωμάτων, για την κατάσβεση της οποίας κινητοποιήθηκε ο Στρατός η Αεροπορία, η Πυροσβεστική Υπηρεσία, Νομαρχιακές Υπηρεσίες και η Τοπική Αυτοδιοίκηση με τη συμμετοχή 20 περίπου δυνάμεων και Κοινοτήτων της περιοχής.

Στο σημείο όπου «εκδηλώθηκε» η πυρκαγιά μετέβησαν με επικεφαλής τον Νομάρχη κ. Σηφουνάκη, οι εμπλεκόμενες αρχές και έδωσαν λύσεις και το σβήσιμο των πυρκαγιών. Η όλη άσκηση που έληξε στις 4. μ.μ. στέφθηκε με επιτυχία και απέδειξε την ετοιμότητα και την αποτελεσματικότητα των Υπηρεσιών που κινητοποιήθηκαν.

ΡΕΘΥΜΝΟ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Επιτυχία της Αστυνομίας ΣΥΝΕΛΗΦΘΗ ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΕΜΠΟΡΟΣ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ

Σημαντική επιτυχία στον αγώνα δίωξης των εμπόρων ναρκωτικών είχε η Αστυνομική Δίνοση Ρεθύμνου.

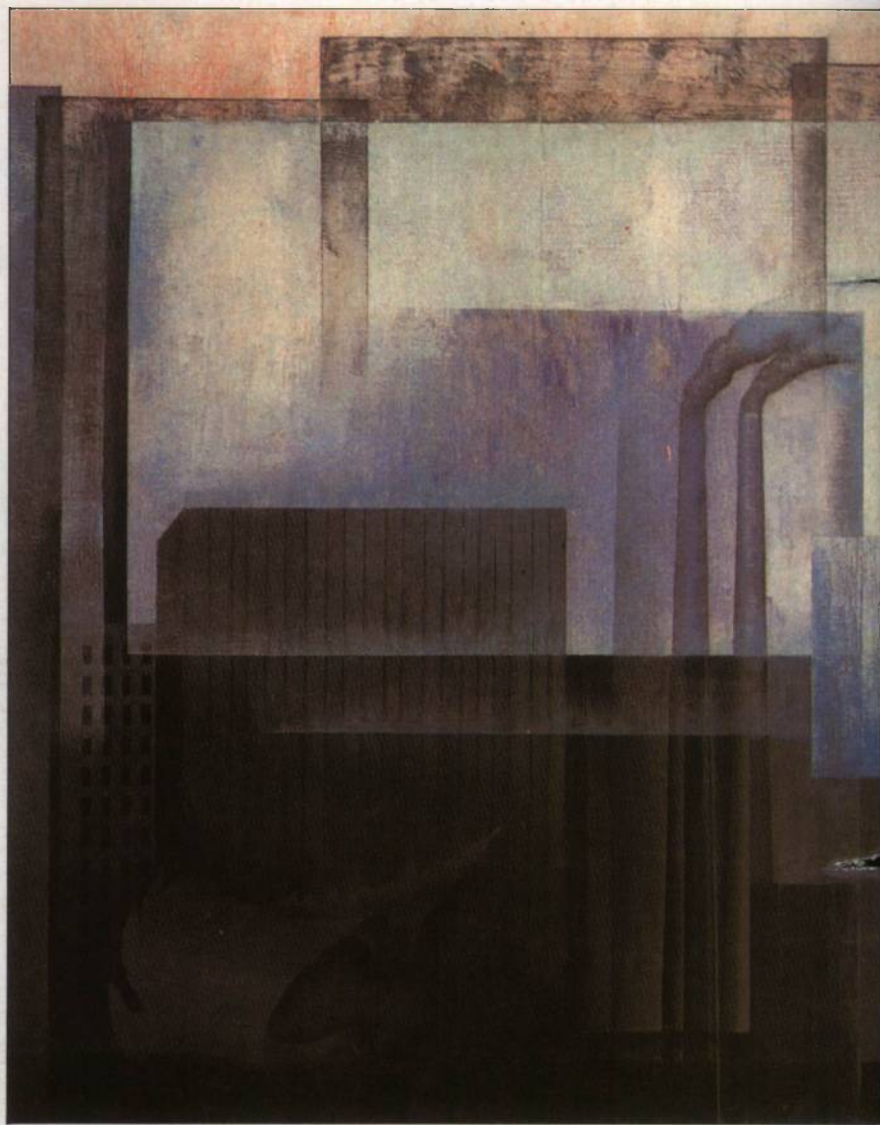
Συγκεκριμένα συνελήφθη από όργανα της ασφάλειας την Μεγάλη Παρασκευή ο Γερμανός Τζόζεφ Σόμερ 35 χρόνων στις υποκατευθεί του οποίου βρέθηκαν 17 πλακέτες καταγεγραμμένης ινδικής κάνναβης.

Οκτώ πλακέτες που είχαν διαστάσεις 7,5X14 εκατοστών έκρυβε ο Γερμανός σε βαλίτσα με δεκάτο πλάτος ενώ σε σακίδιο έκρυβε ακόμη 8 πλακέτες διαστάσεων 5X5 εκατοστών. Συνολικά το βάρος του καταγεγραμμένου ναρκωτικού έφτανε τα 400 γραμμάρια. Στις αποσκευές του Σόμερ βρέθηκαν ακόμη 570.000 δραχμές και ένα χαρτονόμισμα των 100 δολαρίων.

ων που όπως εξακριβώθηκε ήταν πλαστό.

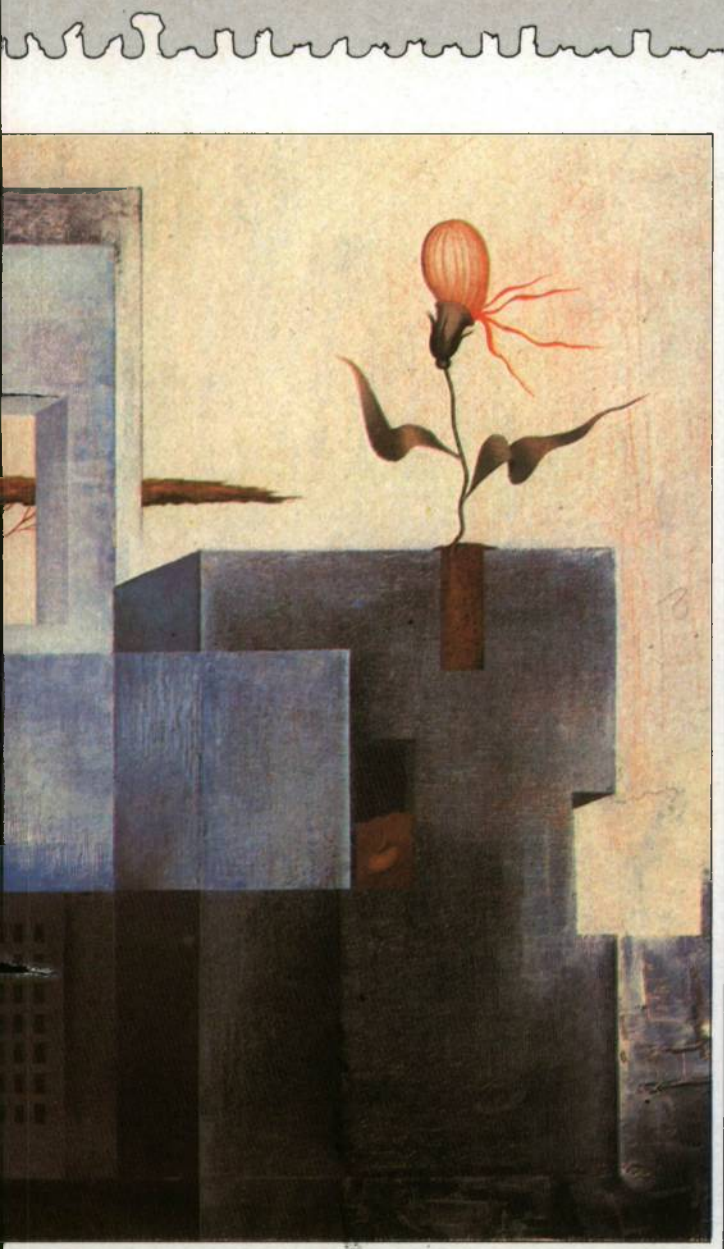
Από την προανάκριση προέκυψε πως τα χρήματα προέρχονταν από εμπορία ναρκωτικών. Ο Γερμανός έμπορος ναρκωτικών είχε ακόμη στις αποσκευές του 2 μαχαίρια. Διέθετε και δεύτερο διαβατήριο (Παραγωγή) με το όνομα Βίκτορ Μόυνε. Ο Σόμερ ήρθε στην Ελλάδα στις 22 Απριλίου προερχόμενος από την Βομβάη των Ινδιών φέρνοντας μαζί του και 2 κιλά περίπου ναρκωτικού και 2 κιλά περίπου ναρκωτικού. Διέθετε στην Αθήνα και σε άλλα μέρη της Ελλάδας που επισκέφθηκε.

Πως ρυπαίνεται το περιβάλλον και τι μέτρα παίρνει το κράτος για τον περιορισμό της μόλυνσης

Ο μεγαλύτερος ίσως κίνδυνος που αντιμετωπίζει σήμερα ο άνθρωπος προέρχεται από την καταστροφή του περιβάλλοντος, που τόσο απερίσκεπτα και πολλές φορές άσκοπα μεθόδευσε ο ίδιος στην προσπάθειά του να ζήσει πιο άνετα και «πολιτισμένα». Οι τεχνολογικές κατακτήσεις που τόσο βοήθησαν στην οικοδόμηση της σημερινής «πολιτισμένης» κοινωνίας, είχαν δυστυχώς και την άλλη τους όψη, την καταστροφή του εναέριου, υδάτινου και εδαφικού στοιχείου του περιβάλλοντός μας, την ρύπανσή του.

Το πρόβλημα της ρύπανσης είναι σύνθετο και τρισδιάστατο όσον αφορά τα στοιχεία της γης που ρυπαίνονται. Προέχει όμως η εξέταση του αέρα και των νερών, όχι μόνο γιατί αυτά σχετίζονται με άμεσες απειλές εναντίον του ανθρώπου, αλλά γιατί με τα νερά και τον αέρα οι τοξικές ουσίες που ρυπαίνουν το περιβάλλον, μεταφέρονται σε πολύ μακρινά σημεία και δηλητηριάζουν απομακρυσμένες περιοχές και υδροτόπους ενώ η ρύπανση του εδάφους δημιουργείται κυρίως από τον αέρα και τα νερά που μεταφέρουν τους ρύπους. Το πότε ακριβώς άρχισε η ρύπανση δεν είναι χρονικά εξακριβωμένο αλλά μπορούμε να ισχυρισθούμε ότι η μεν ρύπανση της ατμόσφαιρας άρχισε όταν ο πρωτόγονος άνθρωπος άναψε τη φωτιά του μέσα στη σπηλιά και τη γέμισε με καπνούς, η δε ρύπανση των

(Ládi) του Χέρμαν Μπλάουτ.

νερών, όταν ο άνθρωπος έριξε τα απόβλητά του στο γειτονικό ποτάμι.

Από τις αεριώδεις τοξικές ουσίες που ρυπαίνουν και δηλητηριάζουν τον αέρα, οι πιο συχνά και μόνιμα συναντώμενες είναι το διοξείδιο του θείου, τα οξειδία του αζώτου, καρκινογόνοι υδρογονάνθρακες και άλλες τοξικές ουσίες που εκπέμπονται από διάφορα εργοστάσια, όπως π.χ. Χλώριο, αμμωνία, οξειδία μετάλλων κλπ.

Τους δυσμενείς για την ατμόσφαιρα παράγοντες θα μπορούσαμε να τους κατατάξουμε στις εξής κατηγορίες:

- Καπνοί από οικιακές καύσεις κάθε μορφής (καλοριφέρ, διάφορες εστίες, φούρνοι κλπ.).
- Καπνοί από αέρια και βιομηχανικές καύσεις γενικά.
- Βιομηχανικές σκόνες και εξεστμίες.
- Ατμοί και αέρια αυτοκινήτων, αεροπλάνων και δικύκλων.

Το είδος επίσης των καυσίμων παίζει σπουδαίο ρόλο στη ρύπανση της ατμόσφαιρας, δεδομένου ότι η σύσταση των καυσαερίων ποικίλλει ανάλογα με το αν τα καυσάερα προέρχονται από βενζίνη ή κάρβουνο. Τόσο όμως η βενζίνη όσο και το πετρέλαιο περιέχουν θειάφι και έτσι με την καύση και αυτών εκπέμπεται στην ατμόσφαιρα το διοξείδιο του θείου που σε κάποια έκταση μετατρέπεται σε

θειικό οξύ, το γνωστό βιτριόλι.

Η ρύπανση του αέρα, επηρεάζει κατά διάφορους τρόπους τον άνθρωπο και το περιβάλλον του: ρυπαίνει την κατοικία του, μολύνει τα νερά, προξενεί μεγάλες βλάβες στη βλάστηση, προσθέτει δυσοσμίες στον αέρα, ελαττώνει τη διαφάνεια της ατμόσφαιρας, προκαλεί βλάβες στακτήρια και αρχαιολογικά μνημεία και τέλος καταστρέφει την υγεία του ανθρώπου. Αυτό γίνεται αμέσως αντιληπτό αν σκεφθούμε ότι ο άνθρωπος κάθε μέρα αναπνέει 22.000 φορές και βάζει μέσα στα πνευμόνια του 35 λίμπρες αέρα. Εάν αυτός ο αέρας δεν έχει φυσιολογική σύσταση και περιέχει τοξικές ουσίες, ευνόητο είναι ότι αντί να είναι ο ζωογόνος παράγοντας του οργανισμού μας θα είναι βλαπτικό αίτιο για το αναπνευστικό και καρδιαγγειακό σύστημα και κατ' επέκταση για ολόκληρο τον οργανισμό.

Οι παρατηρήσεις επίσης έχουν αποδείξει ότι κάθε αντικείμενο, απ' οποιαδήποτε ύλη και αν είναι κατασκευασμένο, υφίσταται καταστρεπτική επίδραση από τη μολυσμένη ατμόσφαιρα.

Όσον αφορά τις πηγές ρύπανσης των νερών και των τοξικών ουσιών οι οποίες χύνονται σ' αυτά, θα ήταν δυνατόν κατ' αρχήν να τις χωρίσουμε σε δύο είδη: Στις βιομηχανικές και στις αστικές που η κάθε μια από αυτές αποτελεί ιδιαίτερο τμήμα της ρύπανσης, με ξεχωριστά χαρακτηριστικά.

Έτσι οι βιομηχανικές πηγές ρύπανσης των νερών δηλητηριάζουν τα νερά με υγρά απόβλητα τα οποία περιέχουν συστατικά ανάλογα ή ίδια με αυτά που παράγει και κατεργάζεται κάθε βιομηχανία.

Μια δεύτερη κατηγορία ουσιών που ρυπαίνουν τα νερά των λιμνών, ποταμών και θαλασσών είναι τα φυτοφάρμακα και λιπάσματα δηλαδή ουσίες απαραίτητες για την αύξηση και βελτίωση της γεωργικής παραγωγής. Οι ουσίες αυτές που γνώρισαν μεταπολεμικά τεράστια έκταση και πλατεία εφαρμογή, αποτελούν σήμερα ένα μεγάλο οικολογικό πρόβλημα, αφού τα υπολείμματά τους που ανέρχονται σε εκατομμύρια τόννους, ξεπλένονται με τη βροχή και καταλήγουν σε υγρούς αποδέκτες, όπως είναι τα ποτάμια οι λίμνες και οι θάλασσες.

Μια άλλη κατηγορία βιομηχανικών δηλητηρίων που χύνονται στα νερά, είναι τα μεταλλικά δηλητήρια που βρίσκονται στα απόνερα των μεταλλοβιομηχανιών και καταστρέφουν τον ενάλιο πλούτο σε επικίνδυνο βαθμό. Κι αυτό, γιατί δεν είναι μόνο η δηλητηρίαση των ψαριών και φυτών των ποταμών και θαλασσών αλλά και η γενικότερη διαταραχή της ισορροπίας του υδάτινου συστήματος που επιφέρει πλήρη και ολική καταστροφή στο γύρω περιβάλλον. Έχει προσδιοριστεί ότι κάθε χρόνο με τη διάβρωση που γίνεται στο έδαφος από τα νερά της βροχής και των θαλασσών, συγκεντρώνεται σε όλες τις θάλασσες της υδρογείου ποσότητα 5.000 τόννων υδραργύρου. Άλλες 4-5 χιλ. τόννοι υδραργύρου που μολύνουν τις θάλασσες προέρχονται από τα ορυχεία, ενώ άλλοι 2 χιλ. τόννοι μολύνουν το έδαφος και τα νερά από τα εντομοκτόνα που περιέχουν ενώσεις οργανικές του υδραργύρου. Από ελληνικής πλευράς δεν έχουμε προς το παρόν μεγάλα προβλήματα δηλητηρίασης με υδράργυρο, αν και μερικές μετρήσεις σε μεγάλα ψάρια της Χαλκιδικής (π.χ. ξιφίες) έδειξαν ότι μάλλον καλό είναι να πρέπει να αποφεύγεται η παρατεταμένη χρήση τους, δεδομένου ότι μερικές βιομηχανίες που χρησιμοποιούν υδράργυρο ρίχνουν στη θάλασσα τα απόνερά τους και τα μολύνουν έστω και σε μικρό βαθμό. Αν όμως δεν έχουμε πρόβλημα υδραργύρου, έχουμε πρόβλημα μόλυβδου που μολύνει τα

όστρακα του κόλπου της Θεσσαλονίκης και προέρχεται κατά μεγάλο ποσοστό από τα απόβλητα της βιομηχανίας που παρασκευάζει τετρααιθυλιούχο μόλυβδο, τη γνωστή αντικροτική ουσία που μπαίνει στη βενζίνη για να ελαττώσει το κτύπημα των μηχανών και την κάνει να καίγεται στον κινητήρα σε τελειότερο βαθμό. Η ιστορία άρχισε το 1970, όταν ένας Αμερικανός Ωκεανογράφος μετέβη στο Εργαστήριο Τοξικολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και ζήτησε να κάνει ανάλυση σε μύδια που είχε μαζέψει από τον κόλπο της Θεσσαλονίκης, για να ερευνηθεί αν περιείχαν φυτοφάρμακα και μόλυβδο. Το αποτέλεσμα ήταν εκπληκτικό γιατί αποδείχθηκε ότι ο μόλυβδος που είχαν, ήταν ικανός να δηλητηριάσει σε σημαντικό βαθμό όποιον θα τα έτρωγε.

Διαπιστώσαμε λοιπόν ότι το μολυσμένο περιβάλλον, το οποίο εύκολα προσβάλλεται από την αλόγιστη δραστηριότητα του ανθρώπου, σήμερα έχει πάρει σαν φαινόμενο ανησυχητικές διαστάσεις λόγω της επικίνδυνης επίδρασής του τόσο στην υγεία του όσο και στο φυτικό και ζωικό βασίλειο και στην Εθνική Οικονομία γενικότερα.

Το κράτος με το άρθρο 24 του Συντάγματος του 1975 και των εκδοθέντων νόμων, έχει αναλάβει την προστασία του περιβάλλοντος.

Με το παραπάνω άρθρο προβλέπεται, όπως οποιαδήποτε αστική, κοινωνική, βιομηχανική, αγροτική, τουριστική, εκπαιδευτική κλπ. δραστηριότητα, ρυθμίζεται στο εξής νομοθετικά, ώστε να υπάρχει σύμμετρη ανάπτυξη της τεχνολογίας, της προστασίας του ανθρώπου και του φυσικού περιβάλλοντος, για το καλό της εθνικής οικονομίας.

Η Αστυνομία πέρα των πολλαπλών καθηκόντων της, με τα οποία έχει επωμισθεί για την τήρηση της τάξης και ασφαλείας και την προστασία της ζωής, της τιμής και της περιουσίας των πολιτών, καλείται να συμβάλει στην προστασία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, το οποίο παίζει σημαντικότατο ρόλο στην οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη της κοινωνίας γενικά.

Η συμβολή των Σωμάτων Ασφαλείας στην προστασία του περιβάλλοντος είναι επιβεβλημένη από τα πράγματα, εξαιτίας των γενικών και ειδικών αρμοδιοτήτων, με τις οποίες είναι επιφορτισμένα.

Ειδικότερα το υπουργείο Δημόσιας Τάξης, με τα Σώματα Ασφαλείας, έχει κατ'εξοχήν εκλεκτική αρμοδιότητα, που ανάγεται στην εφαρμογή της κειμένης νομοθεσίας, που αφορά την προστασία και εξυγίανση του περιβάλλοντος όπως εφαρμογή διατάξεων που

- αφορούν την ίδρυση και λειτουργία βιομηχανιών.
- αναφέρονται στην προστασία του περιβάλλοντος, από τα απόβλητα βιοτεχνιών και βιομηχανιών.
- αφορούν την κυκλοφορία των οχημάτων.
- αναφέρονται στο μηχανολογικό έλεγχο οχημάτων, για τη μέτρηση και περιορισμό των εκπνεόμενων καυσαερίων, υπερβολικούς θορύβους κλπ.
- Εφαρμογή των Αστυνομικών διατάξεων σχετικά με τη φύλαξη, συγκομιδή, μεταφορά και καταστροφή των απορριμμάτων.
- Εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν τη λειτουργία των μηχανών κεντρικής θέρμανσης.
- Εφαρμογή Υγειονομικών διατάξεων, που αφορούν τη λειτουργία καταστημάτων που προσφέρουν είδη διατροφής στο κοινό και γενικά διατάξεις που αναφέρονται στην προστασία της υγείας και του περιβάλλοντος.
- Εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν την κοινή παυσία.

Παράλληλα η Πυροσβεστική Υπηρεσία με τις διάφορες εκπομπές

της και τα ενημερωτικά φυλλάδια που εκδίδει, προλαμβάνει την πρόκληση πυρκαγιών και όπου αυτές εκδηλώνονται τις καταστέλλει έγκαιρα και έτσι μειώνεται αισθητά η μόλυνση του περιβάλλοντος, από τους καπνούς με τα γνωστά αποτελέσματα, τόσο για την υγεία του πληθυσμού, όσο και την εθνική οικονομία.

Επίσης η Δασική υπηρεσία σε συνεργασία με την Πυροσβεστική Υπηρεσία, με προγραμματισμένες και συντονισμένες ενέργειες, καταβάλλουν τεράστιες προσπάθειες, για την πρόληψη και καταστολή των πυρκαγιών στα δάση, ανοίγοντας ζώνες ασφαλείας καθορίζοντας τα φυλλώματα των δένδρων κλπ. Τελευταία το κράτος αποδίδει πολύ μεγάλη σημασία, για την προστασία του φυσικού πνεύμονα (δάση) και γι' αυτό ίδρυσε ειδική υπηρεσία που χρησιμοποιεί ειδικά αεροσκάφη για την κατάσταση των πυρκαγιών.

Οι αγροφύλακες επιβλέπουν την αγροτική και δασική περιοχή της χώρας, για την πρόληψη πυρκαγιών και την προστασία της χλωρίδας και πανίδας γενικότερα και εφαρμόζουν τις διατάξεις σχετικά με τη χρησιμοποίηση απαγορευμένων φυτοφαρμάκων, τα οποία είναι επικίνδυνα στην Δημόσια υγεία.

Παράλληλα το Λιμενικό Σώμα, σε συνεργασία με τις Αστυνομικές αρχές, εφαρμόζει τις διατάξεις που αφορούν την καθαριότητα των ακτών και τη ρύπανση των θαλασσών, από τα πάσης φύσης απόβλητα που εκβάλλονται σε ακτές, από τα δίκτυα αποχέτευσης, βιομηχανιών, βιοτεχνιών και μολυσμένων ποταμών, όπως και από τα απόβλητα των πάσης φύσης πλωτών μέσων στη θάλασσα (πετρέλαια κηλίδες).

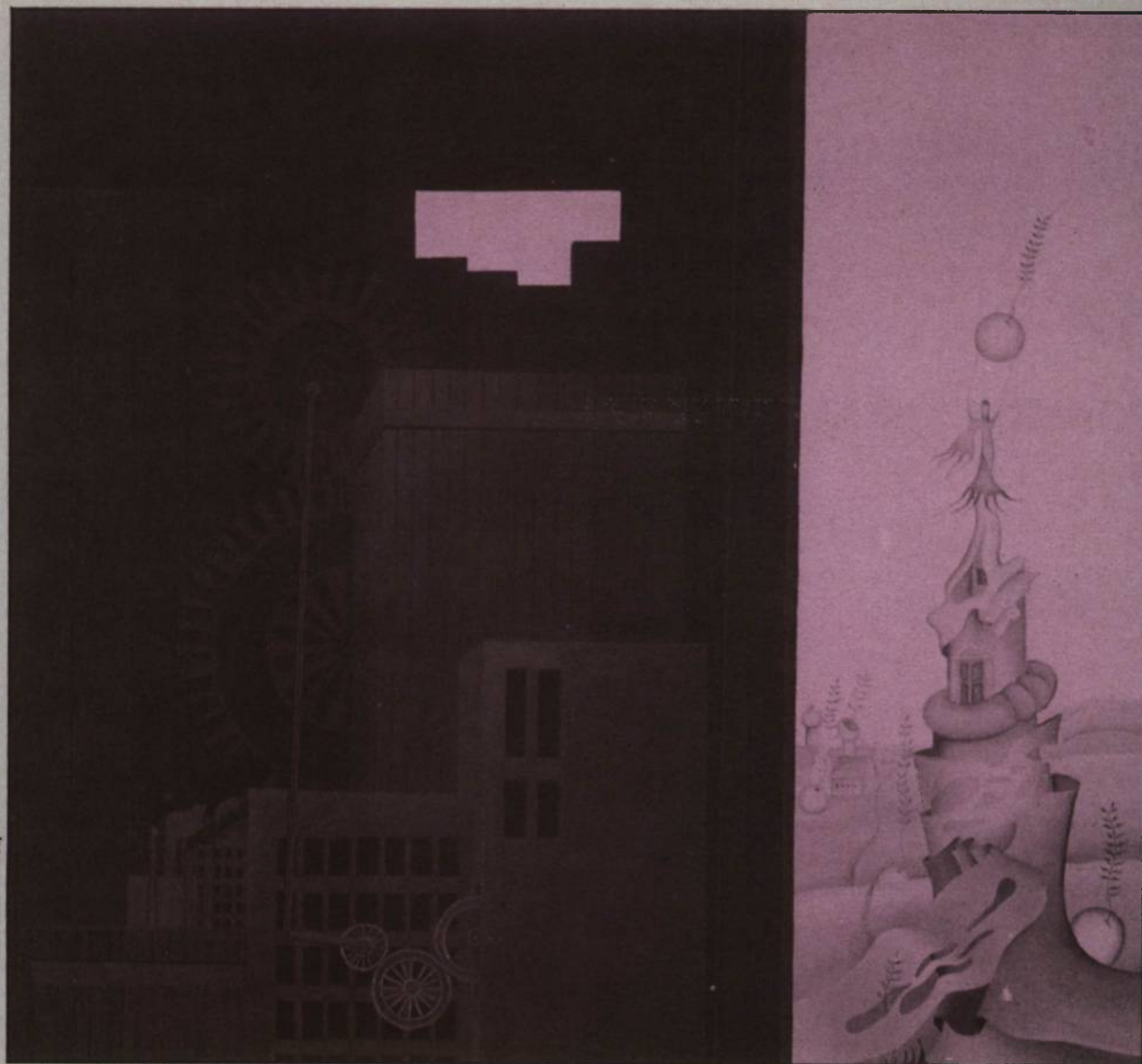
Το ΥΠΕΧΩΔΕ (Υπουργείο Περιβάλλοντος - Χωροταξίας - Δημ. Έργων) μετά από σειρά μελετών σχετικών με το πρόβλημα προχώρησε σε ευρύ προγραμματισμό, στη διαμόρφωση δηλ. μιας βέλτιστης στρατηγικής αντιρρύπανσης που εντάχθηκε στο δετές πρόγραμμα με προεκτάσεις μέχρι το 2000.

Το σύστημα μέτρησης επιπέδων ρύπανσης της Αθήνας που αποτελείτο μέχρι το '83 από επτά ημιαυτόματους σταθμούς ενισχύθηκε με άλλους επτά αυτόματους σταθμούς που σε συνεχή βάση μετρούν SO₂, NO₂, CO, HC και O₃. Παράλληλα από το τέλος του '85 καλύφθηκαν με 11 σταθμούς η συμπρωτεύουσα και εννέα ακόμη πόλεις της επαρχίας που έχουν πρόβλημα ρύπανσης. Μέσα στο '86 θα λειτουργήσει σύστημα τηλεμεταδόσεως των στοιχείων για να υπάρχει συνεχής παρακολούθηση και σωστή παρουσίαση.

Σύμφωνα με στοιχεία που πήραμε από το ΠΕΡΠΙΑ με την εφαρμογή του προγράμματος μέχρι το έτος 1990 θα μειωθούν οι βιομηχανικές εκπομπές στο Θριάσιο Πεδίο κατά 68% γεγονός που θα βελτιώσει ουσιαστικά το περιβάλλον. Ιδιαίτερη μείωση θα σημειωθεί στον καπνό (41%) που αποτελεί τον κύριο παράγοντα της εμφάνισης του γνωστού μας νέφους και της λήψης έκτακτων μέτρων, καθώς και στη σκόνη (81%) που είναι ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα ρύπανσης στην Αθήνα.

Παρά την παράλληλη μείωση και άλλων ρύπων (SO₂, CO και υδρογονανθράκων) κρίθηκε σκόπιμη η λήψη πρόσθετων μέτρων που αφορούν κυρίως τα ΙΧ. αυτοκίνητα.

Τα μέτρα αρχίζουν με την εισαγωγή της αμόλυβδης βενζίνης και ολοκληρώνονται το 2000 με την αντικατάσταση ικανού μέρους του στόλου των αυτοκινήτων, έτσι ώστε να εξαλειφθεί ουσιαστικά το πρόβλημα. Το ύψος των επενδύσεων για την υλοποίηση του πενταετούς προγράμματος φτάνει τα 4,5 δισ. περίπου, ενώ η εθνική μας

οικονομία ωφελείται κατά 880 εκατ. δρχ./έτος κύρια από την εξοικονόμηση των καυσίμων.

Πέρα από τα στοιχεία που έδωσε η συστηματική μελέτη του προβλήματος της Αθήνας στους επιστήμονες του ΥΠΕΧΩΔΕ, που σίγουρα καλύπτουν και κάποιες από τις ανάγκες μελέτης του προβλήματος ρύπανσης της επαρχίας έχει προγραμματίσει για το '86 να γίνει έρευνα για νέα στοιχεία, με αντικείμενο πηγές που δεν καλύφθηκαν μέχρι τώρα, όπως οι λιγνιτικοί σταθμοί Ηλεκτροπαραγωγής, Παραγωγής Αλουμινίου κλπ. Έτσι μέχρι τις αρχές του '87 θα υπάρχει πλήρης και τεκμηριωμένο πρόγραμμα ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης ολόκληρης της Ελλάδας.

Εκτός από την αντιρρυπαντική τεχνολογία που έχει ήδη εγκατασταθεί στις μεγαλύτερες βιομηχανίες για την υλοποίηση του προγράμματος της αντιρρύπανσης απαραίτητη προϋπόθεση είναι η ανάπτυξη υποδομής και η συστηματική εκπαίδευση ελεγκτών (σχετικές μελέτες επιμορφωτικά σεμινάρια κλπ.). Ήδη υλοποιούνται τα συμπεράσματα μελέτης — με θέμα του βιομηχανικούς λέβητες — έγινε από ολιγομελή ομάδα ελεγκτών που εργάστηκαν στην Αθήνα και πέτυχαν σημαντικά αποτελέσματα. Επίσης η ενημέρωση των ενδιαφερομένων φορέων (ΣΕΒ κλπ.) και η συνεργασία με τα συναρμόδια υπουργεία για τον καθορισμό των ναμικών και διοικητικών ρυθμίσεων είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για τη λύση του προβλήματος.

Η κλιμάκωση της προσπάθειας υλοποίησης των μέτρων αντιρρύπανσης θα είναι σημαντική και καθοριστική στους αμέσως προσεχείς μήνες ενώ το πλήρες εθνικό πρόγραμμα δράσης, θα έχει

ξεκαθαρίσει μέχρι τις αρχές του '87.

Πρόσθετα σημαντικά μέτρα για την περιοχή της Αθήνας που ήδη έχουν αποδώσει είναι:

α) η βελτίωση καυσίμων

Η περιεκτικότητα των καυσίμων σε θείο, που είναι καθοριστικός παράγοντας για τις εκπομπές διοξειδίου του θείου, έχει μειωθεί σε επίπεδα που διεθνώς κατατάσσονται στα χαμηλότερα (ύψιστο ποσοστό θείου στο μαζούτ 0,7% και στο ντίζελ 0,3%). Η περιεκτικότητα της βενζίνης σούπερ σε μόλυβδο μειώθηκε στο κατώτερο επίπεδο που απαιτείται στην Ευρώπη (0,15 gr/lt), και

β) η βελτίωση συγκοινωνιακού / κυκλοφοριακού

Η βελτίωση τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά ήταν σημαντική. Ανανεώθηκε το δυναμικό των λεωφορείων και ενισχύθηκε η μεταφορική ικανότητα των τράλλευ και ηλεκτρικών σιδηροδρόμων ενώ παράλληλα εκτελέστηκαν σημαντικά έργα (ανισόπεδοι κόμβοι, διαπλατύνσεις κλπ.) με στόχο τόσο την αποσυμφόρηση του κέντρου όσο και την αύξηση της μέσης ταχύτητας των αυτοκινήτων, παράγοντες που μειώνουν τη ρύπανση της ατμόσφαιρας. Έτσι έχουμε το διοξείδιο του θείου και το μόλυβδο να κινούνται σε πολύ χαμηλά επίπεδα, τη δε ρύπανση, γενικότερα, να καταστέλλεται παρά τη συνεχιζόμενη αύξηση του κυκλοφοριακού.

Όσον αφορά τον έλεγχο της ποιότητας των νερών, πραγματοποιείται από αρκετούς φορείς. Τα παράκτια νερά και ειδικότερα οι ακτές της Αττικής όπου υπάρχει πρόβλημα ρύπανσης ελέγχονται από την υπηρεσία Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ με σκοπό την διατήρησή του στα όρια ποιότητας που προβλέπονται από την Υγιεινο-

μική Υπηρεσία (Διάταξη Ε16/221/65) και από σχετική κατεύθυνση της ΕΟΚ (76/160).

Από την Υπηρεσία Περι/ντος του ΥΠΕΧΩΔΕ σε συνεργασία με 19 ακόμα φορείς παρακολουθείται η ποιότητα των θαλασσίων αποδεκτών και αποβλήτων σε ορισμένες επιλεγμένες περιοχές. Επίσης από το Υπουργείο Γεωργίας ελέγχεται σε μηνιαία βάση η ποιότητα έξι ποταμών, ενώ έχουν γίνει σε πολλές περιοχές της χώρας ωκεανογραφικές και λιμνολογικές μελέτες από το Εθνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών.

Πρόσφατα ναυτολογήθηκε για το σκοπό αυτό το ωκεανογραφικό σκάφος ΑΙΓΑΙΟ κόστους 440 εκατ. δραχμές, ενώ για τα επόμενα έξι χρόνια προγραμματίζεται ένα ολοκληρωμένο εθνικό πρόγραμμα παρακολούθησης της ποιότητας των επιφανειακών νερών δαπάνης ύψους 1,2 δισ. δραχμές.

Για τον έλεγχο των Αστικών Λυμάτων έχει καταρτισθεί και βρίσκεται στο στάδιο της υλοποίησης από το ΥΠΕΣ και τη ΓΓΔΕ ευρύ πρόγραμμα έργων αποχέτευσης και καθαρισμού λυμάτων. Αναλυτικότερα:

1. Επεκτείνεται το δίκτυο αποχέτευσης της πόλης των Αθηνών (ευθύνη ΟΤΑ), κατασκευάζεται συμπληρωματικός αποχετευτικός

αγωγός καθώς και κέντρο επεξεργασίας λυμάτων στην Ψυττάλεια συν υποθαλάσσιος αγωγός εμβολής. Το έργο θα ολοκληρωθεί μέσα στο 1988 και η συμβολή του στη μείωση της ρύπανσης στις ακτές του Σαρωνικού και στον κόλπο της Ελευσίνας είναι σίγουρα σημαντική. Η δαπάνη φτάνει τα 11,7 δισ. δρχ. χωρίς να περιλαμβάνεται η επέκταση του δικτύου.

2. Προωθείται πρόγραμμα αντιρρύπανσης στις μεγαλύτερες πόλεις της χώρας. Τα σημαντικότερα απ' τα έργα θα γίνουν από την ΓΓΔΕ και το ΥΠΕΣ στις πόλεις: Μεταμόρφωση Αττικής, Καβάλα, Ηράκλειο, Θεσ/νίκη, Βόλο, Χαλκίδα, Ρόδο, Καστοριά, Λάρισα, Πτολεμαΐδα, Χίο, Τρίκαλα, Καλαμάτα. Μέχρι το 1982 ουσιαστικά δεν υπήρχαν εγκαταστάσεις καθαρισμού αστικών αποβλήτων σε πόλεις. Μετά την ολοκλήρωση του τρέχοντος προγράμματος θα εξυπηρετούνται πόλεις, στις οποίες κατοικεί το 80% του αστικού πληθυσμού της χώρας. Το συνολικό κόστος των έργων ανέρχεται σε 42 δισ. δραχμές και η μέχρι τέλους '85 απορρόφηση κονδυλίων εκτιμάται σε 16,8 δισ.

Έχει ήδη ξεκινήσει η μελέτη του προβλήματος που δημιουργούν τα βιομηχανικά απόβλητα, ιδιαίτερα αυτά που περιέχουν τοξικές ουσίες. Προτεραιότητα έχει δοθεί στις βιομηχανίες που ρίχνουν απόβλητα στο δίκτυο της Αθήνας αφού αυτές δημιουργούν και τη μεγαλύτερη ρύπανση.

Παράλληλα έχουν προγραμματιστεί μελέτες για άλλες πόλεις, έτσι ώστε μέσα στο '87 να υπάρχει λεπτομερές και ολοκληρωμένο Εθνικό πρόγραμμα για τις βιομηχανίες που χρησιμοποιούν τα αποχετευτικά συστήματα πόλεων.

Η μόλυνση από τα στερεά απόβλητα είναι πρόβλημα κυρίαρχο προπάντων στην επαρχία με προεκτάσεις στην υγεία των κατοίκων, τον τουρισμό και την ασφάλεια. Δεδομένου ότι είναι τεχνικά και οικονομικά δύσκολο για την κάθε μικρή κοινότητα να οργανώσει από μόνη της ένα σωστό πρόγραμμα συλλογής και διάθεσης σκουπιδιών, έγινε προσπάθεια προώθησης της συλλογικής αντιμετώπισης του προβλήματος σε κάθε περιοχή.

Το μοντέλο αυτό εφαρμόστηκε με μεγάλη επιτυχία αρχικά μεν στην Κεφαλλονιά και σχεδόν παράλληλα σε εννιά άλλα νησιά, με τη δημιουργία διαδημοτικών φορέων που χρηματοδοτήθηκαν, οργανώθηκαν και άρχισαν να λειτουργούν σε στενή συνεργασία με το ΥΠΕΧΩΔΕ.

Θετικά αποτελέσματα έδωσε το πειραματικό πρόγραμμα διαλογής των απορριμάτων σε 10 Δήμους της Αθήνας. Σε συνεργασία με το Σύνδεσμο Δήμων και Κοινοτήτων, κατασκευάζεται πειραματική μονάδα λιπασματοποίησης.

Αυτά λοιπόν είναι τα μέτρα, ή μάλλον το πρόγραμμα που το κράτος έχει καταρτίσει και θα υλοποιηθεί μέχρι το 2.000 για μια σωστή λύση του προβλήματος της μόλυνσης του περιβάλλοντος.

Ας ελπίσουμε ότι έχουν ήδη τεθεί τα θεμέλια ώστε αν όλοι εμείς τουλάχιστον τα παιδιά μας να καταφέρουν να ζήσουν σ' ένα καθαρό φυσικό περιβάλλον μακριά από τον εφιάλτη του νέφους και της γενικότερης μόλυνσης.

Για το σκοπό αυτό βέβαια χρειάζεται πέρα από τα μέτρα που παίρνει η πολιτεία και η ουσιαστική συμμετοχή του πολίτη.

□

Στοιχεία πάρθηκαν από την εργασία του αστυνομικού Καραχάλιου και από το ΠΕΡΠΙΑ.

Ναυτική Εβδομάδα 1986

Γράφει ο Δημήτρης Κάσιος

Η ναυτική ιστορία της χώρας μας, ξετυλίγεται, για πέντε σχεδόν χιλιάδες χρόνια, σε μια αδιάσπαστη συνέχεια που χαρακτηρίζει βαθειά τόσο τις ευτυχισμένες, όσο και τις δύσκολες μέρες της εθνικής μας ζωής.

Η θάλασσα, η ναυτική και η ναυτιλιακή δραστηριότητα, αποτέλεσε και αποτελεί τη μοναδική πηγή της επιβίωσης, της προόδου και του μεγαλείου της χώρας μας. Στα ελληνικά πελάγη χτυπά η καρδιά της Ελλάδας...

Η «Ναυτική Εβδομάδα» σαν γιορταστική εκ-

δήλωση, καθιερώθηκε το 1932. Έχει όμως βαθιές ρίζες στην ελληνική ναυτική παράδοση. Αποτελεί συνέχεια των «Ποσειδωνίων», «Δελφινίων», «Πλοιοθεσιών» και άλλων ναυτικών γιορτών της ελληνικής αρχαιότητας που τελούνταν με ιδιαίτερη επισημότητα σε όλες σχεδόν τις παράκτιες πόλεις της Ελλάδας.

Με το γιορτασμό της Ναυτικής Εβδομάδας, η Ελλάδα, σαν έθνος και σαν λαός, εκδηλώνει πανηγυρικά την αγάπη και την πίστη της προς το θαλάσσιο στοιχείο που απ' τους αρχαιότα-

τους χρόνους χαράζει την ιστορική της μοίρα.

Η Ναυτική Εβδομάδα καθιερώθηκε να γιορτάζεται κάθε δυο χρόνια. Φέτος γιορτάστηκε απ' τις 29 Ιουνίου μέχρι και τις 6 Ιουλίου περιλαμβάνοντας πλούσιο πρόγραμμα θαλασσινών εκδηλώσεων.

Οι εκδηλώσεις του γιορτασμού ήταν και φέτος αφιερωμένες στους ναυτικούς μας (πολεμικού και εμπορικού στόλου), στους ανθρώπους που ζουν και αγωνίζονται στον υγρό στίβο, καθώς και στους νέους που πρόκειται

να ακολουθήσουν το ναυτικό επάγγελμα.

Στόχος της «Ναυτικής Εβδομάδας 1986» ήταν η τόνωση του αισθήματος ασφάλειας των πληθυσμών των ακριτικών νησιών του Αιγαίου.

Τον προαιώνιο δεσμό του Έλληνα με τη

και μεταφέρει σε όλα τα μήκη και τα πλάτη του κόσμου τη γαλανόλευκη, σαν σύμβολο ειρήνης.

Σύμφωνα με στοιχεία του Λλουδ'ς Ρέτζι-στερ (Βρετανικού νηογνώμονα), ο με ελληνική σημαία εμπορικός μας στόλος κατέχει την τέ-

του υγρού στοιχείου, τη θάλασσα, αποτέλεσε η έκθεση «Ελλάδα και θάλασσα» στο εκθεσιακό κέντρο του ΟΛΠ, στον Πειραιά.

Η έκθεση αυτή οργανώθηκε πέρσι, στα πλαίσια του γιορτασμού «Αθήνα, πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης» και έδωσε μια πανοραμική εικόνα της αδιάκοπης ιστορικής πορείας των ανθρώπων του Ελληνικού χώρου. Ακόμα, προσπάθησε να υποδηλώσει την έκταση του γεωγραφικού χώρου που κερδήθηκε με τον έλεγχο του υγρού στοιχείου σε κάθε μια απ' τις ιστορικές περιόδους της πορείας του ελληνισμού.

Στον πρόλογο του λευκώματος - οδηγού «Ελλάδα και θάλασσα», η υπουργός Πολιτισμού και Επιστημών **Μελίνα Μερκούρη**, αναφέρει:

«Η Ελλάδα και η θάλασσα είναι δυο έννοιες αλληλένδετες. Από την αυγή του πολιτισμού, που σημαδεύεται με τη θριαμβευτική είσοδο της Ελλάδας στην ιστορία, ο τόπος αυτός έζησε πάντα με τη θάλασσα, από τη θάλασσα, χάρη στη θάλασσα. Και θάλασσα ως τη δική μας εποχή, την εποχή των άστρων, σημαίνει πρώτα απ' όλα επικοινωνία.

Η ελληνική κοινωνία, παρόλες τις ιδιομορφίες και τις ποικίλες ιστορικές της περιπέτειες, δεν ήταν ποτέ μια κοινωνία κλειστή, αποκομμένη, περιορισμένη στο μικρό της στίγμα πάνω στον πλανήτη. Ήταν πάντα μια κοινωνία ανοιχτή, «διαθέσιμη» να μεταδώσει τα μηνύματά της στις ευτυχημένες περιόδους, να συλλάβει και να δεχτεί τα μηνύματα των καιρών στις δύσκολες ιστορικές εποχές.

Η Ελλάδα είναι ένας τόπος μοπλιασμένος με την κινητικότητα και τη ζωηράδα του θαλασσινού στοιχείου, έτοιμος πάντα ν' ανοίξει τα πανιά και να σαλπάρει για κάθε καινούριο, τολμηρό και ουσιαστικά πολύτιμο. Είναι ένας τόπος που κάθε φορά ξεκινάει άφοβα, χωρίς να λογαριάζει τις τρικυμίες και τους δράκοντες για το χρυσόμαλλο δέρας ή την Ιθάκη. Η Ελλάδα...».

Αν η θάλασσα για τους Έλληνες ήταν και θα είναι πηγή ισχύος, δόξας και ζωής, το Αιγαίο, ιδιαίτερα είναι το λίκνο του ελληνισμού.

Στην ελληνικότητα των νησιών του Αιγαίου, στην πολιτιστική τους προσφορά αλλά και στη σημασία τους αναφέρεται μεταξύ των άλλων η έκδοση «Απειλή στο Αιγαίο» της ένωσης συντακτών ημερησίων εφημερίδων Αθηνών.

Αντιγράφουμε απ' τα ομώνυμα κεφάλαια τις απόλυτα τεκμηριωμένες και πολύ ενδιαφέρουσες απόψεις πάνω στις σοβαρότατες αυτές εθνικές μας θέσεις:

«...Οι Έλληνες εμφανίζονται στο Αιγαίο με σαφή πλέον εθνολογικά χαρακτηριστικά από το 2.000 π.χ. Η δυτική πλευρά του πελάγους και οι Κυκλάδες κατοικούνται από τους πρώτο-Έλληνες. Αυτοί δείχνουν βαθμιαία στοιχεία του κυκλαδικού και του κρητικού πολιτι-

θάλασσα απηχεί η ελληνική μυθολογία θεοί, ημίθεοι και ήρωες γεννιώνται ή κατοικούν στο υγρό στοιχείο.

Η Αργοναυτική εκστρατεία και ο Τρωικός πόλεμος αποδεικνύουν τη λαμπρή επίδοση των Ελλήνων στα θαλάσσια έργα που προδιαγράφουν την ιστορική μοίρα της Ελληνικής φυλής.

Με τη ναυμαχία της Σαλαμίνας οι Έλληνες κατοχυρώνουν την ανεξαρτησία τους και επιβάλλονται στις θάλασσες που τους περιβάλλουν.

Στο βυζαντινό στόλο οφείλεται η επέκταση και η διατήρηση της αυτοκρατορίας.

Στους προεπαναστατικούς χρόνους και κατά την επανάσταση του 1821, τα εμπορικά πλοία μετατράπηκαν σε πολεμικά και συνέβαλαν αποφασιστικά στην επιτυχή έκβαση του αγώνα της ανεξαρτησίας.

Με τη ναυμαχία της Έλλης και της Λήμνου, στους Βαλκανικούς πολέμους, εξασφαλίστηκε η ελληνική κυριαρχία σ' ολόκληρο το Αιγαίο.

Αυτούς τους ένδοξους αγώνες τα πλοία του πολεμικού μας στόλου, έδωσαν και κατά τη διάρκεια του Β' Παγκόσμιου Πολέμου.

Ο Ελληνικός εμπορικός στόλος αποτελεί έναν απ' τους κυριότερους κρίκους της γεωγραφικής ενότητας της νησιωτικής Ελλάδας

ταρτη θέση στον παγκόσμιο πίνακα σημαίων για το 1985 (31.032.000 τόνοι γκρος).

Η πραγματική χωρητικότητα του Ελληνόκτητου Εμπορικού στόλου είναι όμως μεγαλύτερη, αν συνυπολογιστούν και τα ελληνικής ιδιοκτησίας σκάφη υπό ξένη σημαία. Κατά συνέπεια, ο ελληνόκτητος στόλος είναι δεύτερος στον κόσμο.

Στον τομέα των πετρελαιοφόρων, η ελληνική σημαία κατέχει την τρίτη θέση, ενώ στα κονταίνερς τη δεύτερη θέση.

Το ελληνόκτητο δεξαμενόπλοιο «Ελλάς Φως», με ελληνική σημαία, έχει χωρητικότητα 564.764 τόνους και είναι το μεγαλύτερο δεξαμενόπλοιο του κόσμου.

Η μεταπολεμική πρόοδος της εμπορικής μας ναυτιλίας υπήρξε εντυπωσιακή σε όλους τους τομείς.

Σήμερα, το εμπορικό μας ναυτικό, αποτελεί βασικό παράγοντα οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής πρόοδου για τη χώρα μας. Το συνάλλαγμα που εισρέει στην Ελλάδα απ' τη ναυτιλία, έρχεται πρώτο σε σειρά σε σχέση με το μεταναστευτικό (έμβασμα) και το τουριστικό (συνάλλαγμα).

Σταθμό στην προσπάθεια συνθετικής παρουσίασης της πολιτισμικής εξέλιξης των Ελλήνων, κάτω απ' την ευεργετική επίδραση

αμού και αφομοιώνουν τμήματα των προελληνικών λαών. Γύρω στο 1.600 π.Χ. υιοθετούν ολόκληρες πλευρές του μινωικού πολιτισμού. Απ' αυτές τις εθνικές αναμίξεις και τις πολιτικές επιρροές προκύπτει το ελληνικό έθνος και ο πρώτος πολιτισμός του, ο μυκηναϊκός.

Στους αιώνες που ακολούθησαν και ως τις αρχές της κλασικής εποχής (500 π.Χ.) οι Έλληνες και κυρίως οι Αιγαιοί Έλληνες, απλώνονται σε κάθε γωνιά του πελάγους. Εποικίζουν τα Δωδεκάνησα, τη Χαλκιδική, τη Θράκη, την Προποντίδα, τα παράλια της Μ. Ασίας και φτάνουν ως τον Εύξεινο Πόντο και τη Σκυθία. Και με τα πλωτά μέσα που διαθέτουν και το παράτολμο θάρρος τους προωθούνται προς τη Συρία, την Κιλικία την Ιταλία.

... Καθένα απ' τα νησιά του Αιγαίου, έχει να επιδείξει ερείπια αρχαίων Ελληνικών πόλεων, λιμανιών, υδραγωγείων, ναών καθώς και μνημεία που μαρτυρούν για το λαμπρό ελληνικό παρελθόν τους. Και οι κάτοικοί τους συνέβαλαν στη διαμόρφωση του σύγχρονου πολιτισμού σε βαθμό που προκαλεί το θαυμασμό και το δέος.

Ο μεγαλύτερος γιατρός της αρχαιότητας ο Ιπποκράτης... ήταν απ' την Κω. Ο θεμελιωτής των μαθηματικών, ο Πυθαγόρας ήταν Σάμιος...

Ο Όμηρος, κατά μία εκδοχή, ήταν Χίος.

Στους τομείς της φιλοσοφίας, της λυρικής ποίησης, της Τέχνης και της ρητορικής η συμβολή των νησιών υπήρξε εντυπωσιακή (... Πιπτακός ο Λέσβιος, η Σαπφώ και ο Αλκαίος, η περίφημη σχολή της Ρόδου, στον τομέα της τέχνης, ο Αθηνόδωρος και ο Απολλώνιος κτλ).

... Το Αιγαίο είναι ζωτικής σημασίας τμήμα του ελληνικού χώρου. Έχει μεγάλη οικονομική σπουδαιότητα για τη χώρα μας και αποτελεί ισχυρό μαγνήτη του τουρισμού της. Ο πληθυσμός των νησιών είναι 1.500.000 κάτοικοι και η έκτασή τους καλύπτει το ένα πέμπτο της ελληνικής επικράτειας. Το συνολικό μήκος των ελληνικών ακτών είναι 15.020,8 χιλιόμετρα. Οι ακτές του Αιγαίου είναι 10.942,8 χιλιόμετρα, δηλαδή 72,8 τοις εκατό του συνόλου.

... Τα νησιά του Αιγαίου (2.463 στο σύνολο των 3.100 νησιών της χώρας), αποτελούν σπουδαία πηγή πλούτου για την Ελλάδα, με την αλιεία, τη γεωργία και τη λαϊκή τους τέχνη...

... Η εμπορευματική κίνηση των λιμανιών του Αιγαίου είναι ενδεικτική της οικονομικής ζωτικότητάς τους και ξεπερνάει κατά τα τρία τέταρτα περίπου την κίνηση όλης της χώρας...

Το Φλεβάρη 1986, έγινε η επίσημη εγκατάσταση του νεοσύστατου υπουργείου Αιγαίου, στη

Μυτιλήνη που εκτός των άλλων αρμοδιοτήτων του, ανέλαβε να οργανώσει την παλλαϊκού χαρακτήρα, άμυνα των νησιών του Αιγαίου.

Είναι γνωστές οι επεκτατικές προθέσεις της γειτονικής μας Τουρκίας σε βάρος του εθνικού μας χώρου στο Αιγαίο και συγκεκριμένα στα νησιά που γειττονούνται με τα παράλια της Μ. Ασίας.

«Ο λόγος αυτός, μαζί με την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη των νησιών μας, κατέστησαν αναγκαία την ίδρυση του Υπουργείου Αιγαίου, που τονίζει τη σημασία που δίνει η χώρα μας στην άμυνα του χώρου αυτού και διακηρύσσει την απόφασή της να υπερασπιστεί αποτελεσματικά την εθνική ακεραιότητα και ανεξαρτησία της».

... Την ανεξαρτησία των νησιών της...

«Τα νησιά με το μίνιο και με το φούμο τα νησιά με το σπόνδυλο κάποιανου Δία

Τα νησιά με τους έρημους ταρσανάδες, τα νησιά με τα πόσιμα γαλάζια ηφαίστεια.

... Η Σίφνος, η Άμοργος, η Αλόνησος, η θάσος, η Ιθάκη, η Σαντορίνη

η Κως, η Ίος, η Σίκανος».

Οι κυριότερες απ' τις φετινές εκδηλώσεις του γιορτασμού της Ναυτικής Εβδομάδας περιλάμβαναν:

Εκθέσεις στο Δημοτικό Μέγαρο του Πειραιά, στο Εθνολογικό και Ιστορικό Μουσείο (Παλαιά Βουλή), στο Πολεμικό Μουσείο (Πι-

ζάρη) και στο Ναυτικό Μουσείο, στη Μαρίνα Ζέας.

Ειδικές εκδηλώσεις με συμμετοχή λαϊκών συγκροτημάτων, έγιναν στη Ναύπακτο.

Γιορταστικές εκδηλώσεις έγιναν και στα νησιά του Αιγαίου και ιδιαίτερα του Ανατολικού (Χίο, Σάμο, Μυτιλήνη, Λέρο, Κω, Ρόδο) με τη συμμετοχή τοπικών λαϊκών μουσικών και χορευτικών συγκροτημάτων. Στα νησιά αυτά έγιναν ακόμα γιορτές νεολαίας, φεστιβάλ ροκ, διαγωνισμοί αλιείας και ναυαθλητικοί αγώνες.

Η Ναυτική Εβδομάδα περιλάμβανε και πολλούς ναυαθλητικούς αγώνες (αγώνες θαλάσσιου σκι, κολύμβησης, κωπηλατικούς κ.ά.) που διοργανώνονται απ' τις αθλητικές

ομοσπονδίες στις πόλεις Κέρκυρα, Θεσσαλονίκη, Ναύπακτο, Πάτρα, Βουλιαγμένη, Γλυφάδα, Άλιμο, Π. Φάληρο και σε όλα τα μεγάλα νησιά του Αιγαίου.

Στη διάρκεια του γιορτασμού, τα απογεύματα στις πλατείες Συντάγματος και Κλαυθμώνος, στην Αθήνα, στην πλατεία Κοραή, στον Πειραιά και σε πλατείες γειτονικών Δήμων, Ραφήνας, Αμφιάλης, Άλιμου, Καλλιθέας κτλ δόθηκαν συναυλίες απ' τις φιλαρμονικές των Ενόπλων Δυνάμεων, της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού Σώματος και των Δήμων.

Στις 29 Ιουνίου, τα πλοία του Στόλου κατέπλευσαν στα νησιά του Αιγαίου και του Ιονίου ενώ στις 3 Ιουλίου κατέπλευσαν στο Φάληρο

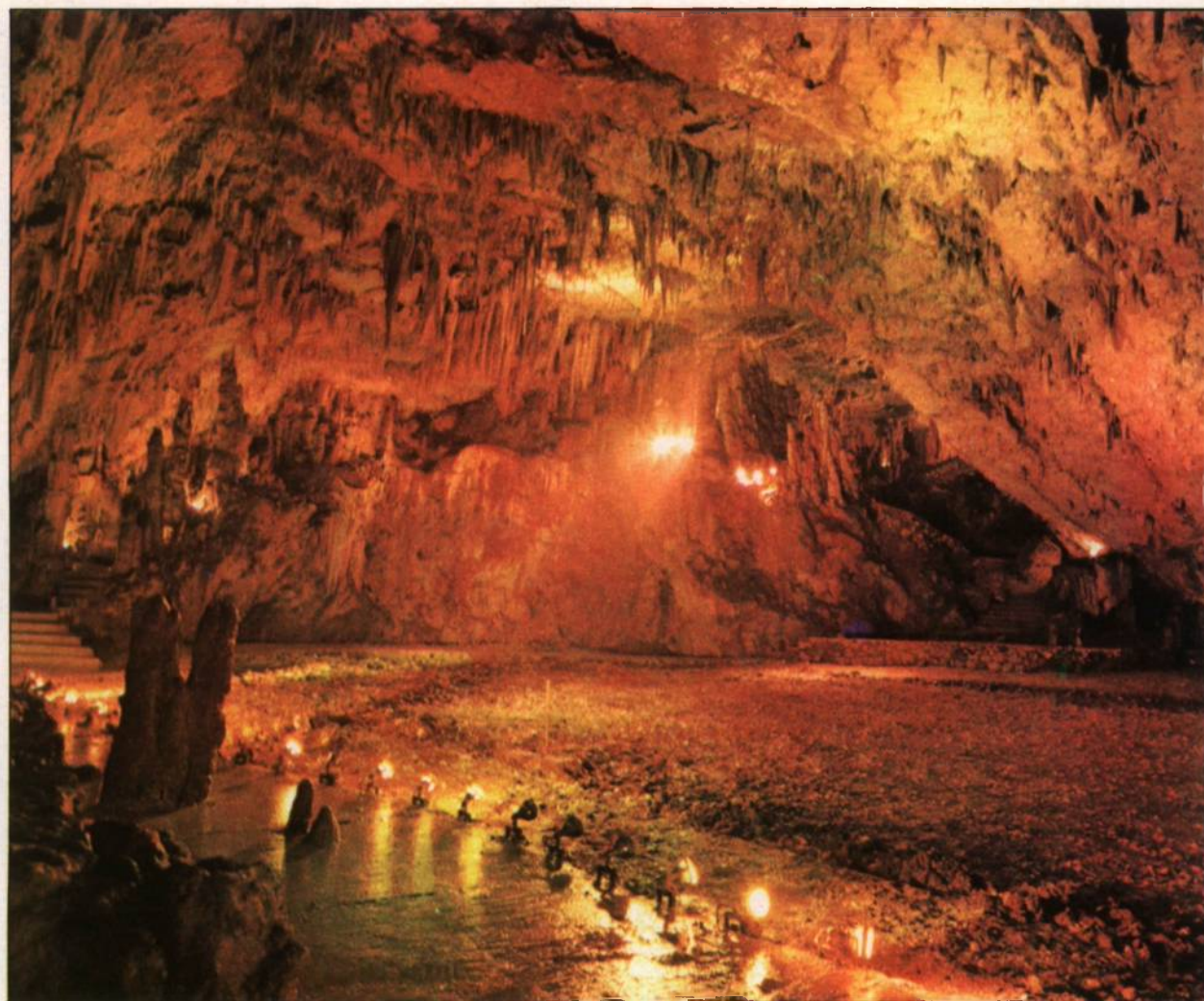
όπου παρέμειναν μέχρι το πρωί της 7ης Ιουλίου.

Την Κυριακή 6 Ιουλίου, στις 11 το πρωί, πραγματοποιήθηκε στο Φάληρο η επιθεώρηση των πλοίων του Στόλου από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Σημειώσεις:

α Οι στίχοι είναι παρμένοι απ' το «ΑΕΙΟΝ ΕΣΤΙ» του Οδυσσέα Ελύτη.

β Το πρόγραμμα του γιορτασμού της Ναυτικής Εβδομάδας, μας παραχωρήθηκε απ' το Γραφείο Δημοσίων Σχέσεων ΓΕΝ.

Ταξίδι στην Κεφαλονιά

Ενα νησί που μπορεί να μαζέψει και να σαγηνεύσει ακόμη και τον πιο δύσκολο επισκέπτη. Γεμάτη από μια φανταστική ποικιλία τοπίων, κόλπους, σπηλαιολίμνες, καταβόθρες, λιμνοθάλασσες, άγρια δάση και από πλήθος ιστορικών μνημείων συγκεντρώνει κάθε χρόνο πλήθος τουριστών ντόπιων και ξένων.

Κάνοντας μια σύντομη αναδρομή στο παρελθόν του νησιού μπορούμε να δούμε παρέλαση ξένων κατακτητών που δικαιολογεί βέβαια τον μεγάλο αριθμό των ιστορικών μνημείων που σώζονται. Το 189 π.Χ. την κατέλαβαν οι Ρωμαίοι. Στη διάρκεια

της Βυζαντινής αυτοκρατορίας η Κεφαλληνία αποτέλεσε πρωτεύουσα του θέματος των Ιονίων νησιών. Συγχρόνως δέχτηκε πολλές βαρβαρικές επιδρομές, κύρια Σαρακηνών. Στη συνέχεια κατακτήθηκε από τους Νορμανδούς. Από το 1185 μέχρι το 1478 διοικήθηκε από Ιταλούς, το 1485 λεηλατήθηκε από τους Τούρκους. Από το 1500 ως το 1797 Ενετοκρατείται. Το 1797 καταλαμβάνουν το νησί οι Γάλλοι, οι οποίοι δυο χρόνια μετά εκτοπίζονται από τους Ρώσους και τους Τούρκους. Το 1807 ξαναγίνεται κτήμα των Γάλλων και το 1809 των Άγγλων ως το 1864 που ενώνεται με την υπόλοιπη Ελλάδα.

Στην Κεφαλλονιά μπορεί κανείς να ταξιδέψει αεροπορικώς με πτήση που γίνεται καθημερινά και διαρκεί 45'. Ακτοπλοϊκώς με τα Φέρι μπωτ που συνδέουν τη Σάμη με την Πάτρα και εκτελούν καθημερινά δρομολόγια. Τέλος με λεωφορείο από το πρακτορείο Κηφισού για Αργοστόλι μέσω της Πάτρας. Επίσης γίνεται απ' ευθείας δρομολόγιο για Ληξούρι.

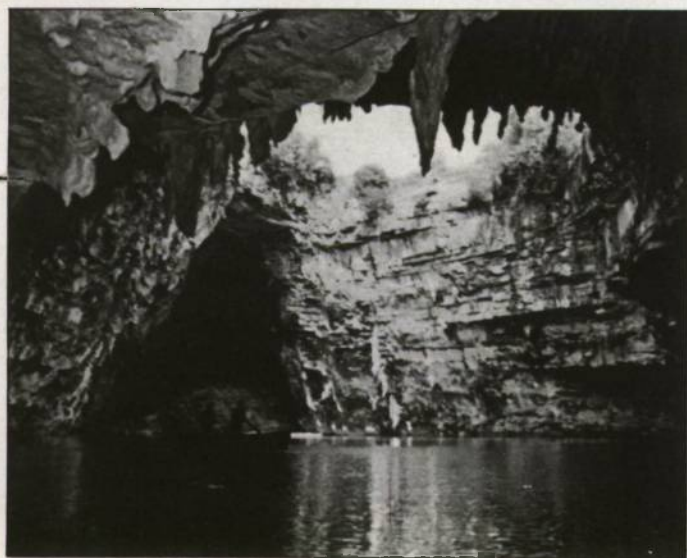
Ξεκινώντας την ξενάγηση στη γραφική Κεφαλονιά δεν έχουμε παρά να σας γνωρίσουμε πρώτ' απ' όλα το Αργοστόλι, την πρωτεύουσα του νησιού. Είναι λιμάνι με 7.000 κατ. περίπου και πάρα πολλά αξιοθέατα. Οι καταβόθρες στην περιοχή

της Λάσσης είναι ένα από τα πιο σπάνια γεωλογικά φαινόμενα ενώ δίπλα τους βρίσκεται και ο φάρος του Αργοστολίου χτισμένος με θαυμάσιο αρχιτεκτονικό σχέδιο. Η γέφυρα με τις χαρακτηριστικές της καμάρες ενώνει την Πόλη με την απέναντι ακτή και χτίστηκε το 1813 από τους Άγγλους. Η Αρχαία Κράνη στη λιμνοθάλασσα του Κούταβου με ερείπια του παλιού υδραγωγείου και τείχη με γιγαντιαίους λαξευτούς λίθους από τον 4ο και 3ο π.Χ. αιώνα.

Το Σπήλαιο του Αγίου Γερασίμου, προστάτη του νησιού που απέχει 3 χιλ. από το Αργοστόλι και στο οποίο ασκήτευε ο Άγιος πριν κατέβει στην «Κοιλιά των Ομαλών».

Το Αρχαιολογικό μουσείο της Πόλης εκθέτει θαυμάσια ευρήματα από τους προϊστορικούς και μυκηναϊκούς χρόνους.

Η Κοργαλένειος βιβλιοθήκη στεγάζει το ιστορικό Αρχείο και το Λαογραφικό Μουσείο όπου βρίσκονται μοναδικά σε ομορφιά κειμήλια, δωρεές από τις οικογένειες των καπεταναίων του νησιού. Αξιόλογη είναι επίσης και η συλλογή Βυζαντινών εικόνων που περιλαμβάνει 29 φορητές εικόνες 16ου και 17ου αιώνα καθώς και διάφορα παλαιά εκκλησιαστικά αντικείμενα. Ακόμη αρκετά κοντά στο Αργοστόλι υπάρχει ο Πλατύς Γιαλός υπέροχη οργανωμένη πλαζ.

Το **Ληξούρι** βρίσκεται απέναντι από το Αργοστόλι και οι πόλεις από τη θάλασσα απέχουν μόνο τρία μίλια. Η πόλη καταστράφηκε το 1534 από τους σεισμούς. Η μετασεισμική πόλη έχει ξενοδοχεία, γηροκομείο και νοσοκομείο. Υπάρχει έξω από την Πόλη φρούριο γνωστό σαν Παλαιόκαστρο. Εκεί υπάρχει και η ερειπωμένη αρχαία Πάλλη.

Άξια επίσκεψης είναι επίσης η **Βαλλιάνειος επαγγελματική σχολή**, το **Σπίτι των Ιακωβάτων** με πλούσια βιβλιοθήκη, η **Μονή Κεκριώνος**, καθώς και η τοποθεσία **Μερισιά** όπου βρίσκεται το κτήμα και το εξοχικό του σατιρικού ποιητή Αντρέα Λασκαράτου.

Τα κοντινά στην περιοχή Αργοστολίου χωριά, η **Λακήθρα**, τα **Μεταξάτα**, οι **Κεραμιές**, τα **Καλλιγάτα**, τα **Σαρλάτα**, τα **Ντομάτα**, τα **Περάτα** και οι **Μηλιές** είναι πανέμορφα και γραφικά με ποικιλία τοπίων και πράσινου. Στα Ντομάτα στην Εκκλησία της Θεοτόκου βρίσκεται το φέρετρο με το οποίο μεταφέρθηκε στην Οδησό το λείψανο του Πατριάρχη Γρηγορίου του Ε'.

Στην περιοχή της **Σάμης**, όπου αφθονούν τα πηγαία νερά και η βλάστηση, βρίσκεται το σπήλαιο **Δρογκαράτη** με πανέμορφους σταλακτίτες και σταλαγμίτες και θαυμάσια ακουστική. Ένα άλλο μοναδικό λιμνοσπήλαιο της Μελισσάνης βρίσκεται στο χωριό **Βλαχάτα**. Το βάθος του νερού του φτάνει τα 35 μέτρα ενώ η απόσταση της γης από την επιφάνεια του νερού είναι 36 μέτρα. Στη γύρω περιοχή υπάρχουν κι άλλα σπήλαια που δυστυχώς όμως δεν έχουν ακόμη εξερευνηθεί. Στους λόφους που πλαισιώνουν τη Σάμη υπάρχουν ερείπια από τείχη με λαξευτούς λίθους καθώς και απομεινάρια ρωμαϊκού οικοδομήματος.

Το **Φισκάρδο** οικισμός 54 χλμ. ΒΑ του Αργοστολίου έχει ανακηρυχθεί διατηρητέος λόγω της μοναδικής αρχιτεκτονικής του. Υπάρχουν αρχαιότητες καθώς και ερείπια Βυζαντινού Ναού.

Στην τοποθεσία **Χτούρια** βρίσκονται τα ερείπια παλαιοχριστιανικής εκκλησίας και πέτρινη σαρκοφάγος ανάγλυφο των Διοσκουρίων καθώς και κοιλότητα λαξευμένη σε πέτρωμα γνωστή σαν θρόνος της βασίλισσας **Φισκάρδας**.

Στη Νοτιοανατολική περιοχή της Κεφαλλονιάς βρίσκεται όπως αναφέρει ο Πολύβιος η αρχαία «δυσπολιόρκητος Πόλη». Πρόννοι, τείχη της σώζονται ερειπωμένα. Σήμερα είναι γνωστά σαν «Κάστρο της Συριάς». Στη νότια άκρη της Σκάλας (χωριό κοντά στους Πρόννους) βρέθηκε το 1956 οικοδόμημα Ρωμαϊκής εποχής με ενδιαφέροντα ψηφιδωτά δάπεδα. Επίσης στην ίδια περιοχή υπάρχουν κατάλοιπα λιθινής εποχής καθώς και ίχνη ναού του Απόλλωνα.

Τέλος δεν μπορούμε να μην αναφέρουμε τον **Αίνο** με την υψηλότερη κορφή του τον **Μεγάλο Σωρ** ύψους 1.620 μ. που τα χιόνια του κρατάνε μέχρι και τέλος Απρίλη. Τα έλατα του δάσους στην περιοχή – που έχει ανακηρυχθεί Εθνικός Δρυμός – έχουν ένα βαθύτερο χρώμα από το συνηθισμένο και είναι γνωστά με το όνομα «Ελάτη η Κεφαλληνιακή». Στην περιοχή υπάρχει άφθονο κυνήγι λαγών.

Και μην ξεχάσετε πηγαίνοντας στη Κεφαλλονιά να γευτείτε την υπέροχη κεφαλονίτικη πίττα με κρέας, τη σκορδαλιά (αλιάδα) τα γλυκά μάντολες και παστοκύδωνες, το υπέροχο θυμαρίσιο μέλι καθώς και τα ντόπια ονομαστά κρασιά **Ρομπόλα** και **μαυροδάφνη**.

11 "Ο Άγγελος Σικελιανός"

«Ηχήστε, οι σάλπιγγες...»

Το ποιητικό μεγαλείο του Άγγελου Σικελιανού

Σ ένα κρεβάτι αθηναϊκής κλινικής άφηνε πριν τριάντα πέντε χρόνια την τελευταία του πνοή, ένας από τους μεγαλύτερους Έλληνες ποιητές, ο Άγγελος Σικελιανός.

Στη σελίδα του ημερολογίου ήταν γραμμένη η ημερομηνία: 19 Ιουνίου 1951 και στην αντίστοιχη του βιβλίου της ζωής του αυτή των 67 του χρόνων.

Πίσω του έμενε ένα έργο γεμάτο ζωντάνια, σφρίγος και λυρισμό – πνευματική υποθήκη πάντα διδακτική και επίκαιρη για τις κατοπινές γενιές.

Ο Άγγελος Σικελιανός γεννήθηκε στη Λευκάδα το 1884. Από τα δεκαπέντε του χρόνια διακρίνονταν το ποιητικό του ταλέντο, μέσα από γλαφυρότατα και γλωσσικά αψεγάδιαστα τετράστιχα. Σε ηλικίας είκοσι τριών ετών γράφει τον «Αλαφροίσκιωτο», το πρώτο μεγάλο του έργο.

Η ζωή του είναι, στη συνέχεια, άνετη, οικονομικά εξασφαλισμένη, γεμάτη κοινωνικές επιτυχίες. Αυτό το γεγονός, όμως, δεν απομονώνει δεν τον ξεκόβει ούτε μια στιγμή από το λαό, το πλήθος. Αυτόν υμνεί και δοξάζει όσο κανείς ποιητής στον τόπο μας.

Μετά το γάμο του με τη βαθύπλουτη και όμορφη αμερικανίδα Εύα Πάλμερ πραγματοποιεί το 1927 και το 1930 ένα

παλιό του όνειρο, την αναβίωση των δελφικών γιορτών, κάτι που τον κάνει παγκόσμια γνωστό.

Η λαίλαπα της κατοχής που σκιάζει τα πάντα, τον αναγκάζει να σκύψει ακόμα πιο κοντά στους δοκιμαζόμενους Έλληνες.

Με τη βροντερή φωνή του στην κηδεία του Παλαμά δονεί τις ψυχές των χιλιάδων «λεύτερων πολιορκημένων» που έχουν κατακλύσει το νεκροταφείο και γονατίζουν για να ψάλλουν τον εθνικό ύμνο, κάτω από τα έκπληκτα μάτια των κατακτητών.

Στο έργο του παντρεύονται με αριστοτεχνικό τρόπο, με γλώσσα θαυμάσια, η ορμητικότητα, ο ηρωισμός, το μεγαλείο και ο άκρατος λυρισμός. Εικόνες ζωντανές της φύσης, γεμάτες αστείρευτο πάθος, υμνούν τις εκδηλώσεις της ζωής. Γύρω χορεύουν ασταμάτητα το μυστηριακό τους χορό τα ζωντανά πλάσματα της οικουμένης.

Ήρωας στις σελίδες του ο λαός, ο δουλευτής, ο μεροκαματιάρης, ο ξωμάχος. Ταυτισμένος σχεδόν με τη φύση μέσα από τον πόνο και την αγάπη του γι' αυτή.

Κυρίαρχος είναι και ο ρόλος του θρησκευτικού συναισθήματος που διακατέχει ολοφάνερα τον ποιητή. Ο χριστιανι-

Ε ΑΓΡΑΦΟΝ

προχωρήσαν 'έξω από τα τέχνη
ταξ δύν, ό φίμοι και οι μαδνιέρ του
σάν, χίνο άκίμα πριν να γύρι ο ήχος,
ζυγίσαντ, ανταπάντεχα, σόν τόπο
των ή πόχη έρχιτ χρόνια τα σκουσίδια,
καμμένα άρρώσων σερμάια, άποφόρα,
στασμένα άγγιά, άπορρίματα, ξεμυρίδια....

Κ' έκει, σόν από φυλό σωρόν άπάνω,
προμένο, με τα σέγια προμένα
σόν σιρανό, ένό σέχον το φοβίμε
των, ως ξεφηνιά, άκούονα τα κορμίμα
των το σικιάταν, πάτιμα, το άφηναν,
μία τέσια όσμιλν ανάδωκε, όσόν όχοι
σα μ' ένα θυμα, οι μαδνιέρ, κραύντα
σιμ φοίχτα του έν τνοι, αποδερμίσαν....

Μ α ό φίμοι, μονάχο προχωρήσαν
πρη το σωρό γαχίνια κοινοσάνη
και το φοβίμε ένίκατ έσο πύνα
δέν έκραίνη μαδνιέρ και τόναν
από μαυρά: // Παβί, δέ νύδης τάχα
τι φοβέρν όσμι και σέμο' έσο; //

Τα Ακριτικά του Άγγελου Σικελιανού γράφτηκαν με το χέρι σε 100 αντίτυπα αριθμημένα και υπογραμμένα από τον ποιητή τον Απρίλη και Μάρ 1942. Ανατυπώθηκαν το 1981 για το «Έτος Σικελιανού» που οργάνωσαν τα υπουργεία Προεδρίας της Κυβέρνησης, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Πολιτισμού και Επιστημών.

σμός αναδεικνύεται ζωντανά, ποικιλμένος με όλα τα στοιχεία του ελληνικού πολιτισμού που τον επηρέασαν στη συνέχεια. Εκφράζεται αδιάσπαστα ο προχριστιανικός και μεταχριστιανικός μυστικισμός, η αρχαία και μεταγενέστερη ελληνική παράδοση, συνταιριάζεται η ψυχή με τη φύση και το σύμπαν, προβάλλεται η επικράτηση της δικαιοσύνης ανάμεσα στους ανθρώπους, η λευτεριά και η ισοτιμία κάτω από τη σκέπη των ιδεών.

Τα έργα του:

Μετά τον «Αλαφροσίκωτο» (1907), γράφει τον «Πρόλογο στη ζωή» (1915 - 17). Στην αδελφή του που είχε πεθάνει αφιερώνει το «Μήτηρ Θεού» (1917), και υμνεί τη ζωή μέσα από

τη σκιαγράφιση του θανάτου. Το 1919 δημιουργεί το «Πάσχα των Ελλήνων» τραγούδι για τη φύση και τη νέα ζωή.

Οι τραγωδίες του δίνουν μια ακόμα διάσταση του ταλέντου του που ξεφεύγει από το στενά ποιητικό χαρακτήρα. «Ο Διθύραμβος της Ρόδου» γράφεται το 1932 και παίζεται στον Φιλοπάππου το 1933. Ακολουθεί η «Σίβυλλα» (1940), «Ο Δαίδαλος στην Κρήτη» (1942), «Ο Χριστός στη Ρώμη» (1946), «Ο θάνατος του Διγενή» και τέλος «Ο Ασκληπιός».

Για την ποίηση του Σικελιανού έγιναν πολλές συζητήσεις από όλους τους μελετητές της νεοελληνικής λογοτεχνίας, και κανείς δεν αμφισβήτησε την αξία της.

□

Το μυστήριο της Ατλαντίδας

Ατλαντίδα. Μια λέξη γεμάτη μυστήριο, μαγεύει. Μια πόλη υπαρκτή ή φανταστική, ένα μεγάλο ερωτηματικό μέχρι τις μέρες μας. Ποια είναι η αλήθεια, με βάση τα κείμενα ερευνητών, φιλοσόφων, ιστορικών από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα;

Ο φιλόσοφος Πλάτωνας αναφέρει στο διάλογο του «Τίμαιος και Κριτίας» την Ατλαντίδα.

Πρόκειται για ένα νησί πολύ μεγάλο που πιστεύεται ότι βρισκόταν στον Ατλαντικό Ωκεανό, δυτικά από τον πορθμό του Γιβραλτάρ, τις Αρχαίες Ηράκλειες Στήλες. Πάντα κατά τον Πλάτωνα η Ατλαντίδα καταποντίστηκε μετά από ισχυρό σεισμό.

Στην ευρωπαϊκή φιλολογία, πολύ αργότερα, ο «μύθος» της Ατλαντίδας «ζωντάνεψε» σε πολλά έργα. Τα κυριότερα, πιο εμπνευσμένα και τεκμηριωμένα ήταν: «Η νέα Ατλαντίδα» του Βίκωνα, το ποίημα «Ατλαντίδα» του Καταλανού κ.ά.

Πολλοί ερευνητές ισχυρίζονται πως τα περισσότερα από όσα αφηγείται ο Πλάτωνας είναι δικές του και μόνο απόψεις και ίσως, στοιχεία της φαντασίας του. Άλλοι υποστηρίζουν ότι η Ατλαντίδα είναι κράμα μύθων και γεγονότων και ότι συνέβησαν στο χώρο της Μεσογείου.

Η πιο συγκρατημένη άποψη για την Ατλαντίδα λέει περίπου τα ακόλουθα:

«Στο νησί Ατλαντίδα ζούσαν και δρούσαν οι Άτλαντες, λαός γεμάτος ανθρωπιά, γνώσεις, ευρύτητα πνεύματος πρόοδο στις επιστήμες και τις τέχνες. Πλούτος, ευφορία της γης, πολυτέλεια χαρακτήριζαν τη ζωή της. Φωτεινοί ναοί παλάτια πλούσια και γύρω τους μεγαλόπρεπο και ασφαλές προστατευτικό τείχος. Για πολλούς αιώνες οι βασιλιάδες της κυβερνούσαν όχι μόνο το νησί αλλά και την πλούσια Μεσόγειο Θάλασσα. Για άγνωστους λόγους το ένδοξο κράτος παρακμάζει κάποτε και οι ηγέτες του καταλαμβάνονται από επεκτατικές διαθέσεις. Προετοιμάζουν στρατό για να κυριεύσουν τις γύρω χώρες. Στις πρώτες τους επιθετικές ενέργειες κατά των Ελλήνων αποτυγχάνουν και τους αναγκάζουν να επιστρέψουν άπρακτοι στο νησί. Επιστέγασμα όλων αυτών αποτελεί ένας τρομακτικός σεισμός που σηκώνει τεράστια κύματα και μέσα σε μια νύχτα βουλιάζει και εξαφανίζει το πανέμορφο μέρος».

Το μυστήριο που περιβάλλει την Ατλαντίδα δεν διαλευκάνθηκε μέχρι σήμερα παρά τους κατά καιρούς ισχυρισμούς ερευνητών απ' όλο τον κόσμο.

Τι είναι η Ατλαντίδα; Η Μινωική Κρήτη; Περιοχή της Πορτογαλίας; Οι Αζόρες; Κανείς δεν μπορεί να το πει με βεβαιότητα και ίσως να μην το μάθουμε ποτέ.

«Τα στοιχεία για την Ατλαντίδα χρησιμοποιήθηκαν από εργασία του αρχιφύλακα Γιώργου Πανταζόπουλου».

Τι είναι το Πολικό Σέλας

Εκπληκτικό φωτεινό φαινόμενο που πάντα άφηνε άναυδους από θαυμασμό τους θεατές του και που προβληματίζει ακόμη και σήμερα αρκετούς επιστήμονες.

Για όσους πετούν πάνω από τον αρκτικό κύκλο η εμφάνιση της πολικής νύχτας στολισμένης με φανταστικές ανταύγειες είναι κάτι το ιδιαίτερα εντυπωσιακό.

Από την αρχαιότητα ακόμα όλοι οι λαοί ο καθένας με τη δική του αντίληψη το περιγράφουν σε κείμενα που έχουν διασωθεί.

Κατά τους Εσκιμώους ήταν πυρσός που οδηγούσαν στον παράδεισο τις ψυχές των νεκρών. Στο 13ο αιώνα πίστευαν ότι ήταν η αντανάκλαση των πάγων της Γροιλανδίας. Μόλις το 17ο αιώνα ονομάστηκε Βόρειο Σέλας και σήμερα συνήθιζον να το λένε Πολικό Σέλας.

Η πρόοδος της επιστήμης βοηθά στην καλύτερη κατανόηση του φαινομένου αυτού που η επίδρασή του στο έδαφος είναι πολύ μεγάλη. Ένα Πολικό Σέλας αντιστοιχεί με τεράστια ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας, ίση μ' αυτή που παράγουν όλα μαζί τα ηλεκτρικά εργοστάσια του κόσμου. Γι' αυτό και συχνά κάνει άνω - κάτω τα ραντάρ, τα ραδιοφωνικά κύματα και προκαλεί διακοπές του ηλεκτρικού ρεύματος σε μεγάλες περιοχές των βόρειων χωρών.

Η επιστημονική εξήγηση το περιγράφει αδρά: Ο ήλιος εκτοξεύει συνέχεια ένα κύμα μορίων, από τα οποία ο πλανήτης μας προστατεύεται χάρη σ' ένα μαγνητικό πεδίο που απέχει από το έδαφος 50.000 - 80.000 χιλιόμετρα. Αυτό το προστατευτικό πεδίο δεν είναι απόλυτα στεγανό και επιτρέπει στο 1% από τα ηλιακά μόρια να μπαίνουν στην ατμόσφαιρα, κοντά στους δυο πόλους. Αυτό το ποσοστό δημιουργεί σε απόσταση 5.000 χιλιομέτρων από το έδαφος, ισχυρά ηλεκτρικά πεδία που ανεβάζουν τα ηλεκτρικά μόρια, μαζί με τα γειτονικά

ιόντα και ηλεκτρόνια σε ψηλά επίπεδα ενέργειας. Όταν όλα αυτά φτάσουν σε απόσταση 100 χλμ. από το έδαφος συναντούν άτομα οξυγόνου και αζώπου που απορροφούν ένα μέρος της ενέργειάς τους και παράγουν μια έντονη και πολύχρωμη φωτεινή ακτινοβολία. Αυτό ακριβώς είναι το Πολικό Σέλας. Η φωτεινότητά του αυξάνεται όταν γίνεται εντονότερη η ηλιακή ακτινοβολία.

Η τελειότερη πολιτεία

Η τελειότερη πολιτεία αποτελεί ένα πρόβλημα που δεν λύθηκε ακόμα και ένα όνειρο των ανθρώπινων γενιών που δεν κατορθώθηκε ως τη στιγμή αυτή η ικανοποίησή του.

Ορισμοί για το ποια μπορεί να είναι υπάρχουν πολλοί. Τους βασικότερους τους συναντάμε στο περίφημο συμπόσιο των επτά σοφών της αρχαιότητας. Ας τους ξαναθυμηθούμε γιατί εξακολουθούν, μερικοί από αυτούς να είναι ιδιαίτερα επίκαιροι — διασώθηκαν από τον Πλούταρχο και μεταφέρθηκαν στις ερχόμενες γενιές. Να τι είπαν κατά σειρά οι σοφοί:

— «Η τελειότερη πολιτεία είναι εκείνη, όπου δεν αναγνωρίζεται κανείς ανώτερος από τους νόμους» (Βίας).

— «Εκείνη, που οι κάτοικοί της δεν είναι ούτε πλούσιοι, μήτε φτωχοί» (Θαλής).

— «Εκείνη στην οποία μισούν την κακία και τιμούν την αρετή» (Περίας-δρος).

— «Εκείνη, που τα αξιώματα δίνονται στους ενάρετους και ποτέ στους κακούς» (Πιτακός).

— «Εκείνη, όπου οι πολίτες φοβούνται περισσότερο την κατηγορία από την τιμωρία» (Κλεόβουλος).

— «Εκείνη όπου οι νόμοι τιμούνται περισσότερο από τους ρήτορες» (Χίλων).

— «Εκείνη, όπου το αδίκημα και προς τον τελευταίο πολίτη θεωρείται αδίκημα προς ολόκληρη την πολιτεία» (Σόλων).

ΑΓΡΙΝΙΟ

Οι κίνδυνοι από τα τροχοφόρα είναι πολλοί και μας παραμονεύουν σε κάθε βήμα μας. Και επειδή πάντα η πρόληψη είναι αποτελεσματικότερη από την καταστολή, η Τροχαία Αγρινίου ανέπτυξε έντονη δραστηριότητα προς αυτή την κατεύθυνση.

Συγκεκριμένα, κλιμάκιο του Τμήματος Τροχαίας της πόλης, με επικεφαλής τους βαθμοφόρους του, επισκέπτεται τα σχολεία της περιοχής, ενημερώνοντας τους μαθητές για τους κινδύνους που αντιμετωπίζουν στους δρόμους από τα αυτοκίνητα και υποδεικνύοντας τρόπους αποφυγής των τροχαίων ατυχημάτων. Η ενημέρωση εμπλουτίζεται με ομιλίες και προβολή σλάιτς πάνω σε θέματα κυκλοφοριακής αγωγής.

Μιλώντας με τα παιδιά, οι τροχονόμοι αναφέρουν ακόμα στην αποστολή της Αστυνομίας και στις σχέσεις που πρέπει να αναπτύσσονται ανάμεσα στους πολίτες και τα όργανα της τάξης. Ειδικά για τους νέους η πρωτοβουλία αυτή βοηθά στη σύσφιξη των σχέσεών τους με την ΕΛ.ΑΣ., αλλά και στη σημαντική μείωση των τροχαίων ατυχημάτων.

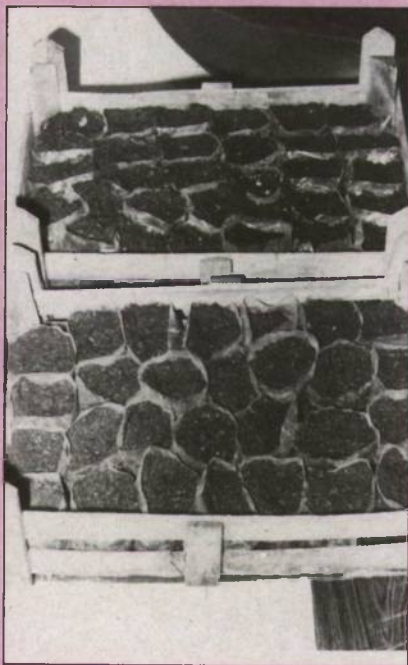
Η συστηματική και οργανωμένη άριστα διαφωτιστική εκστρατεία της Τροχαίας Αγρινίου, προκάλεσε τα κολακευτικά σχόλια όχι μόνο του κοινού και των μαθητών, αλλά και του τοπικού Τύπου.

ΛΑΜΙΑ

Η Ασφάλεια Λαμίας κατάφερε μετά από συστηματική παρακολούθηση και με τη σωστή αξιοποίηση των πληροφοριών που είχαν φθάσει σ' αυτήν, να εξαρθρώσει σπείρα διαρρηκτών που δρούσε στο νομό Φθιώτιδας και στη γειτονική Φωκίδα, από το καλοκαίρι του 1984.

Την αποτελούσαν οι: Αθανάσιος Ζέικος ιδιωτ. υπάλληλος, Βασιλική Μακροπούλου νοικοκυρά, Γεώργιος Τριανταφύλλου τεχνίτης αυτών, Ιωάννης Φλώρος γεωργός, κάτοικοι Μώλου και Παναγιώτης Καραδήμας γεωργός, κάτοικος Καμμένων Βούρλων, όλοι ηλικίας από 23 ως και 28 χρόνων. Με τη μέθοδο της από κοινού ή κατά ζεύγη «εφόρμησης» είχαν διαρρήξει δέκα βίλλες, μία καφετέρια, ένα εστιατόριο, ένα φαρμακείο και ένα αυτοκίνητο.

Πλούσια η συγκομιδή τους περιλάμβανε: μία μοτοσυκλέτα, ναρκωτικά φάρ-

μακα, βίντεο, τηλεοράσεις, στερεοφωνικά συγκροτήματα, φωτογραφικές μηχανές, βιβλία κλπ. Το μεγαλύτερο μέρος των κλοπιμαίων βρέθηκε στα χέρια της σπείρας, κατασχέθηκε και επιστράφηκε στους ιδιοκτήτες ενώ το υπόλοιπο είχε πουληθεί σε κλεπταποδόχους της Αθήνας.

Ακόμα, στο σπίτι του Ζέικου βρέθηκαν: 61 σφαίρες πολεμικού όπλου, 25 σφαίρες περιστρόφου, 1 ξιφολόγχη και μια στρατιωτική πυξίδα που τα είχε κλέψει από τη μονάδα του, όταν υπηρετούσε εκεί τη θητεία του. Η συνολική αξία των κλοπιμαίων φθάνει και ξεπερνά τα 3

Οι αστυνομικοί, όμως, της Ασφάλειας Λαμίας δεν παρακολουθούσαν μόνο τους διαρρηκτές. Είχαν εντοπίσει δύο φυτείες ινδικής κάνναβης (χασίς) και συνέλαβαν τους καλλιεργητές.

Στις 12 Απρίλη πιάστηκε ο Κων/νος Βίβλιας, 24 χρόνων, κάτοικος Λαμίας, δ/ντής του μπαρ «Κρέιζυ γκερλς», σε αποθήκη που είχε νοικιάσει δίπλα από το σπίτι του στη Λαμία, ενώ καλλιεργούσε μέσα σε δύο τελλάρια 60 σακκούλες, με φυτεμένο σπόρο χασίς. Τα μικρά φυτάνια είχαν «φουσκώσει» και ήταν σχεδόν έτοιμα για μεταφύτευση σε άλλο σημείο. Είναι χαρακτηριστικό ότι ήταν

πρόσφατα ποτισμένα και περιποιημένα με ειδικό λίπασμα.

Την ίδια τύχη, έξη μέρες αργότερα, είχε και ο Δημήτριος Μπερτόλης, 40 χρόνων, μανάβης κάτοικος Λαμίας, που επίσης καλλιεργούσε στη δασική περιοχή Χαλκομάτας σε σακκούλακια έτοιμα για μεταφύτευση, 115 φυτά χασίς. Ειδικά για τον Μπερτόλη οι αστυνομικοί της Ασφάλειας είχαν στήσει ενέδρα και υπομονετικά περίμεναν τρεις ημέρες ώστε να τον συλλάβουν επ' αυτοφώρω την ώρα που πότιζε τη φυτεία, με το ποτιστήριο στο χέρι.

Το φωτογραφικό στιγμιότυπο μιλά μόνο του, για τα δύο τελλάρια και το «πολύτιμο περιεχόμενό» τους που «έστειλαν» τον Κων/νο Βίβλια στη φυλακή.

ΛΑΡΙΣΑ

Στάλθηκε από τους μαθητές ενός δημοτικού σχολείου στην Πυροσβεστική Υπηρεσία της πόλης. Σας αφήνουμε να το διαβάσετε αυτούσιο όπως το έγραψαν οι μαθητές της Ε' τάξης και ο δάσκαλός τους:

«Οι μαθητές της Ε' τάξης της Σχολής «Καραβάνα» θα θέλαμε να σας ευχαριστήσουμε που ανταποκριθήκατε στην πρόσκληση των δασκάλων και μας ενημερώσατε στο θέμα των πυρκαγιών.

Όλοι στεναχωριόμαστε όταν βλέπουμε δάση ολόκληρα να γίνονται κάρβουνο, σπίτια να καίγονται, εργοστάσια να καταστρέφονται. Κι όμως, με την κατάλληλη ενημέρωση, τη δική μας προσοχή, πολλά θα μπορούσαν να σωθούν. Κι εσείς να επεμβαίνετε με κίνδυνο της ζωής σας μόνο σε απρόβλεπτες περιπτώσεις.

Στο θέμα της ενημέρωσης μας βοήθησε πολύ ο πυρονόμος κ. Στουκογιώργος. Μας εξήγησε απλά και αναλυτικά πως προκαλούνται οι φωτιές, πως μπορούμε να τις αντιμετωπίσουμε και το κυριότερο πως μπορούμε να τις προλάβουμε. Εντύπωση επίσης προκάλεσε ο' όλους η επίδειξη κατάσβεσης φωτιάς.

Πιστεύουμε, πως με τη σωστή ενημέρωση η δουλειά σας θα είναι πιο απλή και εύκολη.

Ευχαριστούμε εσάς που δείξατε ενδιαφέρον για την ενημέρωσή μας και τον κ. Στουκογιώργο για τον κόπο που έκανε να έρθει κοντά μας και να συζητήσουμε για το σοβαρό πρόβλημα των πυρκαγιών.

Ο δάσκαλος και οι μαθητές της Ε' Τάξης

Η ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΙΜΙΑΣ

Α. ΠΡΟΛΗΨΗ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΙΜΙΑΣ

Ίσως έχετε ήδη ακούσει για τη Μεσογειακή αναιμία, που συναντάται στη χώρα μας με μεγάλη συχνότητα. Πιστεύετε ασφαλώς ότι εσείς δεν είναι δυνατό να αποκτήσετε παιδί με Μεσογειακή αναιμία, γιατί είστε πράγματι υγιείς και γιατί στο παρελθόν, σας βεβαίωσαν, ίσως από εξετάσεις που έτυχε να κάνετε, ότι το αίμα σας δεν παρουσιάζει καμιά ανωμαλία. Κι όμως αυτό δεν αποκλείει να είστε φορείς (ετεροζυγώτες) της Μεσογειακής αναιμίας και, κατά συνέπεια, όπως θα διαβάσετε παρακάτω, να κινδυνεύετε να αποκτήσετε ένα άρρωστο παιδί.

Στην Ελλάδα η συχνότητα των φορέων της Μεσογειακής αναιμίας είναι κατά μέσον όρο περίπου 8%, αλλά σε ορισμένες περιοχές φτάνει το 15% ή και περισσότερο. Η πιθανότητα λοιπόν να είστε κι εσείς φορείς της Μεσογειακής αναιμίας είναι αρκετά μεγάλη.

Διαβάστε προσεκτικά αυτές τις βασικές πληροφορίες που σας δίνουμε για τη Μεσογειακή αναιμία και θα δείτε ότι είναι δυνατό να προλάβετε το τραγικό ενδεχόμενο να γίνετε γονείς παιδιών με Μεσογειακή αναιμία.

Τι είναι η Μεσογειακή αναιμία

Η Μεσογειακή αναιμία ή νόσος του Κούλεϋ (Cooley), και πιο επιστημονικά «ομόζυγη β-μεσογειακή αναιμία», είναι νόσος που χαρακτηρίζεται από βαριά αναιμία ήδη από τη βρεφική ηλικία, παραμορφώσεις του σκελετού, καθυστέρηση στην ανάπτυξη, και διόγκωση των σπλάχνων. Με τον καιρό, προστίθενται σοβαρά παθολογικά προβλήματα από την καρδιά, τα νεφρά και άλλα όργανα. Ειδικά αποτελεσματική θεραπεία δεν έχει βρεθεί μέχρι σήμερα.

Η μόνη βοήθεια που προσφέρεται σε όσους πάσχουν από Μεσογειακή αναιμία είναι οι συνεχείς μεταγγίσεις, που κι αυτές έχουν αρκετούς κινδύνους.

Ποια η συχνότητα της νόσου στην Ελλάδα

Υπολογίζεται ότι στην Ελλάδα 2.000 άτομα πάσχουν από τη Μεσογειακή αναιμία, και κάθε χρόνο προστίθενται 100 - 200 άτομα. Όλοι οι άρρωστοι

έχουν ανάγκη από τακτική παρακολούθηση σε όλη τη διάρκεια της ζωής τους. Η πνευματική ανάπτυξη των αρρώστων είναι φυσιολογική, αλλά η αρρώστια

ΑΠΟΦΥΓΤΕ ΤΗ ΓΕΝΝΗΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΙΜΙΑ

τους κάνει ανίκανους για εργασία, με δυσεπίλυτα ψυχολογικά και οικονομικά προβλήματα, τόσο για τους ίδιους όσο και για την οικογένειά τους.

Πώς κληρονομείται η Μεσογειακή αναιμία

Είναι νόσος κληρονομική και μεταβιβάζεται με ορισμένους συνδυασμούς από τους γονείς στα παιδιά. Οι γονείς που μπορούν να αποκτήσουν άρρωστα παιδιά ονομάζονται φορείς ή ετεροζυγώτες της Μεσογειακής αναιμίας και δεν εμφανίζουν κανένα σύμπτωμα. Ο γάμος ενός φορέα με άτομο αιματολογικά υγιές δεν έχει κίνδυνο να αποδώσει παιδιά με Μεσογειακή αναιμία. Αυτά θα είναι υγιή ή ετερόζυγα, όπως ο ένας γονέας. Αντίθετα, ο γάμος μεταξύ ετεροζυγωτών είναι επικίνδυνος. Τώρα πως μπορεί να γεννηθεί ένα παιδί με ομόζυγη Μεσογειακή αναιμία από ετεροζυγώτες (φορείς) γονείς. Σύμφωνα με τους σχηματικούς συνδυασμούς, Μεσογειακή αναιμία θα έχει ένα στα τέσσερα παιδιά. Η πιθανότητα αυτή (25%) δεν ακολουθεί καμιά σειρά και ισχύει για κάθε εγκυμοσύνη, άσχετα αν το ζευγάρι έχει ήδη αποκτήσει και άλλο παιδί με Μεσογειακή αναιμία.

Πού μπορείτε να εξετασθείτε

Τονίζεται και πάλι ότι η Μεσογειακή αναιμία δεν θεραπεύεται κι ούτε υπάρχει τρόπος για την εξάλειψη της κληρο-

νομικής ανωμαλίας για τους φορείς της. Ωστόσο, η πρόληψη της νόσου είναι δυνατή και βασίζεται στην αναγνώριση των φορέων με ειδικό αιματολογικό έλεγχο. Ο αιματολογικός αυτός έλεγχος γίνεται στη χώρα μας.

Προπάντων πρέπει να εξετασθούν όσοι κατάγονται από την Πελοπόννησο, τις πεδινές περιοχές Ηπείρου, Θεσσαλίας και Βοιωτίας, τη Χαλκιδική και τη Βόρειο Εύβοια, τις περιοχές Λαμίας και Καρδίτσας, τη Ρόδο, τη Μυτιλήνη, τα νησιά του Ιονίου και την Κύπρο, όπου η νόσος συναντάται συχνότερα. Επίσης η εξέταση είναι απόλυτα αναγκαία στα άτομα των οποίων οι οικογένειες έχουν ή είχαν πρόβλημα παιδιών με Μεσογειακή αναιμία ή με παρόμοιες καταστάσεις, όπως η δρεπανοκυτταρική αναιμία κ.ά.

Πώς μπορεί να προληφθεί η Μεσογειακή αναιμία

Παρακαλούμε να προσέξετε ότι η εξέταση για τη διαπίστωση της ετερόζυγης β-Μεσογειακής αναιμίας δεν είναι απλή, απαιτεί πείρα και ειδικά τεχνικά μέσα και δεν είναι δυνατή σε όλα τα εργαστήρια.

Όλοι οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να αποταθούν σε ένα από τα αναφερόμενα Κέντρα του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας.

Η εξέταση γίνεται δωρεάν. Τα αποτελέσματα και οι κατάλληλες εξηγήσεις θα δίνονται στους ενδιαφερομένους προσωπικά από υπεύθυνα άτομα, με φροντίδα της Μονάδας Πρόληψης Μεσογειακής Αναιμίας, δέκα ημέρες μετά την αιμοληψία.

Β. ΠΡΟΓΕΝΝΗΤΙΚΗ ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΙΜΙΑΣ

Στην περίπτωση που η κύηση έχει αρχίσει και υπάρχει επιθυμία προγεννητικής διάγνωσης ή πραγματικοί λόγοι επιβάλλουν τη διάγνωση αυτή, ακολουθείται μια σειρά διαδικασιών που προϋποθέτουν την κατανόηση και τη συνεργασία των ενδιαφερομένων.

Η προγεννητική διάγνωση της Μεσογειακής αναιμίας θεωρείται πειραματική μέθοδος και τα αποτελέσματα δεν έχουν

ακόμη εκτιμηθεί με ακρίβεια. Στηρίζεται στην εξέταση μιας μικροσταγόνας αίματος που λαμβάνεται με παρακέντηση της μήτρας από τον πλακούντα (είναι το ίδιο με το αίμα του εμβρύου). Η παρακέντηση και η εξέταση του αίματος δεν είναι απλές μέθοδοι. Απαιτούν καλή προετοιμασία, συντονισμό και συνεργασία πολλών ατόμων (γιατρών και τεχνικών) και κυρίως άνεση χρόνου, ώστε να γίνουν οι απαραίτητοι έλεγχοι και να δοθεί μια αξιόπιστη απάντηση. Κατά συνέπεια, η προγεννητική διάγνωση της Μεσογειακής αναιμίας δεν μπορεί να οργανωθεί την τελευταία στιγμή, ούτε είναι μια εξέταση που γίνεται χωρίς την κατάλληλη προετοιμασία.

Πότε γίνεται η παρακέντηση;

Ο κατάλληλος χρόνος για τη διενέργεια της παρακέντησης είναι η 18η εβδομάδα της εγκυμοσύνης. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις ο χρόνος της παρακέντησης μπορεί να μετατεθεί μέχρι την 20η εβδομάδα, αυτό όμως δημιουργεί μεγάλες τεχνικές δυσκολίες και αποφεύγεται.

Αν η διαπίστωση ότι και οι δύο σύζυγοι είναι ετεροζυγώτες β-Μεσογειακής αναιμίας γίνει μετά το όριο των 20 εβδομάδων δεν θα είναι δυνατό να βοηθηθούν. Η προγεννητική εξέταση δεν μπορεί να γίνει για λόγους τεχνικούς, ηθικούς και νομικούς.

Οι διαδικασίες που περιλαμβάνει η προγεννητική διάγνωση της β-Μεσογειακής αναιμίας είναι οι ακόλουθες:

Προγραμματισμός

Συμπληρώνονται τα απαραίτητα στοιχεία και καθορίζεται η ημερομηνία της παρακέντησης με βάση τον υπολογισμό των εβδομάδων κύησης. Είναι απόλυτα αναγκαίο η ενέργεια αυτή να γίνει το νωρίτερο δυνατό. Η Μονάδα Πρόληψης έχει περιορισμένες δυνατότητες και με κανένα τρόπο δεν μπορεί να καλύψει τη ζήτηση. Η σειρά εξυπηρέτησης καθορίζεται με βάση τη σειρά προσέλευσης. Το πρόγραμμα που ετοιμάζεται καλύπτει συνήθως τους δύο επόμενους μήνες και δεν μπορεί να μεταβληθεί. Το γραφείο προγεννητικής διάγνωσης της Μονάδας Μεσογειακής αναιμίας στεγάζεται προσωρινά στο Εργαστήριο της Α' Παθολογικής Κλινικής του Πανεπιστημίου Αθηνών (ΓΕΝΙΚΟ ΛΑΪΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ, τηλ. 77.70.795).

Μελέτη του δείγματος

Το δείγμα του πλακουντικού αίματος παραλαμβάνεται από το προσωπικό της Μονάδας Πρόληψης Μεσογειακής αναιμίας, που παρευρίσκεται στην παρακέντηση και μεταφέρεται στο Εργαστήριο της Α' Παθολογικής Κλινικής του Πανε-

πιστημίου Αθηνών (που συνεργάζεται με τη Μονάδα) για να μελετηθεί. Η απάντηση δίνεται συνήθως 6 ημέρες μετά την παρακέντηση.

Αξιολόγηση αποτελεσμάτων

Η εξέταση γίνεται με τη μεγαλύτερη δυνατή επιμέλεια σε όλες τις περιπτώσεις. Είναι ασφαλής, όχι όμως υποχρεωτικά αλάνθαστη. Τόσο στη Μονάδα Πρόληψης Μεσογειακής αναιμίας στην Ελλάδα όσο και σε άλλα ανάλογα Κέντρα του εξωτερικού στις εκατοντάδες των περιπτώσεων που έχουν εξετασθεί μέχρι σήμερα έχουν σημειωθεί σπάνιες περιπτώσεις σφάλματος στην πρόγνωση. Το ποσοστό αυτό δεν ξεπερνά το 1 στα 100 και είναι πιθανό ότι θα μειωθεί στο άμεσο μέλλον, γιατί η αιτία μερικών σφαλμάτων έχει εντοπισθεί. Οποιοδήποτε, ελάχιστος κίνδυνος σφάλματος διάγνωσης υπάρχει πάντοτε.

Πού αλλού γίνεται η εξέταση;

Η προγεννητική διάγνωση της Μεσογειακής αναιμίας γίνεται επίσης σε ελάχιστες εξειδικευμένες Μονάδες της Αγγλίας, των Η.Π.Α. και άλλων χωρών. Η Ελληνική Μονάδα έχει σημαντική πείρα λόγω του μεγάλου αριθμού περιπτώσεων που έχει ήδη εξετάσει. Τα αποτελέσματα, ευχάριστα και δυσάρεστα, έχουν διασταυρωθεί και είναι παρόμοια σε όλες τις Μονάδες. Παντού η μέθοδος θεωρείται πειραματική και παντού καταβάλλεται προσπάθεια για κάθε δυνατή βελτίωση. Η Μονάδα Πρόληψης Μεσογειακής αναιμίας στην Αθήνα βρίσκεται σε καλή φιλική συνεργασία με τις Μονάδες του Εξωτερικού. Έτσι, αν χρειάζεστε πληροφορίες γι' αυτές μπορείτε και πάλι να αποταθείτε στο Γραφείο μας τις κατάλληλες μέρες και ώρες.

Τι στοιχίζει η προγεννητική εξέταση;

Η διεκπεραίωση των διαφόρων σταδίων της προγεννητικής εξέτασης για τη Μεσογειακή αναιμία συνεπάγεται, όπως είναι ευνόητο, σημαντικές δαπάνες. Αυτές αντιμετωπίζονται σε μεγάλο μέρος με επιχορήγηση του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας και από άλλες πηγές. Το Πανεπιστήμιο Αθηνών συμμετέχει διαδεόντως τους κατάλληλους χώρους, βασικό εξοπλισμό και, κυρίως, επιτρέποντας σε στελέχη του να εργάζονται στο σημαντικό αυτό πρόγραμμα. Ορισμένες άμεσες δαπάνες (εξέταση με υπερήχους, έξοδα χειρουργείου, βιοσύνθεση αιμοσφαιρίνης) καταβάλλονται απ' ευθείας από τους ενδιαφερομένους και καλύπτονται με επίσημες αποδείξεις. Οι δαπάνες αυτές αναγνωρίζονται από τους περισσότερους ασφαλιστικούς Ορ-

γανισμούς σήμερα. Η διαδικασία θα απλοποιηθεί στο άμεσο μέλλον. Σε καμία άλλη περίπτωση δεν υπάρχει θέμα πρόσθετων εξόδων ή αμοιβών.

Κέντρα περιοχής Αθηνών

1. Μονάδα Πρόληψης Μεσογειακής Αναιμίας
Λεωφ. Αλεξάνδρας 196, Αμπελόκηποι, Τηλ. 6461288.
2. Νοσοκομείο Παιδών «Αγία Σοφία» Θηβών και Λειβαδιάς, Γουδί.
Α Παιδιατρική Κλινική «Χωρέμιο», Τηλ. 7771611 εσ. 346
Β Σταθμός Αιμοδοσίας και Αιματολογικό Εργαστήριο, Τηλ. 7771611 εσ. 253.
3. Πολυιατρείο Δραπετσώνας
Ελευθερίου Βενιζέλου και Αναπαύσεως, Τηλ. 4612572.

Κέντρα άλλων Πόλεων

1. Άρτα Γενικό Νοσοκομείο. Σταθμός Αιμοδοσίας. Τηλ. 24920.
2. Ηράκλειο Κρήτης. Γενικό Νοσοκ. «Βενιζέλιο και Πανάνειο». Σταθμός Αιμοδοσίας. Τηλ. 231931.
3. Θεσσαλονίκη. Γενικό Νοσοκ. «Αγία Σοφία». Σταθμός Αιμοδοσίας.
Λεωφ. Παπαναστασίου 50. Τηλ. 837920
4. Ιωάννινα. Γενικό Νοσοκ. «Γ. Χατζηκώστα». Σταθμ. Αιμοδοσίας.
Λεωφ. Αμπελόκηπων. Τηλ. 26292 εσ. 206
5. Καβάλα. Γενικό Νοσοκομείο. Σταθμός Αιμοδοσίας. Τηλ. 830777
6. Καλαμάτα. Γενικό Νοσοκομείο. Τηλ. 23561, εσ. 6.
7. Κέρκυρα. Γενικό Νοσοκ. «Αγία Ειρήνη». Τηλ. 39403, εσ. 06.
8. Λαμία. Γενικό Νοσοκομείο. Σταθμός Αιμοδοσίας. Τηλ. 22530 εσ. 21.
9. Πάτρα. Νοσοκομείο Παιδών «Μ. Ι. Καραμανδάνη». Ερυθρού Σταυρού 40. Τηλ. 279508.
10. Ρόδος. Γενικό Νοσοκομείο. Τηλ. 25555 εσ. 42.
11. Τρίκαλα. Νομαρχία Τρικάλων. Τμήμα Υγιεινής. Τηλ. 20184.
12. Τρίπολη. Παναρκαδικό Γεν. Νοσ. «Η Ευαγγελίστρια. Σταθμός Αιμοδοσίας. Τηλ. 228542 εσ. 25.
13. Σέρρες. Γενικό Νοσοκομείο. Τηλ. 63113.
14. Λάρισα. Γενικό Νοσοκομείο. Τηλ. 234417.
15. Βόλος. Γενικό Νοσοκομείο. 3577.
16. Αγρίνιο. Γενικό Νοσοκομείο. 22717.
17. Πύργος. Γενικό Νοσοκομείο. 23933.
18. Μυτιλήνη. Γενικό Νοσοκομείο.

Οι πληροφορίες που δημοσιεύονται προέρχονται από ενημερωτικά φυλλάδια του Κέντρου Μεσογειακής Αναιμίας (Λ. Αλεξάνδρας 196, Αμπελόκηποι, Αθήνα).

ΖΩΝΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Επιμέλεια: Φώτης Μακροζαχόπουλος

Από 1ης Ιουνίου και μέσα από την προσπάθεια για μείωση των τροχαίων ατυχημάτων κατά το 1986 — έτος οδικής ασφάλειας — ενεργοποιήθηκε το άρθρο 81 παρ. 16 του ΚΟΚ, που αναφέρεται στην υποχρεωτική τοποθέτηση και χρήση της ζώνης ασφαλείας.

Η αδιαφορία των Ελλήνων οδηγών και συνοδηγών προς αυτό το τόσο πολύτιμο και χρήσιμο εξάρτημα του αυτοκινήτου, τους έχει στοιχίσει μέχρι σήμερα τη ζωή ή και την σωματική τους ακεραιότητα.

Τα στατιστικά στοιχεία και οι μελέτες αναφέρουν ότι οι συνέπειες στα θύματα των τροχαίων ατυχημάτων μειώνονται στο 1/3, τουλάχιστον, με τη χρησιμοποίηση της ζώνης. Συγκεκριμένα οι μελέτες που έχουν γίνει μέχρι σήμερα από Πολυτεχνεία, αυτοκινητοβιομηχανίες και κρατικά κέντρα ερευνών, έχουν αποδείξει ότι στους 100 νεκρούς σε θανατηφόρα ατυχήματα οι 35 θα ζούσαν, αν φορούσαν τη ζώνη. Από τους 100 βαριά τραυματισμένους οι 50 θα είχαν τραυματιστεί ελαφρά και από τους 100 ελαφρά τραυματισμένους οι 50 δεν θα είχαν πάθει τίποτα.

Η πολιτεία στην προσπάθειά της να προστατέψει τη ζωή των πολιτών κυκλοφόρησε ενημερωτικά έντυπα με σκοπό την ευαισθητοποίηση στο θέμα της ζώνης ασφαλείας και για τις συνέπειες που συνεπάγονται από τη μη χρησιμοποίησή της. Για την καλύτερη εφαρμογή του μέτρου εντάχθηκε η αστυνόμευση, και έτσι οι «απειθαρχοί» οδηγοί θα τιμωρούνται με το όχι ευκαταφρόνητο πρόστιμο των 4.100 δρχ. Αλλά ας δούμε με αριθμούς τι συμβαίνει σε μια σύγκρουση και το βαθμό χρησιμότητας της ζώνης ασφαλείας.

Κατά την σύγκρουση το ανθρώπινο σώμα, λόγω αδράνειας εξακολουθεί να κινείται με την ίδια ταχύτητα που είχε το όχημα πριν τη σύγκρουση, μέχρις ότου προσκρούσει στο εσωτερικό μέρος του οχήματος και σταματήσει ή πεταχτεί έξω από το όχημα.

Η δύναμη που δημιουργείται στην ανθρώπινη αυτή πρόσκρουση (μέσα ή έξω από το αυτοκίνητο) ακολουθεί όλους τους φυσικούς κανόνες, που διέπουν και τη σύγκρουση του οχήματος (παραμόρφωση μέχρις ότου απορροφηθούν όλες οι δυνάμεις που αναπτύσσονται) και είναι τελείως ανεξάρτητη απ' αυτή. Πιο αναλυτικά και σύμφωνα με τη φυσική η συνολική δύναμη που εξασκείται σε ένα σώμα κατά τη στιγμή της πρόσκρουσής του, εξαρτάται από το βάρος του, την ταχύτητά του και από τον συντελεστή επιβράδυνσης. Δηλ. αν ένα αυτοκίνητο συγκρουστεί μ' ένα αντικείμενο σταθερό (δέντρο, τοίχος κλπ.) τότε οι δυνάμεις που αναπτύσσονται είναι τεράστιες σε σχέση με μια σύγκρουση με κινητό αντικείμενο (προπορευόμενο αυτοκίνητο κλπ.).

Η συνάρτηση λοιπόν της ταχύτητας και της μεγάλης δύναμης που δημιουργείται στη σύγκρουση έχει σαν συνέπεια τον βαρύ τραυματισμό ή και το θάνατο του ανθρώπινου σώματος λόγω της περιορισμένης δυνατότητας αντοχής που έχει προς αυτές.

Για παράδειγμα σε σύγκρουση ενός οχήματος με 30

Η ορμή της σύγκρουσης με:

Η συνολική δύναμη που αναπτύσσεται κατά τη στιγμή της πρόσκρουσης σε σταθερό εμπόδιο.

χιλιόμετρα την ώρα, ένα άτομο βάρους 70 κιλών, δέχεται στο σώμα του μια δύναμη 1.400 κιλών. Εάν η ταχύτητά του είναι 50 χιλιόμετρα την ώρα τότε η δύναμη που αναπτύσσεται είναι 2.800 κιλά, περίπου 3 τόννοι, ίση δηλ. με τη δύναμη που αναπτύσσεται εάν πέσει από τον 4ο όροφο κάποιου σπιτιού πάνω σε τσιμεντένια επιφάνεια. (Τα παραπάνω στοιχεία πήραμε από το ενημερωτικό φυλλάδιο του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών).

Είναι λοιπόν εμφανές ότι το ανθρώπινο σώμα δεν μπορεί ν'

αντέξει σε τέτοιες δυνάμεις και το μόνο μέσο για να εξουδετερωθούν οι δυνάμεις αυτές είναι η ζώνη ασφαλείας, που το συγκρατεί να μην συγκρουσθεί, περιορίζοντας όλα τα επακόλουθα. Από τα παραπάνω στοιχεία καταρρίπτονται και τα επιχειρήματα ορισμένων οδηγών, ότι οι ζώνες ασφαλείας δεν χρειάζονται μέσα στην πόλη όπου δεν αναπτύσσονται μεγάλες ταχύτητες οπότε «μπορώ να κρατηθώ με τα χέρια από το τιμόνι» ή αν το αυτοκίνητο πιάσει φωτιά ή πέσει σε νερό «εάν φοράω τη ζώνη θα παγιδευτώ και θα καώ ή θα πνιγώ». Όμως και στις δύο περιπτώσεις θα έχουμε τραυματισμό και ειδικά στη δεύτερη περίπτωση για να μπορέσει να πεταχτεί ο οδηγός έξω, θα πρέπει προηγουμένα να αποφύγει τον τραυματισμό και να διασπείρει τις αισθήσεις του, για να το αναφέρει.

Προσοχή λοιπόν σ' αυτό το θέμα και συνειδητά ως ανταποκριθούμε όλοι στην προσπάθεια αυτή της πολιτείας για τη μείωση των τροχαίων ατυχημάτων κάνοντας χρήση των ζωνών όχι μόνο στο Εθνικό και επαρχιακό οδικό δίκτυο αλλά και μέσα στις πόλεις σε ολόκληρη την Ελληνική επικράτεια.

ΑΥΞΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΠΡΟΣΤΙΜΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΤΟΥ Κ.Ο.Κ.

Με στόχο να μειωθούν οι παραβάσεις, που συχνά καταλήγουν σε τροχαίο ατύχημα, αυξήθηκαν τα πρόστιμα για παραβάσεις του Κ.Ο.Κ. με απόφαση που υπέγραψε ο υφυπουργός Μεταφορών - Επικοινωνιών Αλέξανδρος Ρουσσοπούλος.

Μερικές χαρακτηριστικές περιπτώσεις προστίμων στο σύνολο των 92 παραβάσεων είναι:

- Η παραβίαση του **ερυθρού** σηματοδότη με πρόστιμο τουλάχιστον 12.000 δρχ.
- Η μη χρησιμοποίηση της **ζώνης** με 4.100 δρχ.
- Η οδήγηση στο **αντίθετο ρεύμα** ή σε αντίθετη κίνηση στους μονόδρομους με 6.100 δρχ.
- Η υπέρβαση **ορίου ταχύτητας** 4.100 δρχ. εάν δεν ξεπερνά το 20% του ορίου και 8.100 όταν ξεπερνά το 20%.
- Το **αντικανονικό προσπέρασμα** 4.100 δρχ.
- Η **παράνομη στάση και στάθμευση** 4.100 δρχ.
- Η μη χρησιμοποίηση του «**φλας**» 4.100 δρχ.
- Η μη τήρηση της σωστής **απόστασης** από το προπορευόμενο όχημα 4.100 δρχ.
- Η **ρυμούλκηση** άλλων οχημάτων χωρίς να τηρούνται οι προβλεπόμενες από τον ΚΟΚ προϋποθέσεις 6.100 δρχ.
- Η **πλημμελής λειτουργία των φρένων** 8.100 δρχ.
- Η **έλλειψη του ενός ή και των δύο φώτων πορείας** 4.100 δρχ.
- Η **έλλειψη «μεσαίων» φώτων** 6.100 δρχ.
- Η **έλλειψη του ενός ή και των δύο φώτων πινακίδας** 1.300 δρχ.
- Η **έλλειψη του ενός ή και των δύο «στοπ»** 4.100 δρχ.

Για να έχουμε όμως τα ευεργετικά αποτελέσματα της ζώνης θα πρέπει να μάθουμε να τη χρησιμοποιούμε σωστά. Ήτοι:

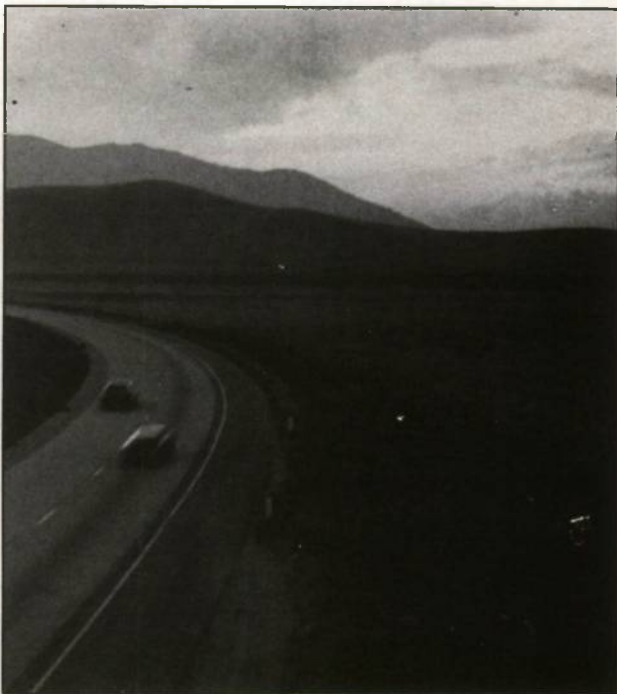
● **Φορώντας τη ζώνη** πρέπει να προσέχουμε ώστε ο **διαγώνιος ιμάντας** που δένει στο στήθος, με κανένα τρόπο να μην **ακουμπάει** στο λαιμό γιατί υπάρχει κίνδυνος ακόμα και **στραγγαλισμού**. Ο **ιμάντας** θα πρέπει να **περνάει ακριβώς πάνω από τον ώμο**.

● Οι **ζώνες** που δεν διαθέτουν αυτόματο μηχανισμό **τυλίγματος** - **ξετυλίγματος** πρέπει να **ρυθμίζονται** έτσι ώστε να μην είναι ούτε πολύ **σφιχτές** ούτε πολύ **χαλαρές**. Η σωστή **ρύθμιση** είναι αυτή που επιτρέπει να **χωράει** **ισα - ισα** μια **γροθιά** ανάμεσα στον **διαγώνιο ιμάντα** και στο **στήθος**.

● Ο **ιμάντας** της **κοιλιάς** πρέπει να **τυλίγεται γύρω από τους γοφούς** και όχι **πιο ψηλά**.

● Οι **ιμάντες** του **στήθους** και της **κοιλιάς** θα πρέπει να είναι **καλά τεντωμένοι** και όχι **στριφογυρισμένοι**.

● **Άτομα** που έχουν **ύψος κάτω από 1,50 μ.** δεν πρέπει να **δένονται** αν η **ζώνη** δεν έχει **τοποθετηθεί** ειδικά γι' αυτά.

● Ακόμη όταν δεν έχετε μαζί σας τα «**χαρτιά**» του αυτοκινήτου (**άδεια, ασφάλιστρο, δίπλωμα κλπ.**) πρόστιμο 8.100 δρχ.

Τέλος πρόστιμο 1.300 δρχ. επιβάλλεται στους **πεζούς** που δεν **κινούνται** **αντίθετα** με το **ρεύμα κυκλοφορίας** **τροχοφόρων**. Προσοχή λοιπόν αφού η **αχολαστική** **τήρηση** του Κ.Ο.Κ. **ωφελεί...** **ποικιλότητα**.

□

Η σωστή οδήγηση του αυτοκινήτου

Στο τεύχος 19-20 της «Α.Ε.», μιλήσαμε για τη συντήρηση και τη σωστή προετοιμασία του αυτοκινήτου πριν το ταξίδι...

Ήδη, έχουν καθίσει όλοι οι επιβάτες στις θέσεις τους και είδτε έτοιμοι να ξεκινήσετε για να οδηγήσετε το αυτοκίνητο στον τόπο του προορισμού. Απ' τη στιγμή αυτή και σε όλη τη διάρκεια του ταξιδιού, δεκάδες κίνδυνοι καιροφυλακτούν που θα πρέπει με ψυχραιμία και ετοιμότητα να τους αντιμετωπίσετε ή να τους παρακάμψετε και αναρίθμητα απρόοπτα είναι πιθανό να σας καθυστερήσουν για λίγο ή περισσότερο ή και να σας διακόψουν οριστικά το ταξίδι σας αυτό...

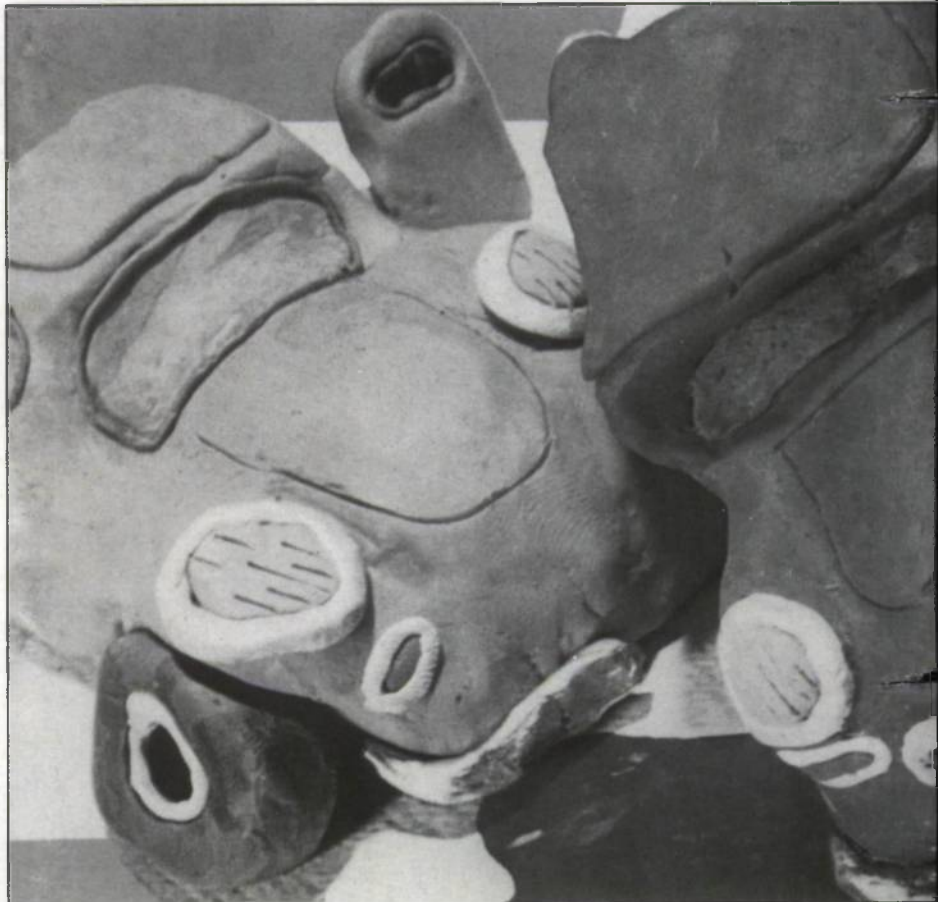
Προτού όμως γυρίσετε το κλειδί της μηχανής, σιγουρευτείτε ότι καθήσατε σωστά. Τα χέρια να φτάνουν με άνεση το τιμόνι, τα πόδια να βρίσκουν τα πετάλ και η μέση να είναι ακουμπισμένη αναπαυτικά στην πλάτη του καθίσματος. Όλα αυτά θα τα επιτύχετε με τη σωστή ρύθμιση του καθίσματος.

Δεθείτε με τις ζώνες ασφαλείας που δε θα πρέπει να είναι διακοσμητικά στοιχεία, κρεμασμένες μόνιμα στα κολονάκια του αυτοκινήτου. Οι ζώνες να ρυθμίζονται έτσι ώστε να μην είναι ούτε πολύ χαλαρές, ούτε πολύ σφιχτές. Η σωστή ρύθμιση είναι εκείνη που επιτρέπει να χωράει ανάμεσα στο διαγώνιο μάντα και στο στήθος, μια γροθιά.

Αφού τοποθετήσετε και τους καθρέφτες «οπισθίας κατόπτρευσης» στη σωστή τους θέση, ξεκινείτε με ιδιαίτερη προσοχή, έχοντας διαρκώς υπόψη ότι απ' τα χέρια σας κρέμονται ανθρώπινες ζωές.

Η ασφαλής οδήγηση

Έχει χιλιοειπωθεί πως ο κυριότερος παράγοντας πρόκλησης τροχαίου δυστυχήματος παραμένει ο

άνθρωπος, σε ποσοστό μάλιστα 80% περίπου.

Η ευθύνη του αυτή δεν περιορίζεται μόνο στην περίπτωση της παραβίασης των κανόνων οδικής κυκλοφορίας αλλά και σε πολλές άλλες αιτίες. Τις πιο σημαντικές απ' τις αιτίες αυτές, απροσεξία, παγίδες και απρόοπτα, επισημάναμε και παρουσιάζουμε στη συνέχεια και παράλληλα προτείνουμε τον τρόπο με τον οποίο ο οδηγός θα ξεπεράσει τις παγίδες της «ασφάλτου» ή θα αντιδράσει σωστά και έγκαιρα.

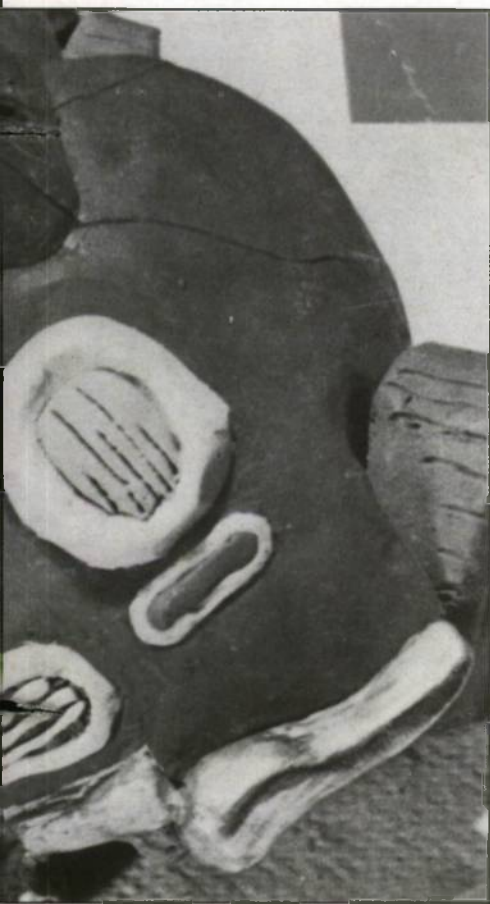
● Σε ιδανικές συνθήκες (στεγνό οδόστρωμα, φρένα ελεγμένα, λάστιχα χωρίς φθαρμένο πέλμα), η απόσταση ασφαλείας, σε μέτρα, που πρέπει να κρατάτε απ' το προπορευόμενο όχημα είναι το μισό της ταχύτητας που τρέχετε. Αν δηλαδή η ταχύτητά σας είναι 80 χι-

λιόμετρα την ώρα, η απόσταση αυτή πρέπει να είναι 40 μέτρα. Όταν το οδόστρωμα όμως είναι ολισθηρό, η απόσταση αυτή θα πρέπει να είναι διπλάσια.

● Χρησιμοποιείτε τον καθρέφτη οπισθοπορίας. Δυο φορές να κυττάτε πίσω και μια μπροστά.

● Στα προσπεράσματα δείξτε τη μεγαλύτερη προσοχή σας. Κάθε αβλεψία πάνω στο προσπεράσμα (χωρίς ορατότητα, παραβίαση διπλής διαχωριστικής γραμμής κ.ά.) έχει θανατηφόρα αποτελέσματα.

● Οι στροφές κρύβουν πολλές παγίδες για τους οδηγούς. Η φυγόκεντρη δύναμη που εξαρτάται άμεσα απ' την ταχύτητα, παρασέρνει το αυτοκίνητο και το διώχνει απ' την τροχιά του, άλλοτε με το μπροστινό και άλλοτε με το πίσω μέρος τού.

Στην πρώτη περίπτωση (υποστροφή) ο έλεγχος επιτυγχάνεται με τη χρήση του χειρόφρενου, ενώ στη δεύτερη περίπτωση (υπερστροφή), ο έλεγχος επιτυγχάνεται με το «ανάποδο» τιμόνι. Συνήθως «υποστρέφουν» τα αυτοκίνητα με μπροστινή κίνηση και «υπερστρέφουν» τα αυτοκίνητα που η μηχανή και η κίνηση είναι στο πίσω μέρος.

Γενικά, κάθε αυτοκίνητο έχει τη δική του οδική συμπεριφορά που μπορεί κατά κάποιον τρόπο να επηρεαστεί απ' τον οδηγό. Αν παρά τις ψύχραιμες και σωστές κινήσεις σας, το αυτοκίνητο επιμένει να βγει απ' το δρόμο, θα πρέπει να μην επιχειρήσετε τη βίαιη επαναφορά του, γιατί υπάρχει κίνδυνος ανατροπής, αλλά να προσπαθήσετε να αποφύγετε τα διάφορα εμπόδια που θα... πεταχτούν μπροστά σας.

Πριν τη στροφή, ο οδηγός θα πρέπει να μειώνει αισθητά την ταχύτητα και αν αυτή είναι προς τα δεξιά, να οδηγεί το αυτοκίνητο κοντά στο δεξιό άκρο του δρόμου και αν η στροφή είναι προς τα αριστερά, να οδηγεί το αυτοκίνητο κοντά στη διαχωριστική γραμμή.

- Ιδιαίτερη προσοχή χρειάζεται με τα ζώα που διασχίζουν κάθετα το οδόστρωμα που κινείστε.

- Αν σας «κλατάρει» το λάστιχο και ιδιαίτερα το μπροστινό, κρατάτε σταθερά το τιμόνι και μη φρενάρτε απότομα. Κανένα σχεδόν ελαστικό δεν κλατάρει ακαριαία. Μερικά δευτερόλεπτα που μεσολαμβάνουν είναι αρκετά για να σταματήσετε το αυτοκίνητο, σιγά - σιγά, στην άκρη του δρόμου.

- Στην προηγούμενη περίπτωση ή σε περίπτωση θλάβης, κατεβείτε αμέσως απ' το αυτοκίνητο και τοποθετήστε το τρίγωνο ασφαλείας σε απόσταση 100 μέτρων περίπου.

- Στα μακρινά ταξίδια, σταματείστε για λίγο να ξεκουραστείτε - εσείς και οι επιβάτες - και να σας φύγει η υπνηλία που είναι ένας πολύ κακός σύντροφος του οδηγού.

Η αντοχή του οδηγού είναι δεδομένη. Υπερβολική κούραση και υπνηλία σημαίνει, στα σίγουρα, τροχαίο ατύχημα.

- Το οινόπνευμα είναι ένας ύπουλος εχθρός του οδηγού. Ακόμα και ένα - δυο ποτηράκια κρασί μπορούν να επιφέρουν ανεπανόρθωτες συνέπειες (μείωση αντανακλαστικών, εσφαλμένη αντίδραση, ατύχημα...).

- Μην τρέχετε υπερβολικά και αποφεύγετε την κίνηση στην αριστερή «λωρίδα».

- Αν εκραγεί πυρκαγιά στο αυτοκίνητο, ο οδηγός θα πρέπει να μην πανικοβληθεί, να σθήσει τη μηχανή και αφού βγουν όλοι οι επιβάτες έξω να χρησιμοποιήσει αμέσως τον πυροσβεστήρα που θα

πρέπει να είναι τοποθετημένος σε κατάλληλη θέση για να βρεθεί γρήγορα.

- Θυμηθείτε ότι αν τα φώτα σας, τυφλώνουν μπορείτε να προκαλέσετε ατύχημα...

- Μη γυρίζετε το κεφάλι σας προς το συνοδηγό, όταν συζητάτε.

- Η μουσική, τέλος, είναι σημαντικός παράγοντας για ασφαλέστερη οδήγηση.

Λίγα λόγια για τους μικρούς επιβάτες

Επειδή τα παιδιά δεν έχουν την υπομονή των ενήλικων, θα πρέπει η θέση τους στο πίσω κάθισμα να μην περιορίζεται από θαλίτσες, πακέτα, σακουλίτσες και άλλες αποσκευές. Με τον τρόπο αυτό θα μπορούν να ξεμουδιάσουν λιγάκι, να ξεπλώσουν και να βλέπουν τους τόπους που προσπερνάτε.

Συζητήστε μαζί τους, προσέξτε μήπως βγάλουν το κεφάλι τους έξω απ' το ανοιχτό παράθυρο και αφού διανύστε μια προκαθορισμένη διαδρομή, σταματήστε για λίγο σε κάποιο χώρο στάθμευσης για να ξεμουδιάσουν.

Ο... τέλειος οδηγός

Ποτέ μην υπερτιμάτε τις ικανότητές σας. Ποτέ δεν είστε ο τέλειος οδηγός. Μας δόθηκε η ευκαιρία και σε άλλο μας αφιέρωμα, να πούμε πως κάθε μέρα, κάθε χιλιόμετρο που διανύετε, σας κάνει μεν πιο έμπειρο οδηγό αλλά ποτέ «τέλειο».

Η τελειότητα λοιπόν είναι λέξη ξένη με την οδήγηση και την υπενθύμιση αυτή θα την επαναλαμβάνουμε συνέχεια, σε κάθε μας ευκαιρία, για να γίνει βίωμα σε όλους τους οδηγούς «έμπειρους» και άπειρους.

Δ.Κ.

Ντίνα Κορφοξυλιώτη - Φουρφούρη:

Η γυναικεία ευαισθησία υπηρετεί το νόμο και την τέχνη

Η αρχιφύλακας - ζωγράφος.

Εκατόν πενήντα περίπου πίνακες σε λάδι και μερικοί σε σπάτουλα είναι ο δημιουργικός απολογισμός της ζωγραφικής δουλειάς που παρουσίασε στην πρώτη ατομική της έκθεση η αρχιφύλακας Ντίνα Κορφοξυλιώτη - Φουρφούρη.

Η γνωστή Πατρινή ζωγράφος ασχολείται με την τέχνη αυτή από παιδί. Τα τελευταία όμως χρόνια διανύει μια δημιουργικότητα και εξελικτική πορεία: Σπουδές σχεδίου

Χαρακτηριστικά δείγματα της δουλειάς της Ντίνας Κορφοξυλιώτη - Φουρφούρη.

και ζωγραφικής, συμμετοχή σε ομαδικές εκθέσεις - η πρώτη της ατομική φέτος - απέναντι σ' ένα φιλικότατο και αρκετά ευαισθητοποιημένο κοινό. Ένα κοινό που ξέρει να απολαμβάνει και να «γεύεται» αισθητικά, τα απaráμιλλα σε ομορφιά

χρώματα του ροζ, μωβ, κίτρινου και γαλάζιου, που χαρακτηρίζουν το πρόσφατο έργο της.

Τα θέματα των πινάκων απλά και αισθαντικά, καθημερινά αλλά και μοναδικά σε ευαισθησία και γλυκύτητα (ίσως εδώ η γυναικεία λεπτότητα και αισθητική να έπαιξε το ρόλο της), συνθέτουν μια πολύ λυρική εικόνα για την αστυνομικό - ζωγράφο.

Τοπία ανοιξιότικα, χαρούμενα, άλλα καταθλιπτικά, χειμωνιάτικα, νεκρές φύσεις, θαλασσογραφίες, σκηνές ζωής, παρουσιάζονται μέσα από υπέροχους χρωματισμούς και φωτιστικούς συνδυασμούς.

Πέρα όμως από την καλλιτέχνηδα, στο πρόσωπο της Ντίνας Κορφοξυλιώτη - Φουρφούρη συναντά κανείς την επιτυχημένη σύζυγο και την «φύλακα του νόμου». Η αρχιφύλακας υπηρετεί στην Τροχαία Πάτρας. Όπως η ίδια λέει «η έκθεσή μου αυτή ήταν ένα μήνυμα προς το κοινό της Πάτρας ότι τα όργανα της αστυνομίας δεν κρατούν μόνο όπλα αλλά και παλέττα...».

Στα συγχαρητήρια του κοινού που επισκέφθηκε την έκθεσή της, το πρώτο 10ήμερο του Απρίλη, προσθέτουμε και τα δικά μας και ευχόμαστε πάντα επιτυχία τόσο στην καλλιτεχνική όσο και στην αστυνομική της δράση.

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΕΛΦΩΝ

Η ΣΑΜΟΘΡΑΚΗ ΣΤΙΣ ΟΧΘΕΣ ΤΟΥ ΝΕΚΑΡ

Έλληνες μετανάστες στη Στουτγάρδη

ΤΟΥ
Emile KOLODNY

αθήνα
1985

Η ΣΑΜΟΘΡΑΚΗ ΣΤΙΣ ΟΧΘΕΣ ΤΟΥ ΝΕΚΑΡ

Έλληνες μετανάστες
στη Στουτγάρδη
του Emile Kolodny

Ο Emile Kolodny ειδικός στο θέμα της μετανάστευσης των λαών, επικεφαλής ομάδας του Εθνικού Κέντρου Επισημονικής Έρευνας της Γαλλίας (CNRS) μελέτησε τους ξένους της Στουτγάρδης και ειδικότερα τους Έλληνες που αποτελούν μια σημαντική μειονότητα στο Νεκάρ.

Η μελέτη δεν αρκείται μόνο στη στατιστική έρευνα του προβλήματος αλλά προχωράει στο βάθος του κι εξετάζει την ανθρώπινη πλευρά του. Δεν αναφέρεται απλά και μόνο στο «πόσοι μετανάστες ζουν στη Γερμανία», «ποιας κοινωνικής θέσης είναι», «τι επαγγέλματα ασκούν», αλλά μπαίνει σε ζητήματα καυτά για τους ανθρώπους αυτούς που αναγκάζονται να εγκαταλείψουν τον τόπο τους τις ρίζες τους, ψάχνοντας για ένα καλύτερο αύριο.

Η μετανάστευση τελικά - τελικά δεν έφερε μόνο πλεονεκτήματα. Υπάρχουν όλες οι ανθρώπινες δυστυχίες που προκαλεί το ξεριζίωμα και η μεταφορά σε ένα υπερεκβιομηχανισμένο περιβάλλον, όπου αντί να αποκτήσει ο μετανάστης ένα αληθινό επάγγελμα, είδε να του

επιβάλλουν τους ρυθμούς της δουλειάς με βάρδιες. Υπάρχουν επίσης πολλές αβεβαιότητες που συνδέονται με μια ασυντόνιστη και συχνά μπλοκαρισμένη επανένταξη και η αναζήτηση αργομισθίας σε ήδη κορεσμένες μεγαλοπόλεις. Υπάρχει ακόμα το αβέβαιο μέλλον της ελληνικής κοινότητας στη Δυτική Γερμανία, που αποτελεί τον εύθραυστο σύνδεσμο ανάμεσα στο τελευταίο εταίρο της Ευρώπης των Δέκα και την πρώτη βιομηχανική δύναμη της Κοινής Αγοράς.

ΛΑΜΠΡΟΥ Α. ΚΑΡΑΜΙΕΛΛΑ
ΑΝΤΙΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΕΡΕΥΝΑ

Η ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ

ΔΙΑΤΡΙΒΗ ΕΠΙ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΑ
Εγκρίθηκε από τη Ρωμική Σχολή
του Πανεπιστημίου Αθηνών

ΑΘΗΝΑ 1985

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩ ΠΙΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΟΣ ΤΩΝ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ

Συγγραφέας του βιβλίου είναι ο αντισεισαγγελέας Εφετών Λάμπρος Καράμπελας που με τη συγγραφή του αυτή ανακηρύχθηκε και διδάκτωρ της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Το βιβλίο εξετάζει και παρουσιάζει το πρόβλημα των ναρκωτικών σ' όλες του τις διαστάσεις και τις πλευρές. Αναφέρεται στην εγκληματικότητα, στη διάδοση και τη θεραπεία από τον εθισμό στα ναρκωτικά, καθώς και στις ενέργειες που τα κράτη προβαίνουν για την αντιμετώπιση του προβλήματος. Υπάρχει ενδιαφέρουσα ενημέρωση για τη νομο-

θεσία που ισχύει στα άλλα κράτη καθώς και για την ποινική μεταχείριση των κρατουμένων ναρκομανών. Το μεγαλύτερο μέρος του βιβλίου αναφέρεται στη δικονομική πλευρά, στα νομοθετικά διατάγματα και τα στατιστικά στοιχεία.

Γενικά το βιβλίο παρουσιάζει ενδιαφέρον όχι μόνο για όσους ασχολούνται άμεσα με το θέμα αλλά είναι ένα σύγγραμμα που διαβάζεται άνετα και από τον απλό πολίτη που θέλει να διευρύνει τις γνώσεις του και προς αυτή την κατεύθυνση.

Παιδεία και ανάπτυξη στην Ελλάδα: κοινωνική και οικονομική μελέτη της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Γιώργος Ψαχαρόπουλος

Ανδρέας Μ. Καζαμίας

Παιδεία και ανάπτυξη στην Ελλάδα:

Κοινωνική και οικονομική
μελέτη της
τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Ο Γιώργος Ψαχαρόπουλος (λέκτορας στην Οικονομική) και ο Ανδρέας Καζαμίας (Καθηγητής Συγκριτικής Παιδαγωγικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής), επιχειρούν και πραγματοποιούν μια πλήρη επιστημονική μελέτη του ζητήματος «Παιδεία» στην Ελλάδα.

Τα θέματα που απασχολούν τους συγγραφείς στη μελέτη, αναλυτικότερα, είναι τα εξής:

α. Το θεσμικό πλαίσιο που καθορίζει την οργάνωση, την εσωτερική διοίκηση, τη διδασκαλία, το διδακτικό προσωπικό, τη δομή και το περιεχόμενο σπουδών κατά βασικούς κύκλους, στα διάφο-

ρα ιδρύματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

β. Το σύστημα των εξετάσεων για την εισαγωγή στα Α.Ε.Ι.

γ. Η οργάνωση και λειτουργία των μεταπτυχιακών σπουδών η σχέση τους με τα ερευνητικά ιδρύματα, και η έρευνα γενικά.

δ. Η διαδικασία επιλογής στο εκπαιδευτικό σύστημα και η διάρθρωση των ευκαιριών για την τρίτη βαθμίδα.

ε. Τα χαρακτηριστικά του φοιτητικού πληθυσμού και τα φοιτητικά προβλήματα.

στ. Η διάρθρωση του ανθρώπινου δυναμικού κατά τομέα, κλάδο οικονομικής δραστηριότητας, επαγγελματικής κατηγορίας και επίπεδο εκπαίδευσης.

ζ. Οι ροές στο εκπαιδευτικό σύστημα και η συμβολή του στην παραγωγικότητα του ανθρώπινου δυναμικού και στην οικονομική ανάπτυξη.

η. Το μέγεθος των απαιτούμενων επενδύσεων και των δαπανών λειτουργίας και ο προσδιορισμός των περιοχών της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που έχουν προτεραιότητα επενδύσεων με βάση τα εθνικά, οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά κριτήρια.

θ. Η χωροταξική κατανομή των ιδρυμάτων με βάση τα προγράμματα περιφερειακής ανάπτυξης της χώρας, το βέλτιστο μέγεθος των εκπαιδευτικών μονάδων που υπάρχουν και την ίδρυση νέων.

ι. Η συνεχιζόμενη και οι άλλες μορφές εκπαίδευσης (non-formal education).

«Εδώ Σμύρνη... Εδώ Σμύρνη...»

Της Ιφιγένειας Χρυσόχου
απο τις
εκδόσεις ΦΙΛΙΠΠΟΤΗ

Την Ιφιγένεια Χρυσόχου όλοι γνωρίζουμε από τη Μικρασιατική τριλογία της που κυριολεκτικά αγκαλιάζει εκατό ολόκληρα χρόνια ζωής. Το πρώτο της βιβλίο «Πυρπολημένη Γη» που είναι το χρονικό της ζωής της Μικρασίας, αρχίζει το 1877 και τελειώνει το 1922 με τον ξεριζωμό του Ελληνισμού.

Το δεύτερο: «Μαρτυρική Πορεία» αναφέρεται στην Ομηρία 1922-24. Το τρίτο: «Ξεριζωμένη Γενιά» (το χρονικό της προσφυγιάς στη Θεσσαλονίκη), αρχίζει με το καράβι που κουβαλάει τους ξεριζωμένους του 1922, την εγκατάστασή τους στη Θεσσαλονίκη, την πάλη

τους για την επιβίωση. Τελειώνει το 1977 με το ριζωμα και τις επιτεύξεις τους.

Η Μικρασιατική τριλογία τιμήθηκε 1ον) με το «Βραβείο Εστίας Νέας Σμύρνης», 2ον) με το «Αρώνιο Έπαθλο Ενώσεως Σμυρναίων», 3ον) με «έπαινο της Ακαδημίας Αθηνών» και 4ον) με το «Βραβείο της Ακαδημίας Αθηνών» Ιδρύματος Κ. και Ελ. Ουράνη.

Για το σημερινό της βιβλίο «Εδώ Σμύρνη... εδώ Σμύρνη...», τη σκοπιμότητα της γραφής του η ίδια η συγγραφέας είπε τα εξής:

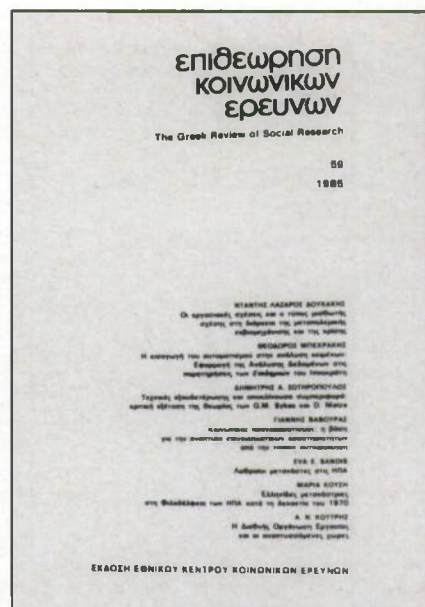
«Με τη Μικρασιατική Τριλογία νόμιζα ότι είχα πει πολλά. Με το πέρασμα του χρόνου, είδα ότι τα πιο πολλά, για την προσφυγιά, δεν τα είχα πει.

Αφορμή να γραφτεί το βιβλίο, ήταν η δικτατορία του Εβρέν. Όλοι την περιμέναμε. Χρόνια την ετοιμάζανε οι σκοτεινές δυνάμεις, όπως και στην Ελλάδα. Ωστόσο μας κατατάραξε.

Μεσ στην απελπισία της προοδευτικής Τουρκίας, νόμισα ότι άκουα τη φωνή της Σμύρνης: «Εδώ Σμύρνη... Εδώ Σμύρνη...», λες ζητούσε βοήθεια. Μια νέα εγκυμοσύνη, μέσα μου, περίμενε τη γέννα.

Το βιβλίο θα 'βγαίνει το 1982, για τα εξήντα χρόνια απ' την καταστροφή. Στο πεζογράφημα τούτο, που είναι ένας φανταστικός διάλογος με προσωποποιημένη τη Σμύρνη (πες μονόλογος), πολλή ιστορία τρύπωσε. Δεν μπορούσα να την αποφύγω.

Τώρα, η Μικρασιατική Τριλογία έγινε Τετραλογία.

Κυκλοφόρησε η «Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών» μια ακόμη έκδοση του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών

Τα θέματα που αναλύονται στο βιβλίο και οι συγγραφείς τους είναι τα εξής:

1. Οι εργασιακές σχέσεις και ο τύπος μισθωτής σχέσης στη διάρκεια της μεταπολεμικής εκβιομηχάνισης και της κρίσης. Γράφει ο ΝΤΑΝΤΗΣ ΛΑΖΑΡΟΣ ΔΟΥΚΑΚΗΣ.

2. Η εισαγωγή του αυτοματισμού στην ανάλυση κειμένων: Εφαρμογή της Ανάλυσης Δεδομένων στις παρατηρήσεις των Επιδημιών του Ιπποκράτη. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΜΠΕΧΡΑΚΗΣ.

3. Τεχνικές εξουδετέρωσης και αποκλίνουσα συμπεριφορά: Κριτική εξέταση της θεωρίας των G. M. Sykes και D. Matra ΔΗΜΗΤΡΗΣ Α. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ.

4. Κοινωνικός προγραμματισμός: η βάση για την ανάπτυξη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων από την τοπική αυτοδιοίκηση. ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΑΒΟΥΡΑΣ.

5. Λαθραίοι μετανάστες στις Η.Π.Α. ΕΛΕΝΗ ΚΟΥΣΗ.

6. Ελληνίδες μετανάστριες στη Φιλαδέλφεια των ΗΠΑ κατά τη δεκαετία του 1970. ΜΑΡΙΑ ΚΟΥΣΗ.

7. Η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας και οι αναπτυσσόμενες χώρες Α.Ν. ΚΟΥΤΡΗΣ.

Ε.Σ.Κ.Α.

Μέσα στις κραυγές και στις «οιμωγές», του τρελλού ρυθμού του αδυσώπητου αγώνα και της αγωνίας που προσφέρει αυτός ο «Θεός» των αθλημάτων το ποδόσφαιρο — λόγω «Μουντιάλ» — εμείς «αποτολμούμε να ασχοληθούμε με το χώρο ενός άλλου δημοφιλούς αθλήματος, εξίσου θεαματικού και δυναμικού, του «μπάσκετ».

Συγκεκριμένα θ' ασχοληθούμε με το όργανο διοργάνωσης όλων των ερασιτεχνικών πρωταθλημάτων μπάσκετ της Αττικής, την Ε.Σ.Κ.Α. ('Ενωση Σωματείων Καλαθοσφαίρισης Αττικής).

Αφορμή γι' αυτό έγινε το επερχόμενο «Μουντιάλ» του μπάσκετ αυτή τη φορά, (Ιούλιος 5-20) και στο οποίο συμμετέχει για πρώτη φορά στην ιστορία της και η δικιά μας Εθνική Ομάδα.

Διαλέξαμε να συζητήσουμε με την Ε.Σ.Κ.Α. για δύο κύρια λόγους πρώτον γιατί σαν 'Ενωση καλύπτει το 40% του ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΜΠΑΣΚΕΤ και δεύτερο από τα πρωταθλήματα και τα σωματεία της 'Ενωσης φυτρώνουν, καλλιεργούνται, αξιοποιούνται και αποκτούν αθλητική συνείδηση, οι αθλητές που θα στελεχώσουν αργότερα τις ομάδες των εθνικών κατηγοριών και την εθνική ομάδα.

Από την ποιότητα της δε υλειάς που γίνεται στο ξεκίνημα των νέων αυτών αθλητών θα εξαρτηθεί αργότερα η εξέλιξη και το θέμα του αθλήματος σε επίπεδο ομάδων, αλλά και εθνικού αντιπροσωπευτικού συγκροτήματος.

Το δύσκολο έργο της αποστολής για την ανάπτυξη του αθλήματος που έχει επιμισθίει η 'Ενωση, μπορεί ν' αντιληφθεί κανείς με την απλή αναφορά των παρακάτω στοιχείων: (τα στοιχεία τα πήραμε από το ενημερωτικό φυλλάδιο της Ε.Σ.Κ.Α.). Ο πληθυσμός του αγωνιστικού δυναμικού για το άθλημα, με ηλικία 10-24 ετών, υπολογίζεται σε 400.000 περίπου.

Οι δήμοι και οι κοινότητες στους οποίους λειτουργούν σύλλογοι με 74 τμήματα μπάσκετ και τα σωματεία που λαμβάνουν μέρος στα πρωταθλήματα της 'Ενωσης 189.

Να σημειωθεί ότι κάθε χρόνο δημιουργούνται και εντάσσονται στα πρωταθλήματα της ένωσης χωρίς κανέναν περιορισμό 12-15 σωματεία.

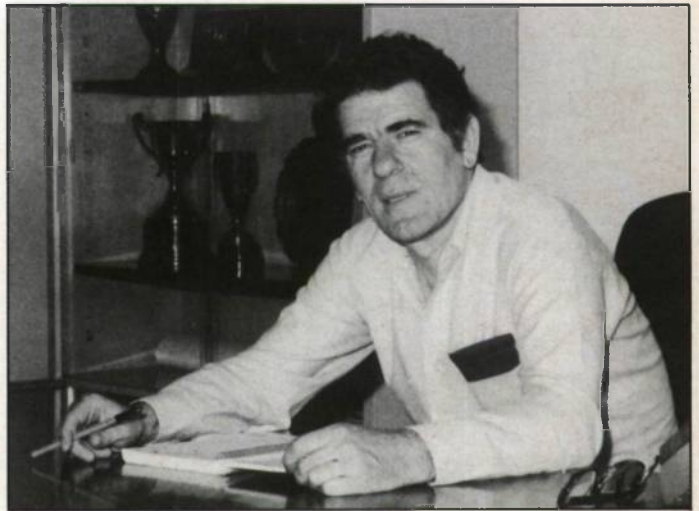
Η ΕΣΚΑ διοργανώνει 5 πρωταθλήματα ανδρών, 3 γυναικών, πρωτάθλημα εφήβων, παιδών και κορασίδων ήτοι 11 συνολικά. Το σύνολο των αγώνων κάθε αγωνιστικής περιόδου είναι 8.000 δηλ. 250 αγώνες περίπου κάθε εβδομάδα. Για την διεξαγωγή αυτών των αγώνων, που είναι 35-40 ημερησίως, υπάρχουν μόνο 26 γήπεδα — σκεπαστά — τα οποία πέρα από το μπάσκετ θα πρέπει να ικανοποιούν και τις ανάγκες και των αθλημάτων βόλεϊ και χαντ-μπωλ.

Από το γεγονός αυτό διαφαίνεται η μεγάλη δυσκολία της 'Ενωσης για τον καταρτισμό ενός αγωνιστικού προγράμματος για την διεξαγωγή των αγώνων του πρωταθλήματος που τελικά χάρη στις υπεράνθρωπες προσπάθειες της διοίκησης εκδίδεται και τηρείται σχολαστικά σ' όλη τη διάρκεια του πρωταθλήματος.

Πέρα όμως από το τεράστιο έργο της ομαλής διεξαγωγής των πρωταθλημάτων υπάρχουν και άλλα προβλήματα που είναι ανασταλτικοί παράγοντες στη λειτουργία της ένωσης και τα οποία μελετώνται για να υποβληθούν στην πολιτεία με προτάσεις και

που η αποδοχή τους θα βοηθήσει σημαντικά στην εξύψωση του αθλήματος.

Για τα προβλήματα της ΕΣΚΑ, αλλά και το μπάσκετ γενικότερα

συζητάμε με τον πρόεδρο της 'Ενωσης Βασίλη Ζερβουδάκη.

«Α.Ε.» : Η βοήθεια κι η προσοχή της πολιτείας προς την ένωση είναι επαρκής ή υπάρχουν προβλήματα;

«Η βοήθεια της πολιτείας η οποία μπορεί να είναι είτε υλική είτε ηθική είναι αρκετά ικανοποιητική αλλά, θα πρέπει να προσεχθούν ορισμένα πράγματα ιδιαίτερα.

Για να είμαι σαφής ως προς το οικονομικό, τα χρήματα που μας παραχωρούνται για να διεκπεραιώνουμε τα πρωταθλήματα που κάνουμε και τις άλλες μας υποχρεώσεις μπορούν να θεωρηθούν ικανοποιητικά. Εκεί που λιγάκι θέλουμε περισσότερο τη βοήθεια της πολιτείας είναι στο να κατασκευάσει κλειστά γυμναστήρια για να μπορούν να αγωνίζονται όλες αυτές οι ομάδες ή ένα μεγάλο μέρος από τις ομάδες του λεκανοπεδίου και παράλληλα να κατασκευαστούν γήπεδα σε περιοχές που πρέπει να επιλεγούν μετά από συζητήσεις, μεταξύ της Ε.Σ.Κ.Α. και της πολιτείας, επειδή εμείς ξέρουμε που υπάρχουν αυτές οι ελλείψεις».

«Α.Ε.» : Πού οφείλεται η άνοδος του ελληνικού μπάσκετ, τα τελευταία χρόνια κατά τη γνώμη σας και ποια νομίζετε ότι είναι η συμμετοχή της Ε.Σ.Κ.Α. σ' αυτή την άνοδο.

«Είναι γνωστό ότι το μπάσκετ στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια αλλά και παλαιότερα είχε πρωταγωνιστικό ρόλο. Είναι ένα από τα αθλήματα που καλλιεργούμε στη χώρα μας με σημαντική προβολή και στον Ευρωπαϊκό χώρο. Βέβαια τον τελευταίο καιρό έχει παρουσιάσει ορισμένες, επιτυχίες που κατά την άποψή μας οφείλεται στο ότι δόθηκε ευκαιρία να παίξουν μπάσκετ περισσότερα παιδιά στην Ελλάδα, έγιναν περισσότεροι κλειστοί αγωνιστικοί χώροι οπότε βελτιώθηκε και η ποιότητα αθλήματος. Παράλληλα δε έχει μπει και μέσα στη ζωή μας, ίσως από τα τόσο συχνά παιχνίδια που βλέπουμε στην τηλεόραση. 'Ισως ακόμη, αν θέλετε απ' ό,τι λένε, μας πηγαίνει σαν ιδιοσυγκρασία μας, πηγαίνει στον έλληνα. Η συμβολή της Ε.Σ.Κ.Α. σ' αυτό τον τομέα μπορούμε να πούμε ότι δεν είναι μεγάλη γιατί είναι τόσο πολλά τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε καθημερινώς με το γιγαντισμό που έχει πάρει το μπάσκετ ιδιαίτερα στην περιοχή μας που το μόνο που μπορούμε να πούμε είναι ότι επιτελούμε να διοργανώνουμε κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα πρωταθλήματα. Αν θέλετε εμέσως έρχεται ίσως η βοήθεια της Ε.Σ.Κ.Α. ώστε όταν εμείς διοργανώνουμε κατ' αυτό τον τρόπο τα πρωταθλήματα αφήνουμε ελεύθερα τα χέρια της ελληνικής ομοσπονδίας να κάνει όλα, κείνα που χρειάζονται για την ανάπτυξη του αθλήματος. Γιατί αν και η ομοσπονδία είχε να επιλύσει τα προβλήματα που υπάρχουν στην ένωση του μπάσκετ της Αθήνας ος βεβαιώνουμε ότι δεν θα της έμενε λεπτό γι' αυτή τη δουλειά».

«Α.Ε.»: Πώς εξηγείται τη βία που υπάρχει στις εξέδρες και μέσα στον αγωνιστικό χώρο κατά τη διεξαγωγή ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΙΚΩΝ πρωταθλημάτων από φιλάθλους, παράγοντες, παίκτες, και ποιες ενέργειες - εκδηλώσεις και μέτρα έχετε πάρει, σαν ένωση που στρέφονται κατά της βίας.

«Η βία δεν είναι ένα φαινόμενο αποκλειστικά του χώρου μας, του μπάσκετ, ίσως εμείς να έχουμε προσβληθεί λιγότερο απ' αυτό το μικρόβιο αλλά είναι γνωρίσματα των καιρών μας.

Η βία είναι γνώρισμα της εποχής μας που πολύ περισσότερο οξύνεται μέσα στους αγωνιστικούς χώρους, ιδιαίτερα του μπάσκετ μια και είναι ένα τόσο δυνατό άθλημα και με τόσο εναλασσόμενες φάσεις που δημιουργούν συνεχώς ευκαιρίες για διαφωνίες μεταξύ παιχτών, παραγόντων και φιλάθλων.

Η ένωσή μας έχει καταβάλλει αρκετές προσπάθειες για την καταπολέμηση της βίας χωρίς βέβαια να έχει και πολλά περιθώρια για να βελτιώσει από μόνη της την κατάσταση. Βασικά με δυο τρόπους προσπαθούμε να μειώσουμε αυτό το φαινόμενο α) με το να απευθυνόμαστε στις κατά τόπους αστυνομικές αρχές για να επιβλέπουν όλους αυτούς τους αγώνες των πρωταθλημάτων που διοργανώνουμε παράλληλα δε να τους ειδοποιούμε και να επιλαμβάνονται οπότε υποπίπτουν στην αντίληψή μας ή αναφέρονται περιστατικά ή κρούσματα βίας. Οι επιβαλλόμενες από μας ποινές είναι αυστηρότατες προς κάθε κατεύθυνση δεν χαριζόμαστε σε κανένα και πιστεύουμε ότι μ' αυτό τον τρόπο έχουμε πετύχει σημαντικά αποτελέσματα».

«Α.Ε.»: Θεωρείτε πλήρη τη βοήθεια της αστυνομίας που σας παρέχεται κατά τη διεξαγωγή των πρωταθλημάτων;

«Σ' αυτό το σημείο θα ήθελα να πω το εξής: Θέλουμε να ευχαριστήσουμε την Αστυνομία για τη βοήθεια που παρέχει αλλά θα θέλαμε να κάνουμε μια υπόδειξη να είναι περισσότερο ενεργητική. Δηλαδή όταν ξεκινούν κάποιοι στις εξέδρες επεισόδια ή βρίζουν ή ασχημονούν, νομίζουμε ότι από την πρώτη στιγμή δεν θα πρέπει να ανέχεται η αστυνομία αυτά τα ξεκινήματα. Θα πρέπει ευθύς αμέσως τα ταραχοποιά στοιχεία να τ' απομακρύνει γιατί κατ' αυτό τον τρόπο δεν θα αποθρασύνονται και οι υπόλοιποι και δεν θα φτάναμε στα σοβαρά επεισόδια που γίνονται στους αγώνες. Δεν θα πρέπει ούτε στιγμή να αφήσεις τους ταραξίες να πιστέψουν ότι μπορούν να περάσουν τη δική τους κατάσταση πραγμάτων μέσα στα γήπεδα».

«Α.Ε.»: Πώς βλέπετε το μέλλον του αθλήματος στον ελλαδικό χώρο.

«Πιστεύω ότι το μπάσκετ αφ' ενός, επειδή ταιριάζει στην ιδιοσυγκρασία μας σαν λαού, αφ' ετέρου γιατί ήδη υπάρχει κάποια βελτίωση στους αγωνιστικούς χώρους και παράλληλα με τους ελληνοαμερικάνους που έχουν ερθει τον τελευταίο καιρό και ότι υπάρχει το ενδεχόμενο να επιτρέψουν τη συμμετοχή κάποιων ξένων στα πρωταθλήματά μας, θα υπάρξει μεγαλύτερη άνοδο.

Εκείνο που εμένα προσωπικά, με φοβίζει μονάχα είναι: οι παράγοντες των ομάδων διαθέτουν δυσανάλογα ποσά με τις εισπράξεις που μπορούν να κάνουν οι ομάδες τους και πιστεύω ότι κάθε τόσο θα ακούμε για κάποιες ομάδες ότι χρεωκοπούν.

Για να είμαι σαφέστερος μπορεί κάποιος παράγων που για προσωπική του προβολή ενδεχόμενα, κάποιο χρόνο να δώσει πολλά λεφτά, πετύχει ν' ανεβάσει μια ομάδα, σιγά-σιγά όμως εξαντλούνται όλοι αυτοί και βλέπουμε ομάδες που φέτος πρωταγωνιστούν μετά από λίγο καιρό να μην μπορούν να διακρίνονται».

«Α.Ε.»: Τι προβλέπετε στο Μουντιάλ για την Ελληνική ομάδα;

«Καταρχάς και το ότι προκρίθηκε η ελληνική ομάδα για μένα είναι μια πολύ μεγάλη επιτυχία. Τώρα αν επιτύχουμε να περάσουμε στην επόμενη φάση θα είναι σημαντική επιτυχία και από κει και πέρα ότι και τι πετύχουμε και οποιαδήποτε νίκη κάνουμε θα είναι πολύ μεγάλη επιτυχία για την ομάδα μας».

ΠΟΔΗΛΑΣΙΑ

Σωματική τόνωση και φυσική απόλαυση

Απ' τις πιο υγιεινές ασκήσεις για τη γύμναση όλου του σώματος είναι και η ποδηλασία. Με το ποδήλατο αποφεύγει κανείς κάθε κυκλοφοριακό πρόβλημα, ενώ συγχρόνως περνάει ευχάριστα την ελεύθερη ώρα του, απολαμβάνοντας μια θόλτα κοντά στη φύση ή στη θάλασσα.

Το παλιότερο ποδήλατο σύμφωνα με την παράδοση κινήθηκε για πρώτη φορά στη Γαλλία το 1790 από τον Σεβαλιέ ντε Σιβφάκ. Είχε δύο ξύλινους τροχούς, προσαρμοσμένους σε ένα επίσης ξύλινο δοκάρι. Χωρίς τιμόνι και πεντάλ εξασφάλιζε την κίνησή του με την ώθηση των ποδιών του αναβάτη πάνω στο έδαφος. Το ποδήλατο χρησιμοποιήθηκε σε πολεμικές επιχειρήσεις πριν από το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Σήμερα χρησιμοποιείται σαν μέσο μεταφοράς, άσκησης και αναψυχής.

Χρησιμοποιείται ευρύτατα στην Ευρώπη, ιδιαίτερα δε στην Ιταλία, το Βέλγιο, τη Γαλλία, την Ελβετία και φυσικά στην Ολλανδία, όπου η πρωτεύουσά της, το Άμστερνταμ θεωρείται η «πρωτεύουσα του ποδηλάτου».

Το 1890 ιδρύθηκε η Διεθνής Ποδηλατική Ομοσπονδία που άρχισε να οργανώνει τα διάφορα παγκόσμια πρωταθλήματα. Οι αγώνες ποδηλασίας γίνονται σε δύο ειδών δρόμους: σε δημόσιο δρόμο και σε ανώμαλο έδαφος. Στους αγώνες που γίνονται σε ανώμαλη διαδρομή και έχουν απόσταση 20 χιλιομέτρων περίπου, ο ποδηλάτης πρέπει να έχει και ικανότητες δρομέα ανώμαλου δρόμου και να προσαρμόζεται στις συνθήκες που επικρατούν. Οι σημαντικότεροι αγώνες που γίνονται σήμερα είναι ο γύρος της Γαλλίας, Ιταλίας, Παρισιού - Ρουμπαί, Μιλάνου - Σαν Ρέμο κ.ά. Η Ελληνική Ποδηλατική Ομοσπονδία ιδρύθηκε το 1937.

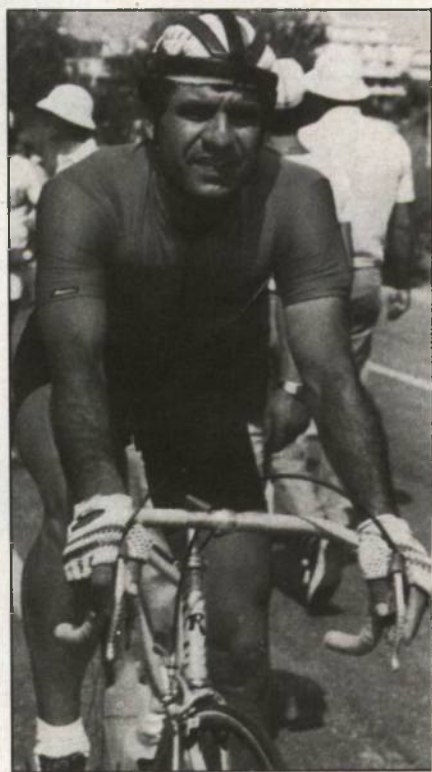
Πλεονεκτήματα

Το ποδήλατο είναι φτηνό στην αγορά του, δεν έχει ανάγκη από καύσιμα, απαιτεί ελάχιστα έξοδα για τη συντήρησή του, έχει μικρό όγκο και βάρος και είναι αθόρυβο. Δυναμώνει τους μυς, τους πνεύμονες και την καρδιά του ποδηλάτη. Μπορεί κάλλιστα να δώσει τη λύση στο οξύ κυκλοφοριακό πρόβλημα, που αντιμετωπίζουν όλες οι μεγαλουπόλεις. Σε ορισμένες χώρες της Ευρώπης, όπου είναι ανεπτυγμένη σε μεγάλο βαθμό η ποδηλασία, π.χ. Ολλανδία, υπάρχουν ειδικές λωρίδες κυκλοφορίας για τα ποδήλατα.

Εξοπλισμός

Ο εξοπλισμός του ποδηλάτη είναι απλός. Ένα καλό ποδήλατο με γερό σκελετό, σταθερό τιμόνι, αλλά και ευκίνητο με ζάντες από καλής ποιότητας υλικό. Τα παπούτσια του ποδηλάτη πρέπει να εφαρμόζουν στο πεντάλ, σε τρόπο ώστε να μην εμποδίζουν τις κινήσεις των ποδιών. Το παντελόνι το σορτς και τα μπλουζάκια πρέπει να είναι σχετικώς εφαρμοστά, για να μην περνάει ανάμεσα αέρας που εμποδίζει την ταχύτητα. Συμπλή-

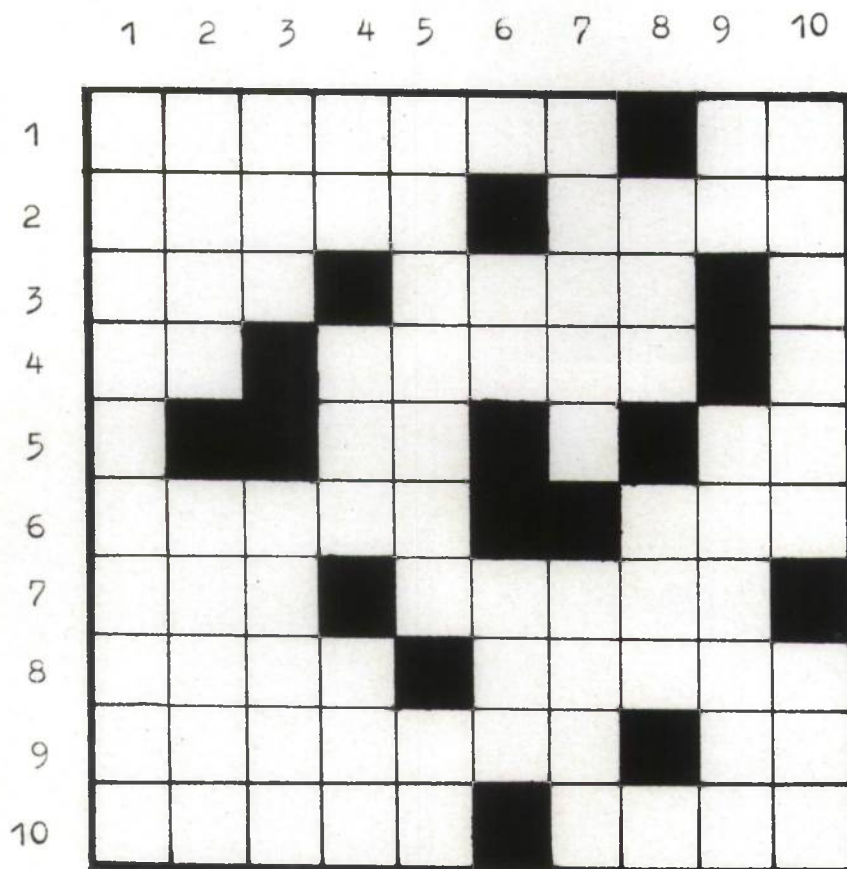

ρωμα του εξοπλισμού είναι η μάσκα για το πρόσωπο που προστατεύει από τον αέρα και τέλος το καπελάκι με γείσο για τον ήλιο και τη συγκράτηση των μαλλιών.

Περισσότερες πληροφορίες για την ποδηλασία και τους αγώνες που διοργανώνονται, μπορείτε να πάρετε από την Ομοσπονδία Ποδηλασίας, Λιοσίων 123, Πλατεία Αττικής - 2ος όροφος, τηλ. 8831414 και 8831872.

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

1. Πουλιά... νόστιμα στο τηγάρι - Όμοια φωνήεντα.
2. Γνωστός 'Αη Γιάννης της Εύβοιας (ακατάληκτος) - Τόσες ήταν οι εντολές της Παλιάς Διαθήκης.
3. Παλιά δεατρική επιτυχία του Μάνου Κατράκη - Πορείες υγρών.
4. Ευωδιάζουν - Και έτσι η Δανδουλάκη.
5. Ατελείωτα... ασφαρίζει εργαζόμενους - Το υπάρχον.
6. Προϊόν της φαντασίας - Όχι μισά.
7. Εποχή του χρόνου στην καθαρεύουσα - Σκοπός, επιδίωξη (ατελείωτο).
8. Σημάδια, αποτυπώματα - Παιδικό εναέριο παιχνίδι.
9. Ο Μυστικός... γιορτάζεται τη μεγάλη βδομάδα - Ιαπωνικό θέατρο με μάσκες (αντίστροφα).
10. Προφήτης γνωστός και από το

χορό του... (γενική) - Λαομίσητη στην επταετία (με άρθρο).

ΚΑΘΕΤΑ

1. Κατηγορία πτηνών.
2. Ο μπάρμπα - Βασίλης της λογοτεχνίας μας και τον θεάτρου της Κατοχής (χωρίς κατάληξη) - Γνωστό χωριό της Φθιώτιδας.
3. Ασφαρίζει αυτοκινητιστές - Νοστιμότατο το κρέας τους.
4. Ο αγριόχοιρος (αρχαϊστί) - Γνωστό έργο του Κίπλινγκ - Μαλακός, πράος... χωρίς τέλος.
5. Δεν θγάζει το μάτι του όμοιού του αυτό το πουλί - Δεικτικό.
6. Αντίστροφο άρθρο - Σ' αυτά στηρίζεται το σώμα (ακατάληκτο, αντίστροφα).

7. Οι εργαζόμενοι την περιμένουν ανυπόμονα - Ευχάριστη ανάπαυλα.
8. Συνεταιριστικές εκδόσεις, αντίστροφα - Τον Οκτώβριο γιορτάζουμε την επέτειό του.
9. Εργατικό Κέντρο (αρχικά) - Φυτό της λησμονιάς, με άρθρο.
10. Σε μια εποχή αναφέρονται - Πρόδεση.

«Δάσκαλος»

ΛΥΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

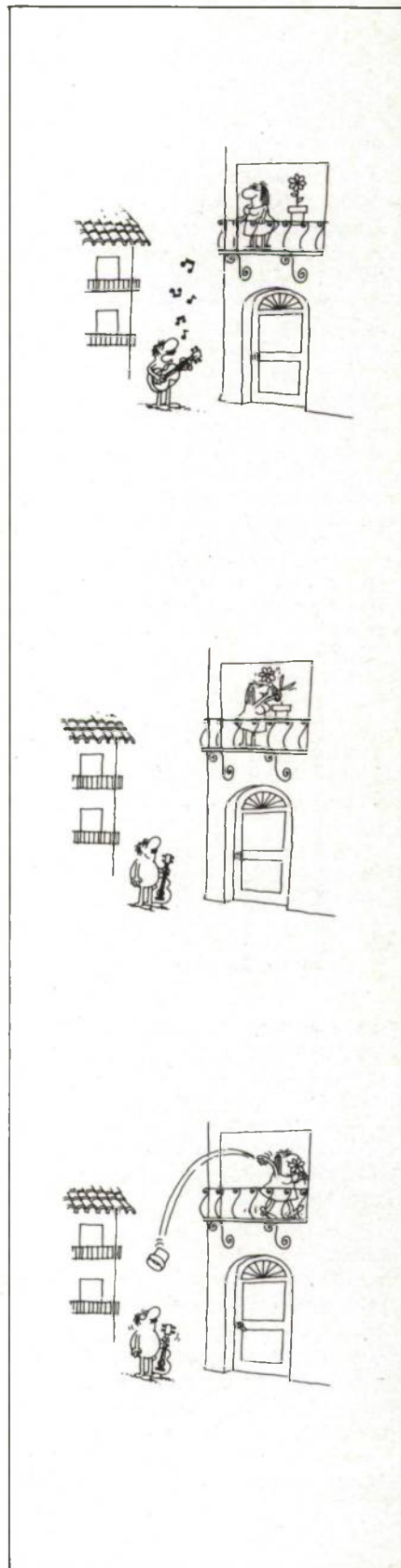
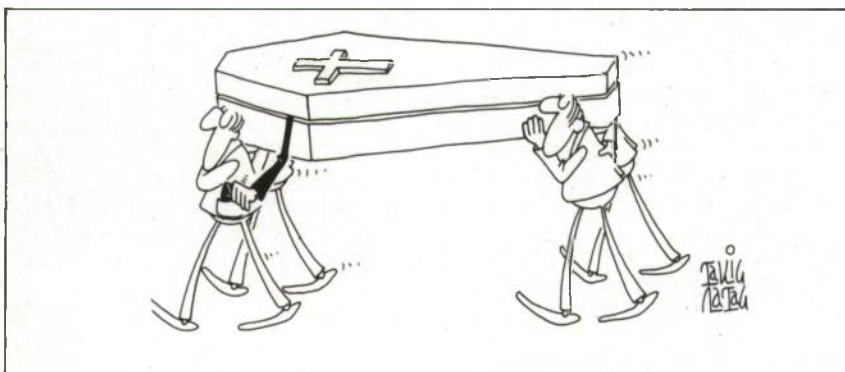
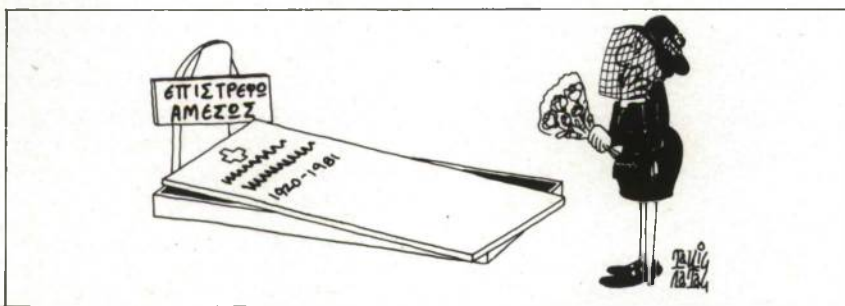
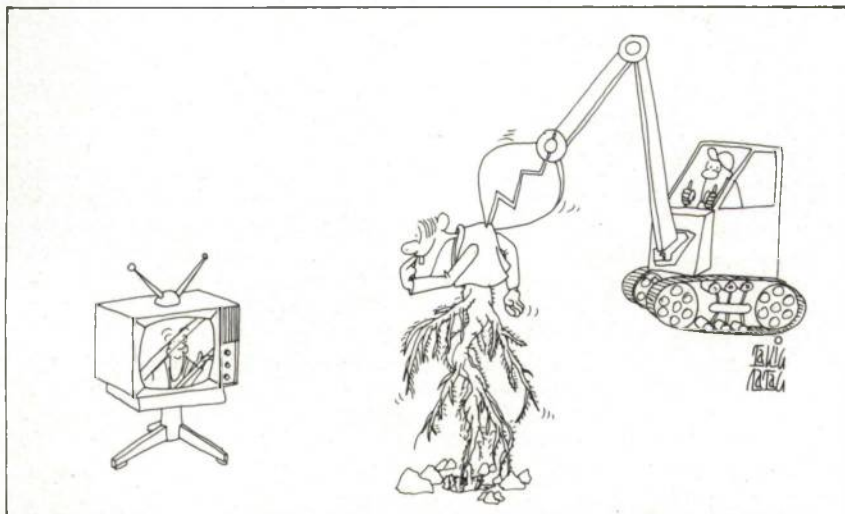
1. ΣΚΑΛΑ - ΟΠΕΚ
2. ΛΑ - ΩΡΑΙΑ
3. ΜΑΚ - ΟΝ - ΣΚΙ
4. ΠΟΔΙ - ΑΠΩΝ
5. ΛΙ - ΑΝ
6. ΜΙ - ΑΕ - ΣΑ
7. ΕΞΟ - ΛΕΑΪΝΑ
8. ΥΜΑΣ - ΤΑΝ
9. ΗΝΤΕΝ - ΣΗΜΑ

ΚΑΘΕΤΑ

1. ΣΟΜ - ΑΜΕΣΗ
2. ΑΠ - ΙΣ
3. ΑΛΚΟΛ - ΟΥΤ
4. ΛΑ - ΔΙΑ 53 - ΜΕ
5. ΟΙ - ΕΛΑΝ
6. ΩΝ - ΕΣ
7. ΟΡ - ΑΝΣΑ
8. ΠΑΣΠ - ΑΙΤΗ
9. ΕΙΚΩΝ - ΝΑΜ
10. ΚΑΙΝ - ΜΑΝΑ

Τα ονόματα των ποιητών που σχηματίζονται είναι:

ΣΟΛΩΜΟΣ - ΠΑΛΑΜΑΣ - ΕΛΥΤΗΣ

● κ. Γιάννη Στυλιανίδη, Στρατώνι Χαλκιδικής. Λάβαμε το γράμμα σας με τις ευχές και το καινούργιο σταυρόλεξο και σας ευχαριστούμε θερμά. Περιμένουμε πάντα νέα συνεργασία σας.

● δ. Αθανασία Λιακοπούλου, μαθήτρια Λυκείου, Δαφνιώτισσα Ηλείας. Λάβαμε τα γράμματά σας και δεν καθυστέρησαμε στην απάντηση. Απλά, επειδή η αλληλογραφία που φθάνει στο περιοδικό μας είναι μεγάλη σε όγκο, την ιεραρχούμε χρονολογικά και απαντάμε αμέσως. Από τη στιγμή όμως που δώσουμε απάντηση μέχρι και την έκδοση του περιοδικού μεσολαβεί κάποιο χρονικό διάστημα εκτύπωσης που ξεπερνάει τον ένα μήνα. Για το συγκεκριμένο θέμα που σας απασχολεί έχουμε γράψει και σε πρόσφατο τεύχος της «Α.Ε.». Για φέτος (1986) προκηρύχθηκε διαγωνισμός για υποψήφιους αστυφύλακες (άνδρες και γυναίκες) και η προθεσμία υποβολής δικαιολογητικών έληξε στις 16 Μαΐου. Ειδικά για τις υποψήφιες γυναίκες - αστυνομικούς τα προσόντα που πρέπει να διαθέτουν κατ' αρχήν είναι:

α) Να έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος και να μην υπερβαίνουν το 26 έτος της ηλικίας τους, μέχρι την ημερομηνία που λήγει η προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών.

β) Να έχουν την ελληνική ιθαγένεια ή να είναι ομογενείς από Κύπρο, Β. Ήπειρο, Τουρκία.

γ) Να είναι υγιείς με άρτια σωματική διάπλαση.

δ) Να έχουν ανύψωμα τουλάχιστον 1,65 μέτρα (χωρίς παπούτσια).

ε) Να διαθέτουν ψυχικά και διανοητικά προσόντα που να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του αστυνομικού έργου.

στ) Να μην έχουν στερηθεί τα πολιτικά τους δικαιώματα και να μην έχουν καταδικασθεί για παράβαση των Νόμων του άρθρου 2 του Π.Δ. 137/74 ούτε να έχουν παραπεμφθεί με βούλευμα σε δίκη για παράβαση των πιο πάνω νόμων.

ζ) Να είναι απόφοιτοι Λυκείου ή άλλης αναγνωρισμένης ισότιμης Σχολής.

Οι υποψήφιοι αστυφύλακες εξετάζονται, στη συνέχεια γραπτά στην Έκθεση και Πρακτική Αριθμητική και προφορικά με ελεύθερες ερωτήσεις για να διαπιστωθούν τα ψυχικά και διανοητικά τους προσόντα.

Περισσότερες πληροφορίες για τις ημερομηνίες που προκηρύσσονται και γίνονται οι εξετάσεις κάθε χρόνο, μπορείτε να πάρετε από το Αστυνομικό Τμήμα της Περιφέρειάς σας.

● κ. Νικόλαο Κουτράκη, κοινοτικό φύλακα. Όπως έχουμε επαναλάβει σε πολλές παρόμοιες περιπτώσεις συναδέλφων, που μας διατύπωσαν το ίδιο αίτημα με το δικό σας αρμόδια υπηρεσία για να απαντήσει είναι το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους. Λυπόμαστε που δεν μπορούμε εμείς να σας πληροφορήσουμε υπεύθυνα γι' αυτό.

● κ. Διονύσιο Πανούτσο, Πύργο Ηλείας. Απαντώντας στην επιστολή σας, παρατηρούμε τα εξής: Με τον τίτλο «παράνομο κυκλώματα λαθρεμπορίας αυτοκινήτων» ο συντάκτης του θέλησε να δώσει έμφαση στο νόημα του αντικειμένου με το οποίο ασχολήθηκε. Η έκφραση δεν

είναι αδόκιμη, γιατί διαβάζοντας ή ακούγοντας παρόμοιες ειδήσεις διαπιστώνει κανείς ότι η παράθεση της λέξης «παράνομος» έχει καθιερωθεί πλέον σε ανθρώπινες δραστηριότητες που έτσι ή αλλιώς είναι παράνομες, όπως για παράδειγμα «παράνομη διακίνηση ναρκωτικών» ή «παράνομο λαθρεμπόριο όπλων» κλπ. Οι οποιεσδήποτε παρατηρήσεις σας για το περιοδικό μας είναι πάντα ευπρόσδεκτες και στη συνεχή βελτίωσή του επικεντρώνεται και η δική μας συλλογική προσπάθεια.

● Κ. Χρήστο Μωραϊτή. Λάβαμε το γράμμα σας, αλλά στην περίπτωση που αναφέρετε δεν μπορούμε να βοηθήσουμε. Το σωστότερο θα ήταν να δηλώσετε ότι τη χάσατε στο Αστυνομικό Τμήμα της περιοχής.

Ευχαριστήρια

Τις ευχαριστίες τους εκφράζουν οι πιο κάτω επιστολογράφοι:

● Ο κ. Παναγιώτης Μπρακόπουλος, Παλιό Φάληρο στην Τροχαία Άργους και ιδιαίτερα στους τροχονόμους Θ. Νικολακάκη και Γ. Καλαμίδα που τον βοηθήσαν να διορθώσει σοβαρότατη ηλεκτρολογική βλάβη του αυτοκινήτου του τα μεσάνυχτα, λίγο έξω από το Άργος και να ξεπεράσει μια μεγάλη ταλαιπωρία για τον ίδιο και την οικογένειά του.

● Η Νομαρχιακή Επιτροπή Τουρισμού Χανίων στους τροχονόμους της Τροχαίας Χανίων Β. Μανιουδάκη και Δ. Χατζηδάκη για την προθυμία τους στην εξυπηρέτηση των τουριστών και ιδιαίτερα για τη βοήθεια που προσέφεραν σε ζεύγος Γερμανών τουριστών για την αποκατάσταση βλάβης του αυτοκινήτου του.

● Ο Αθλητικός Όμιλος «Ιωνικός» Νίκαιας στην αστυνομική δύναμη που εφαρμόζει μέτρα τάξης στο γήπεδό τους και ιδιαίτερα στους Γ. Τσούπρο και Π. Μακρή για την άσφογ συμπεριφορά και εκτέλεση των καθηκόντων τους.

● Ο βουλευτής Βαγγέλης Πεντάρης στην ΕΛ.ΑΣ και ιδιαίτερα στον αστυφύλακα της Τροχαίας Αθηνών κ. Γ. Δημόπουλο για την προσωπική του συμβολή στην ανεύρεση του αυτοκινήτου του που είχε κλαπεί.

● Το 9ο Συνοικιακό Συμβούλιο του Δήμου Περιστερίου στους αστυνομικούς του ΛΣΤ' Α.Τ. της περιοχής και ιδιαίτερα στον αστυνόμο Δ. Τσουκαλά για την ταχύτατη και συντονισμένη αντίδρασή τους στη δολοφονία του νέου έξω από την καφετέρια «Σκορπός» της συνοικίας.

● Ο κ. Κων/νος Τζουμπίκας, Λάρισα, στους: αστυνόμο κ. Ρίνη του Τ. Ασφαλείας Ναυπλίου και υπαστυνόμο Σ. Κόκκαλη του Τ. Ασφαλείας Λάρισας. Συγκεκριμένα ο αστυνόμος εντόπισε σε σκηνή τσιγγάνων του Ναυπλίου ένα βίντεο και υποπτεύθηκε ότι ήταν κλεμμένο. Αμέσως ειδοποίησε με σήμα τα Τ.Α. όλης της χώρας. Ο υπαστυνόμος έλαβε το σήμα, στη Λάρισα και το συνδύασε με την κλοπή βίντεο που είχε δηλώσει ο κ. Τζουμπίκας στις 9.11.85. Με συνδυασμένες και γρήγορες ενέργειες το κλοπιμαίο επιστράφηκε στον ιδιοκτήτη τς'.

απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των βουλευτών, εφαρμόζεται αναλόγως η διάταξη του άρθρου 37 παράγραφος 3 εδάφιο γ'.

*2. Αν ο Πρωθυπουργός παραιτηθεί ή εκλείψει, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας διορίζει Πρωθυπουργό αυτόν που προτείνει η κοινοβουλευτική ομάδα του κόμματος στο οποίο ανήκει· η πρόταση για Πρωθυπουργό γίνεται το αργότερο μέσα σε τρεις ημέρες. Εωσότου διοριστεί ο νέος Πρωθυπουργός, τα καθήκοντα Πρωθυπουργού ασκεί ο πρώτος κατά σειρά Αντιπρόεδρος ή Υπουργός.

*Ερμηνευτική δήλωση:

Η διάταξη της παραγράφου 2 εφαρμόζεται και σε περίπτωση αναπλήρωσης του Προέδρου της Δημοκρατίας κατά το άρθρο 34.

Άρθρο 39

(Το άρθρο 39 καταργείται).

Άρθρο 41

*1. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μπορεί να διαλύσει τη Βουλή, αν έχουν παραιτηθεί ή και καταψηφιστεί από αυτή δύο Κυβερνήσεις και η σύνθεσή της δεν εξασφαλίζει κυβερνητική σταθερότητα. Οι εκλογές ενεργούνται από την Κυβέρνηση που έχει την εμπιστοσύνη της διαλυόμενης Βουλής. Σε κάθε άλλη περίπτωση εφαρμόζεται αναλόγως το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 37.

*2. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας διαλύει τη Βουλή με πρόταση της Κυβέρνησης που έχει λάβει ψήφος εμπιστοσύνης, για ανανέωση της λαϊκής εντολής προκειμένου να αντιμετωπιστεί εθνικό θέμα εξαιρετικής σημασίας. Αποκλείεται η διάλυση της νέας Βουλής για το ίδιο θέμα.

3. Το διάταγμα διάλυσης της Βουλής, προσυπογραμμένο στην περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου από το Υπουργικό Συμβούλιο, πρέπει να περιλαμβάνει συγχρόνως την προκήρυξη εκλογών μέσα σε τριάντα ημέρες και τη σύγκληση της νέας Βουλής μέσα σε άλλες τριάντα ημέρες από τις εκλογές.

*4. Η Βουλή που εκλέχθηκε μετά τη διάλυση της προηγούμενης δεν μπορεί να διαλυθεί πριν περάσει ένα έτος· αφοτου άρχισε τις εργασίες της, εκτός από τις περιπτώσεις του άρθρου 37 παράγραφος 3 και της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού.

5. Η Βουλή διαλύεται υποχρεωτικά στην περίπτωση του άρθρου 32 παράγραφος 4.

*Ερμηνευτική δήλωση:

Σε κάθε περίπτωση χωρίς εξαίρεση το διάταγμα για τη διάλυση της Βουλής πρέπει να διαλαμβάνει την προκήρυξη εκλογών μέσα σε τριάντα ημέρες και τη σύγκληση της νέας Βουλής μέσα σε τριάντα ημέρες από αυτές.

Άρθρο 42

*1. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εκδίδει και δημοσιεύει τους νόμους που έχουν ψηφιστεί από τη Βουλή μέσα σε ένα μήνα από την ψήφισή τους. Μέσα στην προθεσμία που προβλέπεται στο προηγούμενο εδάφιο, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μπορεί να αναπέμψει στη Βουλή νομοσχέδιο που έχει ψηφιστεί από αυτή, εκθέτοντας και τους λόγους της αναπομπής.

*2. Πρόταση νόμου ή νομοσχέδιο που έχει αναπεμφθεί από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στη Βουλή εισάγεται στην Ολομέλειά της και, αν επιψηφιστεί και πάλι με την απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των βουλευτών κατά τη διαδικασία του άρθρου 76 παράγραφος 2, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας το εκδίδει και το δημοσιεύει υποχρεωτικά μέσα σε δέκα ημέρες από την επιψήφισή του.

Άρθρο 43

1. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εκδίδει τα διατάγματα που είναι αναγκαία για την εκτέλεση των νόμων και δεν μπορεί ποτέ να αναστείλει την εφαρμογή τους ούτε να εξαιρέσει κανέναν από την εκτέλεσή τους.

2. Ύστερα από πρόταση του αρμόδιου Υπουργού επιτρέπεται η έκδοση κανονιστικών διαταγμάτων, με ειδική εξουσιοδότηση νόμου μέσα στα όριά της. Εξουσιοδότηση για έκδοση κανονιστικών πράξεων από άλλα όργανα της διοίκησης επιτρέπεται προκειμένου να ρυθμιστούν ειδικότερα θέματα ή θέματα με τοπικό ενδιαφέρον ή με χαρακτηριστικά τεχνικό ή λεπτομερειακό.

3. (Η παράγραφος 3 καταργείται).

4. Με νόμους που ψηφίζονται από την Ολομέλεια της Βουλής μπορεί να παρέχεται εξουσιοδότηση έκδοσης κανονιστικών διαταγμάτων για τη ρύθμιση των θεμάτων που καθορίζονται σ' αυτούς σε γενικό πλαίσιο. Με τους νόμους αυτούς χαράσσονται οι γενικές αρχές και οι κατευθύνσεις της ρύθμισης που πρέπει να ακολουθηθεί και τίθενται χρονικά όρια για τη χρήση της εξουσιοδότησης.

5. Τα κατά το άρθρο 72 παράγραφος 1 θέματα της αρμοδιότητας της Ολομέλειας της Βουλής δεν μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο εξουσιοδότησης κατά την προηγούμενη παράγραφο.

Άρθρο 44

1. Σε έκτακτες περιπτώσεις εξαιρετικά επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μπορεί, ύστερα από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου να εκδίδει πράξεις νομοθετικού περιεχομένου. Οι πράξεις αυτές υποβάλλονται στη Βουλή για κύρωση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 72 παράγραφος 1, μέσα σε σαράντα ημέρες από την έκδοσή τους ή μέσα σε σαράντα ημέρες από τη σύγκληση της Βουλής σε σύνοδο. Αν δεν υποβληθούν στη Βουλή μέσα στις προαναφερόμενες προθεσμίες →

δεν εγκριθούν από αυτή μέσα σε τρεις μήνες από την υποβολή τους, παύουν να ισχύουν στο εξής.

*2. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας προκηρύσσει με διάταγμα δημοψήφισμα για κρίσιμα εθνικά θέματα, ύστερα από απόφαση της απόλυτης πλειοψηφίας του όλου αριθμού των βουλευτών, που λαμβάνεται με πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου. Δημοψήφισμα προκηρύσσεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας με διάταγμα και για ψηφισμένα νομοσχέδια που ρυθμίζουν σοβαρό κοινωνικό ζήτημα, εκτός από τα δημοσιονομικά, εφόσον αυτό αποφασιστεί από τα τρία πέμπτα του συνόλου των βουλευτών, ύστερα από πρόταση των δύο πέμπτων του συνόλου και όπως ορίζουν ο Κανονισμός της Βουλής και νόμος για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής. Δεν εισάγονται κατά την ίδια περίοδο της Βουλής περισσότερες από δύο προτάσεις δημοψηφίσματος για νομοσχέδιο.

Αν νομοσχέδιο υπερψηφιστεί, η προθεσμία του άρθρου 42 παράγραφος 1 αρχίζει από τη διεξαγωγή του δημοψηφίσματος.

*3. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας σε εντελώς εξαιρετικές περιστάσεις μπορεί να απευθύνει προς το Λαο διαγγέλματα, μετά από σύμφωνη γνώμη του Προέδρου της Κυβέρνησης. Τα διαγγέλματα προσυπογράφονται από τον Πρωθυπουργό και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 47

1. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει το δικαίωμα, ύστερα από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης και γνώμη συμβουλίου που συγκροτείται κατά πλειοψηφία από δικαστές, να χαρίζει, μετατρέπει ή μετριάξει τις ποινές που επιβάλλουν τα δικαστήρια, καθώς και να αίρει τις κάθε είδους νόμιμες συνέπειες ποινών που έχουν επιβληθεί και εκτιθεί.

2. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μόνο με τη συγκατάθεση της Βουλής έχει το δικαίωμα να απονέμει χάρη σε Υπουργό που καταδικάστηκε κατά το άρθρο 86.

*3. Αμνηστία παρέχεται μόνο για πολιτικά εγκλήματα, με νόμο που ψηφίζεται από την Ολομέλεια της Βουλής με πλειοψηφία των τριών πέμπτων του όλου αριθμού των βουλευτών.

4. Αμνηστία για κοινά εγκλήματα δεν παρέχεται ούτε με νόμο.

Άρθρο 48

*1. Σε περίπτωση πολέμου, επιστράτευσης εξαιτίας εξωτερικών κινδύνων ή άμεσης απειλής της εθνικής ασφάλειας, καθώς και αν εκδηλωθεί ένοπλο κίνημα για την ανατροπή του δημοκρατικού πολιτεύματος, η Βουλή, με απόφασή της, που λαμβάνεται ύστερα από πρόταση της Κυβέρνησης, θέτει σε εφαρμογή, σε ολόκληρη την Επικράτεια ή σε τμήμα της, το νόμο για την κατάσταση πολιορκίας,

συνιστά εξαιρετικά δικαστήρια και αναστέλλει την ισχύ του συνόλου ή μέρους των διατάξεων των άρθρων 5 παράγραφος 4, 6, 8, 9, 11, 12 παράγραφοι 1 έως και 4, 14, 19, 22 παράγραφος 3, 23, 96 παράγραφος 4 και 97. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δημοσιεύει την απόφαση της Βουλής.

Με την απόφαση της Βουλής ορίζεται η διάρκεια ισχύος των επιβαλλόμενων μέτρων, η οποία δεν μπορεί να υπερβεί τις δεκαπέντε ημέρες.

*2. Σε περίπτωση απουσίας της Βουλής ή αν συντρέχει αντικειμενική αδυναμία να συγκληθεί εγκαίρως, τα μέτρα της προηγούμενης παραγράφου λαμβάνονται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου. Το διάταγμα υποβάλλεται από την Κυβέρνηση στη Βουλή για έγκριση μόλις καταστεί δυνατή η σύγκλησή της, ακόμη και αν έληξε η βουλευτική περίοδος ή η Βουλή έχει διαλυθεί, και πάντως μέσα σε δεκαπέντε ημέρες το αργότερο.

*3. Η διάρκεια των κατά τις προηγούμενες παραγράφους μέτρων μπορεί να παρατείνεται ανά δεκαπενθήμερο μόνο με προηγούμενη απόφαση της Βουλής, η οποία συγκαλείται ακόμη και αν έχει λήξει η βουλευτική περίοδος ή η Βουλή έχει διαλυθεί.

*4. Τα κατά τις προηγούμενες παραγράφους μέτρα αίρονται αυτοδικαίως με τη λήξη των προθεσμιών που προβλέπονται στις παραγράφους 1, 2 και 3, εφόσον δεν παρατείνονται με απόφαση της Βουλής, και σε κάθε περίπτωση με τη λήξη του πολέμου, εφόσον είχαν επιβληθεί εξαιτίας πολέμου.

*5. Αφότου αρχίσουν να ισχύουν τα μέτρα των προηγούμενων παραγράφων ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ύστερα από πρόταση της Κυβέρνησης, μπορεί να εκδίδει πράξεις νομοθετικού περιεχομένου, για να αντιμετωπιστούν επείγουσες ανάγκες ή για να αποκατασταθεί ταχύτερα η λειτουργία των συνταγματικών θεσμών. Οι πράξεις αυτές υποβάλλονται για κύρωση στη Βουλή μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από τη σύγκλησή της σε σύνοδο και παύουν να ισχύουν στο εξής, αν δεν υποβληθούν στη Βουλή μέσα στις παραπάνω προθεσμίες ή δεν εγκριθούν από αυτή μέσα σε δεκαπέντε ημέρες αφότου υποβλήθηκαν.

*6. Οι κατά τις παραγράφους 2 και 3 αποφάσεις της Βουλής λαμβάνονται με την πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των βουλευτών και η κατά την παράγραφο 1 απόφαση με την πλειοψηφία των τριών πέμπτων του συνολικού αριθμού των βουλευτών. Η Βουλή αποφασίζει σε μία μόνο συνεδρίαση.

7. Σε όλη τη διάρκεια της εφαρμογής των μέτρων κατάστασης ανάγκης τα οποία λαμβάνονται κατά το άρθρο αυτό, ισχύουν αυτοδικαίως οι διατάξεις των άρθρων 61 και 62 του Συντάγματος, ακόμη και αν διαλύθηκε η Βουλή ή έληξε η βουλευτική περίοδος.

Το νέφος δεν έρχεται... μόνο του

Το αυτοκίνητο είναι και αυτό μια πηγή ρύπανσης. Η συμμετοχή του στη δημιουργία του νέφους κυμαίνεται – ανάλογα με το ρύπο και την εποχή – από 5,5% ως 99,6%.

Η αναλογία αυτή οφείλεται:

στα καυσαέρια από την καύση που γίνεται στον κινητήρα

στις αναθυμιάσεις από το ρεζερβουάρ, το καρμπυρατέρ και την ελαιολεκάνη

στις φθορές των ελαστικών και των φρένων

στην εξάτμιση των διαλυτών από το χρώμα και την ταπετσαρία

στη σκόνη που δημιουργείται από την ίδια την κίνηση του οχήματος

Κι ακόμα, μπορεί να οφείλεται:

στο σχεδιασμό του κινητήρα

στη μηχανολογική κατάσταση του κινητήρα

στα καύσιμα

στις κυκλοφοριακές συνθήκες

στις πολεοδομικές συνθήκες

στον τρόπο οδήγησης

